

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kozmik Hafıza

Dünyanın ve İnsanın Tarihöncesi

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://ranney.org>

mayo
Kitap

İçindekiler

Sunuş - 7
Önsöz - 16
Giriş - 27
1 Atlantisli Atalarımız - 31
2 Dördüncüden Beşinci - Kök-Soya Geçiş - 48
3 Lemuryalılar - 60
4 Cinsiyetlere Ayrılma - 76
5 Cinsiyetlere Ayrılmadan Önceki Son Dönemler - 88
6 Hyperborean ve Polarean Devir - 99
7 Şimdiki Dünyanın Başlangıcı - Güneş'in Çekilip Alınması - 111
8 Ay'ın Çekilip Alınması - 119
9 Bazı Gerekli Bakış Açıları - 128
10 Dünyanın Kökenine Dair - 139
11 Dünya ve Geleceği - 148
12 Satürn Yaşamı - 157
13 Güneş Yaşamı - 166
14 Ay'da Yaşam - 177
15 Dünya Yaşamı - 190
16 Dünya'nın Dört Yönlü İnsanı - 205
17 Sorulara Yanıtlar - 223
18 Sözde Bilim'den Kaynaklanan Önyargılar (1904) - 228
Sözlük - 240

Sunuş

Yazar ve Kitap Hakkında

Rudolf Steiner, insanlık tarihinin en kritik dönemlerinde yaptıkları ile insanlığın gelişmesine katkı sunanlar arasında en ön saflarda yer alan şahsiyetlerden biridir. 25 Şubat 1861’de, bugünkü Avusturya sınırları içerisindeki Kralyeviç’te doğan, Viyana Yüksek Teknik Okulu’nda eğitim görerek, burada matematik ve sosyal bilimler dallarında uzmanlaşan Steiner, Goethe’nin doğa bilimsel yazılarının Kurschner cildini yayımlamaya davet edildiğinde, bir akademisyen olarak ün kazandı. 1886’da, daha yirmi beş yaşında, *Grundlinien einer Erkenntnistheorie der Goetheschen Weltanschauung* (Goethe’nin Dünya Görüşündeki Örtük Bilgi Kuramı) adlı eserini yazarak Goethe’nin düşünce biçiminin derin çağrışımlarını kapsamlı bir biçimde kavradığını gösterdi. Dört yıl sonra, Weimar’daki “yaşayan önemli akademisyenler” grubuna katılmaya çağrıldı ve burada Goethe-Schiller Arşivleri’nde birkaç yıl bu akade-

misyenlerle birlikte çalıştı. Bu faaliyetlerinin sonucunda, *Goethes Weltanschauung* (Goethe'nin Dünya Görüşü) adlı yapıtını yazdı. Bu yapıt, Goethe'nin bilimsel yazıları hakkındaki sunuşları ve yorumlarıyla Steiner'i, Goethe metodolojisinin önemli bir savunucusu yaptı.

Bu yıllarda Steiner, yaşlı Nietzsche'nin çevresinde toplanan gruba dâhil oldu. Bu deneyimin kendisinde yarattığı derin izlenimlerden esinlenerek, 1885'te yayımlanan, *Friedrich Nietzsche: Ein Kämpfer gegen seine Zeit* (Friedrich Nietzsche: Kendi Zamanına Karşı Bir Savaşçı) adlı yapıtını kaleme aldı. Bu yapıt, büyük filozofun başarılarını, hem geri plandaki trajik yaşam deneyiminin hem de 19. yüzyıl ruhunun tarihsel bağlamında değerlendirir.

1891'de Steiner, Rostock Üniversitesi'nden doktorasını aldı. Tezleri, Fichte'nin bilimsel öğretisini işlemiştir. Bu yapıt da Steiner'in, modern dünyanın düşüncesini şekillendirmede önemli rol oynayan insanların eserlerini değerlendirme yeteneğinin bir diğer göstergesidir. Daha genişletilmiş bir formatta bu tez, *Wahrheit und Wissenschaft* (Hakikat ve Bilim) başlığı altında, Steiner'in büyük felsefi yapıtı olan *Die Philosophie der Freiheit*'e (Özgürlüğün Felsefesi) önsöz olarak, 1894'te yayımlandı. Daha sonra, bu kitabın İngilizce çevirisinin başlığı olarak, *The Philosophy of Spiritual Activity*'yi (Manevi Faaliyetin Felsefesi) önerdi.

Steiner, aynı yıllarda çalışmalarını konferanslar vererek sürdürmeye başladı. Bu faaliyet zamanının büyük bir bölümünü alıyor ve Batı Avrupa'da konferans turlarına çıkmasına yol açıyordu. Bu geziler, Kuzey'de Norveç, İsveç ve Finlandiya'dan; Güney'de İtalya ve Sicilya'ya kadar uzanıyor ve Britanya Adaları'na yapılan çeşitli ziyaretleri de içeriyor-

du. Yüzyılın başından 1925'teki ölümüne kadar, çok farklı çevrelerden ve toplumun her sınıfından gelmiş izleyicilerin önünde, altı binin üzerinde konferans verdi.

İlk kez Viyana'da, daha sonra Weimar ve Berlin'de çeşitli dergiler ve günlük gazeteler için yazdı. Yaklaşık yirmi yıl boyunca güncel konulara dair gözlemler, kitapların ve oyunların incelenmesi, ayrıca bilimsel ve felsefi gelişmelere dair yorumlar kaleme aldı. Nihayet, Weimar'daki çalışmasının tamamlanması üzerine, Goethe'nin öldüğü yıl, 1832'de Joseph Lehmann tarafından kurulan ünlü bir edebiyat dergisinin, *Das Magazin für Litteratur*'un editörlüğünü yapmak amacıyla, 1897'de Berlin'e hareket etti.

Steiner elliden fazla yapıtı ve geniş kapsamlı konferans faaliyetleri sayesinde, pek çok ülkede sayısı sürekli artan birçok insanla tanıştı. Sürekli bir faaliyet içinde olmak ve bu kadar hareketli bir yaşam sürdürmek için gerekli olan keskin fiziksel ve zihinsel güç, Steiner'i tek başına zamanımızın en yaratıcı ve üretken insanlarından biri olarak göstermeye yeterli olacaktır.

Rodolf Steiner'in felsefi bakış açısı, insanın varlığı, özgürlüğün doğası ve amacı, evrimin anlamı, insanın doğa ile ilişkisi, ölümden sonra ve doğumdan önce yaşam gibi temel sorunları kapsar. Steiner, bu ve benzeri konularda beklenmedik biçimde yeni, esin verici ve düşüncüyü teşvik edici fikirler ortaya koyar. Yazılarının incelenmesi sayesinde, insana ve insanın evrendeki yerine ilişkin açık, mantıklı ve kapsamlı bir anlayışa ulaşılabilir.

Çalıştığı yıllar boyunca, Steiner'in okuyucularında ya da dinleyicilerinde duygusallığa ya da mezhepçiliğe yol açmaması dikkate değer bir durumdur. Her insanın özgürlüğüne

yönelik titiz özeni ve derin saygısı, ürettiği her şeyde kendini gösterir. En ufak bir zorlama ya da iknayı, insanlık onuruna ve yeteneğine bir saldırı olarak görüyordu. Dolayısıyla, yazılarında ve konuşmalarında kendini nesnel ifadelerle sınırlı tutmuştu; okuyucularını ve dinleyicilerini kendi sözlerini kabul etmek ya da reddetmek noktasında tamamen özgür bırakmıştı.

Rudolf Steiner, her bireyin eğitimsel donanımının yanında, sağlam yargısı ve iyi niyetinin de söylediklerini anlayabilmesini sağladığını defalarca vurgular. Kültürel, sosyal, siyasi ve bilimsel hayatta öne çıkan erkek ve kadınlar, daha önce olduğu gibi şimdi de, Steiner'in eserlerini okuyup bunları değerli bulanlar arasından çıkmaktadır. Ayrıca onun fikirlerinin en ıddiasız insanlar tarafından bile kavranabileceği aşikârdır. Onun, kendi fikirleriyle buluşmaya gelen, içinde de anlama niyeti taşıyan herkese istisnasız ulaşabilme yeteneği, dehanın iyi tanınmış yönlerinden bir diğeridir.

Steiner, kendi öğrencilik yıllarından başlayarak öğrencilerin eğitimi ile ilgilenmişti. Viyana'daki kendi vasi deneyimi ve daha sonra da Berlin'deki çalışan ebeveynlere hizmet veren bir okulda yaptığı öğretmenlik aracılığıyla, genç insanların ihtiyaçları ve ilgi alanlarıyla ilgili ilk elden deneyim kazanacağı büyük fırsatlara sahip olmuştu. Berlin'deki öğretmenlik çalışması sırasında, eğitim sorunlarıyla, sosyal yaşamın sorunlarının ne kadar yakından bağlantılı olduğunu gördü. Bugün çocukların ve gençlerin ihtiyaçlarına uygun bir eğitim için temel kabul edilen bazı başlangıç noktalarını, Steiner 1907'de yayımlanan *Die Erziehung des Kindes vom Gesichtspunkte der Geisteswissenschaft* (Manevi Bilimlerin Işığında Çocuk Eğitimi) adlı ufak bir kitapta belirtmişti.

Tam kırk yıl önce, zamanın ihtiyaçlarından kaynaklanan bir davete ve yukarıda belirtilen denemede açıklanan fikirlerden bazılarına yanıt bağlamında, Rudolf Steiner, büyüyen çocuğun doğasında yatan etmenlere dayalı, öğrenme sürecini ve modern yaşamın zorunluluklarını kapsayan, gençlere ve çocuklara yönelik bir eğitim sistemi başlattı. Kendisi müfredat programını tasarladı, öğretmenleri seçti ve Almanya, İsviçre ve İngiltere'deki ilk Rudolf Steiner Okulları'nı başlangıç yıllarındaki faaliyetlerini dikkatlice denetledi. Bu kırk yılın eğitsel faaliyetinin başarılı gelişim öyküsü burada anlatılamaz. Fakat, ilk Rudolf Steiner Okulu olan, Almanya, Stuttgart'taki Waldorf Okulu'nun açılmasından günümüze dek, Rudolf Steiner Eğitimi'nin başarısı -ki bazen 'Waldorf Eğitimi' olarak anılır- çocuğun modern topluma katılımında, gelecekteki yetişkin rolü için hazırlanmasında, Steiner'in düşüncesinin doğruluğunu kanıtlamış olup, ABD, Kanada, Meksika ve Güney Amerika dâhil, on yedi ülkede varlığını sürdürür.

1913'te, İsviçre'deki Basel şehri yakınındaki Domach'da, Rudolf Steiner kendi tasarımına uygun olarak ve kendi kişisel denetimi altında kurulan ve Goethe'nin yazılarından esinlendiği eşsiz bir yapının, *Goetheanum*'un temelini attı. Steiner'in dört eserinin oynanacağı bir yapı olarak tasarlanan *Goetheanum*, 1912'de öğrencileri tarafından kurulan Antropozofi Cemiyeti'nin merkezi oldu. Asıl bina 1922'de bir yangında kül olunca, yerine planlarını yine Steiner'in tasarladığı yeni bir bina yapıldı.

Goetheanum halen, 1923 Noeli'nde Dornach'da Steiner'in başkanlığında kurulan Genel Antropozofi Cemiyeti'nin dünyadaki merkezidir. Binlerce izleyici her yıl buraya, Steiner'in

piyeslerini, Goethe'nin *Faust*'unu (I. ve II. kısımlarının tümünü) ve diğer yazarların eserlerini izlemeye gelir. *Eurythmy* performansları, konserler, pek çok konuda konferans ve konuşmalar, ayrıca çeşitli alanlarda eğitim kursları, ABD dâhil dünyanın birçok ülkesinden insanları *Goetheanum*'a çeker.

Rudolf Steiner'in çalışmalarının arasında şunlar sayılabilir: 1- Biyo-dinamik Çiftçilik ve Bahçecilik; kendisi tarafından tasarlanan tarım yöntemlerinin sonucunda beslenmenin iyileşmesini hedefler. 2- *Eurythmy* sanatı; kendisi tarafından yaratılmış ve "görülebilir konuşma ve görülebilir şarkı" olarak tanımlanmıştır. 3- İsviçre, Arlesheim'de Klinik ve Tedavi Enstitüsü'nün faaliyetleri; diğer ülkelerdeki ilgili kurumlarla birlikte geçmiş otuz yıl boyunca Steiner tarafından tıp ve eczacılık alanlarında verilen talimatları izler. 4- Özel bakıma ihtiyaç duyan çocuk evleri; birçok ülkede Steiner'in yönetimi altında geliştirilen yöntemler uyarınca, zihinsel engelli çocukların tedavisini üstlenir. 5- Matematik, fizik, resim, heykel, müzikle terapi, drama, konuşma gelişimi, astronomi, ekonomi, psikoloji alanlarında Steiner'in yeni çalışma yöntemlerine dair öğretilerinin daha ileriye götürülmesi. Gerçekten de, tek bir insanın çalışmasının sonucunda ortaya çıkan yararların yayıldığı geniş alan ve kapsam karşısında insan ancak şaşkınlığa düşebilir!

Steiner'in insanlığın iyiliği için gerçekleştirdiği bu çeşitli faaliyetlerin tam bir değerlendirmesi, ancak, kendisini teşvik eden fikirler anlaşıldığında yapılabilir. Bunları, bu kitabın da içinde yer aldığı yazılarında ifade etmiştir. Birlikte ele alındıklarında bu yapıtlar, Steiner'in manevi bilimler ya da 'Antropozofi' adını verdiği bilgi dağarcığını oluşturur. Steiner, manevi bilimlerin yararlarından şöyle söz eder:

“Doğru olarak anlaşıldığında, manevi bilimlerin hakikatleri, insana kendi yaşamı için hakiki bir temel kazandıracak, kendi değerini, onurunu ve kendi özünü tanımasını sağlayacak ve kendisine en büyük yaşam coşkusu verecektir. Çünkü bu hakikatler kendisini çevresindeki dünya ile bağlantısı hakkında aydınlatır; kendisine en yüksek hedeflerini, kendi gerçek yolunu gösterir. Ve bunu, günümüzün taleplerini karşılayacak biçimde yapar, öyle ki, inanç ve bilgi arasındaki çelişkiye yakalanması gerekmez.”

Bu kitapta ifade edilen düşüncelerden birçoğu ilk başta, anlam itibarıyla şaşırtıcı hatta fantastik görülebilir. Oysa uzay çalışmaları, teknoloji, psikoloji, tıp ve felsefe alanlarındaki modern gelişmeler yaşama ve yaşamın doğasına dair anlayışımızı bütünüyle değiştirirken, bu tür yabancılaşmalar ciddi bir okurun bu kitaba sırt çevirmesi için geçerli bir neden olmamalıdır. Örneğin, “okült” ya “duyuötesi” sözcüğü birçokları için istenmeyen çağrışımlara sahip olsa da, güncel gelişmeler, önceden geleneksel araştırma tarafından yasaklanan bilginin hızla yeniden incelenmesine yol açmaktadır. Atom çağının meydan okuması, bütün bilginin ciddi bir biçimde yeniden değerlendirilmesini zorunlu kılmıştır ve bu bilginin tek bir alanının bile bu işlemin dışında bırakılamayacağı aşikârdır.

Steiner, okuyucunun başlangıçta karşılaşacağı zorlukları öngörmüş olup, bunu şöyle belirtir: “Okuyucu, anlaşılması karanlık ve zor olana tahammül edip, tıpkı yazarın genelde anlaşılabilir bir sunuş tarzı yakalama çabasında olduğu gibi, anlamaya çabalamaya davet edilmektedir. Okuyucu, belirtilen derin gizleri, insanın önemli muammalarını irdelediğinde, okumadaki birçok zorluk da ödüllendirilecektir.”

Öte yandan, Steiner'in manevi bilimleri işleyen bir kitabı tasarlama amacına ilişkin inancından ötürü, bir sorun daha ortaya çıkar. Bu, kitabın içeriğine ters düşen formatıyla ilgilidir. Steiner, manevi bilimler hakkında bir kitabın sadece okuyucuya bilgi iletmek amacıyla mevcut olmadığını defalarca vurgular. Zorlu çabalarla kendi kitaplarını öyle bir biçimde geliştirmiştir ki, okuyucu, sayfalardan bazı bilgiler elde ederken, aynı zamanda kendi içinde bir tür spiritüel yaşam uyanışını da deneyimler. Steiner bu uyanışı "içsel şoklar, gerginlikler ve çözümleri deneyimleme" olarak tanımlar. Otobiyografisinde, kendi kitaplarının okuyucularında bu tür bir uyanışı meydana getirme çabasından söz eder: "Her sayfa ile birlikte kendi içsel savaşımın bu doğrultuda olası en yüksek dereceye ulaşması gerektiğini biliyorum. Üsluba gelince, kendi öznel duygularımın cümlelerde saptanabilmesine olanak tanıyacak biçimde betimlemeler yapmıyorum. Yazarken, sıcak ve derin bir duygudan ortaya çıkan kuru ve matematiksel bir üslup kullanıyorum. Ancak bu tür bir biçim, uyanıcı işlevini görebilir, çünkü okuyucunun kendisi, içinde uyanması için sıcaklık ve duygu yaratmalıdır. Okuyucu edilgen bir biçimde bütünlüğünü korurken, hakikati kurgulayanın duygularının kendisine akmasına izin vermemelidir." (*The Course of My Life*, s. 330)

Bu kitabın içerdiği denemeler, Steiner'in çalışmaları arasında önemli bir yer tutar. Bunlar, "manevi dünya içinde tümüyle bilinçli bir duruş" olarak tanımladığı manevi algıdan kaynaklanan bir kozmolojinin kendisine ait ilk yazılı ifadeleridir. Otobiyografisinde, 20. yüzyılın ilk yıllarına değinir: "Genelde, manevi dünyanın deneyiminden edinilen bilgiye ilişkin özel ayrıntılar gelişti." (a.g.e., s. 326, 328). Steiner, ço-

cukluğundan itibaren manevi dünyanın gerçekliğini bildiğini, çünkü bu manevi dünyayı doğrudan deneyimleyebildiğini belirtiyordu. Oysa ancak yaklaşık kırk yıl sonra bu manevi dünya hakkında başkalarına, somut, ayrıntılı bilgi aktarması mümkün oldu.

Buradaki denemelerinde ortaya çıktığı gibi, bu “özel ayrıntılar,” olağanüstü geniş ve büyük bir alana yayılan süreçlere ve olaylara dokunuyordu. Bunlar, insanın tarihöncesine ve tarihin ilk dönemlerine ilişkin temel unsurları da kapsar. Darwin’in *Türlerin Kökeni* adlı kitabından tam bir yüzyıl sonra ABD’de ilk kez yayımlandığında, insanın kendine ve çevresine yönelik bakış açısını değiştirmeye başlayan bu denemeler, Darwin’in o öncü çalışmasını da aydınlatır ve tamamlar.

Rudolf Steiner, insan ve kozmos arasındaki çözülemez bağın, evrimin temel esası olduğunu göstermiştir. İnsanın, günümüzde tanıdığımız dünyanın gelişmesine katkı sunmasında olduğu gibi, yaptığı herşey evrenin nihai kaderi ile doğrudan bağlantılıdır. Yaratılışın gelecekteki sürecini şekillendirme özgürlüğü insanın ellerindedir. İnsanın, yüce kökenlerine ve günümüzün kendine bağlı özgürlüğüne ulaşmak için ilahi doğrultuda ödediği bedelle izlediği yola dair sahip olduğu bilgi, eğer insan sorumlu bir beşerî varlığa layık bir gelecekte evrimleşecekse, vazgeçilmezdir. Bu kitap, insanlığın geleceğiyle ilgili zorunlu ve ciddi kararların alındığı bir anda özellikle taşıdığı önem nedeniyle şimdi yayımlanmaktadır.

Paul Marshall Ailen
Englewood, New Jersey, ABD
Haziran 1959

Önsöz

Manevi Bilimlerin Aynasına Yansıyan Çağdaş Uygarlık (1904)

Son yıllardaki bilimsel gelişim sürecini gözlemleyen bir kişi, büyük bir devrimin hazırlık aşamasında olduğumuzdan kuşku duymaz. Bugün bir bilim insanı varoluşun sözde muammalarından söz ettiğinde, bu, kısa bir süre öncesine kıyasla oldukça farklı bir anlamı yansıtır.

19. yüzyılın ortalarında, en cüretkâr kişilerden bazıları, bilimsel maddeciliğin bilimsel araştırmanın yakın tarihteki sonuçlarına aşina kişi için olası tek ilke olduğunu görmüşlerdi. Dönemin şu cesur deyişi ün kazanmıştı: “Düşünceler ile beyin arasındaki ilişki, tıpkı safra ile karaciğer arasındaki ilişkiye benzer.” Bu sözler, Kari Vogt tarafından ifade edilmişti ki, *Köhlerglauben und Wissenschaft* (Kör İnanç ve Bilim) adlı eserinde ve diğer yazılarında, manevi faaliyet ve ruhun yaşamının, tıpkı bir fizyoloğun ellerin hareketinin saatin

mekanizmasından kaynaklandığını açıklamasına benzer bir biçimde, sinir sisteminin ve beynin mekanizmasından ileri geldiğini belirtmeyen her şeyin, modasının geçmiş olduğunu bildirmişti. Bu, Ludwig Buechner'in *Kraft und Stoff* (Güç ve Madde) adlı eserinin eğitilmiş geniş çevreler arasında bir bakıma İncil olarak kabul edildiği bir dönemdi. Mükemmel, bağımsız düşünen zihinlerin, o sıralarda bilimsel başarıların etkisinde kalarak bu tür inançlara kapıldığı söylenebilir. Kısa bir süre önce mikroskopta, canlı varlıkların en ufak kısımlarının, hücrelerin sentezi gösterilmişti. Jeoloji, yani yeryüzünün oluşumunu inceleyen bilim dalı, gezegenlerin gelişimini günümüzde de hâlâ geçerliliğini koruyan kurallar kapsamında açıklama noktasına gelmişti. Darwinizm insanın kökenini tamamen doğal bir biçimde açıklamayı vaat etmiş ve eğitilmiş insanların dünyasında zafer yürüyüşüne öyle uğurlu bir biçimde başlamıştı ki, pek çoğu bunun tüm "eski inançları" alt ettiğini düşünüyordu. Kısa bir süre önce, tüm bunlar oldukça farklı bir görünüme büründü. 1903'teki Bilim İnsanları Kongresi'ndeki Ladenburg gibi maddeci öğretiyi öne süren kişilerde olduğu şekilde, hâlâ bu fikirleri paylaşılanların bulunduğu doğrudur; fakat bunlara karşı, bilimsel konular hakkında daha olgun bir düşünce sayesinde çok daha farklı bir kanıya ulaşan diğerlerini de görüyoruz. Örneğin, kısa bir süre önce, *Naturwissenschaft und Weltanschauung* (Doğa Bilimi ve Dünya Görüşü) başlığını taşıyan bir çalışma yayımlandı. Yazarı, Haeckel Okulu'ndan bir fizyolog olan, Max Verworn'dur. Bu eserde şunlar denilmektedir: "Gerçekten de, psişik olayların ilişkili olduğu, beyin zarının hücreleri ve liflerindeki fizyolojik olgulara dair tam bir bilgiye sahip olsaydık bile, beynin mekanizmasına tıpkı bir saatin işleyişine

baktığımız gibi bakabilseydik bile, hareket eden atomlardan başka kesinlikle hiçbir şey bulamayacaktık. Hiç kimse, bu mekanizmada duyuların ve düşüncelerin nasıl doğduğunu, kendi duyuları aracılığıyla göremez ya da algılayamazdı. Maddeci düşüncenin, zihinsel süreçleri atomların hareketine dayandırma girişiminde elde ettiği sonuçlar, bunun doğruluğunu son derece açık bir biçimde ortaya koyar. Maddeci düşünce var olduğundan beri, en basit duyuyu atomların hareketiyle açıklamış değildir. Bu, geçmişte böyle olduğu gibi, gelecekte de böyle olacaktır. Örneğin, psişik süreçler gibi duyular tarafından algılanmayan olguların sadece büyük nesnelerin en ufak kısımlarına bölünmesiyle açıklanabileceği nasıl düşünülebilir ki? Atom, sonuçta bir nesnedir ve atomların hiçbir hareketi de madde dünyası ile psişe arasındaki uçurumu aşmaya kesinlikle yetkin değildir. Maddeci görüş, bilimsel olarak işlerliği olan bir hipotez bağlamında her ne kadar verimli olsa da, bu bağlamda gelecekte de kuşkusuz her ne kadar verimli olmayı sürdürecektir de -burada sadece yapısal kimyanın başarılarına dikkat çekiyorum- bir dünya görüşünün temelini oluşturmada kullanışsız kalır. Bu noktada çok fazla sınırlı olduğu görülür. Felsefi materyalizm, tarihi rolünü oynamayı tamamlamıştır. Bilimsel bir dünya görüşü oluşturma teşebbüsü sonsuza dek başarısız kalmıştır.” 20. yüzyılın başında bir bilim insanı, 19. yüzyılın ortasında bilimsel gelişmelerin talep ettiği yeni bir öğretiyi olarak öne sürülen dünya görüşü hakkında işte böyle yazıyordu.

19. yüzyılın “ellileri”, “altmışları” ve “yetmişleri”, materyalizmin revaçta olduğu yıllar olarak tanımlanabilir. Zihinsel ve spiritüel fenomenlerin salt mekanik işlemler temelinde açıklanması, o dönemde gerçekten olağanüstü bir etki yarat-

mişti. Maddeciler kendilerini, spiritüel bir dünya görüşünü benimseyenlerin karşısında zafer kazanmış sayıyorlardı. İşe bilimsel araştırmalarla başlanmamış olanlar da onların saflarına katılmıştı. Buechner, Vogt, Moleschott ve diğerleri hâlâ salt bilimsel ilkelere dayanırken, David Friedrich Strauss, *Alten und Neuen Glauben* (Eski ve Yeni İnançlar, 1872) adlı eserinde kendi teolojik ve felsefi düşüncelerinden hareketle yeni bir inanç sistemi için temeller elde etmeye çalıştı. Yıllar önce, *Leben Jesu* (İsa'nın Yaşamı) ile düşünce hayatına zaten sansasyon yaratacak biçimde girmişti. Döneminin bütün teolojik ve felsefi kültürü ile donanmış görünüyordu. Şimdi cesurca, insan dâhil, evrendeki fenomenlerin, maddeci açıklamasının yeni bir öğreti, yeni bir ahlaki anlayış ve varoluş biçimi için temel oluşturması gerektiğini söylüyordu. İnsan soyunun tamamen hayvan atalara dayanması yeni bir dogma olmuş gibi görünüyordu ve bilimsel felsefecilerin gözünde, insanlığın manevi/ruhsal kökenli olmasına dair tüm inançlar, insanın çocukluğundan başlayan çağdışı bir hurafeye dayandırılıyordu ki, insan kendini bununla daha fazla rahatsız etmemeliydi.

Kültür tarihçileri, yeni bilime dayananların yardımına koşarak, vahşi kabilelerin gelenek ve fikirlerini, inceleme konusu yaptılar. İlkel kültürlerin izleri, ki bunlar tıpkı tarihöncesi hayvanların kemikleri ve kaybolan bitkilerin izlerinde olduğu gibi, gömüldükleri yerlerden çıkarılmıştı. Bunlar, yeryüzünde ilk görüldüğünde insanın en yüksek seviyedeki hayvandan sadece derecelerle farklılaştığı ve günümüzdeki zihinsel ve manevi yetkinliğine saf ve basit bir hayvan düzeyinden ulaştığı olgusuna kanıt olarak gösteriliyordu. Bu maddeci yapıda her şeyin doğru görüldüğü bir dönem gel-

mişti. İnsanlar, dönemin düşüncelerinin uyguladığı bir tür baskı altında, tıpkı şu inançlı maddeci gibi düşünüyordu: “Titiz bilimsel inceleme beni, her şeyi sakince kabul ettiğim, kaçınılmaz olana sabırla katlandığım ve insanlığın sefaletinin giderek azaltılmasına yardım ettiğim bir noktaya getirdi. Saf bir zihnin olağanüstü formüllerde aradığı büyüleyici tesellilerden kolaylıkla vazgeçebilirim, çünkü benim hayal gücüm en güzel uyarıyı edebiyat ve sanatta buluyor. Bir piyesi sahnede izlediğimde ya da bilim insanlarının yönlendirmesiyle diğer yıldızlara yolculuk yaptığımda, tarihöncesi manzaralarda gezintiye çıktığımda, dağların zirvesinde doğanın haşmetine hayran kaldığımda ya da insanın sanatını tonlarda ve renklerde saygıyla izlediğimde, yeterince yücelmez miyim? O zaman mantığımla çelişen bir şeye hâlâ ihtiyacım olur mu? Dindarların birçoğunu ürküten ölüm korkusu, bana tamamen yabancıdır. Bedenimin çürümesinden sonra artık var olmayacağımı bilirim, tıpkı doğumumdan önce yaşadığım gibi. Araf ve cehennem kaygıları benim için mevcut değildir. Doğanın sınırsız hükümdarlığına geri dönüyorum, ki o bütün çocuklarını sevgiyle kucaklar. Yaşamım boşuna değildi. Sahip olduğum gücü iyi bir biçimde kullandım. Her şeyin daha iyi ve daha güzel olacağına dair kesin inancımla yer yüzünden ayrılıyorum.” *Vom Glauben zum Wissen. Ein lehrreicher Entwicklungsgang Getreu nach dem Leben Geschildert von Kuno Freidank* (Kuno Freidank; İnançtan Bilime: Yaşama İnançlı bir Biçimde Sadık Kalarak Betimlenen, Bilgilendirici Bir Gelişim Süreci). Yukarıda belirtilen dönemin maddeci dünya görüşünün temsilcilerini etkileyen zorlayıcı düşüncelere hâlâ tâbi olan birçok insan, günümüzde de yine bu şekilde düşünür.

Buna karşın, kendilerini bilimsel düşüncenin doruklarında tutmaya çalışan insanlar, başka düşüncelere ulaştılar. Leipzig’de düzenlenen Bilim İnsanları Kongresi’nde (1876) tanınmış bir bilim insanı tarafından bilimsel materyalizme yöneltilen ilk eleştiri ünlüdür. O sırada, Du Bois-Reymond, “Ignorabimus Söylevini” gerçekleştirdi. Bilimsel materyalizmin, aslında, en ufak madde parçacıklarının hareketlerini ortaya koymaktan başka hiçbir şey yapamadığını kanıtlamaya çalıştı ve bunu yapabildiği için de tatmin olması gerektiğini bildirdi. Bunu göstermenin yanında bilimsel materyalizmin, zihinsel ve manevi süreçlerin açıklanmasına kesinlikle bir katkı sağlamadığını da vurguladı. Du Bois-Reymond’un bu açıklamalarına karşı insan istediği tutumu benimseyebilir, fakat şu oldukça açıktır: Bunlar dünyanın maddeci bir yorumunun yadsınmasını temsil ediyordu. Bunlar, bir bilim insanı olarak kişinin bu yoruma olan güvenini nasıl kaybedebileceğini gösteriyordu.

Böylece, dünyanın maddeci yorumu, ruhun yaşamı söz konusu olduğunda kendisini çaresiz ilan eden bir aşamaya girdi. Agnostisizm çerçevesinde kendi “cehaletini” kabul etti. “Bilimsel” kalma ve diğer bilgi kaynaklarına başvurmama niyetini bildirdiği doğrudur, fakat öte yanda, kendi araçlarıyla daha yüce bir dünya görüşüne yükselmeyi istememişti. Kısa bir süre önce, bir bilim insanı olan Raoul France, daha yüce bir dünya görüşü için bilimsel sonuçların yetersizliğini kapsamlı bir biçimde ortaya koydu. Bu, bir başka fırsatta yeniden başvurmak isteyebileceğimiz bir çalışmadır.

Maddi fenomenlerin sorgulanmasına dayanan manevi bilimlerin kurulması girişiminin olanaksızlığını gösteren olgular günümüzde giderek artmakta. Bilim; hipnotizma,

telkin, uyurgezerlik gibi psişik yaşama dair bazı “anormal” fenomenleri incelemek zorunda kalmıştı. Bu fenomenlerin ışığında, maddeci bir görüşün gerçekten düşünen bir insan için tamamen yetersiz olduğu ortaya çıktı. Karşılaşılan olgular yeni değildi. Bunlar zaten daha erken dönemlerde ve 19. yüzyılın başına dek incelenen fenomenlerdi. Fakat bunlar maddeci akım döneminde sadece uygunsuz oldukları için bir kenara bırakılmıştı.

Buna bir başka şey daha eklenmişti. Bilim insanlarının hayvan türlerinin ve dolayısıyla insanın kökeni ile ilgili açıklamalarında bile nasıl zayıf bir temele dayandıkları giderek daha fazla açığa çıkıyordu. Bir süre için, “adaptasyon” ve “hayatta kalma mücadelesi” gibi fikirler, türlerin kökeninin açıklanmasında belirli bir ilgi uyandırmıştı. Ancak insan, bunların peşinden gitmenin hayallerle uğraşmak olduğunu öğrenmişti. Weissmann’ın liderliğinde bir okul kurulmuştu ki, bu, bir organizmanın çevreye uyum sayesinde elde ettiği özelliklerin kalıtım yoluyla aktarılabilceğini ve bu şekilde organizmaların dönüşümünün gerçekleşebileceğini yadsı-mıştı. Dolayısıyla her şey “hayatta kalma mücadelesi”ne atfedildi ve “doğal seçmenin gücü”nden söz edildi. Bu görüşe tamamıyla zıt bir görüş ise, tartışmasız olgulara dayanarak, “hayatta kalma mücadelesi”nin, mevcut olmadığı vakalarda bile gündeme getirildiğini ortaya koyan kişiler tarafından sunulmuştu. Hiçbir şeyin bununla açıklanamayacağını göstermek istemişler, “doğal seçmenin güçsüzlüğü”nü ifade etmişlerdi. Ayrıca, son yıllarda de Vries, bir ömürden diğere değişikliklerin sıçramalar sayesinde, yani mutasyonla meydana gelebileceğini deneysel olarak gösterebilmiştir. Bu sayede, Darwinciler tarafından, hayvan ve bitki formlarının

sadece kademeli olarak değiştiğine duyulan inanç sarsılmıştı. Bu kişilerin on yıllar boyunca üzerine abideler diktiği zemin, ayaklarının altından öylece kayıp gitmekteydi. Hatta bundan daha önce, düşünen bilim insanları bu temeli terk etmek zorunda olduklarını anlamışlardı. Genç yaşta ölen, W. H. Rolph, 1884'te, *Biologische Probleme, zugleich als Versuch zur Entwicklung einer rationellen Ethik* (Rasyonel Etiğin Gelişimine Yönelik Bir Teşebbüs ile Biyolojiye dair Sorunlar) adlı eserinde şöyle diyordu: “Sadece doymak bilmezliğin ortaya konuluşu sayesinde, Darwin'in yaşam için mücadele ilkesi kabul edilebilir olur. Çünkü sadece bu bağlamda, bir yaratığın, statükoyu korumak için ihtiyacı olandan daha fazlasını elde ettiği, bunun için fırsatın verildiği yerde aşırı büyüdüğü olgusu için bir açıklama sağlayabiliriz... Darwinciler'e göre, bir yaratığın hayatını idame ettirایشinin tehdit edilmediği yerde hayatta kalma mücadelesi yoktur, oysa benim için mücadeleye her yerde ve her an hazırdır. Yaşam başlı başına bir mücadeledir, hayatta kalma için bir mücadele olmayıp, yaşamın çoğalması için bir mücadeledir.”

Bu olguların ışığında, sağduyulu kişilerin kendilerine şunu itiraf etmeleri gerekir: “Düşüncenin maddeci evreni bir dünya telakkisinin oluşturulması için uygun değildir. Eğer kendimizi bu yaklaşıma dayandırırsak, zihinsel ve manevi fenomenler hakkında hiçbir şey söyleyemeyiz.” Bugün, zaten çok sayıda bilim insanı, oldukça farklı fikirlere dayalı olarak kendileri için bir dünya görüşü kurmaya çalışmaktadır. Sadece, botanikçi Reineke'nin, *Die Welt als Tat* (Eylem Bağlamında Dünya) adlı eserinin anımsanması yeterlidir. Buna karşın, bu tür bilim insanlarının, saf maddeci fikirler arasında özgün bir biçimde yetişmedikleri ortaya çıkmaktadır. Yeni idealist

bakış açılarının ifade ettikleri yetersizdir, kendilerini bir süre için tatmin edebilir, fakat dünyanın bilinmeyenlerini daha derinden incelemek isteyenler için bu geçerli değildir. Böyle bilim insanları, zihnin ve ruhun gerçek bir tefekküründen doğan yöntemlere yaklaşmayı başaramaz. Mistisizme ya da “gnosis” ya da “teozofi”ye karşı en büyük korkuyu beslerler. Bu örnek açıkça, yukarıda söz edilen Verworn’un eserinde şöyle ortaya çıkar: “Bilimde bir ekşime olmuştur. Herkese açık ve şeffaf görünen şeyler, bugün gölgelenmiştir. Uzun süre sınanmış simgeler ve fikirler (ki bunlarla kısa bir süre öncesine kadar herkes her adımında tereddütsüz işlem görmüş ve çalışmıştır) sallanmaya başlamış ve onlara kuşkuyla bakılır olmuştur. Temel telakkiler, örneğin madde ile ilgili olanlar sarsılmış görünüyor ve en sağlam zemin bile bilim insanının ayağı altından kaymaya başlamaktadır. Bazı sorunlar, tek başına, tıpkı bir kaya sağlamlığında ayakta durmaktadır; bunlar şimdiye dek bilimin tüm girişimlerinin, tüm çabalarının çözmekte etkisiz kaldığı sorunlardır. Bu bilginin ışığında umutsuzluğa düşen kişi, boyun eğresine kendini mistisizmin kollarına atar, ki bu her zaman, çaresiz entelektüel başka hiçbir çıkış yolu bulamadığında, son sığınak olmuştur. Duyarlı insan ise daha ileriye gidebileceği yeni temeller yaratmak için yeni simgeler ve girişimler arar.” Günümüzün bilimsel düşünürünün, telakkileştirme alışkanlığından ötürü “mistisizm” hakkında entelektüel karmaşa ve belirsizlik çağrıştırmayı dışında, başka bir şey düşünecek bir konumda

* İngilizce çeviride ‘soul’ olarak geçen bu sözcüğü, tasavvufta ‘can’ olarak geçen kavram dile getirirse de, büyük harfle yazılan ‘Ruh’ şeklinde ifade edilen ‘Öz’e kıyasla Yukarı’ya değil de aşağıya yönelik bir tavır alması bakımından, küçük harfli ‘ruh’ sözcüğüyle karşılamayı daha uygun bulduk. (ç.n.)

olmadığı görülebilir. Böyle bir düşünür, ruhun yaşamına ilişkin hangi telakkilere ulaşmaz ki! Yukarıda sözü edilen eserin sonunda şunu okuyoruz: “Tarihöncesi insan, ölüm sırasında beden ve ruhun ayrılması fikrini oluşturdu. Ruh kendini bedenden ayırdı ve bağımsız olarak varlığını sürdürdü. Rahatlık bulamadı ve gömme törenleri yoluyla önüne set çekilmediği takdirde bir hayalet olarak geri döndü. İnsanlar korku ve hurafe yüzünden dehşete düşmüşlerdi. Bu düşüncelerin izleri zamanımıza kadar ulaştı. Ölüm korkusu, yani ölümden sonra ne olacağına ilişkin korku günümüzde çok yaygındır. Psikomonizmin bakış açısından tüm bunlar nasıl da farklı görünüyor! Kişinin psişik deneyimleri sadece belirli düzenli bağlantılar var olduğunda meydana geldiği için, bu bağlantılar herhangi bir biçimde kesintiye uğradığında sona erer, tıpkı bir gün içinde sayısız kez meydana geldiği gibi. Ölüm sırasında bedendeki değişikliklerle birlikte, bu bağlantılar tamamen durur. Dolayısıyla, bireyden geriye hiçbir duyu ve telakki, hiçbir düşünce ve duygu kalmaz. Bireysel ruh ölmüştür. Fakat duyumlar, düşünceler ve hisler yaşamaya devam eder. Bunlar ölen bireyin ötesinde başka bireylerde, aynı koşulsal düzenlerin var olduğu her yerde yaşamaya devam eder. Bunlar bireyden bireye, kuşaktan kuşağa, insanlardan insanlara aktarılır. Bunlar ruhun ebedi dokuma tezgâhında örgü örür. Bunlar insan Ruhu’nun tarihini işler. Böylece hepimiz ölümden sonra, manevi gelişimin birbiriyle bağlantılı büyük zinciri içindeki halkalar olarak yaşamımızı sürdürürüz.” Fakat bu, bir dalganın kendisi kaybolurken, neden olduğu dalganın başkalarında sürmesinden daha farklı bir şey midir? Kişi, sadece birinin etkisinde var olmayı sürdürdüğünde, gerçekten ayakta kalmış olur mu? İnsan tüm feno-

menlerle hatta fiziksel yapıda olanlarla bile bu tür bir ortaklık şeklinde ayakta kalmayı paylaşmaz mı? Maddeci dünya görüşünün kendi temellerini çürütmek zorunda olduğunu görebilirsiniz. Fakat henüz yenilerini ortaya koyamaz. Sadece, mistisizm, teozofi ve gnosis'e ilişkin doğru bir anlayış bunun yapılmasına olanak sağlayacaktır. Kimyager Osterwald birkaç yıl önce Luebeck'de- ki Bilim İnsanları Kongresi'nde, "materyalizmin aşılmasından" söz etmişti- doğa felsefesini ele alan yeni bir süreli yayın başlattı. Bilim daha yüce bir dünya görüşünün meyvelerini almaya hazırdır. Bütün dirençler sonuçsuz kalacaktır; özlem dolu insan ruhunun gereksinimlerini göz önüne almak zorunda kalacaktır.

Giriş

Akaşa Kayıtları'ndan

İnsan olağan tarih aracılığıyla, insanlığın tarihöncesinde deneyimlediklerinin ancak ufak bir kısmını öğrenebilir. Tarihsel belgeler sadece birkaç binyıla ışık tutar. Arkeoloji, paleontoloji ve jeolojinin bize öğretebilecekleri son derece sınırlıdır. Ayrıca, dışsal kanıta dayalı her şey güvenilir değildir. Kişinin sadece, bizden fazla uzak olmayan bir olay ya da topluluğun imgesinin, yeni tarihsel kanıtlar keşfedildiğinde nasıl değiştiğini göz önüne alması yeterlidir. Kişi sadece farklı tarihçiler tarafından aynı şeyin betimlemelerini kıyaslasa bile kısa sürede, bu konularda nasıl belirsiz zeminlerde gezdiğini anlayacaktır. Dışsal duyular dünyasına ait olan her şey zamana tâbidir. Buna ek olarak zaman, zamanda başlamış olanı yıkar. Öte yandan, dışsal tarih zamanda korunmuş olana bağlıdır. Hiç kimse, dışsal kanıtla tatmin olunduğu takdirde, esasın korunmuş olduğunu söyleyemez.

Zamanda var olan her şeyin kökeni ebedi olandadır. Fa-

kat ebedi olan duyusal algıya açık değildir. Buna karşın, ebedi olanın algılanma yöntemleri insanın önünde açıktır. Kendisinde uyuyan güçleri geliştirebilir, öyle ki ebedi olanı tanıyabilir. *Lucifer Gnosis* dergisinde yayımlanan, *Wie erlangt man Erkenntnisse der höheren Welten?* (İnsan Yüksek Dünyaların Bilgisine Nasıl Ulaşır?) başlıklı denemelerde bu gelişmeden söz edilmiştir. Söz konusu denemeler, aynı zamanda, insanın, kendi kavrayış gücünün yüksek bir düzeyinde zaman ile yok olan şeylerin ebedi kökenlerine nüfuz edebileceğini de gösterecektir. İnsan, geçmişin bilgisi söz konusu olduğunda, artık dışsal kanıtla sınırlı olmadığı takdirde, bu yolla kavrayış gücünü genişletir. Bunun üzerine, olaylarda duyularla algılanamayanı, zamanın yıkamadığı o kısmı görebilir. Geçiciden, geçici olmayan tarihe nüfuz eder. Bu tarihin, sıradan tarihe göre farklı yazı tipleriyle yazıldığı doğrudur. Bu, gnosis ve teozofide “Akaşa Kayıtları” olarak anılır. Kendi dilimizde bu kayıtların ancak belli belirsiz bir tasarısı verilebilir. Çünkü bizim dilimiz duyular dünyasına tekabül eder. Kendi dilimizde betimlenen hemen her şey, duyular dünyasının niteliğini alır. Kendi deneyimi aracılığıyla, ayrı olan manevi bir dünyanın gerçekliğine dair kendisini henüz ikna edemeyen, “inisiye” olamamış” bir kişi için inisiye, kolaylıkla hayalperest biri olarak görülebilir.

Spiritüel dünyada algılama yeteneğini kazanan kimse, geçmiş olayları kendi ebedi nitelikleri içinde bilir. Bunlar onun önünde tarihin ölü bir kanıtı olarak durmayıp, bütünüyle canlı bir biçimde ortaya çıkarlar. Bir anlamda, olmuş olan şey onun önünde cereyan eder.

* Ezoterik (batını, içsel) öğretilerde kişinin belli aşamalardan geçerek gizli bilgiyi üstaddan alması. (ç.n.)

Bu tür canlı bir belgenin okunması konusunda yetiştirilenler, dışsal tarih tarafından temsil edilene kıyasla çok daha uzak bir geçmişe dönüp bakabilirler; doğrudan spiritüel algı temelinde, tarihin açıkladığı şeyleri çok daha güvenilir biçimde tanımlayabilirler. Olası yanlış anlamalardan kaçınmak için, spiritüel algının yanılmaz olmadığını söylemek gerekir. Bu algıda hata yapabilir, doğru olmayan, dolaylı, hatta yanlış bir biçimde görebilir. Bu alanda hiç kimse, her ne kadar yücelmiş olsa da, hata yapmaktan muaf değildir. Dolayısıyla, bu tür spiritüel kaynaklardan yayılan bilgiler tutarlı olmazsa, buna itiraz edilmemelidir. Fakat gözlemin güvenilirliği, burada, dışsal duyular dünyasında olduğundan çok daha fazladır. Çeşitli inisiyeler, tarih ve tarihöncesi hakkında anlattıkları şeylerde, temelde fikir birliğinde olacaklardır. Bu hususta binyıllar içerisinde varılan fikir birliği öylesine tamdır ki, tek bir yüzyılda bile dışsal tarihçiler arasında var olan uzlaşma bununla kıyaslanamaz. İnisiyeler esas olarak, bütün zamanlarda ve bütün yerlerde özde aynı şeyleri betimlerler.

Bu sunuşun ardından, Akaşa Kayıtları'ndan birkaç bölüm verilecektir. İlkinde, Amerika ve Avrupa kıtaları arasında Atlantis denilen kıtanın hâlâ var olduğu dönemde meydana gelen olaylar tanımlanacaktır. Dünya yüzeyinin bu kısmı bir zamanlar kara parçasıydı. Bugün ise Atlas Okyanusu'nun zeminini oluşturur. Platon, bu topraklardan geriye en son kalan, Avrupa ve Afrika'nın batı tarafındaki Poseidon Adası'ndan söz eder. W. Scott-Elliot tarafından yazılan *The Story of Atlantis and Lost Lemuria*'da (Atlantis ve Yitik Lemurya'nın Öyküsü) okuyucu, Atlas Okyanusu'nun zemininin bir zamanlar bir kıta olduğunu, bunun yaklaşık bir milyon yıl boyunca bizim modern uygarlıklarımızdan kesinlikle çok daha farklı bir

uygarlığa sahne olduğunu ve bu kıtadan geriye kalanların* da İÖ 10. binde battığı olgusunu bulacaktır. Bu kitabımızda, Scott-Elliott tarafından açıklananlara ek olacak bilgilerin verilmesi amaçlanıyor. Kendisi daha çok dışsal çevreyi, Atlantisli atalarımız arasındaki dış olayları betimlerken, buradaki amaç, bunların manevi yapıları ve yaşadıkları koşulların içsel niteliği ile ilgili bazı ayrıntılar vermektir. Dolayısıyla okuyucu, neredeyse üzerinden 10 bin yıl geçen ve binlerce yıl süren bir döneme hayalinde geri gitmelidir. Fakat burada açıklananlar, sadece bugün Atlas Okyanusu'nun suları ile kaplı kıtada değil, günümüz Asya, Afrika, Avrupa ve Amerikası'nın çeşitli bölgelerinde de meydana geldi.

Bugün hâlâ, burada verilen bilginin kaynakları hakkında sessizliği korumak zorundayım. Bu tür kaynaklar hakkında bir şeyler bilen bir kişi, bunun niçin böyle olması gerektiğini anlayacaktır. Fakat çok yakın bir zamanda bu sessizliğin bozulmasını olanaklı kılacak olaylar meydana gelebilir. Teozofi hareketinde gizlenen bilginin ne kadarının kademe kademe aktarılabilceği, tamamen kendi çağdaşlarımızın tutumuna bağlıdır.

* Atlantis'ten geriye kalan en son adalar, Piri Reis Haritası'nda net bir şekilde görülmektedir. (ç.n.)

1

Atlantisli Atalarımız

Bizim Atlantisli atalarımız, bilgisi tamamen duyular dünyası ile sınırlı olan günümüz insanının hayal edebileceğinden çok daha farklıydı. Bu fark sadece dış görünümü değil, spiritüel yetenekleri de kapsıyordu. Bunların bilgisi, teknik becerileri ve gerçekten de tüm uygarlığı, bugün gözlemlenebilenden farklıydı. Atlantis insanlarının ilk dönemlerine geri gittiğimizde, kendimizinkinden oldukça farklı zihinsel bir kapasite buluruz. Mantıksal akıl, matematiksel işlem gücü -ki bugün üretilen her şey buna dayanır- ilk Atlantis insanları arasında kesinlikle mevcut değildi. Öte yandan, onlar oldukça gelişmiş bir hafızaya sahiptiler. Bu hafıza onların en önemli zihinsel yeteneklerinden biriydi. Örneğin Atlantisli, bizim gibi bazı kuralları öğrenip de bunları uygulamak suretiyle hesap yapmıyorlardı. Atlantis

dönemlerinde “çarpım tablosu” hiç bilinmeyen bir şeydi. Hiç kimse, üç kere dördün on iki ettiğini zihninde tutmuyordu. Bu tür bir hesaplamayı yapmaları gerektiğinde bunun üstesinden gelebiliyorlardı, çünkü aynı ya da benzer durumları hatırlıyorlardı. Bunun daha önceki olaylarda nasıl olduğunu anımsıyorlardı. İnsan sadece bir organizmada yeni bir yetenek geliştiğinde, eski bir yeteneğin gücünü ve keskinliğini yitirdiğini anlamalıdır. Günümüz insanı Atlantis insanından mantıksal akıl yürütme, sentez yapma konusunda üstündür. Öte yandan hafızası gerilemiştir. Günümüzde insan telakkilerle düşünür; Atlantisliler imgelerle düşünüyorlardı. Bir imge, vizyon halinde belirlediğinde, daha önce zaten deneyimlemiş oldukları benzer imgeleri anımsıyorlardı. Değerlendirmelerini buna göre yönlendiriyorlardı. Bu nedenle o dönemdeki tüm öğretiler, daha sonra olagelenden farklıydı. Çocuğun aklını keskinleştirmek için onun kurallarla donatılması öngörülüyordu. Bunun yerine yaşam kendisine, daha sonra özel koşullar altında hareket etmesi gerektiğinde olabildiğince anımsayabilmesi için, canlı imgelerle sunulmuştu. Çocuk büyüdüğünde ve hayata atıldığında, yapması gereken her şey için, eğitimi süresince kendisine sunulan benzer bir şeyi anımsayabiliyordu. Karşılaştığı yeni durum daha önce gördüğüne benzer olduğunda, en iyi biçimde bunu çözebiliyordu. Tamamen yeni koşullar söz konusu olduğunda ise Atlantisliler deneyime dayanmak zorundaydı, ki bu açıdan modern insan kurallarla donanmış olduğu için, çok daha korunaklı bir konuma sahiptir. Kendisi için yeni olan bu tür durumlarda bunları kolaylıkla uygulayabilir. Atlantislilerin eğitim sistemi, tüm yaşama tekbiçimlilik kazandı-

rıyordu. Uzun dönemler boyunca olaylar tekrar ve tekrar aynı biçimde yürütülüyordu. Sadık hafıza, günümüz hızlı gelişimine uzaktan bile benzeyen herhangi bir şeyin gelişimine izin vermiyordu. İnsan her zaman daha önce “gördüğünü” yapıyordu. İnsan yaratmıyordu; insan anımsıyordu. Çok şey öğrenmiş olan değil de, daha çok şey deneyimlemiş ve dolayısıyla çok fazla anımsayabilen kişiler yetki sahibi oluyordu. Atlantis döneminde, birisinin önemli bir konuda belirli bir yaşa ulaşmadan önce karar vermesi mümkün değildi. İnsanlar sadece uzun süreli deneyimleri anımsayabilenlere güven duyarlardı.

Burada söylenenler, inisiyeller ve onların mister okulları için geçerli değildi. Çünkü inisiyeler kendi dönemlerinin gelişim düzeylerinin ilerisindedirler. Bu tür mister okullarına kabul edilmek için en önemli unsur, kişinin yaşı değil, daha önceki “enkarnasyon”larında yüksek bilgeliği almak için gerekli yetileri kazanıp kazanmadığıdır. Atlantis döneminde inisiyeler ve bunların temsilcilerine duyulan güven, bunların kişisel deneyimlerinin zenginliğine değil, kendi bilgeliklerinin ne kadar eski olduğuna dayanıyordu. İnisiye söz konusu olduğunda, kişilik önemli olmaktan çıkar. Kendisi tamamen ebedi bilgeliğin hizmetindedir. Dolayısıyla belirli bir döneme özgü nitelikler kendisine uygulanmaz.

Atlantisliler arasında (özellikle de ilk dönemlerde), mantıksal düşünme gücü mevcut değilken, oldukça gelişmiş hafızalarında, yaptıkları her şeye özel bir nitelik kazandıran bir şeye sahiptiler. Fakat bir insan gücünün doğasıyla diğerleri her zaman bağlantılıdır. Hafıza, mantığa kıyasla insanın derindeki doğal özüne daha yakındır ve

bununla bağlantılı olarak başka güçler gelişmişti ki, bunlar çağdaş insanın güçlerine kıyasla insandan daha alt düzeydeki doğa varlıklarına daha yakındı. Böylece Atlantisliler *yaşam gücü* olarak adlandırılan şeyi kontrol edebiliyorlardı. Tıpkı günümüzde insanların kömürden ısı enerjisi elde edip bunu bizim taşıma araçlarımız için itme gücüne dönüştürmesi gibi, Atlantisliler de organizmaların öz enerjisini kendi teknolojilerinin yararına nasıl kullanacaklarını biliyorlardı.

Aşağıda sunulandan hareketle bu konuda bir fikir oluşturulabilir: Bir tohum tanesinin çekirdeğinin içini düşünün. Bunun içinde, uyuyan bir enerji yatar. Bu enerji, sapın, çekirdeğin içinden fışkırmasına neden olur. Doğa tohumun içinde yatan bu enerjiyi uyandırabilir. Modern insan bunu kendi iradesiyle yapamaz. Tohumu toprağa ekmeli ve uyanmayı doğanın güçlerine bırakmalıdır.

Atlantisliler bir başka şeyi daha yapıyorlardı. Bir tohum yığnında -ki enerjinin teknik güce nasıl dönüştürüleceğini biliyorlardı- tıpkı modern insanın bir kömür yığnındaki ısı enerjisini bu tür bir güce dönüştürebilmesinde olduğu gibi. Atlantis döneminde bitkiler, sadece besin maddesi olarak yararlanılmak üzere değil, bunların içinde yatan enerjinin ticaret ve sanayinin hizmetine sunulması için de yetiştiriliyordu. Tıpkı bizim kömürde saklı olan enerjiyi lokomotiflerdeki hareket enerjisine dönüştürmek için mekanizmalara sahip olmamız gibi, Atlantisliler de içinde bitki tohumlarını yaktıkları ve içinde yaşam gücünün teknik olarak kullanılabilir güce dönüştüğü mekanizmalara sahiptiler. Atlantislilerin yerden kısa bir yükseklikte uçan taşıma araçları, Atlantis döneminin dağ zincirlerinin

yüksekliğinden daha düşük bir yükseklikte yol alıyordu. Direksiyon mekanizmalarına sahiptiler ve bunların yardımıyla da bu dağ zincirlerinin üzerine çıkabiliyorlardı.

Zamanın geçmesiyle birlikte dünyamızdaki bütün koşulların fazlasıyla değiştiğini kavramak zorundayız. Bugün, Atlantislîlerin yukarıda sözü edilen araçları tamamen kullanışsız olacaktı. Onların kullanılması, yeryüzünü çevreleyen hava katmanının şimdikine göre çok daha yoğun olmasına bağlıydı. Şimdiki bilimsel inançlarla, insanın havadaki bu tür bir yoğunluğu kolaylıkla hayal edip edemeyeceği ise bizi burada ilgilendirmemelidir. Bizatihi doğaları nedeniyle, bilim ve mantıksal düşünce hiçbir zaman neyin mümkün olduğuna ya da olmadığına kesinlikle karar veremez. Bunların tek işlevi, deneyim ve gözlem ile ortaya çıkanı açıklamaktır. Yukarıda sözü edilen hava yoğunluğu, okült deneyim açısından, günümüzde duyular tarafından algılanan herhangi bir olgunun olabileceği kadar kuşkuya yer bırakmaz.

Fakat eşit derecede, hatta belki daha fazla kesin olan bir diğer olgu da, o dönemde bütün dünya üzerindeki suyun günümüze kıyasla çok daha *ince* olduğudur. Bu incelikten ötürü su, Atlantislîler tarafından kullanılan öz enerjisi sayesinde teknik kullanımlara yönlendirilebiliyordu ki, günümüzde bu olanaksızdır. Suyun artan yoğunluğunun sonucunda, suyu hareket ettirmek ve yönlendirmek olanaksız duruma geldi, ki bundan da Atlantis dönemi uygarlığının bizimkinden radikal biçimde farklı olduğu açıkça ortaya çıkıyor.

Ayrıca, bir Atlantislinin fiziksel yapısının çağdaş bir insanınkinden oldukça farklı olduğu da aşîkârdır. Bir At-

lantisli kendi bedeninde doğuştan var olan yaşam gücünün kullanabileceği suyu, bugünün fiziksel bedeninde mümkün olandan oldukça farklı bir biçimde içine alıyordu. Bir Atlantislinin kendi fiziksel gücünü bilinçli olarak, bugünün insanından tamamen farklı bir biçimde kullanabilmesi işte buna dayanıyordu. Bünyesindeki fiziksel güçleri, yapmakta olduğu iş için gereksindiği takdirde arttırma olanaklarına sahipti. Atlantisliyle ilgili doğru bir görüşe sahip olmak için, bunların yorgunluk ve gücün tükenmesi ile ilgili telakkilerinin günümüz insaninkine göre oldukça farklı olduğu bilinmelidir.

Bir Atlantis yerleşim birimi, betimlemekte olduğumuz her şeyden anlaşılabileceği gibi, çağdaş bir kente kesinlikle benzemeyen bir nitelikteydi. Bu tür bir birimde, tam tersine, her şey hâlâ doğa ile uyum içindeydi. İlk Atlantis dönemlerinde -yaklaşık üçüncü alt-soyun ortalarına doğru- bir yerleşim birimi içindeki evlerin ustaca iç içe örülmüş dallarıyla, ağaçlardan yapılan bir bahçeye benzetilebilir. O dönemde, insanın el işçiliği doğadan hareketle geliyordu. Ve insan kendisini tamamen doğa ile ilişki içinde hissediyordu. Dolayısıyla, toplumsallık anlayışı da bugünküne göre oldukça farklıydı. Sonuçta, doğa bütün insanlar için ortaktır. Atlantisliyle doğayı temel alarak kurdukları şeyleri, tıpkı günümüz insanının kendi ustalığının, kendi zekâsının kendisi için yaratmış olduğu şeyleri kendi özel mülkiyeti olarak değerlendirmesinin sadece doğal olduğunu düşünmesi gibi, ortak mülkiyet sayıyorlardı.

Atlantislielerin yukarıda tanımlandığı gibi manevi ve fiziksel güçlerle donanmış oldukları fikrine aşina bir kişi, daha da erken dönemlerde insanın görüntüsünün bugün

görmeye alışık olduğu şeyi ancak birkaç özelliikte anımsattığı noktasını da anlayacaktır. Sadece insanlar değil, doğal çevre de zaman içinde çok büyük ölçüde değişmiştir. Bitki ve hayvan türleri farklılaşmıştır. Doğası yeryüzüne ait olan her şey, değişime tâbidir. Dünyanın bir zamanlar yerleşik olan bölgeleri yıkıldı; diğerleri ortaya çıktı.

Atlantislilerin ataları, başlıca kısmı günümüz Asya'sının güneyinde yer alan ve artık kaybolan bir bölgede yaşadılar. Teozofî yazılarında bunlar Lemuryalılar olarak anılır. Çeşitli gelişme aşamalarından geçtikten sonra, bunların büyük bir kısmı dejenere oldu. Bunlar da bodur insanlara dönüştü ki, bunların soyundan gelenler hâlâ dünyanın bazı kısımlarında yaşarlar ve vahşi kabileler olarak anılırlar. Lemurya halkının ancak küçük bir bölümü gelişmesini daha ileriye götürebildi. Bu kesimden Atlantisliiler ortaya çıktı.

Daha sonra, yeniden benzer bir durum meydana geldi. Atlantis halkının büyük bir kısmı dejenere oldu ve bunların ufak bir kesiminin soyundan gelenler de Ariler denilen soy olup, günümüzdeki uygar insanlığı kapsarlar. Manevî bilimlerin terminolojisine göre, Lemuryalılar, Atlantisliiler ve Ariler insanlığın *kök-soyları*'dır. *Bu tür iki kök-soyun Lemuryalılar'dan önce geldiği ve gelecekte Arileri diğer ikisinin izleyeceğini gözünüzde canlandırduğunuz takdirde, elde edilecek sayı toplam yedidir. Lemuryalılar, Atlantisliiler ve Ariler için yukarıda belirtildiği şekilde her zaman, biri diğerinden ortaya çıkar. Her kök-soy, öncekilerden oldukça farklı fiziksel ve zihinsel özelliklere sahiptir. Örneğin, Atlantisliiler özellikle hafızayı ve bununla bağlantılı her şeyi geliştirirken, düşünce yetisini ve buna ait her şeyi*

geliştirmek de içinde bulunduğumuz dönemde Arilerin görevidir.

Her kök-soyda ayrıca çeşitli aşamalardan geçilir. Bunların sayısı her zaman yedidir. Bir kök-soyu ile özdeşleşmiş bir dönemin başında, bunun başlıca özellikleri genç bir halde bulunur; yavaş yavaş olgunluğa ulaşır ve nihayet bir dejenerasyona girer. Bir kök-soyun halkı, böylece yedi alt-soya bölünür. Fakat bir alt-soyun, bir yenisi geliştiğinde hemen yok olduğu düşünülmemelidir. Bunlardan her biri kendi varlığını, diğerleri gelişirken uzun bir süre koruyabilir. Dolayısıyla yeryüzünde yan yana yaşayan, ama farklı gelişme aşamaları gösteren topluluklar her zaman var olmuştur.

Atlantislilerin ilk alt-soyu, Lemuryalıların yüksek bir evrimsel potansiyele sahip olan son derece gelişmiş bir kesiminden ortaya çıkmıştı. Hafıza yetisi Lemuryalılar arasında sadece ilkel biçimde ve kendi gelişim süreçlerinin son döneminde ortaya çıkmıştı. Bir Lemuryalının, deneyimlediği şeye ilişkin fikirler oluşturma yetisine sahipken, bu fikirleri koruyamadığı düşünülmelidir. Kendi kendisine yansıttığını hemen unutuyordu. Buna karşın, belirli bir uygarlıkta yaşıyordu ve örneğin araç gereçleri, inşa edilmiş binaları vs. vardı - bunu kendi düşünce güçlerine değil de kendisinde yatan zihinsel bir güce borçluydu ki bu da içgüdüsel- . Fakat insan bunun günümüzün hayvani içgüdülerine benzediğini düşünmemelidir, bu çok daha farklı bir türdeydi.

Teozofi metinleri Atlantislilerin ilk alt-soyunu Rmoa-hallar olarak adlandırır. Bu soyun hafızası özellikle canlı duyuları izlenimlerine yönelmişti. Gözün gördüğü renkler,

kulağın işittiği sesler ruhta bundan sonra da uzun süreli etkili oluyordu. Bu, Rmoahalların kendi Lemuryalı atalarının henüz bilmediği *duyguları* geliştirdikleri olgusuna dayanıyordu. Örneğin, geçmişte deneyimlenen şeylere bağlanmak, bu duyguların bir kısmını oluşturunuyordu.

Hafızanın gelişmesi ise *dilin* gelişmesi ile bağlantılıydı. İnsan geçmişte olanı koruyamadığı sürece deneyimlenmiş olana dair bir iletişim de dil aracılığıyla gerçekleşemezdi. Son Lemurya döneminin, hafızanın başlangıcının ilk ortaya çıktığı dönem olduğunu düşünürsek, görülen ve işitilen şeyleri adlandırma yetisinin başladığını varsayabiliriz. Bir şeye verilen adı, sadece anımsama yeteneğine sahip olan insanlar kullanabilir. Dolayısıyla, Atlantis dönemi, dil gelişiminin ortaya çıktığı bir dönemdi. Dil ile birlikte, insan ruhu ile insanın dışındaki şeyler arasında bir bağ kurulmuştu. Kendileri içinde bir söz-sözcük meydana getirmişlerdi ve bu söz-sözcük de dış dünyanın nesnelere aitti. Aynı zamanda, insanlar arasında, dil aracılığıyla iletişim kurmak sayesinde yeni bir bağ da kurulmuştu. Tüm bunların Rmoahallar arasında hâlâ başlangıç aşamasında var olduğu doğrudur, fakat bu da Lemuryalı atalarından önemli ölçüde ayrılmalara neden olmuştu.

Bu ilk Atlantisli ruh gücü hâlâ doğadaki güçlerden bir şeyler taşıyordu. Bu insanlar kendilerinden sonra gelenlere kıyasla, kendilerini çevreleyen doğadaki varlıklarla çok daha yakın ilişki içindeydiler. Bunların ruh güçleri, modern insaninkine kıyasla doğadaki güçlerle çok daha fazla bağlantılıydı. Böylece ürettikleri söz-sözcük, doğadaki güçten bir şeyler taşıyordu. Sadece nesneleri adlandırmakla kalmıyorlardı. Onların sözcüklerinde hem

nesnelere hem de diğer insanlara egemen olan bir güç yer alıyordu. Rmoahalların sözleri bir anlama sahip olmasının yanında bir güce de sahipti. Sözcüklerin sihirli gücü, günümüz insanına kıyasla o insanlar için çok daha geçeriydi. Bir Rmoahal insanı, bir sözcük ifade ettiğinde, bu sözcük, belirttiği nesneninkine benzer bir güç geliştirirdi. Bu nedenle sözcükler o dönemde sağaltıcı bir etkiye sahipti; bunlar bitkilerin büyümesini ilerletebilir, vahşi hayvanları evcilleştirebilir ve diğer benzer işlevleri yerine getirebilirdi. Tüm bunlar, Atlantislilerin son alt-soylarında giderek gücünü yitirdi. Başlangıçtaki gücün bütünlüğünün giderek kaybolduğu söylenebilir. Rmoahallar, güçteki bu bütünlüğün kuvvetli doğanın bir armağanı olduğunu hissetmişlerdi ve doğa ile ilişkileri de dinsel bir niteliğe sahipti. Kendileri için dil özellikle kutsal bir şeydi. Önemli bir güce sahip olan bazı seslerin hatalı kullanımı mümkün değildi. Herkes bu tür hatalı kullanımın kendisine büyük zarar vereceğini hissedirdi. Bu durumda, bu tür sözcüklerin taşıdığı beyaz büyü, bunun tam zıddına dönüşürdü; doğru bir biçimde kullanıldığı takdirde lütuf getirecek olan, kötü bir biçimde kullanıldığı takdirde bunun sahibine yıkım getirirdi. Rmoahallar bir tür masumca duygular içinde, kendi güçlerini, kendilerinden çok, kendi içlerinde hareket eden kutsal doğaya atfediyorlardı.

Bu, ikinci alt-soy olan Tlavatli insanları arasında değişikliğe uğradı. Bu soyun insanları, kendi kişisel değerlerini hissetmeye başladılar. Rmoahallarca bilinmeyen bir nitelik olarak hırs, bunlar arasında kendini hissettirmeye başladı. Hafıza, bir bağlamda, topluluk yaşantısının ortaya çıkışına aktarılmıştı. Geriye doğru bazı eylemlere bakabilen kişi,

birlikte yaşadığı diğer insanlardan bunun tanınmasını talep ediyordu. Kendi eserlerinin hafızalarda korunmasını talep ediyordu. Eylemlerin bu anısına dayanarak, bir arada yaşayan bir grup insan, birini lider olarak seçiyordu. Bir tür kraliyet sınıfı gelişmişti. Söz konusu kabullenme ölüm sonrasında bile korunuyordu. Bu sayede ataların ya da yaşamda erdem sahibi olan kişilerin anımsanması gelişti. Bundan hareketle bazı kabilelerde ölen kişi hakkında bir tür büyük dinsel saygınlık, yani *atalar kültü* ortaya çıktı. Bu inanç çok daha ileri dönemlere kadar sürdü ve çok farklı biçimlere büründü. Rmoahallar arasında bir insan, hâlâ belirli bir anda kendi güçleri aracılığıyla saygı uyandırabildiği derecede saygı görüyordu. Bunların arasında bir kişi, daha önceki günlerde yaptıklarına ilişkin bir tanınmayı arzu ettiği takdirde, yeni eylemleri sayesinde bu eski gücüne hâlâ sahip olduğunu göstermek zorundaydı. Yenileri sayesinde, eski eserlerini anılarda canlandırması gerekiyordu. Yapılan şey, kendi özdeğeri için saygı görmezdi. Sadece ikinci alt-soydur ki, bir insanın kişisel özgünlüğüne, bu özgünlüğün değerlendirilmesinde kendi geçmiş yaşamını göz önüne alma noktasına varacak kadar önem verdi.

İnsanın toplumsal yaşamına yönelik olarak hafızanın bir başka sonucu da, ortak eylemlerin anımsanması sayesinde bir arada olmayı sürdüren insan gruplarının oluşmasıydı. Bundan önce, grupların oluşumu tamamen doğal güçlere, ortak soya bağlıydı. İnsan, kendi zihni aracılığıyla, doğanın oluşturduğuna hiçbir şey eklememişti. Şimdi ise güçlü bir kişilik, ortak bir teşebbüs için belirli sayıda insanı yanına alıyordu ve bu ortak eylemin anısı da sosyal bir grup oluşturuyordu.

Bu tür sosyal, toplumsal yaşam ancak üçüncü alt-soyu oluşturan Toltekler arasında tam anlamıyla gelişebildi. Dolayısıyla, ilk devleti kuranlar bu soyun insanlarıydı. Bu toplulukların liderliği, yönetimi, bir kuşaktan diğere aktarılıyordu. Baba, daha önce sadece çağdaşlarının hafızasında varlığını sürdürmüş olanı şimdi oğluna teslim ediyordu. Ataların eylemleri, tüm gelecek soy çizgisi boyunca unutulmayacaktı. Ataların yaptıkları, kendi torunları tarafından saygı görüyordu. Fakat o dönemlerde, insanların kendi yeteneklerini kendilerinden gelen nesillere aktarma gücüne sahip oldukları bilinmelidir. Eğitim, sonuçta yaşamı canlı imgeler aracılığıyla biçimlendirmeyi amaçlıyordu. Bu eğitim etkinliğinin temeli, eğitimciden kaynaklanan kişisel güçte yatıyordu. Bu, içgüdüsel düşünce gücünü keskinleştirmiyordu, fakat daha çok içgüdüsel türden olan yetenekleri geliştiriyordu. Bu tür bir eğitim sistemi aracılığıyla, babanın yetileri genelde oğluna aktarılıyordu.

Bu tür koşullar altında, *kişisel deneyim* üçüncü alt-soy arasında giderek daha fazla önem kazandı. Bir grup insan diğerlerinden yeni bir topluluğun kurulması için ayrıldığında, eski gruptayken deneyimlediklerinin anılarını da beraberinde taşıyordu. Fakat aynı zamanda bu anımsamada, grubun kendisi için uygun bulmadığı bir şey de vardı ki, bu, grubu rahatsız ediyordu. Dolayısıyla, bu durumda grup yeni bir şey denedi. Böylece, bu yeni kuruluşların her biriyle birlikte koşullar iyileşti.

Daha iyi olanın taklit edilmesi sadece doğaldı. Bunlar, Teozofî literatüründe tanımlanan, üçüncü alt-soy döneminde yeşeren toplulukların gelişimini açıklayan olgulardır. Elde edilen kişisel deneyimler, manevî gelişimin ebedi

yasalarına inisiye olanlardan destek görmüştü. Kuvvetli yöneticilerin kendileri de inisiye idiler, böylece kişisel yetenek tam bir destek bulabilirdi. Kendi kişisel yeteneği aracılığıyla insan kendini yavaş yavaş inisiyasyon için hazırlar. Sahip olduğu güçleri önce aşağıdan itibaren geliştirmelidir, öyle ki üstten gelen aydınlanma kendisine verilebilsin. Bu yolla Atlantislilerin inisiye kral ve liderleri ortaya çıktı. Elllerinde büyük bir güç barındırıyorlar ve büyük saygı görüyorlardı.

Fakat bu olguda, gerilemenin ve dejenerasyonun da nedeni yatıyordu. Hafızanın gelişimi belirli bir kişiliğin üstün bir güce ulaşmasına yol açtı. İnsan, kendi gücü aracılığıyla *önemli olmak* istedi. Gücün büyük olması ölçüsünde de bunu daha çok kendisi için kullanmayı arzuladı. Gelişmiş olan hırs, belirgin biçimde bencilliğe dönüştü. Böylece bu güçlerin kötüye kullanımı ortaya çıktı. Atlantislilerin yaşam gücüne hâkimiyetlerinden doğan olanaklarını göz önüne aldığımızda, bu kötüye kullanımın kaçınılmaz bir biçimde büyük sonuçlara yol açtığını anlarsınız. Doğaya egemen olan devasa bir güç, kişisel egoizmin hizmetine verilebiliyordu.

Bu, tam anlamıyla, dördüncü alt-soy, yani ilksel Turaniler tarafından gerçekleştirildi. Yukarıda belirtilen güçlerin egemenliği hususunda bilgili olan bu soyun üyeleri, bunları çoğunlukla kendi bencil arzularını ve isteklerini tatmin etmek için kullandılar. Fakat bu şekilde kullanıldığında, bu güçler karşılıklı etkileşimleri içinde birbirlerini yıkar. Bu, tıpkı, ayakları bir insanı inatla öne taşımayı isterken gövdesinin geriye gitmeyi istemesini andırır!

Bu tür yıkıcı bir etki, insanda ancak daha yüce bir yetinin gelişmesi sayesinde durdurulabilirdi. Bu da düşün-

ce yetisiydi. Mantıklı düşünce, bencilce kişisel arzuların üzerinde sınırlayıcı bir etki yaratır. Mantıklı düşüncenin başlangıcı ise beşinci alt-soyun, yani İlksel Samiler arasında aranmalıdır. İnsanlar, geçmişin sadece anımsanmasının ötesine geçerek çeşitli deneyimleri karşılaştırmaya başladılar. Yargılama yeteneği gelişti. Arzular ve hazlar bu yargılama yetisi uyarınca düzenleniyordu. İnsan hesaplama, sentezlemeye başlamıştı. İnsan düşüncelerle çalışmayı öğrenmişti. Eğer bundan önce insan kendini her türlü isteğe teslim etmişse, şimdi düşüncenin bu isteği onaylayıp onaylamayacağını soruyordu. Dördüncü alt-soyun insanları kendi hazlarının tatminine doğru vahşice koşarken, beşincinin insanları içsel bir sese kulak vermeye başlamışlardı. Bu içsel ses, bencil bir kişiliğin taleplerini her ne kadar ortadan kaldıramasa da, hazları denetliyordu.

Böylece beşinci alt-soy, eyleme yönelik güdülerinin insanın içine aktardı. İnsan, ne yapması gerektiğine ve ne yapmaması gerektiğine dair kendi içinde sonuca ulaşmayı ister. Fakat içte, düşünme yetisi bağlamında bu şekilde kazanılmış olan, dışsal doğal güçlerin denetimi bağlamında kaybedilmişti. Yukarıda belirtilen bu birleştirici düşünce sayesinde kişi yaşam gücüne değil, ancak mineraller dünyasının güçlerine egemen olabilir. Dolayısıyla beşinci alt-soy, yaşam gücünün denetiminin kaybı pahasına düşünceyi geliştirdi. Ancak bu sayede, insanlığın ileriki gelişiminin tohumunu ortaya çıkardı. Yeni kişilikte, kendinden hoşlanma, hatta tam bir bencillik özgürce gelişebilirdi; çünkü tamamen içte işleyen ve doğaya doğrudan emirler veremeyen düşünce tipi bundan önce kötüye kullanılan güçler kadar yıkıcı etkiler yaratmaya yetkin değildi. Bu beşinci

alt-soydan, dördüncü alt-soyun dejenerasyonundan sonra ayakta kalan ve düşünce yetisinin tam bir gelişim misyonunu üstlenen beşinci, Ariler soyunun tohumunu oluşturan en yetenekli kesim seçilmişti.

Altıncı alt-soyun insanları olan Akatlar, düşünce yetisini beşinci alt-soyun yaptığından da öteye taşıdılar. Bunlar İlkel Samilerden bu yetiyi onlara göre daha kapsamlı bir şekilde kullanmaları sayesinde ayrılırlar.

Düşünce yetisinin gelişimi, bencil kişiliğin taleplerinin daha önceki soylar arasındaki aynı yıkıcı etkilere sahip olmasını engellerken, bu talepleri ortadan kaldırmadığı ifade edilmiştir. İlkel Samiler, başlangıçta kendi kişisel koşullarını kendi düşünce yetilerinin doğrultusunda düzenlediler. Zekâ, salt haz ve arzuların yerini aldı. Yaşam koşulları değişti. Bundan önceki soylar lider olarak, eylemleri kendi hafızalarında derinde iz bırakmış ya da geri döndüğünde zengin anılarla dolu bir yaşamı anımsayabilen bir kişiyi kabul etme eğiliminde iken, bu işlev şimdi zeki kişilere bırakılmıştı. Bundan önce açık bir biçimde hafızada yaşayan etkin olurken, şimdi insan düşünce bağlamında en ikna edici olanını en iyisi olarak görüyordu. Hafızanın etkisi altında, insan daha önce bunun yetersiz olduğunu keşfedene dek, bir şeye sıkıca sarılıyordu ve bu durumda bir ıstığe çözüm getirme konumunda olan kişinin, bir yeniliği ortaya koyabilmesi oldukça doğaldı. Fakat düşünce yetisinin gelişmesi sonucunda, yenilik ve değişikliklere karşı bir eğilim gelişti. Herkes kendi zekâsının öngördüğü şeyi eyleme geçirmeyi istiyordu. Böylece beşinci alt-soy döneminde karmaşık koşullar egemen olmaya başladı ve altıncısında bunlar bireyin dik başlı düşüncesinin genel yasalar çer-

çevesine alınmasının gerekli olduğu duygusuna yol açtı. Üçüncü alt-soyun topluluklarındaki ihtişam, ortak anıların düzen ve uyum getirdiği olgusuna dayanıyordu. Altıncısında ise bu düzen, düşünceden kaynaklanan yasalarla getirilecekti. Dolayısıyla, adalet ve hukuk düzenlemelerinin başlangıcı bu altıncı alt-soyda aranmalıdır.

Üçüncü alt-soy döneminde, bir grup insanın ayrılması, ancak bunlar kendi topluluklarının dışına itildiğinde ortaya çıkıyordu; çünkü hafızadan ötürü egemen koşullar altında kendilerini rahat hissediyorlardı. Altıncısında bu önemli ölçü de farklı hale geldi. Düşüncenin hesap kitap yapma yetisi, yeni olanı bu şekilde aradı; insanları teşebbüslere ve yeni kuruluşlara yöneltti. Akatlar, dolayısıyla, kolonileşmeye yatkın olan, müteşebbis bir halktı. Giderek gelişen düşünce ve yargılama yetisini besleyen de özellikle ticaret oldu.

Yedinci alt-soy olan Moğollarda da düşünce yetisinin geliştiğini görürüz. Fakat bundan önceki alt-soyların, özellikle dördüncüsünün nitelikleri, beşinci ve altıncısında olduğundan çok daha yüksek derecelerde Moğollarda varlıklarını sürdürdü. Hafızaya yönelik duyguya sadık kaldılar. Böylece, en yaşlı olanın aynı zamanda en duyarlı olduğu ve düşünce yetisine karşı kendisini en iyi savunabileceği inancına ulaştılar. Aynı zamanda, yaşam güçleri üzerindeki egemenliklerini kaybettikleri de doğrudur. Fakat kendi içlerinde düşünce yetisi bağlamında gelişmiş olan şey, ayrıca bu yaşam gücünün doğal kuvvetinden bir şeylere de sahipti. Gerçekten de, yaşama egemen olma gücünü kaybetmişlerdi, fakat buna olan kendi dolaysız, saf inançlarını hiçbir zaman kaybetmemişlerdi. Bu güç onların *tanrı*

olmuştu ki bunun adına doğru olarak gördükleri her şeyi yaptılar. Bu nedenle, komşu halklarda sanki bu gizli güç tarafından etki altına alındıkları görünümünü uyandırdılar ve gözleri bağlı bir güven içinde kendilerini buna teslim ettiler. Asya'da ve Avrupa'nın bazı bölgelerinde bunların soyundan gelenler, bu niteliği ortaya koydular ve hâlâ bunu büyük ölçüde de ortaya koymaktadırlar.

İnsanlardaki düşünce yetisi kendi değerine tamamiyle ancak, beşinci kök-soyda, yeni bir dürtü kazanan insan gelişimine bağlantılı olarak ulaşabildi. Dördüncü kök-soy, sonuçta, bu yetiyi ancak, hafıza yeteneği sayesinde eğitilmiş olduğu unsurun hizmetine sunabiliyordu. Sadece beşinci kök-soy, özgün aracın düşünme yeteneği olduğu yaşam koşullarına ulaştı.

2

Dördüncüden Beşinci

Kök-Soya Geçiş

Bu bölümde, dördüncü, yani Atlantis kök-soyundan, çağdaş uygar insanın ait olduğu beşincisine, yani Arilere geçişin nasıl olduğunu öğreneceğiz. Ancak bütün kapsamı ve anlamı ile gelişme fikrine kendini açabilen bir insan bunu tam olarak doğru anlayabilir. İnsanın kendi çevresinde algıladığı her şey gelişme süreci içindedir. Bu bağlamda, düşüncenin kullanılması, ki bizim beşinci kök-soyun insanlarımızın bir özelliğidir, önce gelişmek zorundaydı. Düşünce yetisini yavaş yavaş ve kademeli olarak olgunluğa ulaştıran, özellikle bu kök-soyudur. İnsan, düşüncesinde bir şey hakkında karar verir ve sonra kendi düşüncesinin bir sonucu olarak bunu gerçekleştirir. Bu yetenek Atlantisliler arasında sadece hazırlık aşamasındaydı. Bunların iradesi-

ni etkileyen, kendi sahip oldukları düşünceler değil, daha yüksek düzeydeki Varlıklar'dan kendilerine akıp gelen düşüncelerdi. Dolayısıyla, bir şekilde ifade etmek gerekirse, bunların iradesi dışarıdan yönlendiriliyordu.

Kendini, insanın böyle bir gelişimi olduğu düşüncesi-ne alıştıran ve insanın (dünya insanı bağlamında) tarihöncesinde oldukça farklı türden bir varlık olduğunu kabul etmeyi öğrenen kişi, aynı zamanda, burada sözü edilen, tamamen farklı Varlıklar'a dair bir telakkiye de ulaşabilmektedir. Burada açıklanan gelişme için çok uzun zamanın geçmesi gerekti.

Bundan önce dördüncü kök-soy olan Atlantisliler hakkında söylenenler, büyük insan kitlelerine yöneliktir. Fakat bunlar, kendilerinden çok daha üstün yeteneklere sahip liderleri izlediler. Bu liderlerin sahip oldukları bilgeliğe ve hükmettikleri güce, herhangi dünyevi bir eğitimle ulaşmak mümkün değildi. Bunlar kendilerine, dünyaya doğrudan ait olmayan Yüce Varlıklar tarafından verilmişti. Bu nedenle, büyük insan kitlelerinin kendi liderlerinin yüce türden varlıklar olduğunu, tanrıların "Habercileri" olduklarını hissetmeleri sadece doğaldı. Çünkü bu liderlerin bildiklerine ve yapabildiklerine beşeri duyu organları ve beşer aklı ile ulaşmak olanaksızdı. Bunlar "İlahi Haberciler" olarak saygı görüyorlardı ve insanlar bunların emirlerini, buyruklarını ve aynı zamanda talimatlarını kabul ediyorlardı. Bu tür varlıklar sayesinde insanlık; bilimde, sanatta ve araç-gereç yapımında eğitilmişti. Bu tür "İlahi Haberciler" ya kendileri toplulukları yönetiyorlar ya da yönetme sanatında yeterince gelişmiş olan kişilere talimat veriyorlardı. Bu liderler hakkında, "tanrılar ile iletişim kurdukla-

rı” ve insanlığı geliştirecek olan yasalar konusunda bizzat tanrılar tarafından yetiştirildikleri söylenmiştir. Bu doğrudur. Sıradan insanın hakkında hiçbir şey bilmediği yerlerde bu inisiyasyon, tanrılarla iletişim, gerçekten meydana geliyordu. Bu insanlık inisiyasyon yerleri, *mister tapınakları* olarak anılıyordu. Bunlardan hareketle, insanlık ırkı yönetiliyordu.

Mister tapınaklarında meydana gelenler halk için anlaşılmasız olan şeylerdi. Aynı şekilde, halk kendi büyük liderlerinin niyetleri hakkında pek az bilgi sahibiydi. Sonuçta insanlar kendi duyularıyla, dünyanın iyiliği için yüce âlemlerden açıklanan şeyleri değil de sadece yeryüzünde dolaysız biçimde meydana gelen şeyleri kavrayabiliyorlardı. Böylece, liderlerin öğretileri, dünyevi olaylara ilişkin iletilere benzemeyen bir biçimde ifade edilmeliydi. Tanrıların misterlerde kendi habercileriyle konuştukları dil dr, tanrıların kendilerini ifade ettiği biçimler de dünyevi değildi. Yüce Varlıklar kendi Habercileri’ne, onlara insanları nasıl yöneteceklerini bildirmek amacıyla, “ateşten bulutlar” içinde görünüyordu. Sadece insan, insan formunda ortaya çıkabilir; yetenekleri insanınkinden çok üstün olan Varlıklar, dünyada olmayan biçimlerde kendilerini göstermelidir.* Kendileri insan kardeşleri arasında en kemale ermiş kişiler oldukları için, ‘İlahi Haberciler” bu vahiyleri alabilirdi. Önceki aşamalarda, insanların çoğunun hâlâ yaşaması gereken deneyimlerden zaten geçmişlerdi. Diğer insanların oluşturduğu kitleye sadece belirli bir yönden aitti-

* Buradaki kesin ifade, Hinduizm’in *Avatar* kavramına uygun düşmemektedir. Hinduizmin ilkelerine göre, Tanrı, bir *Avatar* olarak, insan bedeninde tezahür edebilir, örneğin Krişna gibi. (ç.n.)

ler. Bunlar insan formuna bürünebiliyorlardı. Fakat kendi manevi-zihinsel nitelikleri, insanüstü bir özelliğe sahipti. Böylece bunlar, melez türden İlahi-beşeri Varlıklar'dı. Bunlar aynı zamanda, insanlığın yeryüzündeki çizgilerinde ilerlemesine yardım etmek için insan bedenine bürünmüş Yüksek Ruhlar olarak da tanımlanabilir. Bu Varlıklar'ın gerçek yurdu yeryüzünde değildi.

Bu İlahi-beşeri Varlıklar insanları yönettiler, fakat kendilerini yönettikleri ilkeler hakkında onları bilgilendirmediler. Çünkü Atlantislilerin beşinci alt-soyunu oluşturan İlksel Samiler'e kadar, insanlar bu ilkeleri anlayacak yeteneklere kesinlikle sahip değildi. Bu alt-soyda gelişen düşünce yetisi, bu tür bir yetenektir. Fakat bu yavaş yavaş ve kademeli olarak gelişti. Atlantislilerin son alt-soyları bile kendi İlahi Liderleri'nin ilkelerini pek az anlayabiliyordu. Bunlar ilk başta, çat pat da olsa, bu tür ilkeler hakkında bir önseziye sahip olmaya başladılar. Dolayısıyla, bunların düşünceleri ve aynı zamanda yönetim kurumları arasında bahsettiğimiz yasaları, net bir biçimde tasarlanmış olmaktan çok, tahmine dayanıyordu.

Beşinci Atlantis alt-soyunun Asli Lideri ileriki dönemlerde, Atlantis yaşam tarzının dejenerasyonundan sonra, bütünüyle düşünce yetisinin yönlendirdiği yeni bir yaşam şeklinin başlatılabileceği bir şekilde o alt-soyu tedricen hazırladı.

Atlantis döneminin sonunda, insan benzeri üç varlık grubunun mevcut olduğu anlaşılmalıdır: 1. Yukarıda belirtilen "İlahi Haberciler", ki bunlar kendi gelişimlerinde

* Bu tür dünya dışı hatta Güneş Sistemi'nin dışındaki kökenler içinde en çok bahsedileni Sirius Yıldızı olagelmıştır. (ç.n.)

büyük halk yığınlarının çok ötesindeydiler ve bunlar İlahi Bilgeliği öğretmişler, İlahi Eylemler gerçekleştirmişlerdi. 2. İnsanlığın büyük kitlesi, ki modern insanın kaybettiği doğal yeteneklere sahip olmalarına karşın, düşünce yetisi bunlarda atıl bir durumdaydı. 3. Düşünce yetisini geliştirmekte olan kişilerden ufak bir grup. Bu süreçte insanlar, Atlantisliere özgü doğal yetenekleri giderek kaybederken, “İlahi Haberciler”in İlkelerini düşünceleriyle kavrayabildikleri aşamaya doğru ilerliyorlardı.

İkinci gruptaki insanlar giderek yok olmaya adaydı. Fakat üçüncü gruptakiler, ilk gruptaki bir Varlık tarafından, kendi yönetimlerini kendi ellerine almaları için eğitilebilirlerdi.

Bu üçüncü gruptan, yukarıda sözü edilen ve okült edebiyatın *Manu* olarak belirttiği Asli Lider, bunlardan ortaya çıkacak yeni bir insanlığı meydana getirmek için en yeteneklileri seçti. Bu en yetenekli olanlar beşinci alt-soyda varlığını sürdürdü. Altıncı ve yedinci alt-soyların düşünce yetisi bir bağlamda yolundan sapmıştı ve ileriye dönük bir gelişme için uygun değildi.

En iyilerin en iyi niteliklerinin geliştirilmesi gerekiyordu. Bu da seçilmiş olanların dünyadaki belirli bir yerde (Orta Asya’da) tecrit edilmesi sayesinde, Asli Lider tarafından gerçekleştirilmişti; burada, geride kalanların ya da yoldan sapanların her türlü olumsuz tesirinden uzaktaydılar.

Lider’in üstlendiği vazife, müritlerini, o ana dek yönetildikleri ve belli belirsiz hissedilen fakat açıkça anlaşılmayan ilkeleri kendi ruhlarında, kendi düşünce yetileriyle kavrayabilecekleri noktaya getirmektir. İnsanlar bilinçsiz olarak izledikleri İlahi Kuvvetler’i *idrak etmek* zorundaydılar.

Buraya dek tanrılar insanları Habercileri aracılığıyla yönlendirmişti; şimdi insanlar bu İlahi Varlıklar hakkında *bilgi sahibi* olacaktı. Bunlar *kendilerini* İlahi Kudret'in uygulayıcı organları olarak görmeyi öğreneceklerdi. Böylece, tecrit edilen grup önemli bir kararla karşı karşıya kalmıştı. İlahi Lider, kendi aralarında ve insan suretindeydi. Bu tür İlahi Haberciler'den insanlar daha önce, ne yapacakları ya da ne yapmayacaklarına dair talimatlar ve emirler almışlardı. İnsanlar, duyuları aracılığıyla algılayabilecekleri şeyleri işleyen bilimlerde konusunda eğitilmişti. İnsan evladı, dünyanın İlahi Denetim altında olduğunu belli belirsiz hissetmiş, bunu kendi eylemlerinde fark etmiş, ama bu konuda net bir bilgiye erişememişti.

Şimdi liderleri kendilerine tamamen yeni bir biçimde hitap ediyordu. Kendilerine, görünürde karşılaştıkları şeyleri Görünmeyen Güçler'in yönettiğini ve kendilerinin de bu Görünmeyen Güçler'e hizmet ettiklerini, bu Görünmeyen Güçler'in Yasaları'nı kendi düşünceleriyle gerçekleştirmek zorunda olduklarını öğretti. İnsanlar doğüstü nitelikteki İlahi Kudret'ten haberdar oldular. Görünmeyen spiritüelin, görünür fizikselin yaratıcısı ve koruyucusu olduğunu duydular. Buraya dek, kendi görünür İlahi Habercileri'ne, yani İnsanüstü İnisiyeler'e saygı göstermişler ve bunlar aracılığıyla da yapılacak ve yapılmayacak olanlar kendilerine bildirilmişti. Fakat şimdi, İlahi Habercinin kendilerine doğrudan tanrılardan söz etmesine layık görülmüşlerdi. Manu, müritlerine tekrar ve tekrar kuvvetli sözcüklerle hitap etmişti: "Şimdiye kadar sizi yönlendirenleri gördünüz, fakat sizin görmediğiniz daha Yüksek Liderler bulunuyor. Siz *bu* Liderlere tabisiniz. Gör-

mediğiniz Tanrı'nın Emirleri'ni yürüteceksiniz ve kendiniz için suretini oluşturmamayacağınız Tek'e itaat edeceksiniz." Böylece, yeni ve en yüksek Emir, Asli Lider tarafından seslendiriliyor ve hiçbir duyusal-görsel suretin betimleyemeyeceği ve bu yüzden de hiçbir suretinin yapılmaması söz konusu olan bir Tanrı'ya saygı gösterilmesini salık veriyordu. İnsanlığın beşinci kök-soyunun bu büyük temel Emirinden, şu iyi bilinen emir ortaya çıkmıştır: "Kendin için put oyma, yukarıda göklerde olanın, yahut aşağıda yerde olanın, yahut yerin altında sulara olanın hiç suretini yapmayacaksın." (*Tevrat, Çıkış: 20/4*).

Asli Lider olan Manu, yaşamın belirli bölümlerinde O'nun niyetlerini uygulayan ve yeni soyun gelişmesi üzerinde çalışan diğer İlahi Haberciler tarafından destekleniyordu. Çünkü tüm yaşamın, dünyanın İlahi bir Yönetim'e tâbi olmasına ilişkin yeni bir telakkiye göre düzenlenmesi söz konusuydu. Her yerde insanların düşünceleri görünürden görünür olmayana yönlendirilmeliydi. Yaşam, doğanın güçleri tarafından belirlenmektedir. İnsan yaşamının gidişatı, gündüz ve gece, kış ve yaz, güneş ışığı ve yağmura bağlıdır. Bu etkin, görünür olayların, görünmeyen İlahi Güçler'le nasıl bağlantılı oldukları ve insanın kendi yaşamını bu Görünmeyen Güçler uyarınca düzenlemek amacıyla nasıl davranması gerektiği kendisine gösterilmişti. Tüm bilgi ve tüm emekler bu doğrultuda izlenmeliydi. Yıldızların izlediği rotada ve hava durumunda, insan ilahi kurallar ve ilahi bilgeliğin zuhurunu görmeliydi. Astronomi ve meteoroloji bu anlayışla öğretilmişti. İnsan kendi emeğini, kendi ahlaki yaşamını, İlahi Kudret'in bilgece yasalarına karşılık gelecek biçimde düzenlemeliydi. Yaşam, tıpkı ilahi

düşüncelerin yıldızların devinimi ve hava değişimlerinde aranmasında olduğu gibi, *İlahi Emirler* uyarınca buyrulmuştu. İnsan kendi eserlerini, özveri eylemleri aracılığıyla tanrıların takdirleriyle uyumlu bir hale getirmeliydi.

İnsan yaşamında *her şeyi* Yüce Âlemler'e doğru yönlendirmek, Manu'nun gayesiydi. Tüm insan faaliyetleri, tüm kurumlar, dini bir karakter taşınmalıydı. Bunun sayesinde, Manu beşinci kök-soya bahsedilen gerçek Vazife'yi başlatmak istedi. Bu soy kendini kendi düşünceleriyle yönetmeyi öğrenmeliydi. Fakat bu tür bir özkararlılık, ancak insan aynı şekilde kendini Yüce Güçler'in hizmetine verdiği takdirde iyiliğe götürür. İnsan kendi düşünce yetisini kullanmalıdır, fakat bu düşünce yetisi İlahi Kudret'e adanma sayesinde de kutsanmalıdır.

İnsan o dönemde neler meydana geldiğini ancak, düşünce yetisinin gelişiminin, beşinci Atlantis alt-soyu ile birlikte başlayarak, aynı zamanda başka bir şeye de yol açtığını bildiği takdirde bütünüyle anlayabilir. Belirli bir açıdan insanlar bilgi ve sanatlara sahip olmayı başarmışlardı, ki bunlar yukarıda belirtilen Manu'nun kendi gerçek Vazifesi olarak ele alabileceği şeylerle yakın bir bağlantı oluşturmuyordu. Bu bilgi ve bu sanatlar ilk önce dinsel karakterden yoksundu. Bunlar insana öyle bir biçimde gelmişlerdi ki, insanın bunları kendi çıkarlarının, kendi kişisel gereksinimlerinin hizmetine sunmaktan başka bir şey düşünmesi mümkün değildi.* Bu tür bilgiye, örneğin insan faaliyetlerinde ateşin kullanımının girdiğini söyleyebiliriz.

*Şimdilik bu bilginin ve bu sanatların kökeni hakkında açıklama yapmanın imkanı yoktur. Bu yüzden de Akaşa Kayıtları'nın bu konuyla ilgili bölümü verilememektedir.

Atlantis'in ilk döneminde insanlar ateşi kullanmamışlardı, çünkü yaşam gücü onun emrindeydi. Fakat zamanın geçmesi ile birlikte bu güçten giderek daha az yararlanabilecek bir konuma geldi, böylece cansız nesnelerden araçlar, aletler yapmayı öğrenmesi gerekti. Bu amaçla da ateşi kullanıldı. Diğer doğal güçlere ilişkin olarak da benzer koşullar hüküm sürdü. Böylece insan, bunların İlahi Kökeni'nin bilincinde olmadan, bu tür doğal güçlerden yararlanmayı öğrendi. Bunun böyle olması gerekiyordu. Düşünce yetisine hizmet eden bu şeyleri dünyanın İlahi Düzeni'yle ilişkilendirmesi yönünde insana hiç *baskı* yapılmamalıydı. Daha çok bunu gönüllü olarak kendi düşüncelerinde yapmalıydı. Manu'nun niyeti insanları, bağımsız olarak, içsel bir ihtiyaçtan hareketle, bu tür şeyleri dünyanın Yüce Düzeni'yle bir ilişki içine getirecekleri noktaya ulaştırmaktı. İnsanlar ulaştıkları içgörüyü, tamamen kişisel çıkarlara yönelik olarak ya da daha yüce bir dünyanın dinsel hizmetinde kullanıp kullanmamayı seçebilirlerdi.

Eğer insan, daha önce kendisini dünyanın İlahi Yönetimi içinde bir bağlantı olarak görmesi yönünde baskı altına alınmışsa (ki bununla örneğin, düşünce yetisini kullanmasına gerek olmadan yaşam gücü üstündeki egemenlik kendisine verilmişti), şimdi de doğal güçleri düşüncelerini İlahi Kudret'e yönlendirmeden kullanabilirdi.

Manu'nun çevresine topladığı insanların tümü değil de sadece birkaç tanesi bu kararın altından kalkacak güçteydi. İşte ancak bu birkaç kişiden Manu gerçekten de yeni soyun tohumunu oluşturabilirdi. Bunların gelişimini ilerletmek amacıyla bunlarla birlikte inzivaya çekilirken, diğerleri insanlığın geri kalanının arasına karıştı. Nihayet, Manu'nun

çevresinde toplanan bu az sayıda insandan, günümüze dek beşinci kök-soyun gerçek gelişim tohumlarını oluşturan kişilerin nesli geldi. Bu nedenle aynı zamanda, bu beşinci kök-soyun tüm gelişimi boyunca iki özellik süregelmiştir. Bu özelliklerden biri yüce fikirlerin harekete geçirdiği insanlara özgüdür, ki bunlar kendilerini İlahi, Evrensel bir gücün çocukları olarak görürler, diğeri ise her şeyi kişisel çıkarların, egoizmin hizmetine sunanlara aittir.

Bu ufak müritler topluluğu, yeni anlayışla hareket etmek için yeterince güçleninceye dek ve bunun üyelerinin bu yeni anlayışı, önceki soylara ait insanlığın geri kalanına götürmek üzere dışarıya çıkmaları mümkün olana dek, Manu'nun çevresinde kalmayı sürdürdü. Bu yeni anlayışın çeşitli insanlar arasında, kendilerini farklı alanlarda geliştirme şekillerine göre, farklı bir yapıya bürünmesi doğaldır. Eskiden arta kalan özellikler, Manu'nun habercilerinin dünyanın çeşitli kısımlarına taşıdıkları bilgilerle harmanlandı. Böylece, çeşitli türden yeni kültürler ve uygulamalar ortaya çıktı.

Manu'nun çevresindeki mürit topluluğundan en yetkin şahıslar, diğer insanlara öğretmenlik yapabilsinler diye, Manu'nun İlahi Bilgeliği'ne tedricen ve doğrudan inisiye edilmek üzere seçildiler. Eski İlahi Haberciler'e böylece yeni tür bir İnisiye de eklenmiş oldu. Bu inisiyeler, kendi düşünce yetilerini tıpkı kendi hemcinsleri gibi dünyevi bir biçimde geliştiren kişilerden oluşuyordu. Bundan önceki İlahi Haberciler (ve aynı zamanda Manu) için bu geçerli değildi. Onların gelişimi Yüce Âlemler'e aitti. Onlar kendi Yüce Bilgelikleri'ni dünyevi koşullara sunmuşlardı. Bunların insanlığa verdikleri, "Yukarı'nın İhsanı"ydı. Atlantis

döneminin ortasından önce insanlar, kendi güçleriyle İlahi Kurallar'ın ne olduğunu *kavrayabilecekleri* noktaya erişmişlerdi. Şimdi (belirtilen zamanda) bu noktaya ulaşacaklardı. Dünyevi düşünce kendisini İlahi Kudret kavramına yükseltecekti. Beşeri inisiyeler kendilerini İlahi olan ile birleştirmişlerdi. Bu durum, insan soyunun gelişmesindeki önemli bir devrimi temsil eder. İlk Atlantisliler henüz kendi liderlerini İlahi Haberciler olarak mütalaa edip etmeme seçimine sahip değillerdi. Çünkü İlahi Haberciler'in gerçekleştirdiği, kendini Yüce Âlemler'in işi olarak dayatmıştı. Bu, İlahi bir Köken'in damgasını taşıyordu. Böylece, Atlantis döneminin Habercileri, kendi güçleri tarafından kutsanan, bu gücün kendilerine verdiği ihtişam ile çevrili Varlıklar'dı. Dışsal bir bakış açısına göre, daha sonraki dönemlerin beşeri inisiyeleri, insanlar arasındaki insanlardır. Fakat bunlar Yüce Âlemler'le ilişkilerini sürdürürler ve İlahi Habercilerin vahiyleri ile tezahürleri kendilerine ulaşır. Sadece istisnai olarak, yüce bir zorunluluk ortaya çıktığında, yukarıdan kendilerine bahşedilen belirli güçleri kullanırlar. Böylece, insanların bildikleri yasalar ile açıklamadığı ve dolayısıyla da haklı bir biçimde mucize olarak gördükleri işleri gerçekleştirirler.

Fakat tüm bunların amacı, insanlığın kendi ayakları üzerinde durmasını, kendi düşünce yetisini tam olarak geliştirmesini sağlamaktır. Günümüzde beşeri inisiyeler, halk ve Yüce Güçler arasında aracı işlevini görürler ve insanın İlahi Haberciler'le iletişime girmesini sadece inisiyasyon mümkün kılar.

Beşeri inisiyeler, yani kutsal öğretmenler, beşinci köksoyun başlangıcında insanlığın geri kalanının liderleri oldular. Tarihöncesinin büyük rahip kralları -ki tarihte

bunlardan söz edilmez de daha çok efsane dünyasında yer alırlar- bu inisiyelerin arasından çıkmışlardır. Yüce İlahi Haberciler, dünyadan giderek çekilmiş ve liderliği bu beşeri inisiyelere bıraksalar da söz ve eylemde onlara destek olmuşlardır. Bu böyle olmadığı takdirde, insan kendi düşünce yetisini özgürce kullanmaya hiçbir zaman ulaşamayacaktı. Dünya ilahi yönetim altındadır, fakat bunu kabul etmesi için insana baskı uygulanmayacaktır. Bunu özgür düşünce sayesinde görmeli ve anlamalıdır. Bu noktaya ulaştığı zaman, inisiyeler kademeli olarak gizlerini kendisine açacaklardır. Fakat bu birden meydana gelemez. Beşinci kök-soyun bütün gelişimi bu amaca doğru ağır ağır alınan bir yoldur. İlk başta Manu, müritlerini tıpkı çocukları gibi yönetti. Sonra liderlik giderek beşeri inisiyelere aktarıldı. Bugün gelişme hâlâ, insanların bilinçli ve bilinçsiz eylem ve düşüncesinin bir karışımından oluşur. Sadece beşinci kök-soyun sonunda ve altıncı ve yedinci alt-soylar boyunca yeterince çok sayıda insan bilgiler haline geldiğinde, inisiyeler arasında en büyüğü Kendini açıkça *Onlara* gösterebilecektir. Böylece *bu* beşeri inisiye, tıpkı Manu'nun dördüncü kök-soyun sonunda yaptığı gibi, Asli Liderliği deruhte edebilecektir. Dolayısıyla, beşinci kök-soyun eğitimi, tıpkı bu beşinci kök-soyun tohumunu atan soyun, İlahi Manu'yu takip etmesi gibi, insanlığın büyük bir kısmının beşeri bir Manu'yu özgürce takip etmesini öngörür.'

Yüce Varlıklar'ın yerlerini nasıl giderek Yüce İnisiyeler'in ve onların yerlerini de Kutsal Krallar'ın aldığı, Teozofi Cemiyeti'nin en önde gelen isimlerinden H. P. Blavatsky'nin *Secret Doctrin* (Gizli Öğreti) adlı kitabında ayrıntılı olarak gözler önüne serilmektedir. (ç.n.)

3

Lemuryalılar

A kaşa Kayıtları'ndan, insanlığın gelişiminde çok uzak tarihöncesi bir döneme değinen bir kısım, bu bölümde açıklanacaktır. Bu dönem, yukarıda verilen açıklamalarda tanımlanan dönemden önce gelir. Biz burada insanlığın üçüncü kök-soyu ile ilgileniyoruz, ki Teozofi kitaplarında bunun Lemurya kıtasında yaşadığı söylenir. Bu kitaplara göre, bu kıta Asya'nın güneyinde yer alıyordu ve yaklaşık olarak Seylan'dan Madagaskar'a kadar uzanıyordu. Günümüzün Güney Asya'sı ve Afrika'nın bazı kısımları da buna aitti.

Akaşa Kayıtları'nın şifresinin çözülmesinde mümkün olan bütün özen gösterilirken, bu metinlere yönelik olarak hiçbir dogma iddiasında bulunulamayacağını vurgulamalıyız. Eğer ilk başta, günümüzden öylesine uzak olayların ve

bilgilerin okunması kolay gelmezse, görülüp de günümüz diline aktarılan bir bilginin çevirisi neredeyse aşılamaz engeller ortaya koyar.

Tarihler *daha sonra* verilecektir. Tüm Lemurya dönemi ve aynı zamanda günümüze dek bizim beşinci kök-soy dönemi tartışıldığında, bunlar daha iyi anlaşılacaktır.

Burada bahsedilen şeyler, bunları ilk kez okuyan bir okültist için bile şaşırtıcıdır, “şaşırtıcı” sözcüğü istenilen anlamı tam olarak veremese bile. Dolayısıyla, bunlar ancak çok dikkatli bir incelemeden sonra başkasına aktarılmalıdır.

Dördüncü olan Atlantis kök-soyundan önce, Lemuryalılar denilen kök-soy yaşamıştı. Bunun gelişimi sırasında, dünya ve insanlar açısından son derece büyük önem taşıyan olaylar meydana geldi. Burada, önce bu kök-soyun yapısına dair bilgi verilecek, sonra bu olaylar tartışılacaktır. Bu soy arasında hafıza henüz gelişmemişti. İnsanlar nesneler ve olaylar hakkında fikir sahibi olabilirken, bu fikirler hafızada kalmıyordu. Dolayısıyla, bunlar gerçek anlamda henüz bir dile de sahip değillerdi. Daha çok bunların dile getirdikleri, kendi duygularını, sevinç, neşe, acı vs. ifade eden doğal seslerdi, fakat bunlar dışsal nesneleri belirtmiyordu.

Fakat fikirleri, sonraki insanlara kıyasla oldukça farklı bir kuvvete sahipti. Bu kuvvet aracılığıyla çevrelerine etki ediyorlardı. Diğer insanlar, hayvanlar, bitkiler, hatta cansız nesneler bu etkiyi hissedebilir ve sadece fikirlerden etkilenebilirlerdi. Bu nedenle Lemuryalı, diğer insanlarla, bir dile gerek duymadan iletişim kurabilirdi. Bu iletişim bir tür “düşünce okuma”ya dayalıydı. Lemuryalı kendi fikirlerinin kuvvetini, doğrudan, kendisini çevreleyen nesnelerden alı-

yordu. Bu kendisine, bitkilerin büyüme enerjisinden, hayvanların yaşam gücünden akıyordu. Bu şekilde bitkileri ve hayvanları kendi içsel hareketlerinde ve yaşamlarında *anlıyordu*. Hatta aynı yolla, cansız nesnelerin fiziksel ve kimyasal güçlerini bile anlıyordu. Bir şey inşa ettiğinde, önce bir ağaç gövdesinin yük taşıma haddini, bir taşın ağırlığını hesaplamak zorunda değildi; ağaç gövdesinin ne kadar taşıyabileceğini, görünürdeki taşın ağırlığı ve boyu ile nereye uyacağını, nereye uymayacağını anlayabilirdi. Dolayısıyla Lemuryalı, mühendislik bilgisi olmaksızın, bir tür içgüdüsel kesinlik ile hareket eden kendi hayal gücü yeteneğine dayanarak inşaat yapıyordu. Ayrıca, büyük ölçüde, kendi bedeni üzerinde egemenliği vardı. Gerekli olduğu takdirde, iradesinin ufacık bir çabasıyla kolunun kuvvetini arttırabilirdi. Örneğin, sadece iradesini kullanarak büyük yükler kaldırabilirdi. Eğer daha sonra Atlantisliye yaşam gücünü denetim altına alması yardımcı olmuşsa, Lemuryalı da iradesine hükmetmesinden yararlanmıştı. Kendisi (bu ifade yanlış yorumlanmamalıdır) düşük düzeydeki beşeri faaliyetlerinin tüm alanlarında doğuştan bir sihirbazdı!

Lemuryalıların amacı; iradenin, hayal gücü yeteneğinin geliştirilmesiydi. Çocukların eğitimi bütünüyle buna yönelmişti. Erkekler en kuvvetli biçimde katı olmayı öğrenirlerdi. Bunlar tehlikelerden geçmeyi, acının üstesinden gelmeyi, cesaret gerektiren eylemleri gerçekleştirmeyi öğrenmeliydiler. İşkencelere dayanamayanlar, tehlikelerden geçemeyenler, insanlığın yararlı üyeleri olarak görülmezlerdi. Bu tür çileler altında yok olmaya terk edilirdi. Akaşa Kayıtları'nın bu çocukların eğitimi ile ilgili gösterdikleri, çağdaş insanın en cesur hayallerinde bile canlan-

dırabileceği her şeyin ötesindedir: Sıcağa hatta kızgın bir ateşe dayanmak, bedeni sivri uçlu nesnelerle deldirmek oldukça yaygın işlemlerdi.

Kızların eğitimi de farklıydı. Kız çocuk da aynı şekilde sertliğe alıştırılırken, diğer her şey onun kuvvetli bir hayal gücünü geliştirmesine yönelikti. Örneğin, sırf dehşetli güzelliğini sakince hissetmesi amacıyla fırtınaya bırakılırdı; sırf önünde gördüğü kuvvet ve gücü takdir etsin diye erkeklerin dövüşlerine korkusuzca tanık olmak zorundaydı. Böylece kız çocuklarında hayal kurma ve fantezi eğilimleri gelişti; bunlara son derece değer veriliyordu. Hafıza var olmadığı için, bu eğilimler yozlaşamazdı. Söz konusu hayali ya da fantezi tasavvurlar, sadece buna karşılık gelen dışsal bir neden olduğu müddetçe sürüyordu. Dolayısıyla, dışsal nesnelere dayalı gerçek bir temele sahiplerdi. Kendilerini dipsiz derinliklerde kaybetmiyorlardı. Bu, diğer bir deyişle, doğanın dışıl ruha aktarılmış olan kendi fantezisi ve hayaliydi.

Lemuryalılar, son dönemleri hariç, bizim bildiğimiz anlamda evlere sahip değillerdi. Doğanın, kendilerine bu olanağı tanıdığı yerlerde yaşıyorlardı. Kullandıkları mağaralar sadece gerekli olduğu ölçüde değiştirilir ve büyütülürdü. Daha sonra bu tür mağaraları kendileri yapmışlardı ve o dönemde bu tür inşaatlar için büyük ustalık geliştirmişlerdi. Buna karşın, daha fazla sanatsal inşaatları gerçekleştirmedikleri de düşünülmemelidir. Fakat bunlardan ev olarak yararlanılmıyordu. En erken dönemlerde, bunlar, doğadaki unsurlara insan yapımı bir biçim kazandırma arzusundan doğmuştu. Tepeler, şekli insana neşe ve sevinç katacak bir biçimde yeniden tasarlanmıştı. Aynı amaç için

ya da belirli faaliyetlerde kullanılmak üzere taşlar bir araya toplanmıştı. Çocukların sertliğe alıştırıldıkları yerler, bu tür duvarlarla çevriliydi.

Bu dönemin sonuna doğru, “İlahi Bilgelik ve İlahi Sanat”ın yeşermesi için hizmet gören yapılar giderek dominant ve bezemeli bir nitelik kazandı. Bu kurumlar, daha sonraki tapınaklardan her yönüyle farklıydı, çünkü bunlar aynı anda eğitimsel ve bilimsel işlev gören kurumlardı da. Buna uygun bulunan kişi, burada Evrensel Yasalar Bilimi’ne ve bunların kullanımına inisiye edilirdi. Lemuryalı eğer doğuştan bir sihirbazsa, bu yeteneği burada geliştirilerek sanata ve içgörüyüye dönüştürülüyordu. Buralara sadece, her türlü disiplin aracılığıyla büyük ölçüde kendilerini aşma yeteneğini elde edenler kabul edilebilirdi. Tüm diğerleri için, bu kurumlarda olup bitenler en büyük sırdı. Burada insan, doğanın güçlerini, bunları doğrudan tefekkür etme yoluyla, bilmeyi ve denetlemeyi öğreniyordu. Fakat öğrenme öyle bir yolla yapılıyordu ki, doğanın güçleri insanda irade güçlerine dönüşüyordu. İnsanın kendisi böylece, doğanın gerçekleştirdiğini bilfiil yapabiliyordu. İleride insanlığın düşünme, hesaplama yoluyla gerçekleştirecekleri, o dönemde içgüdüsel bir faaliyet niteliğine sahipti. Fakat burada “içgüdü” sözcüğü hayvanlar âleminde uygulanmaya alışıldığı biçimde kullanılmamalıdır. Çünkü Lemurya insanlığının faaliyetleri, hayvanlar âleminin içgüdü sayesinde üretebileceği her şeyden çok daha üstündü. Hatta bunlar insanlığın şimdiye dek hafıza, akıl ve hayal gücü sayesinde sanat ve bilimlerde elde ettiğinden çok daha üstündü. Eğer bu kurumlar için, bunların anlaşılmasını kolaylaştıracak bir ifade kullanılacaksa, bunlar “irade

gücü ve hayal gücünün duru görü kuvveti okulları” olarak adlandırılabilir.

Bunlardan, her yönüyle diğerlerinin yöneticileri olan insanlar ortaya çıktı. Bugün tüm bu koşullar hakkında sözcüklerle hakiki bir fikir iletmek zor görünüyor. Çünkü dünyadaki her şey, o dönemden bu yana değişikliğe uğradı. Doğanın kendisi ve tüm insan yaşamı farklıydı, dolayısıyla insan emeği ve insanın insanla olan ilişkisi bugün alışılmış olandan çok daha farklıydı.

Hava son Atlantis zamanlarında olduğundan bile daha kalındı, su ise çok daha inceydi. Bugün yeryüzünün katı yerkabuğunu oluşturan madde, henüz o kadar sert değildi. Bitkiler ve hayvanlar âlemi sadece ikiyaşayışlılar, kuşlar ve alt memeliler ve bizim palmiyeler ile aynı tür ağaçlara benzeyen bitki örtüsü düzeyinde gelişmişti. Buna karşın, bütün formlar bugün olduğundan çok daha farklıydı. Şimdi sadece hepsi ufak formlarda var olanlar, o dönemde dev boyutlarda gelişmişti. O zamanlar bizim ufak eğreltiotları, ağaçlardı ve böylelikle büyük ormanları oluşturunuyordu. Günümüzün yüksek memelileri mevcut değildi. Öte yandan insanlığın büyük bir bölümü öyle düşük bir gelişim aşamasındaydı ki, bunu ancak ‘hayvani’ bir düzey olarak tanımlayabiliriz. Burada betimlediklerimiz sadece insanlığın küçük bir kesimi için doğrudu. Geri kalanının yaşamı, hayvanlar sınıfına dâhil edilebilirdi. Dış görünüş ve yaşam tarzları açısından bu hayvan-insanlar söz konusu küçük gruptan oldukça farklıydı. Bunlar özellikle, kendilerine bazı yönlerden form bakımından benzeyen alt memelilere benziyorlardı.

Yukarıda sözü edilen tapınak yerleri hakkında biraz daha ayrıntıya girmeliyiz. Burada işlenerek geliştiril-

len, beslenen gerçekte din değildi. Bu, “İlahi Bilgelik ve Sanat”tı. İnsan orada kendisine verilenin Spiritüel Evrensel Güçler’den doğrudan bir armağan olduğunu hissetmişti. Bu ödülü aldığı anda ise kendisini bu Evrensel Güçlerin bir “hizmetkârı” olarak görürdü. Kendisini, spiritüel olmayan her şeyden “arınmış” hissedirdi. İnsanlığın bu gelişim aşamasında dinden söz etmek istersek, bunu “iradenin dini” olarak adlandırabiliriz. Dinsel ortam ve ithaf, insanın kendisine bahşedilen güçleri ciddi, ilahi bir “giz” olarak koruması ve kendi gücünü kutsadığı bir yaşam sürdürmesi olgusuyla bağlantılıydı. Bu tür güçlere sahip kişiler, diğerleri tarafından büyük bir huşu ve saygıyla karşılanıyordu. Bu huşu ve saygı, yasalar ya da benzer unsurlarla değil de, bu kişilerin uyguladığı doğrudan güç sayesinde sağlanıyordu. İnisiye olmayan, kuşkusuz, inisiye olanın majik etkisi altında kalıyordu. Aynı zamanda, inisiye olanların kendilerini kutsanmış şahsiyetler olarak görmeleri de doğaldı. Çünkü kendi tapınaklarında doğanın aktif güçlerinin doğrudan tefekkürüne katılıyorlardı. Doğanın yaratıcı atölyesini inceliyorlardı. Bizzat dünyayı inşa eden Varlıklar’la bir paylaşım deneyimliyorlardı. Bu iletişim, tanrılarla bir irtibat olarak adlandırılabilir. Sonraları “inisiyasyon” ya da “mister” olarak gelişen şey, insanların tanrılarla başlangıçtaki bu iletişim biçiminden ortaya çıktı. Bundan sonraki dönemlerde bu iletişim farklılaşacaktı; çünkü insanın hayal gücü, insan ruhu, başka biçimlere bürünmüştü.

Lemurya’nın gelişim sürecinde, kadınların yukarıda betimlenen tarzda yaşamaları olgusundan doğan özellikle, önemli bir şey meydana geldi. Kadınlar bu eğitim sayesinde belirli beşeri güçlerini geliştirdiler. Hayal gücü

yetenekleri -ki doğa ile uyum içindeydi- daha yüksek bir fikir yaşamının gelişimine temel oluşturdu. Doğa güçlerini kendi içlerine aldılar ve bu güçler daha sonra ruhu etkiledi. Böylece hafızanın tohumları oluştu. Hafıza ile birlikte, ilk ve en basit ahlaki telakkileri meydana getirme yeteneği de doğdu.

İradenin eril unsurdaki gelişimi ilk başta bu konuda cahil kaldı. Erkek içgüdüsel olarak ya doğanın dürtülerine ya da inisiyeden yayılan etkilere riayet ediyordu.

Kadınların yaşam tarzından ilk kez “iyi” ve “kötü” düşünceleri ortaya çıktı. Burada kişi, hayal gücünün üzerinde özel bir etki yaratan bazı şeyleri severken, diğerlerinden tiksinnmeye başladı. Eril unsurun uyguladığı denetim daha çok irade gücünün dışsal eylemine, doğa güçlerinin manipülasyonuna yönelirken, bunun yanı sıra dişil unsur da, ruhun aracılığıyla, insanın içsel, kişisel güçleri aracılığıyla bir eylem gelişti. İnsanlığın gelişimi doğru bir biçimde ancak, hayal gücü yaşamında ilk ilerlemenin kadınlar tarafından gerçekleştirildiği göz önüne alındığında anlaşılabilir. Hayal gücü yaşamı ile yasal hayatın, bir tür ahlaki kuralların tohumlarını oluşturan hafızanın, âdetlerin oluşumu ile bağlantılı gelişme, dişil taraftan sağlandı. Eğer erkek doğa güçlerini görmüş ve uygulamış tarafsız, kadın da bunların ilk yorumcusu oldu. Burada gelişen yapı, düşünce aracılığıyla özel bir yeni yaşam tarzıydı. Bu tarz, erkeğinkine kıyasla çok daha kişisel bir şeye sahipti. Kadınların bu tarzının, aynı zamanda bir tür duru görürlük olduğu düşünülmelidir, fakat bu erkeklerin majik iradesinden farklıydı. Kadın kendi ruhunda farklı türden manevi güçlere ulaşabiliyordu. Bu güçler, daha çok ruhun duygu unsu-

runa hitap ediyor, erkeğin tâbi olduğu maneviyata daha az yöneliyordu. Böylece, erkeklerden daha çok doğal-ilahi bir etki yayılırken, kadınlardan daha çok ruhsal-ilahi olan bir tesir yayılıyordu.

Lemurya dönemi sırasında kadının kat ettiği gelişme, dünyada bir sonraki Atlantis kök-soyunun ortaya çıkmasında kendisinin önemli bir rol üstlenmesine yol açtı. Bu ortaya çıkış, soyların oluşum yasalarını bilen ve insan doğasının mevcut güçlerini yeni bir soyun ortaya çıkmasını mümkün kılacak yollara yönlendirmeye yetkin olan gelişmiş Varlıklar'ın etkisi altında gerçekleşti. Bu Varlıklar daha ileride özellikle belirtilecektir. Şimdilik bunların İnsanüstü Bilgelik ve Güce sahip olduklarını söylemek yeterli olacaktır. Şimdi bunlar Lemurya insanlığından ufak bir grubu tecrit etmişler ve bunları gelecek Atlantis soyunun ataları olarak belirlemişlerdi. Bunu gerçekleştirdikleri yer, tropikal bölgede bulunuyordu. Yönetimleri altında, bu gruptan insanlar doğal güçlerin denetimi konusunda eğitilmişlerdi. Bunlar son derece güçlüydüler ve dünyadan çeşitli hazinelerin nasıl elde edileceğini biliyorlardı. Tarlaları ekebiliyor ve bunların meyvelerini yaşamlarını sürdürmek için kullanabiliyorlardı. Tâbi oldukları disiplin sayesinde, iradesi kuvvetli kişilikler oluşturmuşlardı. Kendi ruhları ve yürekleri ise sadece ufak çapta gelişmişti. Öte yandan, ruh ve yürek de kadınlar arasında gelişmişti. Hafıza ve fantezi ve bunlarla bağıntılı her şey de kadınlar arasında bulunuyordu.

Yukarıda sözü edilen Liderler, grubun, kendisini küçük gruplara bölmesini sağladı. Kadınları da bu grupları düzenlemek ve tesis etmekle görevlendirdiler. Hafızası sa-

yesinde kadın, geçmişin deneyim ve maceralarını gelecek için yararlı kılma becerisini elde etmişti. Dün yararı kanıtlanmış olan şeyi bugün kullanıyor ve bunun aynı şekilde gelecekte de yararlı olacağını anlıyordu. Dolayısıyla topluluk yaşamına ilişkin kurumlar kendisinden yayılıyordu. Kadınların etkisi altında “iyi ve kötü” telakkileri gelişti. Düşünceli yaşamı sayesinde, kadın, doğaya ilişkin bir anlayış kazanmıştı. Doğayı gözlemlemek sayesinde kendisinde gelişen fikirler doğrultusunda erkeklerin hareketlerini yönlendirdi. Liderler, kadının *ruhu*, yani iradeli doğası aracılığıyla, erkeğin enerjik gücünün soyluluk ve incelik kazanması doğrultusunda bir düzen getirmişlerdi. Kuşkusuz tüm bunlar çocukça başlangıçlar olarak temsil edilmelidir. Dilimizdeki sözcüklerin hepsi de kolaylıkla, günümüz yaşamından alınan fikirleri çağırıştırır.

Liderler, kadınların uyanan ruh yaşamı aracılığıyla önce erkeklerin ruh yaşamını geliştirdiler. Betimlediğimiz kolonide, kadınların etkisi bu yüzden çok fazlaydı. İnsan doğadaki belirtileri yorumlamak isterse, tavsiye almak için kadınlara başvurmalıydı. Buna karşın, hâlâ ruh yaşamlarının tarzına bütünüyle insan ruhunun “gizli” güçleri hükmediyordu. Bu kadınlar arasında uyurgezer türü bir telekkürden söz edildiğinde, konuya tam olarak değil de oldukça yakın bir betimleme getirilmiş olur. Bazı haberci rüyalarda, doğanın gizleri kendilerine açıklanmış ve kendi eylemlerine yönelik dürtüleri almışlardı. Kendileri için her şey canlandırılmıştı ve ruh güçlerinde ve tezahürlerinde gösterilmişti. Bunlar kendilerini ruh güçlerinin gizemli dalgalanmalarına bıraktı. Bunları kendi eylemlerine teşvik eden ya “içsel seslerdi” ya da bitki, hayvan, taş, rüzgar ve

bulutların, ağaçların fısıltısının, vs., kendilerine söyledikleri idi.

Bu ruh halinden, beşeri din olarak adlandırılacak şey ortaya çıktı. Doğada ve insan yaşamında manevi olana giderek saygı gösterilmeye ve tapılmaya başlandı. Bazı kadınlar dünyanın barındırdığım yorumlayabildikleri için özel bir önem kazandılar.

Böylece bu tür kadınlar arasında, kendi içlerinde yaşayanın kendini bir tür doğal dile aktarabildiği görülür. Çünkü dilin başlangıcı şarkıya benzer bir şeylerde yatar. Düşüncenin enerjisi duyulabilir sese aktarılmıştı. Doğanın içsel ritmi, “Bilge” kadınların dudaklarında ses bulmuştu. İnsanlar bu tür kadınların çevresinde toplanıyor ve bunların şarkıya benzer cümlelerinde yüce güçlerin çılgınlıklarını duyuyorlardı. İnsanın tanrılara tapması işte bu tür şeylerle başladı.

O dönemde, konuşulan şeylerde “anlam” bulunması söz konusu olamazdı. Sadece ses, ton ve ritim algılanıyordu. Kişi bunlarla birlikte hiçbir şeyi gözünde canlandırmıyor, fakat işitilenin gücünü ruhunda özümseyordu. Bütün bu süreç Yüce Liderler’in yönetimi altındaydı. Bunlar “Bilge” rahibelere, artık yöntemini daha ayrıntılı olarak tartışamayacağımız tonlarda ve ritimlerde esin vermişlerdi. Dolayısıyla bu rahibeler, erkeklerin ruhlarını soylu kılan bir etkiye sahip olabiliyorlardı. Bu yolla ruhun gerçek yaşamının ilk kez uyandığı söylenebilir.

Akaşa Kayıtları’nda güzel sahneler gösterilir. Bunlardan birini sizin için betimleyeceğiz. Bir ormanda, büyük bir ağacın yakınındayız. Güneş doğudan henüz yükselmiştir. Çevresinden diğer ağaçların kaldırıldığı palmye

benzeri ağaç, büyük gölgeler oluşturur. Rahibe, esrik yüzü doğuya dönük, nadir bulunan doğal nesneler ile bitkilerden yapılmış bir tahtta oturur. Yavaşça, ritmik aralıklarla, sürekli tekrarlanan birkaç tuhaf ses dudaklarından dökülür. Belirli sayıda erkek ve kadın, onun çevresinde daireler halinde otururlar, yüzleri hayaller içinde kaybolmuş bir halde, duyduklarından içsel yaşamı özümserler.

Başka sahneler de görülebilir. Benzer biçimde düzenlenen bir yerde, bir rahibe benzer tarzda “şarkı söyler”, fakat bunların içinde kendi tonları daha büyük, daha güçlü bir şeyler içerir. Onun çevresindekiler ritmik danslarla hareket ederler. Çünkü bu, “ruhun” insana girdiği bir diğer yoldur. Kişinin Doğa’dan duyduğu gizemli ritimler, kolların ve bacakların hareketiyle taklit ediliyordu. Böylece insan, doğayla ve kendisinde etkin hale geçen güçlerle kendini bir hissediyordu.

Dünyada, insanların gelecekteki soyuna ait bu neslinin geliştirildiği yer, özellikle bu amaca uygundu. Bu, o dönemde hala çalkantılı olan yeryüzünün oldukça sakinleştiği bir yerdi. Çünkü Lemurya çalkantılıydı. Sonuçta, o dönemde yeryüzü henüz daha sonraki yoğunluğuna kavuşmamıştı. İnce yerkabuğu, ufak ya da geniş püskürmelere neden olan volkanik güçler yüzünden her yerde çökmüştü. Büyük volkanlar hemen hemen her yerde mevcuttu ve sürekli yıkıcı bir faaliyet gösteriyorlardı. İnsanlar yaptıkları her şeyde, bu ateş püsküren etkinliği hesaba katmaya alışmışlardı. Aynı zamanda bu ateşi kendi işlerinde ve tertibatlarında da kullanıyorlardı. Yaptıkları işler çoğunlukla, tıpkı yapay ateşin günümüzde insan emeği için bir temel oluşturması gibi, doğadaki ateş kendilerine temel oluşturacak tarzdaydı.

Lemurya topraklarının yıkılması volkanik patlamalar sonucunda meydana geldi. Atlantislilerin ana soyunun gelişeceği Lemurya bölgesi sıcak bir iklime sahipken, burada volkanik etkinlik yoktu.

İnsan doğası, dünyanın diğer bölgelerine kıyasla burada daha sakin ve huzurlu bir biçimde gelişebilirdi. Önceki zamanların yaygın olan göçebe yaşamı terk edilmiş ve sabit yerleşim birimleri giderek çoğalmıştı.

O dönemde insan bedeninin hâlâ son derece bükülgen ve esnek niteliklere sahip olduğunu gözümüzde canlandırmalıyız. Bu beden hâlâ, içsel yaşamı her değiştiğinde formunu da değiştiriyordu. Fazla uzak olmayan bir geçmişe kadar, insanlar hâlâ dışsal formları açısından oldukça çeşitlilik gösteriyorlardı. O zamanlarda, bölge ve iklimin dış etkileri, insan formları açısından hâlâ önemli bir etken oluşturuyordu. Sadece betimlenen kolonide, insanın bedeni giderek kendi içindeki ruhsal yaşamının bir ifadesi haline geldi. Ayrıca bu koloni, dışsal açıdan daha soylu bir biçimde insan soyunu meydana getirecek denli ilerlemişti. Bunların yaptıkları şeyler aracılığıyla, Liderler gerçekten de ilk hakiki insan formunu yaratmışlardı. Bu oldukça yavaş ve kademeli olarak meydana geldi. Bu öyle bir biçimde meydana geldi ki, ilk önce insanın ruhsal yaşamı gelişti ve hâlâ yumuşak ve bükülebilir halde olan beden kendini buna uydurdu. Gelişme sürdükçe insanın kendi fiziksel bedeni üstündeki biçimlendirme etkisinin giderek azalması, insanlığın gelişimine ilişkin bir yasadır. Bu fiziksel insan bedeni aslında, ancak akıl yetisinin gelişimiyle ve bu gelişim ile bağlantılı olarak kaya, mineral ve metal oluşumlarının katılaşmasıyla birlikte oldukça değişmeyen

bir form kazanmıştır. Çünkü Lemurya, hatta Atlantis döneminde, taşlar ve metaller sonraki dönemlere kıyasla çok daha yumuşaktı.

Bu, son Lemuryalılar ve Atlantislilerin soyundan gelen ve tıpkı daha sonra oluşan insan soyları gibi günümüzde sabit formlar sergileyen insanların mevcut olması olgusu ile çelişmez. Geride kalanlar kendilerini yeryüzünün değişen çevre koşullarına uydurmalıydılar ve böylece daha katı bir hale büründüler. İşte bunların dejenerasyonunun nedeni de budur. Bunlar kendilerini içten başlayarak dönüştürmediler; bunun yerine, bunların daha az gelişmiş içselliği dışarıdan katılığa zorlanmıştı ve dolayısıyla da durağanlığa mecbur oldular. Bu durağanlık gerçekten de bir gerilemedir; çünkü içsel yaşam da, katı dışsal beden yapısının içinde gayesine erişemediği için yozlaşmıştı.

Hayvansal yaşam daha da büyük değişimlere maruz kaldı. İnsanın gelişmesi sırasında mevcut olan hayvan türleri ve bunların kökeni ve insanın var olmasından sonra yeni hayvan formlarının gelişiminden daha ileride söz edeceğiz. Burada sadece mevcut hayvan türlerinin sürekli kendilerini dönüştürdüğünü ve yenilerinin geliştiğini söyleyeceğiz. Bu, kuşkusuz, aşamalı bir dönüşümdü. Bu dönüşümün nedenleri kısmen yaşam ortamı ve yaşam tarzı değişikliğinde yatar. Hayvanlar yeni koşullara olağanüstü hızlı bir uyum sağlama yeteneğine sahiptiler. Bükülebilir beden, kendi organlarını görece hızlı değiştiriyordu; dolayısıyla, az çok kısa bir dönemden sonra belirli bir hayvan türünün soyundan gelenler, atalarına sadece hafif bir biçimde benziyordu. Aynı konu, hatta daha büyük ölçülerde, bitkiler için de geçerliydi. İnsanların ve hayvanların dönüşümü üzerindeki

en büyük etki yine insanın kendisi tarafından uygulanıyordu. Bu, ister kendisi içgüdüsel olarak organizmaları belirli formlar kazandıkları bir çevreye getirmiş olsun, ister bunu alanındaki denemeler sayesinde gerçekleştirmiş olsun, böyleydi. İnsanın doğa üzerindeki dönüştürücü gücü o zamanlar, günümüz koşullarıyla kıyaslandığında ölçülemez biçimde büyüktü. Bu durum özellikle de betimlediğimiz kolonide geçerliydi. Çünkü orada Liderler bu dönüşümü, insanların bilincine varmadığı bir biçimde yönetiyordu. Bu, insanlar koloniyi çeşitli Atlantis soylarını kurmak amacıyla terk ettiklerinde, kendileriyle birlikte, hayvan ve bitki yetiştirmeye yönelik oldukça gelişmiş bir bilgi de götürmelerine olanak verecek derecede doğruydur. Atlantis'te tarım işleri böylece temelde, bu şekilde aktarılan bilginin sonucunda gelişmişti. Fakat burada bir kez daha bu bilginin içgüdüsel bir nitelik taşıdığı vurgulanmalıdır. Bu durum, temel olarak ilk Atlantis soyları arasında görülüyordu.

Dişi ruhun yukarıda betimlenen etkinliği, özellikle son Lemurya döneminde kuvvetli bir hale gelmiş ve Atlantis zamanlarına dek sürmüştü, ki bu dönemde dördüncü alt-soy kendini hazırlıyordu. Fakat bunun insanlığın tümü için geçerli olduğu düşünülmemelidir. Buna karşın, bu, dünya nüfusunun, daha sonraları gerçek anlamda gelişmiş soyların ortaya çıktığı kesimi için doğruydur. Bu tesir en güçlü etkisini, insanın “bilincinde olmadığı” her şeyin üzerinde gösterdi. Sürekli olan belirli hareketlerin gelişimi, duyuşsal algının rafineleşmesi, güzellik duygusu, bütün insanlarda ortak olan duygu ve hislerin genel yaşamının önemli bir kısmı... Tüm bunlar aslında kadının spiritüel etkisinden yayıldı. Bu gelişmeleri, şunu ortaya sürecektir biçimde yo-

rumladığımız takdirde, abartılı bir ifade olmaz: “Uygar uluslar bedensel bir form ve ifadeye ve aynı zamanda da bedensel-ruhsal yaşama ilişkin belirli esaslara sahiptir ki, bu tesirleri onlara nakşedenler kadınlar olmuştur.”

Bir sonraki bölümde, dünya nüfusunun hâlâ tek bir cinsiyete ait olduğu, insanlığın gelişiminin daha erken dönemlerine geri döneceğiz. Daha sonra da iki cinsiyetin gelişimi açıklanacaktır.

4

Cinsiyetlere Ayrılma

Önceki bölümlerde tanımlanan kadim zamanlarda insan formu, günümüz insan formundan nasıl farklı idiyse, insanlık tarihinde daha da geriye gidildiğinde, bundan daha da öte bugüne benzemeyen koşullara varılır. Çünkü zaman içerisinde, erkek ve kadın formları, içinde insanların ne biri ne diğeri oldukları fakat daha çok aynı anda her ikisi oldukları daha eski, temel bir formdan ortaya çıktılar. Bu muazzam uzak geçmiş dönemler hakkında bir fikir oluşturmak isteyenler kendilerini, her şeye karşın, insanın kendi çevresinde gördüklerinden edindiği alışıldık telakki-lerden tamamen özgür kılmalıdır.

Şimdi geriye dönüp baktığımız dönemler, önceki bölümlerde Lemurya olarak tanımlanan çağın ortasından önceye uzanır. O zamanlar insan bedeni hâlâ yumuşak ve

bükülebilir maddelerden oluşuyordu. Yeryüzünün diğer formları da aynı şekilde hâlâ yumuşak ve bükülebilirdi. Sonraki sertleşmiş halinin tersine, yeryüzü hâlâ esnek, akıcı bir niteliğe sahipti. İnsan ruhu o sırada kendini maddeye dışa vurduğu için, bu maddeyi kendine sonraki dönemlere kıyasla çok daha büyük ölçüde uydurabiliyordu. Ruhun erkek ya da dişi bir bedene bürünmesi, dışsal dünyevi doğanın birini ya da diğerini buna dayatması olgusundan kaynaklanır. Maddi cevherler henüz katı hale gelmediğinde, ruh bu cevherleri kendi yasalarına uyması için zorlayabilir. Ruh, bedeni kendi doğasının bir izdüşümüne dönüştürmüştü. Fakat yoğunluğu arttığında, ruh, dışsal dünyevi doğa tarafından bu madde üzerine etki eden yasalara uymak zorunda kaldı. Ruh maddeyi kontrol edebildiği süre boyunca, bedenini ne erkek ne dişi olarak oluşturmak yerine, buna, aynı anda her ikisini de kucaklayan nitelikler verdi. Çünkü ruh aynı anda erkek ve dişidir. Bu iki doğayı kendi içinde taşır. Kendisindeki eril unsur, *irade* olarak adlandırılan şeyle, dişil unsur ise *hayal gücü* olarak adlandırılan şeyle ilişkilidir.

Yeryüzünün dışsal oluşumu bedenin tek yönlü bir form kazanmasına yol açtı. Eril beden irade unsuru ile koşullanan bir form almıştır; dişil beden ise hayal gücünün damgasını taşır. Böylece, iki cinsiyetli olan eril-dişil ruh, tek cinsiyetli olan eril ya da dişil bir bedende yaşar. Gelişme sürecinde beden, dışsal dünyevi güçler tarafından belirlenen bir form almıştır; dolayısıyla, ruh için artık bütün içsel enerjisini kendi bedenine aktarması mümkün değildi. Ruh bu enerjiden bir kısmını kendi içinde tutmak zorundaydı ve sadece bunun bir kısmının bedene akmasına izin verebilirdi.

Akaşa Kayıtları'nı incelemeyi sürdürürsek aşağıda verilen bilgiler ortaya çıkar. Kadim dönemdeki insan formları, yumuşak, bükülebilir ve sonrakilere kıyasla oldukça farklı bir biçimdedir. Bunlar hâlâ erkek ve kadın doğasını kendi içlerinde eşit derecede taşırlar. Zaman içinde, maddi cevherlerin yoğunluğu artar; insan bedeni iki form halinde ortaya çıkar, ki bunlardan biri erkek biçimine diğeri ise kadınıninkine benzemeye başlar. Bu fark henüz ortaya çıkmadan, her insan kendinden hareketle bir başka insanı üretebiliyordu. Döllenme bir dış işlem olmayıp, insan bedeninin kendisinde meydana gelen bir olaydı. Eril ya da dişil haline gelmek suretiyle, beden bu kendini-dölleme olanağını yitirdi. Yeni bir insan üretmek için bir başka beden ile birlikte hareket etmek zorundaydı.

Cinsiyetlere ayrılma, yeryüzü kendi yoğunlaşmasının belirli bir aşamasına girdiği sırada meydana geldi. Madde- nin yoğunluğu, üreme kuvvetinin bir kısmını engeller. Bu kuvvetin hâlâ aktif olan kısmı ise, bir başka insanın karşıt kuvveti aracılığıyla bir dışsal tamamlamaya gerek duyar. Fakat ruh, erkekte olduğu gibi kadında da, önceki enerjisinin bir kısmını kendi içinde tutmak zorundadır. Bu kısmı fiziksel, dışsal dünyada kullanamaz.

Enerjinin bu kısmı şimdi insanın içine doğru yönelir. Bu, dışarıya doğru zuhur edemez; dolayısıyla, iç organlar için serbest bırakılır.

Burada insanlığın gelişimindeki önemli bir nokta ortaya çıkıyor. Bundan önce, düşünme yetisi insanda bir yer edinemiyordu. Çünkü bu yeti, kendi işlevlerini uygulaması için hiçbir organ bulamıyordu. Ruh tüm enerjisini dışarıya doğru, bedeni yapılandırmak için kullanmıştı. Fakat

şimdi, ruhun enerjisi -ki dışsal bir uğraşı yoktur- spiritüel enerji ile birleşebilir ve bu birleşme aracılığıyla bedende, daha sonra insanın düşünen bir varlık olmasını sağlayan organlar gelişir. Dolayısıyla insan, daha önce kendi gibi varlıkların üremesinde kullandığı enerjinin bir kısmını, kendi doğasını mükemmelleştirmek amacıyla düşünen bir beyin oluşturmak için kullandı. Düşüncenin bedeli tek-cinsiyetliliktir. Artık kendilerini döllemek yerine, birbirlerini dölleyen insanlar, kendi üretici enerjilerinin bir kısmını kendi içlerine döndürebilir ve böylece düşünen varlıklar olabilirlerdi. Dolayısıyla, eril ve dişil beden her biri, ruhun mükemmel olmayan bir dışavurumunu temsil eder, bu şekilde içsel bağlamda daha mükemmel bir hale gelir.

İnsanın bu dönüşümü, çok yavaş ve aşamalı olarak gerçekleşmiştir. Yavaş yavaş yaşlı çift-cinsiyetli kişilerle birlikte daha genç, tek-cinsiyetli eril ya da dişil formlar ortaya çıkmıştır.

İnsan maneviyat ile donanmış bir varlık haline geldiğinde kendisinde meydana gelen şey yine bir tür döllemedir. Ruh enerjisinin fazlası sayesinde oluşturulabilecek içsel organlar zihin sayesinde beslenir. Kendi içinde ruh, eril ve dişil olmak üzere iki yönlüdür. Kadim zamanlarda, insan kendi bedenini yine bu esas üzerine oluşturmuştur. Daha sonra kendi bedenini sadece, dışsal bağlamda bir başka beden ile birlikte hareket edecek biçimde oluşturabilir; dolayısıyla, ruhun kendisi maneviyat ile birlikte hareket etme yeteneğini kazanır. Dışsal bağlamda insan, bundan böyle dış andan hareketle döllebilir, içsel bağlamda, içten hareketle, maneviyat aracılığıyla döllebilir. Şimdi ise eril beden dişil bir ruha ve dişil beden de eril bir ruha

sahip olduğu söylenebilir. İnsanın bu içsel tek yönlülüğü, maneviyat aracılığıyla dölleme sayesinde telafi edilir. Tek yönlülük yok olmuştur. Hem dişil bedendeki eril ruh, hem de eril bedendeki dişil ruh, maneviyatın meyve vermesi sayesinde yine çift-cinsiyetli hale gelirler. Böylece, erkek ve kadın kendi dışsal formlarında farklıdır; içsel olarak da maneviyata ait tek yönlülükleri uyumlu bir bütüne dönüşmüştür. İçsel olarak, maneviyat ve ruh tek bir birim halinde kaynaşmıştır. Kadındaki eril ruh üzerinde, maneviyatın eylemi dişildir ve böylece onu eril-dişil kılar; erkekteki dişil ruh üzerinde, maneviyatın eylemi erildir ve böylece onu da aynı şekilde eril-dişil kılar. İnsanın çift-cinsiyetliliği, Lemurya-öncesi dönemde var olduğu dış dünyadan çekilerek kendi iç dünyasına girmiştir.

İnsanın yüce içsel özünün erkek ya da kadın olmak ile herhangi bir ilgisinin bulunmadığı görülebilir. Fakat içsel eşitlik, kadında eril bir ruhtan ve buna karşılık erkekte de dişil bir ruhtan ortaya çıkar. Maneviyat ile birlik nihayet eşitliği meydana getirir; fakat bu eşitliğin yerleşmesinden önce bir farkın var olduğu olgusu, insan doğasının bir sırrını gündeme getirir. Bu sırrın anlaşılması, tüm mister bilimleri için büyük önem taşır. Bu, hayatın önemli muammalarını açan anahtardır. *Şu an için, bu sırrın üzerindeki örtüyü kaldırmamıza izin verilmemektedir...*

Böylece fiziksel insan, çift-cinsiyetlilikten tek-cinsiyetliliğe, eril ve dişil ayrımına doğru gelişmişti. Bu yolla insan, şimdi olduğu türden manevi bir varlık oldu. Fakat o dönemden önce zekâyâ sahip hiçbir varlığın dünya ile daha önce temasa girmediği düşünülmemelidir. Akaşa Kayıtları izlendiğinde gerçekten de, ilk Lemurya dönemin-

den sonraki fiziksel insanın, çift cinsiyeti olması nedeniyle, günümüzde insan olarak tanımlanan varlıktan tamamen farklı olduğu ortaya çıkar. Herhangi bir duyusal algıyı düşünceler ile bağdaştıramıyordu: Kısacası, düşünmüyordu. Hayatı güdülerden oluşmuştu. Ruhu kendini sadece içgüdülerle, hazlarla, hayvani arzularla vs. ifade ediyordu. Bilinci rüyayı andırıyordu; atıl bir yaşam sürdürüyordu.

Fakat bu insanlar arasında başka varlıklar da bulunuyordu. Bunlar da kuşkusuz çift-cinsiyetliydi. Çünkü o dönemde dünyanın içinde bulunduğu gelişim aşamasında hiçbir eril ya da dişil insan bedeni üretilemezdi. Dışsal koşullar bunun için henüz uygun değildi. Fakat kendi çift-cinsiyetliklerine karşın, Bilgi ve Bilgelik elde edebilen başka varlıklar vardı. Daha da uzak bir geçmişte, oldukça farklı bir gelişme sürecinden geçtikleri için bu olanaklıydı. Kendi ruhlarının, ilk insanın fiziksel bedeninin içsel organlarının gelişmesini beklemeden, maneviyat tarafından göğertilmesi olanaklıydı. Fiziksel beyin aracılığıyla, çağdaş insanın ruhu sadece fiziksel duyular sayesinde dışarıdan aldığı şeyi düşünebilir. Bu, insan ruhunun gelişiminin yol açtığı bir koşuldur. İnsan ruhu, maneviyatla onun arasındaki aracı bir konum oluşturan bir beynin var olmasına dek beklemek zorundaydı. Bu dolambaçlı yol olmaksızın, bu ruh maneviyattan yoksun kalırdı. Gelişmesi rüya benzeri bilinç aşamasında durdurulmuş olarak kalacaktı.

Bu, yukarıda belirtilen İnsanüstü Varlıklar arasında farklıydı. Bunların ruhları, önceki aşamalarda maneviyat ile temasa geçmek için hiçbir fiziksel unsura gerek duymayan organlar geliştirmişti. Onların Bilgi ve Bilgeliği *duyularöiesi* bir biçimde elde edilmişti. Bu tür bilgi, *sezgisel* olarak

adlandırılır. Çağdaş insan, bu tür sezgiye ancak kendi gelişiminin sonraki bir aşamasında ulaşır; bu sezgi kendisinin, duyuların aracılığına gereksinmeden maneviyat ile temasa geçmesini mümkün kılar. İnsan, duyusal cevher dünyası aracılığıyla dolambaçlı bir yol izlemelidir. Bu dolambaçlı yol, insan ruhunun maddeye inmesi ya da popüler olarak, “insanın düşüşü” olarak anılır.*

Onların daha önce farklı bir şekilde gelişmiş olmalarından ötürü, İnsanüstü Varlıklar bu ‘iniş’ katılmak zorunda değillerdi. Kendi ruhları zaten yüksek bir aşamaya ulaştığı için, bilinçleri rüya düzeyinde olmayıp, içsel olarak son derece berraktı. Bilgi ve Bilgeliği elde etmeleri, duyulara ya da bir düşünce organına gerek duymayan bir *durugörürlük*’ten kaynaklanıyordu. Dünyanın kurulmasını sağlayan Bilgelik doğrudan kendi ruhlarında parlıyordu. Bu yüzden de hâlâ atalet içinde yaşayan genç insanlığın Liderleri olabilirlerdi. Bunlar bir “ilksel bilgeliğin” taşıyıcılarıydı ki, insanlık ancak şimdi yukarıda sözü edilen dolambaçlı yol boyunca bunun anlayışına doğru, mücadele etmektedir. Bunlar “insan” olarak anılan varlıktan, tıpkı güneş ışığının bizlere vurması gibi, “yukarıdan” karşılıksız verilmiş bir armağan bağlamında, bilgeliğin kendilerinde parlaması olgusu sayesinde ayrılıyordu. “İnsan” farklı bir konumdaydı. Bilgeliği, duyuların etkinliği ve düşünce organı sayesinde elde etmeliydi. Başlangıçta bu, kendisine özgürce verilmiş bir armağan olarak gelmemiştii. Bunu arzulaması gerekiyordu. Ancak insanın içinde bilgelik arzusu yaşadığındadır ki, bunu duyuları ve düşünce organı aracılığıyla elde et-

* Neo-Plâtonizm ile Bektaşilikte de görülen bu ‘iniş ve çıkış zinciri’ kavramına, Bektaşiler, ‘devriye’ derler. (ç.n.)

miştir. Dolayısıyla, ruhta yeni bir güdü uyanacaktı: Bilgiye yönelik özlem, arzu. Daha önceki aşamalarında insan ruhu bu özleme sahip olamazdı. Ruhun güdöleri sadece, dışsal bağlamda form edinen unsurun maddi bir hale gelmesine yönelik olup, ne dış dünyanın anlaşılmasına ne de bilgiye yönelikti. Bilgiye yönelik güdünün ilk ortaya çıkışı cinsiyetlere ayrılmasıyla gerçekleşti.

İnsanüstü Varlıklar ise Bilgeliği, insanlardaki türden bir arzuya sahip olmadıklarından, durugörörlük sayesinde elde ettiler. Tıpkı bizim, gece üretemediğimiz fakat sabah, kendiliğinden bize gelmesi gereken güneş ışığını beklediğimiz gibi, Bilgelik kendilerinde parlayana dek beklemişlerdi.

Bilgiye yönelik özlem; ruhun iç organlar, beyin vs. geliştirmesi ve bunlar aracılığıyla bilgi kazanması olgusundan ortaya çıkar. Ruhun enerjisinin bir kısmının artık dışa değil de içe yönelmesinin bir sonucudur bu. Oysa kendi manevi güçlerine ilişkin bu ayrımı oluşturmamış olan İnsanüstü Varlıklar, ruhlarının bütün enerjisini dışarıya yoneltirler. Dolayısıyla, “insan”ın anlama organlarının gelişimi için içe yönelttiği gücü, onlar, maneviyat tarafından göğertilmesi amacıyla dıştan edinebiliyorlardı.

Şimdi ise bir insanın bir *başkası* ile birlikte hareket etmek amacıyla dışa yönelmesini sağlayan güç *sevgidir*. İnsanüstü Varlıklar bütün sevgilerini, evrensel bilgeliğin kendi ruhlarına akmasını sağlamak amacıyla dışa yönelttiler. Oysa “insan” bunun sadece bir kısmını dışa yoneltebilir. “İnsan” duyuşal bir hale gelmiş ve böylece sevgisi de duyuşal bir özellik kazanmıştır. Dış dünyadan, doğasının, kendi içsel gelişimine yönelttiği kısmını çeker. Böylece *bencillik* olarak adlandırılan şey ortaya çıkar. Fiziksel bed-

ninde erkek ya da kadın haline geldiğinde, “insan”, varlığının sadece bir kısmı ile kendini teslim edebilirdi; diğer kısmı ile kendisini çevresindeki dünyadan ayırdı. Bencilleşti. Dışa yönelik eylemi de bencilleşti; içsel gelişim peşindeki mücadelesi de aynı şekilde bencilleşti. *Arzu ettiği* için sevdi ve benzer biçimde, Bilgeliği *arzuladığı* için de düşündü.

Diğerkâm nitelikteki, tümüyle seven doğalarıyla Liderler, yani İnsanüstü Varlıklar, hâlâ çocukça nefsanî olan insanla yüzleşmek durumunda kaldı.

Bu Yüce Varlıklar arasında eril ya da dişil bir bedende yer almayan ruhun bizzat, kendisi eril-dişildir. *Arzu* olmadan severler. Bu nedenle, insanın masum ruhu, cinsiyetlere ayrılmadan önce sevdi, fakat o sırada bunu *anlayamazdı*, çünkü hâlâ alt bir aşamada, *rüya bilinci* aşamasındaydı. İnsanüstü Varlıklar’ın ruhu da bu tarzda sever, fakat ileri derecedeki gelişimi nedeniyle buna *anlayış* da eklenir. “İnsan” daha yüksek bir aşamada yine diğerkâmlığa ulaşmak için bencillikten geçmelidir, ki burada yine de tümüyle berrak olan bir bilinç ile birleşecektir.

Büyük Liderler’in, insanüstü doğalarının görevi, genç insanlara kendi karakterlerini, *sevgi* karakterini aşılamaydı. Bunu sadece manevî enerjinin dışa yöneltilmiş kısmı için yapabilirlerdi. Dolayısıyla *duyusal sevgi* ortaya çıkmıştı. Bu, eril ya da dişil bir bedende ruhun etkinliğinin bir sonucudur. Duyusal sevgi, fiziksel insanın gelişimini sağlayan güç oldu. Bu sevgi, erkekleri ve kadınları, fiziksel varlıklar oldukları sürece bir araya getirir. Fiziksel insanlığın ilerlemesi bu sevgiye dayanır.

İnsanüstü Doğalar, ancak bu sevgi üzerinde güce sahipti. İnsan ruhuna ait enerjinin içe yönelen ve duyular

aracılığıyla dolambaçlı bir yol izlemek suretiyle anlamayı meydana getirecek kısmı, söz konusu İnsanüstü Varlıklar'ın kudretinden çekip gitmişti. Ne var ki, Onlar, insanlardakine denk düşen iç organların geliştirilmesi düzeyine hiç inmemişlerdi. Dışa yönelik güdüyü sevgiye büründürebiliyorlardı, çünkü sevginin dışa yönelik etkisi öz doğalarının bir parçasıydı. Bu nedenle, Onlar ile genç insanlık arasında bir uçurum açıldı. Sevgiyi, ilk başta, dıysal bir biçimde de olsa insana aşılatabiliyorlardı; bilgiyi veremezlerdi, çünkü kendi sahip oldukları bilgi insanın şimdi geliştirmekte olduğu iç organlar aracılığıyla kat ettiği dolambaçlı yolu hiçbir zaman izlememişti. Bir beyne sahip bir yaratığın anlayabileceği hiçbir dili konuşamazlardı.

İnsanın yukarıda sözü edilen iç organları, maneviyat ile teması geçmek için olgunluğa ilk kez, dünyevi varoluşun Lemurya döneminin ortasında yer alan aşamasında erişti; fakat bunlar zaten çok daha erken bir gelişme aşamasında eksik bir biçimde oluşmuştu. Çünkü ruh zaten önceki zamanlarda fiziksel bedenlenmelerden geçmişti. Dünyada değil de başka gezegenlerde olmak üzere yoğun cevherlere gömülü bir halde yaşamıştı. Bunun hakkındaki ayrıntılar daha sonra verilecektir. Şimdilik sadece, dünyevi varlıkların daha önce başka bir gezegende yaşadığını ve burada hüküm süren koşullar uyarınca, dünyaya geldiklerinde içinde bulundukları noktaya kadar geliştiklerini söylemekle yetineceğiz. Onlar, önceki gezegenin cevherlerini tıpkı bir giysi gibi çıkarmışlar ve bu şekilde ulaştıkları gelişme düzeyinde, algılama, hissetme vb. yeteneklerle birlikte saf ruh tohumu haline gelmişlerdi. Kısacası, dünyevi varoluşlarının ilk aşamalarında kendilerine özgü olan o rüya benzeri hayatı yaşamaları söz konusuydu.

Daha önce belirtilen ve sevgi konusunda başı çeken İnsanüstü Varlıklar ise, önceki gezegende zaten öylesine kâmil bir hale erişmişlerdi ki, söz konusu iç organların ham sayfalarını geliştirmek için inmek zorunda kalmamışlardı.

Fakat bu Sevgi Liderleri kadar ilerlememiş olan başka varlıklar da vardı, ki bunlar önceki gezegende hâlâ “insanlar” arasında sayılmalarına karşın, o dönemde insanların ilerisinde yer alıyorlardı. Böylece, dünyanın oluşumunun başlangıcında, bunlar insanlardan daha ilerideydiler, fakat hâlâ bilginin iç organlar aracılığıyla elde edilmesini gerektiren bir aşamadaydılar. Bu varlıklar özel bir konumdaydı. Bunlar, eril ya da dişil bir fiziksel bedene bürünemeyecek kadar ilerideydiler, fakat öte yandan, Sevgi Liderleri gibi bütünüyle durugörürlük aracılığıyla hareket edebilecek kadar da ilerlememişlerdi. Bunlar henüz *sevgi varlıkları* olamazlardı; ama artık “insan” da olamazlardı. Dolayısıyla bunlar ancak gelişimlerine ‘yarı-üstün insan’ olarak devam edebilirlerdi, ki bunda da insanların yardımını gördüler. Bir beyne sahip yaratıklarla, bunların anlayabileceği bir dilde konuşabiliyorlardı. Böylece içe dönük olan beşeri ruh enerjisi uyarılmış oldu ve kendisini Bilgi ve Bilgelik ile ilişkilendirildi. Beşeri bilgelik, dünyada ilk kez bu şekilde ortaya çıktı. Yukarıda sözü edilen “yarı-insanüstü varlıklar”, hâlâ yoksun oldukları o kemale erişmek amacıyla bu beşeri bilgeliği kendileri için kullandılar. Bu şekilde, beşeri bilgeliğin uyarıcıları haline geldiler. Dolayısıyla, bunlar, *Işığın Getirenler* (Lucifer) olarak anılırlar. Böylece, genç insanlık iki tür lidere sahipti: Sevgi Varlıkları ve Bilgelik Varlıkları. İnsan doğası bu dünyada şimdiki formunu kazandığında,

sevgi ve bilgelik arasında dengelenmişti. Sevgi Varlıkları sayesinde fiziksel gelişmeye, Bilgelik Varlıkları sayesinde de içsel doğanın kemale ermesine teşvik edilmişti. Fiziksel gelişmenin sonucunda, insanlık bir kuşaktan diğerine gelişir, yeni kabileler ve yeni soylar oluşturur; içsel gelişme sayesinde bireyler içsel kemale doğru gelişir, bilgili ve bilge insanlar, sanatçılar, teknisyenler, vs. haline gelirler. Fiziksel insanlık soydan soya uzanır; her soy kendisinin duyuşsal biçimde algılanabilir özelliklerini, fiziksel gelişme sayesinde, arkasından gelen soya aktarır. Burada kalıtım yasası ortaya çıkar. Çocuklar kendi içlerinde babalarının fiziksel özelliklerini taşırlar. Bunun ötesinde, sadece ruhun kendi gelişimi aracılığıyla meydana gelebilecek, türden bir ruh-maneviyat tekâmül süreci uzanır.

Böylece ruhun dünyevi varoluş içindeki gelişme yasasına gelmiş bulunuyoruz. Bu gelişme, *doğum* ve *ölüm* yasası ve onun gizemi ile ilgilidir.

5

Cinsiyetlere Ayrılmadan Önceki Son Dönemler

Şimdi, eril ve dişile ayrılmasından önce, insanın durumunu betimleyeceğiz. O zamanlar beden yumuşak ve bükülebilir bir kütleden oluşuyordu. İrade sonraya kıyasla bu kütle üzerinde çok daha büyük bir güce sahipti. İnsan ebeveyn varlığından ayrıldığında, gerçek anlamda eklemli, fakat eksik bir organizma olarak ortaya çıktı. Organların ilerideki gelişmeleri ebeveyn varlığın dışında meydana geldi. Ana organizmanın içinde daha sonra olgunlaşan, çoğunlukla o dönemde, bizim irade gücümüze benzer bir kuvvet tarafından bunun dışında tamamlanmaya zorlanmıştı. Bu tür dışsal bir olgunlaşmayı meydana getirmek için ebeveyn varlığın gözetimi şarttı. İnsan, daha sonra bir kenara atacağı bazı organları dünyaya getirdi. İlk kez ortaya çıktıkla-

rında oldukça eksik olan diğerleri, daha olgun bir biçimde gelişti. Tüm bu süreç, bir yumurta formundan gün yüzüne çıkma ve bir yumurta kabuğunun bir kenara atılması ile karşılaştırılabilecek bir gelişimi barındırıyordu, ancak bu benzetimede sert bir yumurta kabuğu düşünülmemelidir.

İnsanın bedeni sıcakkanlıydı. Bu açıkça belirtilmelidir, çünkü daha da erken dönemlerde bu farklıydı, ki bu daha sonra gösterilecektir. Ana organizmanın dışında meydana gelen olgunlaşma, yine dışarıdan sağlanan bir sıcaklık artışının etkisi altında gerçekleşti. Fakat hiçbir şekilde, yumurta-insanım (kısaca belirtmek için böyle anılacaktır) *kuluçkaya* yattığı düşünülmemelidir. O dönemde yer-yüzünde sıcaklık ve ateş koşulları, sonraki dönemlerden farklıydı. Kendi güçleri sayesinde insan ateşi ya da sıcaklığı belirli bir alanın içine hapsedebiliyordu. Diğer bir deyişle, sıcaklığı yoğunlaştırabiliyordu. Böylece, genç organizmayı, olgunlaşması için gereksindiği ısıyla donatabilecek bir konumdaydı.

O zamanlar insanın en gelişmiş organları, hareket organlarıydı. Günümüzün duyu organları henüz yeterince gelişmemişti. Bunların arasında en ileride olanları ise işitme organları ile soğuğu ve sıcaklığı algılama ve dokunma duyusuuydu. Işığın algılanması çok daha geride kalmıştı. İnsan dünyaya işitme ve dokunma duyuları ile birlikte gelmişti; ışığın algılanması daha sonra gelişti.

Burada söylenen her şey cinsiyetlere ayrılmadan önceki son dönemlere aittir. Bu ayrılma yavaş yavaş ve aşamalı olarak meydana geldi. Bunun gerçekte meydana gelmesinden uzun zaman önce insanlar öyle bir biçimde geliyordu ki, bir kişi daha fazla eril, bir diğeri daha fazla dişiil özel-

liklerle doğuyordu. Her insan buna karşın, aynı zamanda zıt cinsel özelliklere de sahipti. Dolayısıyla da kendisini döllemesi mümkündü. Fakat bu her zaman meydana gelemezdi, çünkü belirli mevsimlerdeki dış koşulların etkisine bağlıydı. Birçok şey açısından ve büyük ölçüde, insan genelde bu tür dış koşullara bağlıydı. Dolayısıyla tüm kurumlarını bu tür dış koşullara göre (örneğin, Güneş'in ve Ay'ın hareketlerine göre) düzenlemek zorundaydı. Fakat bu düzenleme, modern anlamda bilinçli olarak oluşturulmayıp içgüdüsel olarak nitelendirilmesi gereken bir tarzda gerçekleştiriliyordu. Bu açıklamayla, insanın o zamanlardaki ruh yaşamını zaten göstermiş oluyoruz.

Ruh yaşamı, gerçek anlamdaki içsel bir yaşam olarak tanımlanamaz. Fiziksel ve ruhsal faaliyetleri ve özellikleri henüz kesin olarak ayrılmamıştı. Dışsal doğa yaşamı hâlâ ruh tarafından deneyimleniyordu. Çevrede meydana gelen her bir rahatsızlık, işitme duyusu üzerinde kuvvetli bir etki yaratıyordu, özellikle havadaki her bir karmaşa, her an "iştiliyordu." Hareketleri bağlamında, rüzgâr ve su insanla "gelişmiş bir dilde" konuşuyordu. Bu şekilde, doğanın gizemli faaliyetinin algılanması insana nüfuz ediyordu. Bu faaliyet insanın ruhunda yankı uyandırıyor. Kendine ait faaliyetler ise, bu etkilerin bir yansımasıydı. İnsan ses algılamalarını kendine ait faaliyete dönüştürdü. Bu tür sesli hareketler arasında yaşadı ve bunları kendi iradesiyle ifade etti. Bu yolla da tüm günlük işlerini halletme yönünde sevk ediliyordu.

Dokunma duyusunu etkileyen etmenlerden bir şekilde daha az etkileniyordu. Fakat bunlar da önemli bir rol üstlenmişlerdi. Çevreyi kendi bedeninde "hissediyor" ve buna

göre hareket ediyordu. Dokunma duyusunun üstündeki bu tür etkilerden yola çıkarak ne zaman ve nasıl çalışması gerektiğini söyleyebiliyordu. Bunlardan hareketle nerede dinlenmesi gerektiğini de biliyordu. Bunlarda kendi hayatını tehdit eden tehlikeleri tanıyor ve onlardan sakınıyordu. Bu etkiler uyarınca, kendi gıda alımını düzenliyordu.

Ruh yaşamının arta kalanı, gidişatını, son dönemlere kıyasla oldukça farklı bir tarzda sürdürdü. Ruhta dış nesnelerin telakkileri değil de bunların imgeleri yaşıyordu. Örneğin, insan soğuk bir yerden sıcak bir yere girdiğinde, kendi ruhunda belirli renkli bir imge uyanıyordu. Fakat bu renkli imgenin herhangi dış bir nesne ile bağlantısı yoktu. Bu, iradeye benzer bir içsel kuvvet sayesinde ortaya çıkıyordu. Bu tür imgeler sürekli ruhu dolduruyordu. Bu, ancak, insanın rüya izlenimlerinin akışı ile karşılaştırılabilir. O zamanlar imgeler tamamen düzensiz olmayıp, yasa uyarınca ortaya çıkıyordu. Dolayısıyla, insanlığın bu aşamasına ilişkin olarak bir rüya bilincinden çok, bir *imge bilinci*'nden söz edilmelidir. Büyük çoğunlukla, renkli imgeler bu bilinci dolduruyordu. Fakat bunlar, mevcut olan tek tür değildi. Böylece insan dünyada geziniyor ve işitme ve dokunma duyusu aracılığıyla bu dünyanın olaylarına katılıyordu; fakat kendi ruh yaşamında bu dünya, dış dünyada var olana hiç benzemeyen imgelerde yansıyor. Neşe ve üzüntü, günümüzde insanların dış dünyaya ilişkin kendi algılamalarını yansıtan fikirlerinde olduğundan çok daha az bir derecede olmak üzere, ruhun imgeleriyle bağlantılıydı. Bir imgenin mutluluğu, bir diğ erinin hoşnutsuzluğu, birinin nefreti, diğ erinin sevgiyi uyandırdığı doğrudur; fakat bu duygular çok daha sönük bir nitelikteydi.

Öte yandan, kuvvetli duygular ise başka bir şey tarafından uyandırılıyordu. O zamanlar insan, sonraki dönemlere kıyasla çok daha aktifti. Çevresindeki her şey, tıpkı ruhundaki imgeler gibi, kendisini faaliyete, harekete teşvik ediyordu. Kendi faaliyeti herhangi bir engele uğramadan ilerleyebildiğinde hoşnutluğu deneyimliyor, fakat bu faaliyet herhangi bir biçimde kesintiye uğradığında hoşnutsuzluk ve rahatsızlık hissediyordu. Kendi iradesine yönelik engellerin yokluğu ya da varlığı, duygularının içeriğini, neşesini ve acısını belirliyordu. Bu neşe ya da bu acı, yaşayan bir imgeler âlemi halinde yine ruhunda ortaya çıkıyordu. Eylemlerinde tamamen özgür olabildiğinde, ruhunda hafif, açık, güzel imgeler açığa çıkıyor, hareketleri engellendiğindeyse karanlık, kötü biçimli imgeler uyanıyordu.

Şimdiye kadar ortalama insanı betimledik. Bir tür insanüstü varlıklar halinde gelişenler arasında ise ruh yaşamı farklıydı. Bunların ruh yaşamı, ortalama insandaki içgüdüsel özelliğe sahip değildi. Kendi işitme ve dokunma duyguları aracılığıyla, doğanın daha derin gizlerini algılıyorlardı, ki bunları bilinçli olarak yorumlayabiliyorlardı. Rüzgârın esmesinde, ağaçların hışırdamasında, doğanın yasaları, bilgeliği kendilerine açıklanıyordu. Kendi ruhlarındaki imgeler sadece dış dünyanın yansımalarını temsil etmeyip, dünyanın manevi güçlerinin benzerleriydi. Bunlar duyuşal nesneleri değil, manevi oluşumları algılıyordu. Örneğin, ortalama bir insan korkuyu deneyimlediğinde, ruhunda çirkin, karanlık bir imge uyanıyordu. Bu tür imgelerin aracılığıyla, İnsanüstü Varlık ise dünyanın manevi mevcudiyetleri hakkında bilgi ve vahiy elde ediyordu. Doğadaki işlemler kendisine, günümüzün bilim insanında olduğu

gibi, cansız doğal yasalara bağılı olarak değil de, manevi varlıkların eylemleri olarak görünüyordu. Dışsal gerçeklik henüz mevcut değildi, çünkü dışsal duyular yoktu. Fakat manevi gerçeklik Yüce Varlıklar'a açıktı. Maneviyat onlarda, tıpkı güneş ışığının günümüz insanının gözünde parlaması gibi parlıyordu. Bu varlıklarda anlama yetisi, sözcüğün tam anlamıyla sezgisel bilgi olarak adlandırılabilir bir şeydi. Çünkü onlar için sentez ve spekülasyon yapmak değil de, manevi varlıkların hareketlerine ilişkin anlık bir algılama söz konusuydu. Dolayısıyla, bu insanüstü varlıklar, spiritüel dünyadan iletileri doğrudan kendi iradelerinde hissedebiliyordu. Bunlar bilinçli olarak diğer insanları yönlendiriyordu. Bunlar kendi misyonlarını, manevi varlıklar âleminden alıyor ve buna göre hareket ediyorlardı.

Cinsiyetlerin ayrılacağı zaman geldiğinde, bu Varlıklar kendi misyonları uyarınca yeni yaşam üzerinde harekete geçmeyi kendi vazifeleri saydılar. Cinsel hayatın düzenlenmesi onlardan ortaya çıktı. İnsanlığın üremesi ile ilişkili her şey, onlarla birlikte başladı. Bunda oldukça bilinçli olarak davrandılar, fakat diğer insanlar bu etkiyi ancak kendilerine aşılana bir içgüdü bağlamında hissedebiliyorlardı. Cinsel sevgi, insana düşüncenin anlık aktarımı sayesinde aşılarmıştı. İlk başta, bunun tüm tezahürleri en soylu yapıdaydı. Bu alanda çirkin bir niteliğe bürünen her şey, insanların daha bağımsız oldukları ve aslında saf olan bir güdüyü yozlaştırdıkları sonraki dönemlerden kaynaklanır. Bu eski zamanlarda cinsel güdünün sadece kendi başına tatmini söz konusu değildi. O sıralar, her şey insanlığın varoluşunun sürdürülmesi için insanın kendinden fedakârlık yaptığı bir hizmetti. Üreme, kutsal bir konu olarak, insa-

nın dünyaya borçlu olduğu bir hizmet olarak görülürdü. Fedakârlığı temsil eden rahipler bu alanda yönetici ve düzenleyiciler.

Yarı-insanüstü varlıklar ise farklı türden bir etkiye sahipti. Onlar, manevi âlemin vahiylerini tamamen saf bir formda alabilecek derecede gelişmemişlerdi. Manevi âlemin bu izlenimleriyle birlikte, duyumsanabilir dünyanın etkileri de aynı şekilde ruhlarındaki imgelerde uyanıyordu. Gerçek anlamdaki İnsanüstü Varlıklar, dış dünya aracılığıyla neşe ve acı izlenimleri almıyorlardı. Onlar bütünüyle manevi güçlerin vahiylerine adanmışlardı. Bilgelik kendilerine, tıpkı ışığın duyusal varlıklara aktığı gibi akıyordu; bunların iradesi, bu Bilgelik uyarınca hareket etmek dışında hiçbir şeye yönelmemiştir. En büyük sevinçlerini de bu oluştuyordu. Doğaları, bilgelik, irade ve eylemden meydana geliyordu. Bu, yarı-insanüstü varlıklar arasında farklıydı. Onlar dış dünyadan izlenimler alma güdüsünü hissediyordu ve bu güdünün tatmini ile neşeyi, hunun başarısızlığa uğraması ile hoşnutsuzluğu bağdaştırıyorlardı. Bu konuda İnsanüstü Varlıklar'dan farklıydılar. Bu Varlıklar için dışsal izlenimler, manevi vahiylerin teyidinden başka bir şey değildi. Dünyaya, maneviyattan zaten aldıklarının bir yansımasından daha fazlasını elde etmeksizin bakabilirlerdi. Yarı-insanüstü varlıklar, yeni bir şeyi öğrenmişlerdi. Dolayısıyla, insan ruhlarında imgeler dış nesnelerin benzerlerine ve telakkilerine dönüştüğünde, insanların liderleri haline gelebilirlerdi. Bu, insanın önceki üreme enerjisinin bir kısmı içe yöneldiğinde, beyne sahip varlıklar geliştiği sırada meydana geldi. Beyni ile birlikte insan da dışsal duyusal izlenimleri telakkilere dönüştürme yeteneğine sahip oldu.

Bu nedenle, yarı-insanüstü varlıklar sayesinde insanın, kendi içsel doğasını duyuşal dış dünyaya yönlendirme noktasına getirildiğini söylemeliyiz. İnsan kendi ruhundaki imgeleri doğrudan saf spiritüel tesirlere açma iznine sahip değildi. Kendi türünün varlığını sürdürme yeteneği, insanüstü varlıklar tarafından içgüdüsel bir tepi bağlamında kendisine aşılarmıştı. Spiritüel açıdan, yarı-insanüstü varlıklar müdahale etmiş olmasa, ilk başta insan bir tür rüyasal varoluşu sürdürmek zorunda olacaktı. Onların etkisi aracılığıyla, ruhundaki imgeler dıştaki duyuşal dünyaya yöneldi. İnsan, duyuşlar dünyasında kendi bilincinde olan bir varlığa dönüştü. Bunun sonucunda insan, bilinçli olarak hareketlerini, duyuşlar dünyasındaki algılarına uygun bir şekilde yönlendirebiliyordu. Bundan önce bir tür içgüdüyle hareket etmişti. Kendi dış çevresinin ve kendi üstünde etki eden yüksek şahsiyetlerin güçlerinin büyüşü altında kalmıştı. Şimdi, kendi telakkilerinin güdülerini ve çekiciliğini izliyordu. Bununla birlikte, insan, özgürce seçme olanağına kavuştu. Bu, “iyi ve kötü”nün başlangıcıydı.

Bu doğrultuda devam etmeden önce, dünyada insanın çevresi ile ilgili bir açıklama yapacağız. İnsana ek olarak hayvanlar vardı ki, bunlar, kendi türleri bağlamında, insanın gelişme safhasıyla aynı düzeyde bulunuyorlardı. Güncel fikirlere göre bunlar, sürüngenler kapsamına dâhil edilmelidir. Bunların dışında, hayvan yaşamının alt formları da mevcuttu. İnsan ve hayvanlar arasında esas bir farklılık vardı. Hâlâ bükülebilir bedeni nedeniyle, insan sadece dünyanın henüz katı bir madde halini almamış bölgelerinde yaşayabiliyordu. Ve bu bölgelerde, benzer biçimde plastik bir bedene sahip olan hayvan organizmaları da

kendisiyle birlikte yaşıyordu. Fakat başka bölgelerde, daha şimdiden yoğun bedenlere sahip olan ve ayrı cinsiyetlilik ile duyularını da geliştirmiş bulunan hayvanlar yaşıyordu. Bunların geldikleri yer, daha sonra açıklanacaktır. Bu hayvanlar daha ileriye doğru gelişemezdi, çünkü bedenleri bu yoğun maddeliliği çok erken üstlenmişti. Bunların bazı türleri yok oldu, diğerleri ise çağdaş formlara kadar kendi türlerini sürdürdüler. İnsan daha yüksek formlara ulaşabilirdi, çünkü kendi durumuna o zaman denk gelen bölgelerde kaldı. Böylece bedeni öylesine esnek ve yumuşak kaldı ki, maneviyat tarafından göğertilebilecek organları geliştirebildi. Bu gelişme ile birlikte de dış bedeni, daha yoğun maddeliliği üstlenebileceği bir noktaya ulaştı ve daha narin olan manevi organlar için koruyucu bir zarf haline geldi.

Ne var ki, bütün insan bedenleri bu noktaya ulaşmamıştı. Pek azı ileri bir düzeydeydiler. Bunlar ilk ruh tarafından önce canlandıranlardı. Diğerleri canlandırılmamışlardı. Ruh kendi içlerine nüfuz ettiği takdirde, henüz tamamlanmamış olan iç organlar nedeniyle sadece yetersiz bir biçimde gelişebilirlerdi. Dolayısıyla, ilk başta bu insanlar maneviyat olmaksızın daha ileri bir düzeyde gelişmeye zorlanmışlardı. Üçüncü bir tür, zayıf manevi güdülerin kendilerinde hareket edebileceği bir noktaya kadar ulaşmıştı. Bunlar diğer iki tür arasında duruyordu. Bunların zihinsel faaliyeti atıldı. Yüce manevi güçler tarafından yönlendirilmeleri gerekiyordu. Bu üç tür arasında her türlü geçiş olanağı mevcuttu. Bundan öte bir gelişme sadece, insanların bir kısmının diğerleri pahasına daha yüksek formlara ulaşmaları sayesinde mümkündü. Önce, ta-

mamen zihinden yoksun olanlar terk edilmeliydi. Bunlarla üreme amacıyla yapılacak bir karışım, daha yüksek gelişme düzeyinde olanları aşağıya, bunların seviyesine çekecekti. Dolayısıyla, kendilerine bir zihin verilen her insan, bunlardan ayrılmıştı. Böylece, zihinden yoksun olanlar giderek daha da hayvan seviyesine indiler. Sonuçta, insanın yanı sıra insana benzer hayvanlar da gelişti. İnsan, kendisi daha yükseklerle tırmanabilsin diye, yolunun üstünde kardeşlerinden bir kısmını geride bıraktı. Bu süreç hiçbir şekilde bir sona ulaşmamıştı. Atıl zihinsel bir yaşama sahip olan insanlar arasında bir şekilde daha yüksekte duranlar, daha yüksek olanlarla bir birliğe girdikleri ve kendilerini daha az maneviyat ile donanmış olanlardan ayırdıkları takdirde, ilerleyebileceklerdi. Ancak bu sayede, beşeri maneviyatı bütünüyle özümsemeye uygun olacak bedenleri geliştirebileceklerdi. Belirli bir süre sonra fiziksel gelişme bir tür durma noktasına gelmişti; öyle ki, belirli bir sınırın üstünde olanlar insan kaldılar. Bu arada, yeryüzündeki yaşam koşulları, yeni bir aşağıya itme sürecinin artık hayvan benzeri yaratıkları meydana getirmeyeceği bir biçimde değişmişti. Zaten bunlar artık yaşamaya muktedir değillerdi. Hayvanlar âlemine doğru itilenler ya yok oldu ya da çeşitli yüksek seviyedeki hayvanlarla yaşamaya devam etti. Bu nedenle, bu hayvanlar, insan gelişiminin erken bir aşamasında durmaya mecbur olmuş varlıklar olarak görülmelidir. Bunlar, kendilerinin ayrıldıkları sırada sahip oldukları formu korumamış, fakat daha yüksekten altı bir düzeye inmişlerdir. Dolayısıyla, kuyruksuz maymunlar, geçmiş bir dönemin gerileyen insanlarıdır, insanın bir zamanlar günümüzde olduğundan daha az gelişmiş olması gibi, bunlar da bir zamanlar şimdi olduğundan daha fazla gelişmiştiler.

İnsan dünyasında kalanlar, bu insan sınırları dâhilinde olmak üzere, benzer bir süreçten geçmişlerdir. Birçok vahşi kabile, eskiden daha fazla gelişmiş olan insan formlarının soyundan gelen, dejenere olmuş kişiler olarak görülmelidir.

İnsanın ölümsüz kısmı maneviyatıdır. Maneviyatın ne zaman bedene girdiği gösterilmiştir. Bundan önce, maneviyat başka bölgelere aitti. Maneviyat kendini, beden ile sadece bu sonuncusu belirli bir gelişme düzeyine ulaştığında birleştirebilirdi. İnsan ancak bu birleşmenin nasıl meydana geldiğini tam olarak anladığında doğum ve ölümün anlamını sezebilir ve Ebedi Ruh'un doğasını kavrayabilir.

6

Hyperborean ve Polarean Devir

Akaşa Kayıtları'ndan aşağıda verilen kısımlar, son bölümlerde açıklananlardan daha önceki dönemlere kadar uzanır. Zamanımızın maddeci fikirleri göz önüne alındığında, bu açıklamalarla aldığımız risk belki de daha önceki bölümlerde betimlenenlere ilişkin olanlardan çok daha büyüktür. Bugün bu tür konular kolaylıkla fantezi ve temelsiz spekülasyon suçlaması ile karşı karşıya kalmaktadır. İnsan, çağdaş anlamda bilimsel eğitim almış birisinin bile bu konuları ciddiyetle ele almaktan ne denli uzak olabileceğini bilir. Sadece kişinin manevi deneyime sadık biçimde açıklamalar getirdiği bilinci, kişiyi bunlar hakkında yazmaya yönlendirebilir. Manevi bilimler tarafından sağlanan araçlarla dikkatlice incelenmemiş hiçbir şey burada yer almaz. Bilim insanı sadece, en az manevi bilimin bilimsel düşünme

yöntemine gösterdiği hoşgörü kadar, manevi bilime karşı hoşgörülü olmalıdır. [Benim, *Welt-und Lebensanschauungen im neunzehnten Jahrhundert* (Ondokuzuncu Yüzyılda Dünya ve Yaşama ilişkin Telakkiler) eserimi karşılaştırın, ki burada maddeci-bilimsel görüşü takdir ettiğimi gösterdiğimi sanıyorum]. Fakat bu manevi bilim konularına eğilenler için, burada belirtilen kısımlarla ilgili olarak özellikle bir açıklama getirmek istiyorum. Bundan sonraki bölümlerde önemli konular tartışılacaktır. Tüm bunlar çok uzun bir geçmişte kalan dönemlere aittir. Akaşa Kayıtları'nın çözülmesinin bu alanda kolay olduğu söylenemez. Elinizde tuttuğunuz kitabın yazarı, kendisine gözü kapalı bir biçimde inanmanız gerektiğini kesinlikle iddia etmemektedir. Sadece, en yoğun çabaları sayesinde keşfedebildiği konuları aktarmayı dilemektedir. Yetkin bir bilgiye dayalı her türlü düzeltmeyi hoşnutlukla karşılayacaktır. İnsanlığın gelişimi ile ilgili bu olayları aktarmaya kendini mecbur hissetmektedir, çünkü zamanın alâmetleri bunu teşvik etmektedir. Ayrıca, genel bir bakış açısının sağlanması için, burada kısaca uzun bir zaman döneminin betimlenmesi gerekiyordu. Sadece değinilen hususların çoğuna ilişkin çeşitli ayrıntılar, daha sonra verilecektir.

Akaşa Kayıtları'ndaki yazılar, büyük güçlüklerle bizim konuşma dilimize aktarılabilir. Bunlar Mister Okulları'nda kullanılan simgesel işaret dilinden daha kolay iletilebilir, fakat henüz bu dilin aktarılmasına izin verilmemektedir. Dolayısıyla, okuyucu karanlık ve zor olana dayanıp, tıpkı yazarın genelde anlaşılabilir bir sunuş tarzını yakalama çabasında olduğu gibi, anlamak için çaba göstermeye davet edilmektedir. Kişi, belirtilen derin gizleri, insanın önem-

li muammalarım irdelediğinde, okumadaki birçok zorluk ödüllendirilecektir. İnsanın hakiki bir öz bilgisi, sonuçta, bu Akaşa Kayıtları'nının sonucudur ki manevi bilim insanı için bunlar, en az dağ zincirlerinin ve nehirlerin görme duyusu için gerçek olduğu kadar gerçektir. Şurada ya da burada bir algılama hatasının olması, kuşkusuz olasıdır.

Bu bölümde sadece insanın gelişiminin tartışıldığı unutulmamalıdır. Buna paralel olarak, kuşkusuz, doğadaki diğer mineral, bitki ve hayvan âlemlerinin gelişimi de ele alınmaktadır. Bir sonraki bölümler bunları işleyecektir. Böylece, insana ilişkin tartışmanın daha çok aydınlanmasını sağlayacak konular ele alınacaktır. Öte yandan, manevi bilimler bağlamında, insanın aşamalı ilerleyişi betimlenene dek dünyevi âlemlerin gelişiminden söz edilemez.

Dünyanın gelişimi önceki bölümlerde yapıldığından çok daha gerilere doğru izlendiğinde, gezegenimizin gidecek incelmış maddi koşulları gündeme gelir. Sonraki dönemlerde katılaştan maddeler daha önce sıvı, bundan önce buharımsı ve dumanı andıran ve hatta bundan da uzak bir geçmişte en ince (*etherik*) koşuldaydı. Isının azalması maddelerin katılaşmasına neden oldu. Burada, dünyamızın maddenin en ince (*etherik*) koşuluna geri gideceğiz. İnsan dünyaya ilk kez, dünyanın gelişiminin bu döneminde ayak bastı. Bundan önce başka dünyalara aitti, ki bunlar daha sonra tartışılacaktır. Sadece bundan hemen önceki burada açıklanacaktır. Bu, bir deyişle, *astral plân* ya da ruh dünyasıydı. Bu dünyanın varlıkları da, insanlar da dışsal, (fiziksel) bedensel bir varoluş sürdürmüyordı. İnsan önceki

bölümde belirtilen imge bilincini zaten geliştirmişti. Hislere ve arzulara sahipti. Fakat tüm bunlar bir ruh bedenine hapsedilmişti. Sadece durugörü yeteneği olan bir göz, bu tür bir insanı algılayabilirdi.

Aslında, o zamanların daha fazla gelişmiş bütün varlıkları durugörülüğe sahipti, fakat bunun niteliği oldukça atıldı ve rüyayı andırıyordu. Bu, özbilinçli bir durugörülük değildi.

Bu *astral* varlıklar bir anlamda insanın atalarıdır. Bugün “insan” olarak anılan varlık, kendi içinde özbilinçli maneviyatı taşır. Bu maneviyat, yaklaşık olarak Lemurya döneminin ortasında astral atadan gelişen varlık ile birleşti. Bu birleşme zaten önceki denemelerde belirtilmişti. Burada izlenecek döneme dek insanın atalarının gelişim sürecinin betimlenmesinde bu konu yine daha büyük ayrıntılarda tartışılacaktır.

İnsanın ruhsal ya da astral ataları, ince ya da etherik haldeki dünyaya aktarılmıştı. Diğer bir deyişle, kabaca ifade edilecek olursak, incelmış maddeyi tıpkı bir sünger gibi kendi içlerine çekip emmişlerdi. Kendilerine, bu şekilde nüfuz eden madde sayesinde etherik bedenler geliştirdiler. Bunlar uzun eliptik bir forma sahipti ve bunun içinde, daha sonra gelişecek olan organlar ile diğer organlar daha şimdiden cevherin latif oluşumlarıyla belirginleşmişti. Bu kütledeki tüm işlemlerin tamamen fiziksel-kimyasal olmalarına karşın, bunlar ruh tarafından düzenleniyor ve yönetiliyordu.

Bu tür bir cevher kütlesi belirli bir boyuta ulaştığında iki kütleye ayrılmıştı, ki bunlardan her biri içinden çıktığı forma benziyordu ve bunun içinde de tıpkı cevherin asıl kütlelerinde olduğu gibi, aynı işlemler meydana gelmişti.

Her yeni form, en az ana varlık kadar ruh ile donatılmıştı. Bu, dünya sahnesine belirli sayıda insan ruhunun değil, kendi ortak kökünden sayısız tek ruh ortaya çıkarabilecek bir tür ruh ağacının girmesi olgusuna dayanıyordu. Tıpkı bir bitkinin sayısız tohumlardan yeniden fişkırmasında olduğu gibi, ruh yaşamı da sürekli bölünmeler sayesinde meydana gelen sayısız filizde ortaya çıkıyordu. Başlangıcından beri, sınırlı sayıda ruh *türleri* olduğu doğrudur, ki bu olgudan daha sonra söz edeceğiz. Fakat bu türler içindeki gelişme de tanımladığımız gibi meydana gelir. Her ruh türünden sayısız filiz ortaya çıkar.

Dünyevi maddeliliğe girişleriyle birlikte, ruhların kendilerinde de önemli bir değişiklik meydana gelmişti. Ruhlar maddi hiçbir şeyle bağlantılı olmadıkları sürece, hiçbir dış maddi süreç bunlara etki edemezdi. Bunlara etki eden herhangi bir eylem, tamamen ruhun doğasına aitti, durugörür bir nitelikteydi. Böylece, çevrelerinde ruha ilişkin her şeyde yaşamı paylaştılar: O zamanlar var olan her şey bu şekilde deneyimleniyordu. Taşların, bitkilerin ve hayvanların hareketleri, ki o zamanlar sadece *astral* (ruh benzeri) formlarda mevcuttu, içsel ruh deneyimleri olarak hissediliyordu.

Dünyaya giriş ile birlikte, buna tamamen yeni bir şey daha eklenmişti. Dışsal maddi işlemler ruhun üstünde bir etki yaratıyordu, ki bu şimdi maddi bir varlık halinde ortaya çıkıyordu. İlk önce, etherik bedende hareketleri meydana getiren şey, bu maddi nitelikli dış dünyada sadece devrim süreçleriydi. Tıpkı bugün havanın titreşimini ses olarak algıladığımız gibi, bu etherik varlıklar da kendilerini çevreleyen etherik maddenin titreşimlerini algılıyorlardı.

Bu tür bir varlık genelde tek bir işitme organıydı. Bu duyu ilk gelişti. Fakat bundan hareketle, ayrı işitme organlarının ancak daha sonra geliştiği görülebilir.

Yeryüzünde maddenin giderek yoğunluğunun artmasıyla birlikte, manevi nitelikteki varlık da giderek bu maddeyi biçimlendirme yeteneğini kaybetti. Sadece, o zamana kadar oluşmuş olan bedenler, kendilerinden hareketle kendi benzerlerini üretebiliyorlardı. Yeni bir üreme tarzı ortaya çıktı: Evlat, anne varlığına kıyasla oldukça ufak bir formda ortaya çıkıyor ve ancak aşamalı olarak bu sonuncusunun boyutuna ulaşabiliyordu. Bundan önce hiçbir üreme organı yokken, şimdi bunlar da ortaya çıkmıştı.

Buna karşın, bu dönemde, bu formlarda meydana gelen artık sadece fiziksel-kimyasal bir süreç değildir. Bu tür fiziksel-kimyasal bir süreç şimdi üremeyi etkileyemezdi. Bunun yoğunlaşması nedeniyle, dış madde ruhun buna herhangi bir aracı olmaksızın yaşam verebileceği biçimde değildi. Dolayısıyla, form içinde belirli bir kısım tecrit edilmiştir. Bu kısım dış maddenin yakın etkilerinden çekilip alınmıştır. Sadece bu tecrit edilmiş kısmın dışındaki beden bu etkilere açık kalır. Beden bütünüyle, daha önce içinde bulunduğu koşulun aynısındadır. Ayrılan kısımda, ruh unsuru hareket etmeye devam eder. Burada ruh, Teozofi literatüründe, *Prana* olarak anılan yaşam ilkesinin taşıyıcısı olur, böylece insanın bedensel atasının şimdi iki organ ile donatılmış olduğu görülür. Bunlardan biri fiziksel beden, yani fiziksel zırhtır. Bu, çevredeki dünyanın kimyasal ve fiziksel yasalarına tâbidir. Diğeri ise, özel yaşam ilkesine tâbi olan organların toplamıdır.

Bu şekilde, ruh faaliyetinin bir kısmı özgür bırakılır. Bu faaliyet bundan böyle bedenin fiziksel kısmı üzerinde

herhangi bir güce sahip değildir. Ruh faaliyetinin bu kısmını şimdi içe döner ve bedeninin bir kısmını özel organlara dönüştürür. Bununla birlikte bedeninin bir içsel yaşamı başlamış olur. Beden sadece dış dünyanın titreşimlerine katılmakla kalmayıp, bunları kendi içinde özel deneyimleri olarak *algılamaya* başlar. Algılamamanın başlangıç noktası işte budur. Bu algılama önce bir tür dokunma duyusu olarak görülür. Organizma dış dünyanın hareketlerini, maddelerin uyguladığı basıncı vs. hisseder. Sıcaklığın ve soğukluğun algılanmasının başlangıcı da ortaya çıkar.

Böylece insanlığın gelişmesinde önemli bir aşamaya ulaşılır. Ruhun yakın tesiri fiziksel bedenden çekilmiştir. Fiziksel beden tamamen maddenin fiziksel ve kimyasal dünyasına teslim edilmiştir. Ruh, ona artık kendi faaliyetiyle hükmedemediği anda çözülür. Böylece, “ölüm” olarak adlandırılan olay meydana gelir. Önceki koşullarla bağlantılı olarak, ölüm söz konusu olamazdı. Bir bölünme meydana geldiğinde, anne form bütünüyle evlat formlarında varlığını sürdürmüştür. Çünkü bunlarda, aktarılan ruh enerjisi bütünüyle, tıpkı daha önce anne formda olduğu gibi hareket etmiştir. Bölünmeden geriye, ruh içermeyen hiçbir şey kalmamıştır. Şimdi bu farklılaşmaktadır. Ruh fiziksel beden üzerinde hiçbir güce sahip olmadığı anda, bu sonuncusu dış dünyanın kimyasal ve fiziksel yasalarına tâbi olur, yani ölür. Ruhun faaliyeti bağlamında, sadece üremede ve gelişen içsel yaşamda etkin olan kısım geriye kalır. Bu, aynı soydan gelen kişilerin üreme kuvveti ile meydana geldikleri ve aynı zamanda bunların fazladan bir organ-oluşturma enerjisi ile donatıldıkları anlamına gelir. Bu fazlalık içinde ruh varlığı sürekli yemden canlanmakta-

dır. Tıpkı daha önce bölünme sırasında, bütün bedenin ruh faaliyeti ile dolmasında olduğu gibi, şimdi de üreme ve algılama organları bununla dolmuştur. Böylece, yeni gelişen evlat organizmada ruh yaşamının bir yeniden doğumu ile karşılaşırız. Teozofî literatüründe, insanın gelişmesinin bu iki aşaması, dünyamızın ilk iki kök-soyu olarak tanımlanır. İlkine Polarean, ikincisine de Hyperborean adı verilmiştir.

İnsanın bu atalarının duyuşal dünyasının oldukça genel ve belirsiz bir türde olduğu düşünölmelidir. O dönemde, günümüzün algılama çeşitlerinden sadece ikisi ayrılmıştı: İşitme duyusu ile dokunma duyusu. Bedende ve aynı zamanda fiziksel çevrede meydana gelen değışiklikler nedeniyle tüm insan formu, bir deyişle, artık bir “kulak” olmaya yatkın değildi. Bedenin özel bir kısmı hassas titreşimlerle yankılanma yeteneğini sürdürdü. Kademeli olarak bizim işitme organımızı geliştiren maddeyi sağladı. Buna karşın, yaklaşık olarak bedenin tüm geri kalan kısmı dokunma organı olmayı sürdürdü.

Bu noktaya kadar, insanın gelişmesine ilişkin bütün sürecin dünyanın ısı koşullarındaki bir değışiklikle bağlantılı olduğu görölebilir. İnsanı tanımladığımız seviyeye getiren, insanın çevresindeki sıcaklıktı. Fakat şimdi dış sıcaklık, insan formunun daha da öteye bir gelişiminin artık mümkün olamayacağı bir noktaya ulaşmıştı. Organizma içinde, dünyanın daha fazla soğumasına karşı şimdi bir karşı etki başlamaktadır. İnsan kendi ısı kaynağını üretmeye başlar. Bu noktaya kadar, kendi çevresindeki ısıyı paylaşmıştı. Şimdi, kendi yaşamı için gerekli sıcaklık derecesini yaratma olanağını kendisine veren organları gelişmektedir. Daha önce, dolaşım halinde olup da kendi bed-

ninin içinden geçen cevherler bu bakımdan çevreye bağlı olmuştu. Şimdi ise kendisi bu cevherler için ısıyı geliştirebilirdi. Bedensel sıvılar şimdi sıcakkan haline gelmişti. Bu sayede, bir fiziksel varlık bağlamında, daha önce sahip olduğuna kıyasla çok daha yüksek ölçüde bir bağımsızlığa ulaştı. İçsel yaşam bütünüyle daha aktif hale geldi. Algılama hâlâ tamamıyla dış dünyanın etkilerine bağlıydı. Kendi sıcaklığıyla dolduğunda beden bağımsız bir fiziksel içsel yaşam elde etti. Şimdi ruh beden içinde bir temele sahipti ki, bunu esas alarak, dış dünyanın yaşamına sade bir katılımdan ibaret olmayan bir hayatı geliştirebilirdi.

Bu süreç aracılığıyla, ruhun yaşamı dünyevi ve maddi alana çekilmişti. Bundan önce, ruhun arzuları, dilekleri, tutkuları, neşe ve üzüntüsü sadece kendisi de ruh benzeri olan bir şey tarafından üretilebilirdi. Bir diğer ruh varlığından kaynaklanan şey, ruhta ilgi ya da hoşnutsuzluk uyan-dırıyor, tutkuları canlandırıyor. Hiçbir dış fiziksel nesne bu tür bir etkiye sahip olamazdı. Ancak şimdi, bu tür dış nesnelerin ruh için bir anlam taşıması mümkün olmuştu. Çünkü ruh, beden kendi ısınısını ürettiğinde ortaya çıkan içsel yaşamın vurgulanmasını hoş bir şey, bu içsel yaşama zarar verilmesini de tatsız bir şey olarak deneyimlemişti. Fiziksel rahatlığı desteklemeye uygun bir dış nesne *istenebilir, arzu edilebilirdi*. Teozofî terminolojisinde *Kama* olarak adlandırılan unsur, yani arzular bedeni, dünyevi insanla bağdaştı. Duyuların nesneleri şimdi arzunun nesnelerine dönüşebilirdi. İnsan, bu arzular bedeni aracılığıyla dünyevi varoluşa bağlandı.

Bu olgu, evrende meydana gelen ve nedensel olarak bağlantılı olduğu büyük bir olayla aynı zamana denk dü-

şer. Bu noktaya dek, Güneş, Dünya ve Ay arasında maddi bir ayrım yoktu. İnsanın üzerindeki tesirleri açısından, bu üçü, bir bedendi. Şimdi ayrılma meydana geldi. Bundan önce ruhun doğrudan canlandırıcı bir tarzda hareket etmesini sağlayan her şeyi içeren en latif cevherlilik kendini Güneş olarak ayırdı; en kaba kısmı Ay olarak ayrılmıştı. Dünya da kendi cevherliliği itibarıyla bu diğer ikisinin arasında yer aldı. Bu ayrılık kuşkusuz aniden meydana gelmedi, Bütün süreç, insanın bölünmeyle üreme safhasından yukarıda betimlenen safhaya tedricen ilerlerken ortaya çıktı. Gerçekten de bu belirtilen evrensel süreçler sayesinde insanın bu gelişimi meydana gelmişti. Güneş önce kendi maddesini ortak semavi bedenden çekip aldı. Böylece, ruh unsurunun geri kalan dünyevi maddeyi bir aracı olmadan canlandırması olanaksız hale geldi. Sonra Ay kendini oluşturmaya başladı. Böylece Dünya, yukarıda betimlenen algılarına yeteneğini olanaklı kılan duruma geldi.

Bu süreçle bağlantılı olarak, yeni bir duyu gelişti. Dünyanın ısı koşulları, bedenlerin, şeffaf olanı ışık geçirmezden ayıran sabit sınırları kademeli olarak üstlenecekleri bir konuma erişti. Dünyevi kütleden çekip çıkarılmış olan Güneş, kendi görevini, ışık verme vazifesini üstlendi. İnsan bedeninde görme duyusu gelişti. Başlangıçtaki görme duyusu, bugün bunu bildiğimiz anlamda değildi. Işık ve karanlık insan üzerinde, belli belirsiz duygular bağlamında etki ediyordu. Örneğin, bazı koşullarda ışığı hoş, kendi fiziksel yaşamını geliştirici bir unsur olarak deneyimliyor, buna yöneliyordu. Aynı zamanda kendi ruh yaşamı hâlâ rüya benzeri imgelerde devam ediyordu. Bu yaşamda, dış nesnelerle doğrudan bağlantısı olmayan renkli imgeler bir

canlanıyor, bir kayboluyordu. İnsan hâlâ bu renkli imgeleri manevi tesirlere yoruyordu. Hoş olan ruh etkileriyle karşılaştığında ışıklı imgeler, hoş olmayan ruh etkileriyle temas ettiğinde ise koyu imgeler kendisine görünüyordu.

Şimdiye kadar, bedensel ısının gelişimi sayesinde ortaya çıkan şey “içsel yaşam” olarak tanımlanmıştı. Fakat bunun, insanlığın sonraki gelişimi bağlamında bir içsel yaşam olmadığı görülebilir. Her şey, içsel yaşamın gelişimi dâhil, aşamalı olarak ilerler. Önceki denemede anlatıldığı gibi, bu gerçek içsel yaşam, sadece maneviyat tarafından döllemeyle ve insanın kendisine dışarıdan etki eden şey hakkında düşünmeye koyulmasıyla başlamıştır.

Burada açıklanan her şey, insanın önceki bölümde belirtilen koşula nasıl ulaştığını gösterir. Aslında, şu husus tanımlandığında, orada belirtilen dönemde zaten dolaşıyoruz demektir: Ruh giderek daha fazla dış bedensel varoluşa başvurmayı öğrenir ki, daha önce bunu kendi içinde deneyimlemiş ve sadece ruh benzeri durumlarla ilişkilendirmişti. Bu şimdi renkli imgelerle meydana gelir. Tıpkı bundan önce, ruh benzeri bir şeyin hoş bir izlenimi ruhta ışıklı bir imge ile bağdaştırılmasında olduğu gibi, şimdi de dışarıdan gelen ışığın parlak bir izlenimi, bu tür bir imge ile bağdaştırılmıştır. Ruh kendi çevresindeki nesneleri renkli olarak görmeye başlamıştır. Bu, yeni görme vasıtalarının gelişmesi ile bağlantılıydı. Önceki aşamalarda beden, ışığın ve karanlığın algılanması için, günümüzde artık var olmayan tek bir göze sahipti. (Tek gözlü Kiklop/Tepegöz efsanesi bu koşulların hatırlanmasından ortaya çıkmıştır.) İki gözün gelişmesi, ruhun dışarıdan gelen ışık izlenimlerini kendi yaşamıyla daha yakından bağdaştırmaya başlamasıyla

gerçekleşmiştir. Buna paralel olarak de yer alan ruh benzerinin algılanması yeteneği de oldu. Ruh giderek dış dünyanın aynası haline geldi. Bu ruhun içinde imge bağlamında tekrarlanır oldu

Cinsiyetlere ayrılma bununla da birliktedir. Bir yanda, insan bedeni sadece başka bir ruhtan döllenir hale gelmiş; öte yanda, dış dünya izlenimlerinin ruhta yansıdığı fiziksel “ruh organları sistemi) gelişmişti.

Böylece, düşünen maneviyatın bedenine girmesi süreci hazırlanmış oldu.

Şimdiki Dünyanın Başlangıcı - Güneş'in Çekilip Alınması

Şimdi Akaşa Kayıtları'nı, günümüz dünyasının başlangıcının yer aldığı o uzak geçmişte izleyeceğiz. "Dünya" sözcüğüyle, gezegenimizin mineral, bitki, hayvan ve insanları bugünkü formlarında destekleyebilmesini olanaklı kılan koşullar anlaşılmalıdır. Çünkü bu koşullardan önce gelen diğerlerinde, doğanın söz konusu âlemleri oldukça farklı formlarda mevcuttu. Şimdi dünya olarak adlandırılan gezegenimiz, bugünkü mineral, bitki ve hayvan âlemlerinin taşıyıcısı olmadan önce birçok değişiklikten geçmişti. Örneğin, mineraller de daha önceki koşullarda mevcuttu, fakat günümüzdekilere kıyasla oldukça farklı görünüyordu. Bu geçmiş koşullar ayrıntılı olarak aşağıda tartışılacaktır. Şimdi sadece, hemen bir önceki koşulun günümüz koşu-

luna nasıl dönüştüğü konusunu ele alacağız.

Bu tür bir dönüşüm, bunun bir bitkinin tohum aşamasından geçmesi ile kıyaslanması sayesinde bir ölçüde ele alınabilir. Kök, gövde, yapraklar, çiçek ve meyvesi ile birlikte bir bitkiyi tasavvur edin. Kendi çevresinden içine maddeler alır ve diğerlerini ihraç eder. Fakat bunun içindeki, ufak tohum hariç, madde, form ve işlemlerden ibaret her şey kaybolur. Yaşam bundan geçerek gelişir ve yeni yılda yine aynı formda büyür. Böylece dünyamızda, önceki koşulunda var olan her şey kaybolsa da, güncel koşulunda yeniden ortaya çıkmıştır. Önceki koşulunda mineral, bitki, hayvan olarak adlandırılabilir unsurlar, tıpkı bitki, kök, gövde vs. yok olması gibi yok olmuşlardır. Tıpkı burada olduğu gibi, orada da geriye, eski formun yeniden gelişmesini olanaklı kılan bir tohum aşaması kalmıştır. Yeni formun ortaya çıkmasına neden olacak kuvvetler, tohumda gizli bir şekilde yer alır.

Burada tartışılan dönemdeki bir tür dünya tohumundan söz ediyoruz. Bu, günümüz dünyasına yol açan kuvvetleri kendi içinde barındırıyordu. Bu kuvvetler daha önceki koşullardan elde edilmişti. Buna karşın bu dünya tohumu, tıpkı bir bitkininki gibi, yoğun bir maddi ortama sahip olarak düşünülmemelidir. Bu daha çok bir ruh niteliğindeydi.

Okült terminolojide “astral” olarak anılan o latif, bükülebilir, devingen maddeden oluşmuştu.

Dünyanın bu astral tohumunda Önce *sadece* insanlığın temelleri mevcuttu. Bunlar daha sonraki insan ruhlarının temelleridir. Önceki koşullarda mineral, bitki, hayvan doğası olarak zaten mevcut olan her şey, bu insan temelle-

rine cezp edilmiş ve onlarla halli hamur olmuştur. İnsan yeryüzüne gelmeden önce bir ruhtur, astral bir varlıktır. Yeryüzünde bu şekilde ortaya çıkar. Yeryüzünde en yüksek derecede incelmış cevherlilik düzeyinde bulunur ki, okült terminolojide buna *en incelmış ether* denir. Bu etherik dünyanın nereden kaynaklandığı sonraki yazılarda açıklanacaktır.

Astral beşer varlıkları bu etherle birleşir. Bunlar kendi doğalarının izlerini, astral beşer varlığının bir benzeri haline gelebilsin diye bu ether üzerinde bırakırlar. Başlangıçtaki bu durumda, gerçekte sadece bu ether-insanlardan oluşan, onların bir bileşiminden ibaret olan bir ether dünyadan söz ediyoruz. Aslında, insanın astral bedeni ya da ruhu büyük ölçüde hâlâ etherik beden dışındadır ve bunu dışarıdan düzenler. Teozoflara göre, dünya yaklaşık olarak şöyle görülür: Bu, sayısız ufak ether kürelerinden, yani ether insanlardan oluşmuş bir Küredir ve tıpkı günümüzde dünyanın bir hava zarfıyla çevrelenmiş olması gibi bir astral zarfla çevrelenmiştir. Astral insanlar işte bu astral zarfta (atmosferde) yaşar ve bundan hareketle de ether benzerliklerini tesir altına alırlar. Astral beşer ruhları ether benzerlikleri içinde organları yaratırlar ve içlerinde bir beşeri ether yaşamı üretirler. Tüm yeryüzünde, sadece tek bir madde koşulu mevcuttur: İncelmış canlı ether. Teozofî kitaplarında bu ilk insanlık, ilk (Polarean) kök-soyu olarak anılır.

Dünyanın bundan öteye gelişimi, maddenin bir koşulundan iki koşul gelişecek biçimde meydana gelir. Daha yoğun bir cevherlilik salgılanır ve ince olanı geride bırakılır. Bu yoğun cevherlilik günümüzün havasına benzer;

ince olanı ise kimyasal maddelerin önceki farklılaşmamış cevherden gelişmesini sağlar. Bunlarla birlikte, önceki cevherlilikten bir kalıntısı olan canlı ether var olmaya devam eder. Bunun sadece bir kısmı, maddi koşullar denilen şeye dönüştürülür. Bizler şimdi, fiziksel dünyanın içindeki üç cevheri işliyoruz. Dünyanın zarfındaki astral beşer varlıklar daha önce sadece tek bir tür cevherliliğe etki ederken, şimdi üç ayrı türüne etki etmek zorundadır. Bunlara şu yolla etki edilir: Hava benzeri bir nitelik kazanan cevherlilik önce bunların faaliyetine direnir. Komple astral beşerde ilkel bir şekilde var olan her şeyi kabul etmez. Bunun sonucunda, astral beşeriyet kendini iki gruba ayırmalıdır. Bir grup, hava benzeri cevherlilik üzerinde çalışır ve bunun içinde iki diğer cevherliliğin bir benzerini yaratır; kendisinin bir benzerini yaratabilir ki, bu da canlı etherden ve temel kimyasal maddeleri var eden diğer tür etherden oluşur. Bu ether burada 'kimyasal ether' olarak anılacaktır. Fakat bu ikinci grup astral beşer, en yüksek kapasitesini sadece, kendisinden astral doğanın (ilk grup) bir kısmını ayırmak ve bunu daha düşük türden bir faaliyete mahkûm etmek sayesinde elde etmiştir. Bu daha düşük faaliyeti gerçekleştiren güçleri kendi içinde tutmuş olsaydı, kendisi daha yukarıya yükselemeyecekti. Burada, kendisinden ayrılan bir başka şeyin pahasına daha yüksek bir şeyin gelişiminden oluşan bir süreç söz konusudur.

Fiziksel dünya içinde, artık aşağıda bahsedilen durum geçerlidir. İki tür varlık ortaya çıkmıştır. İlki, hava benzeri bir bedene sahip olan varlıklar, ki bunun üzerinde, dışarıdan olmak üzere, buna ait astral varlık çalışmaktadır. Bu varlıklar hayvana benzer. Bunlar yeryüzündeki ilk

hayvanlar âlemini oluştururlar. Bu hayvanlar son derece tuhaf oldukları için, burada tanımlandığı takdirde, günümüz insanını dehşete düşürecek şekillere sahiptirler. Bunların şekilleri (bu şeklin sadece havaya benzer bir cevhere dayandığı unutulmamalıdır) şimdi mevcut olan hayvan formlarından hiçbirine benzemez. En fazla, günümüzde var olan bazı salyangoz ve midye kabuklarıyla uzak bir benzerlik taşırlar. Bu hayvan formlarının yanında, fiziksel insanın gelişimi ilerler. Astral beşer -ki şimdi daha yüksek bir konuma gelmiştir- iki tür maddeden oluşan, (yaşamsal ether ve kimyasal ether) fiziksel bir benzerini üretir. Böylece, astral bedenden oluşan ve kendisini iki tür etherden oluşan (yaşamsal ether ve kimyasal ether) bir ether bedenine doğru geliştiren, bir insanla karşılaşırız. Yaşamsal ether aracılığıyla insanın bu fiziksel benzerliği, kendi türünden varlıkların kendisinden ortaya çıkmasını sağlamak amacıyla, kendisini yeniden üretme kapasitesi ile donatılmıştır. Kimyasal ether aracılığıyla, kimyasal çekim ve itmeye ilişkin güncel kuvvetlere benzer bazı kuvvetler gelişir. Böylece insanın bu benzerliği, çevreden bazı maddeleri çekecek ve bunları kendisiyle birleştirecek, iten kuvvetler aracılığıyla bunları daha sonra yine salgılayacak bir konumdadır. Bu maddeler, kuşkusuz, sadece yukarıda betimlenen hayvanlar âleminden ve insanlar âleminden alınabilir. Bu, beslenmenin bir başlangıcını oluşturur. Dolayısıyla insanın bu ilk benzerleri hayvanları ve insanları yiyordu.

Bu varlıkların yanı sıra, sadece yaşamsal etherden oluşmuş olan ve daha önceki varlıkların soyundan gelenler var olmaya devam ederler. Fakat bunlar körclirler, çünkü yeni dünyasal koşullara uymak zorundadırlar. Birçok

değişim geçirdikten sonra, tekhücreli hayvan varlıklar ile daha sonra daha karmaşık canlı organizmaları oluşturacak hücreler de bunlardan gelişirler.

Böylece, aşağıda belirtilen süreç ortaya çıkar. Hava benzeri cevherlilik kendini ikiye böler ki, bunlardan biri daha yoğun, sulu olurken, diğeri hava benzeri olmayı sürdürür. Kimyasal ether de aynı şekilde kendini maddenin iki haline ayırır; bunlardan biri daha yoğunlaşır ve burada 'ışık etheri' olarak adlandıracağımız unsuru oluşturur. Buna sahip olan varlıkları yaldızlı bir aydınlık ile donatır. Öte yandan, kimyasal etherin bir kısmı bu şekilde var olmayı sürdürür.

Şimdi, aşağıdaki madde türlerinden oluşan bir fiziksel dünya ile karşı karşıyayız: Su, hava, ışık etheri, kimyasal ether ve yaşamsal ether. Astral varlıkların maddenin bu türlerini tesir altına alabilmesi için, yüksek düzeyde olanın, kendisinden ayrılan düşük düzeydekiinin pahasına geliştiği bir diğeri süreç meydana gelir. Böylece, şu türdeki fiziksel varlıklar ortaya çıkar: Önce, fiziksel bedeni su ve havadan oluşanlar. Şimdi de ikiye ayrılmış olan kaba astral varlıklar bunları tesiri altına alır. Böylece öncekilere kıyasla daha kaba maddesi olan yeni bir grup hayvan ortaya çıkar.

Diğeri yeni bir grup fiziksel varlık ise, hava ve ışık etheri ile suyun karışımından oluşan bir bedene sahiptir. Bunlar bitkiye benzeyen oluşumlar olmalarına karşın, form açısından günümüz bitkilerinden son derece farklıdır. Nihayet, üçüncü yeni grup o dönemin insanını temsil eder. Fiziksel bedeni üç tür eterden oluşur: Işık etheri, kimyasal ether ve yaşamsal ether. Eski grupların soyundan gelenlerin de varlıklarını sürdürdükleri göz önüne alındığında, dünyadaki varoluşun daha o aşamasında canlı varlıkların

çeşitliği hakkında bir fikir yürütülebilir.

Bunu önemli bir kozmik olay izler. Güneş çekilip alınmıştır. Böylece, belirli güçler dünyayı öylece terk ederler. Bu güçler, o ana dek dünyada yaşamsal ether, kimyasal ether ve ışık etherinde var olan unsurların bir kısmından oluşmuştur. Bu güçler, dünyadan çekildiler. Dolayısıyla, daha önce bu kuvvetleri kendi içlerinde taşıyan dünyevi varlık grupları arasında radikal bir değişiklik meydana geldi. Bunların hepsi bir dönüşüm geçirdi. Yukarıda bitki varlıkları olarak adlandırılan grup bu tür bir dönüşümden ilk geçenler oldu. Işık ether güçlerinin bir kısmı bunlardan alınmıştı. Böylece, kendilerinden çekilen ışık gücü, ancak dışarıdan kendilerine etki ettiğinde organizma olarak gelişebilirlerdi. Sonuçta bitkiler güneş ışığının etkisi altına girdi.

Benzer şeyler insan bedeninin başına da geldi. Bundan böyle, kendi ışık etherleri de aynı şekilde, yaşayabilmek için Güneş'in ışık etheriyle birlikte hareket etmek zorundaydı. Fakat bundan, ışık etherini kaybeden varlıkların yanı sıra kaybetmeyenler de aynı şekilde etkilenmişti. Çünkü dünyada her şey karşılıklı etkileşir. Kendileri ışık etheri içermeyen o hayvan formları da, daha önce yeryüzündeki diğer varlıklar sayesinde ışık elde etmişler ve bu aydınlatma sayesinde gelişmişlerdi. Şimdi bunlar da dışarıdaki Güneş'in doğrudan etkisi altına girmişti.

İnsan bedeni özellikle güneş ışığına karşı duyarlı organları geliştirdi; diğer bir deyişle, insanın gözlerinin ilk temelleri atılmıştı.

Güneş'in çekilip alınmasının sonucunda, dünyanın maddi yoğunluğu arttı. Sıvıdan katı madde ortaya çıktı.

Aynı şekilde, ışıık etheri de diğđer bir tür ışıık etherine, yani bedenlere ısıyı arttırma yeteneğini kazandıran bir ethere ayrıldı. Bu sayede, dünya ısıyı kendi içinde geliştiren bir oluşum haline geldi. Dünyadaki tüm varlıklar ısının etkisi altına girdi. Astral unsurda da daha öncekilere benzer bir süreç bir kez daha meydana gelecekti: Bazı varlıklar diğđerlerinin pahasına daha yüksek bir seviyeye erişti. Bir grup varlık bölündü ki, bunlar kaba, cevherliliğı işlemeye oldukça uygundu. Buna paralel olarak, mineraller âleminin sağlam bir iskeleti gelişti. İlk başta, doğanın daha yüksek düzeydeki âlemleri, esnek olmayan bu mineral iskeleti tesiri altına almadı. Böylece, dünyada katı olan bir mineraller âlemi ile en yoğun cevherliliğı su ve havadan ibaret olan bir bitkiler âlemi varlığını birlikte sürdürür. Bitkiler âleminde, betimlediğimiz olaylar sonucunda, hava bedeni yoğunlaşarak, bir su bedeni haline gelmişti. Aynı zamanda, çok çeşitli formlarda olmak üzere, bazıları su, bazıları hava bedenine sahip olan hayvanlar da mevcuttu. İnsan bedeninin kendisi de bir yoğunlaşma sürecine maruz kalmıştı. İnsan bedeni en kompakt gövdesini sulu olacak bir noktaya kadar yoğunlaştırmıştı. Yeni gelişen ısı etheri bu su bedeninde dolanıp duruyordu. Bu, insan bedenine, belki gaz benzeri olarak adlandırılabilir bir türden bir cevherlilik kazandırmıştı. İnsan bedeninin bu maddi koşulu, Mister Bilimleri'ne dair yapıtlarda *ateş dumanı* olarak tanımlanır. İnsan, ateş dumanından oluşan bu bedene bürünmüştü.

Böylece, Akaşa Kayıtları'nın incelenmesi, Ay'ın Dünya'dan çekilip alınması sonucunda meydana gelen kozmik felaketin hemen öncesine rastlayan bir noktaya kadar gelmiş bulunmaktadır.

8

Ay'ın Çekilip Alınması

İnsanın bugün sahip olduğu yoğun cevherliliğe ancak sonraki dönemlerde büründüğü ve bunun son derece aşamalı bir biçimde gerçekleştiğı olgusu açıkça ortaya konulmalıdır. Kişi, burada tartışılan gelişme düzeyi çerçevesinde kendi bedenselliğı hakkında bir fikir oluşturmayı istiyorsa, bunun havada asılı duran su buharı ya da bir buluta benzediğini gözünde canlandırarak en iyi şekilde başarabilir. Fakat bu fikir kuşkusuz gerçekliğe tamamen dışsal bir yoldan yaklaşır. Çünkü 'ateş bulutu insanı', içsel açıdan canlı ve örgütlü bir durumdadır. Buna karşın, daha sonra nasıl olduğuna kıyasla, insan bu aşamada, ruhun uyukladığı ve bilincin son derece sönük olduğu bir halde tahayyül edilmelidir. Bu varlık; zekâ, anlayış, akıl olarak nitelendirilebilecek tüm unsurlardan yoksundur. Yürümekten çok

yüzerek, öne, yana, geriye, tüm yönlere, dört tane uzuv benzeri organ sayesinde hareket eder. Bundan başka, bu varlığın ruhu hakkında zaten bazı bilgiler verilmişti.

Ne var ki, bu varlıkların hareketlerinin ya da yaşam-sal etkinliklerinin mantıksız ya da düzensiz bir biçimde gerçekleştiği düşünülmemelidir. Aksine, tamamıyla düzenli varlıklardı bunlar. Meydana gelen her şey, anlam ve öneme sahipti. Fakat anlayışın yönetici kuvveti, varlıkların kendi içlerinde değildi. Bunlar kendileri dışında olan bir anlayış tarafından yönlendiriliyordu. Bunlardan daha Yüksek, daha Olgun Varlıklar, bunları sarıp sarmalamışlardı ve yönetiyorlardı. Çünkü ateş dumanının en önemli, temel niteliği, insanların, özelliklerini belirttiğiniz varoluş düzeylerinde ateş dumanıyla bedenleşebilmeleriydi. Fakat aynı zamanda, Yüksek Varlıklar da ateş dumanından bir bedene bürünebilip, insanlarla tam bir karşılıklı ilişkiye girebiliyorlardı. İnsan kendi güdülerini, içgüdülerini ve tutkularını, bunların ateş dumanı içinde oluşabileceği bir noktaya getirmişti. Oysa yukarıda sözünü ettiğimiz Yüksek Varlıklar, akılları ve zekâ etkinlikleri sayesinde, bu ateş dumanının içinde yaratma işlemi gerçekleştirebiliyorlardı. Bu Varlıkların, yukarıdaki bölgelere erişmelerini sağlayan yüksek kapasiteleri vardı. Kendi kararları ve güdüleri bu bölgelerden kaynaklanıyor, fakat bu kararların bilfiil etkileri ateş dumanında ortaya çıkıyordu. Yeryüzünde insanların yaptığı her şey, ateş dumanı bedeninin bu Yüksek Varlıklarınkiyle düzenli bir ilişkiye girmesi sonucunda ortaya çıktı.

İnsanın yücelmek için mücadele verdiği söylenebilir. Ateş dumanında, beşeri bağlamda bundan önce sahip ol-

duklarından daha yüksek nitelikleri geliştirecekti. Oysa Varlıklar, maddi olana yönelerek, aşağıya doğru mücadele ediyorlardı. Bunlar, kendi yaratıcı güçlerini giderek daha yoğun hale gelen maddi formlara etki edecek biçimde yönlendirme aşamasındaydılar. Bu, kendileri için, sözcüğün geniş anlamıyla bir alçalmayı ifade etmiyordu. İnsan bu noktada oldukça açık ve net olmalıdır. Cevherliliğin daha yoğun formlarını yönlendirmek, daha az yoğunlukta olanları kontrol etmeye kıyasla daha yüksek bir güç ve kapasite gerektirir. Kendi gelişimlerinin erken dönemlerinde, bu Yüksek Varlıklar da tıpkı günümüz insanı gibi sınırlı bir güce sahipti. Tıpkı günümüz insanında olduğu gibi, bunlar da eskiden sadece “kendi içlerinde” meydana gelen olaylar üstünde güce sahiptiler. O zamanlar, kaba, dış madde kendilerine itaat etmiyordu. Şimdi ise dış olayları majik bir biçimde yönlendirecekleri bir koşula ulaşmaya çalışıyorlardı. Dolayısıyla, tanımlanan dönemde insandan öndeydiler. İnsan, önce anlayışı daha incelmış madde cinsinden somut bir hale getirmek ve sonra da dışa doğru eyleme geçebilmek amacıyla yukarıya doğru çabalıyordu. Zaten daha erken bir dönemde anlayışı kendi içine dâhil etmişti ve şimdi bu anlayışı kendi çevresindeki dünyada ifade etmek için majik bir güç edinmişti. İnsan ateş dumanı aşaması aracılığıyla yukarıya doğru hareket ediyordu; Yüksek Varlıklar ise aynı aşama aracılığıyla aşağıya doğru kendi güçlerinin yaygınlaşması yönünde, nüfuz edici bir harekette bulunuyorlardı.

Bu güçler -insan bunları kendi alt düzey tutkularının ya da güdülerinin gücü olarak bilir- özellikle ateş dumanında aktif olabilir. İnsan, tıpkı Yüksek Varlıklar da olduğu

gibi, ateş dumanı aşamasında bu güçlerden yararlanır. Bu güçler, yukarıda betimlenen insan formu içinde öyle bir tarzda hareket eder ki, insan düşünmesini mümkün kılan organları geliştirebilir ve böylece bir kişilik oluşturabilir. Öte yandan, bu güçler Yüksek Varlıklar'da bu aşamada öyle bir biçimde işler ki, bunları kişisellikten uzak bir biçimde, yeryüzündeki düzenlemeleri yaratmak için kullanabilirler. Böylece, anlayışın kurallarına ilişkin imgeler olan formlar, bu Varlıklar aracılığıyla yeryüzünde ortaya çıkarlar. Tutku güçlerinin eylemi aracılığıyla, kişisel anlayışın organları insanda gelişir; aynı güçler aracılığıyla, Bilgelikle dolu olan örgütlenmeler de insanın çevresinde gelişir.

Bu sürecin bir şekilde daha fazla gelişmiş olduğu dönemi hayal etmelisiniz; ya da Akaşa Kayıtları'nda zamanda daha ileride bir noktaya ilişkin yazılanları zihninizde canlandırmalısınız. O sırada Ay dünyadan kopup ayrıldı. Bu olay büyük bir devrime neden oldu. İnsani çevreleyen nesneler ısılarının büyük bir kısmını kaybetti. Bu nesneler böylece daha kaba ve daha yoğun bir cevherlilik edindiler. İnsan daha soğuk olan bu çevrede yaşamak zorundaydı. Bunu da ancak kendi cevherliliğini değiştirdiği takdirde yapabilirdi. Cevherin bu yoğunlaşması ile, formda meydana gelen bir değişiklik bağlantılıdır. Çünkü yeryüzünde ateş dumanı koşulu tamamen farklı bir hal ile yer değiştirmiştir. Sonuçta, betimlediğimiz Yüksek Varlıklar kendi faaliyetleri için bir aracı bağlamında kullanabilecekleri ateş dumanına artık sahip değillerdi. Şimdi, bundan önce kendilerinin ana hareket alanını oluşturan, insanın o ruh faaliyetlerini artık tesirleri altında tutamazlardı. Daha önce ise, ateş dumanından kendilerinin yarattığı insanın formları üstünde güç sahibi olmuşlardı.

Tesirlerdeki bu değişiklik, insan formundaki bir dönüşüm ile el ele gider. Bu formun bir yarısı, iki hareket organı ile birlikte, artık bedeninin alt yarısı haline gelir ki, başlıca, beslenme ve üremenin taşıyıcısı olarak işlev görür. Bu formun diğer yarısı ise yukarıya dönüktür. Geriye kalan iki hareket organı, ellerin temelini oluşturur. Bundan önce beslenme ve üremeye hizmet etmiş olan organlar, konuşma ve düşünme organlarına dönüşmüştür. İnsan doğurulmuştur. Bu, Ay'ın çekilip alınmasının doğrudan ortaya çıkan sonucudur. Ay ile birlikte, insanın kendi ateş dumanı döneminde, hâlâ kendini dölleyebilmesini ve dış güç olmaksızın kendine benzer varlıklar üretebilmesini sağlayan tüm o güçler, dünyadan yok olmuşlardır. Bütün alt yarısı (bunu çoğunlukla 'belden aşağı' olarak nitelendiririz) şimdi Yüksek Varlıklar'ın mantıksal oluşturucu etkisi altına girmiştir. Bu Varlıklar'ın bundan önce insanın içinde düzenleyebildikleri şeyleri artık iki cinsiyetin etkileşimi aracılığıyla örgütlemeleri gerekecekti. Dolayısıyla, Ay'ın mısıyeler tarafından üreme gücünün simgesi olarak görülmesi anlaşılabilir bir olgudur. Sonuçta, bu güçler Ay'ın doğasında mevcuttur. Tanımladığımız Yüksek Varlıklar, Ay ile bir yakınlıkları olup, bir anlamda da Ay Tanrılarıdır. Ay'ın ayrılmasından önce ve Ay'ın gücü aracılığıyla, Bunlar, insanın içinde etki yaratmışlardır; daha sonra da Bunlar'ın güçleri dıştan etki ederek, insanın üremesini sağlamıştır. Aynı zamanda, bundan önce ateş dumanı aracılığıyla insanın daha yüksek güdülerini tesiri altına alan o Soylu Manevi Güçler'in şimdi kendi kuvvetlerini üreme alanında uygulamak amacıyla aşağıya indikleri söylenebilir. Gerçekten de Soylu ve İlahi Güçler, bu alanda düzenleyici ve örgüt-

leyici bir tesir uygularlar. Bununla Gizli Öğreti'nin önemli bir önermesi ifade edilmiştir: Yani Yüksek ve Asil nitelikteki İlahi Güçler'in, insan doğasının (*görünüşe göre*) daha aşağı düzeyde olan güçleriyle bir yakınlığı vardır. "Görünüşe göre" ifadesi burada tam anlamıyla anlaşılmalıdır. Çünkü üreme güçlerinde bir adilik gördüğümüz takdirde, okült gerçekleri tamamıyla yanlış anlamış olurduk. Sadece, insan bu güçleri hatalı kullandığında, bunları kendi tutkuları ve içgüdülerine hizmet etmeye zorladığında, bunlarda zararlı bir şey olabilir. Fakat ilahi ve manevi bir gücün bunlarda yer aldığı içgörüsü ile bunları *soylu kıldığında*, bu söz konusu olmaz. Sonra bu güçleri dünyanın gelişmesinin hizmetine sunacaktır ve kendi üreme güçleri aracılığıyla, tanımladığımız Yüksek Varlıklar'ın niyetlerini gerçekleştirecektir. Mister Bilimi bu konunun bütünüyle soylu kınıp İlahi Yasalar çerçevesine yerleştirilmesi, ama küçük düşürülmemesi gerektiğini öğretir. Bu ancak, tamamen dışsal biçimde anlaşılan ve hatalı kavranmış bir şahitlilikle çarpıtılmış okült ilkelerin sonucu olabilir.

İnsan, üst yarısında, tanımladığımız Yüksek Varlıklar'ın üzerinde hiçbir tesire sahip olmadıkları bir şeyi geliştirdikleri görülecektir. Diğer varlıklar şimdi bu üst yarı üstünde güç elde ederler. Kendi gelişimlerinin daha erken aşamalarında insandan daha ileri olmalarına karşın, Ay Tanrıları'ndan daha ötede değildiler. Bunlar kendi güçlerini ateş dumanında uygulayamazlardı. Fakat kendilerinin daha önce yoksun oldukları bir şey şimdi, ateş dumanı aracılığıyla insanın anlama organlarında olduğu için, kendi zamanları da gelmişti. Daha erken bir dönemde, Ay Tanrıları, dışsal bağlamda hareket etmeye yetkin bir an-

layış edinmişlerdi. Bu anlayış Onlar'da zaten, ateş dumanı dönemi başladığında mevcuttu; dışsal açıdan dünyadaki unsurları etki altına alabiliyorlardı. Daha erken dönemlerde, belirttiğimiz alt düzey varlıklar henüz dışsal biçimde hareket eden bir anlayışa ulaşmamışlardı. Dolayısıyla, ateş dumanı dönemi bunları hazırlıksız yakalamıştı. Fakat şimdi bir anlayış mevcuttu. Bu anlayış insanda vardı. Bu varlıklar, dünyadaki şeyleri bunun aracılığıyla tesir altına almak için, bu beşeri anlayışı ele geçirdiler. Ay Tanrıları, bundan önce nasıl insanı *bütünüyle* etki altına aldılarsa, şimdi de sadece alt yarısını tesirleri altına aldılar. Öte yandan, az önce belirtilen alt düzey varlıklar da insanın üst yarısını tesirleri altına aldılar. Böylece insan çifte bir yönetim altına girdi. Alt kısmında Ay Tanrıları'nın gücünün etkisi altındadır; fakat kendi gelişmiş kişiliğinde, hep birlikte "Lucifer" adıyla anılan Varlıklar'ın yönetimi altına girer. Böylece Lucifer Tanrıları, kendi gelişimlerini, insanın uyanan anlayış güçlerini kullanmak suretiyle tamamlarlar. Bundan önce bu düzeye ulaşamamışlardı. Aynı zamanda insana da özgürlük ve "iyi" ile "kötü" arasında ayırım yapma eğilimini kazandırırılar. İnsanın anlayış organının tamamen Ay Tanrıları'nın yönetiminde olduğu her ne kadar doğru ise de, bu Tanrılar bunu uyuklamaya terk edeceklerdi; bundan yararlanmak düşüncesinde değillerdi. Onlar kendi anlayış güçlerine sahiptiler. Lucifer varlıkları ise kendi çıkarları doğrultusunda, insan anlayışını geliştirmek ve bunu dünya unsurlarına yöneltmekle ilgilidiler. Böylece, insanlar için bunlar, insan anlayışı ile gerçekleştirilebilecek her şeyin öğretmenleri oldular. Fakat bunlar *uyandı* unsurlar olmaktan öteye geçemezlerdi. Bunlar kendi içlerinde bir anlayış

geliştiremeyip, sadece insanda bunu yapabilirlerdi. Böylece yeryüzünde iki faaliyet yönü gelişti. Bunlardan biri doğrudan Ay Tanrıları'ndan kaynaklanıyordu ve en başından beri yasal olarak ve rasyonel bir biçimde düzenlenmişti. Ay Tanrıları zaten kendi çıraklık dönemini geçirmişlerdi ve şimdi hata yapma olasılığının ötesindeydiler. İnsanı tesiri altına alan Lucifer Tanrıları ise bu tür bir aydınlanma için henüz yol kat etmeliydiler. Bunların rehberliğiyle birlikte, insan da kendi varlığının yasalarını bulmayı öğrenmeliydi. Lucifer'in yönetimi altında, kendisinin de "tanrılardan biri" haline gelmesi gerekiyordu.

Burada şu soru ortaya çıkıyor: Eğer Lucifer varlıkları kendi gelişimlerinde ateş dumanında zeki yaratım aşamasına ulaşmamışlarsa, hangi aşamada durmuşlardı? Dünya gelişiminde hangi noktaya kadar Ay Tanrıları'yla birlikte çalışmaya yetkindiler? Akaşa Kayıtları bu konuda bilgi verir. Bunlar dünyevi yaratıma, Güneş'in dünyadan kopup ayrıldığı noktaya kadar katılabilirlerdi. Bu döneme dek Ay Tanrıları'na kıyasla bir şekilde daha az iş yapmalarına karşın, *İlahi Yaratıcılar Hiyerarşisi'ne* ait oldukları görülür. Dünya ile Güneş'in ayrılmasından sonra, dünya üstünde, ateş dumanı içinde çalışma faaliyeti başladı. Bunun için Lucifer ruhları değil de, sadece Ay Tanrıları hazırды. Dolayısıyla, bu varlıklar için bir duraklama ve bir bekleyiş dönemi başladı. Lucifer ruhları kendi duraklama aşamalarından, bir kez daha, genel ateş dumanının çekilmesinden sonra insanların kendi anlayış organlarının gelişiminde çalışmaya başlamalarıyla birlikte çıkabilirlerdi. Çünkü anlayışın yaratılması, Güneş'in faaliyeti ile ilişkilidir. İnsan doğasında anlayışın doğması, bir iç güneş'in ışık saçmaya başlamasıdır.

Bu sadece metaforik bağlamda değil, aynı zamanda oldukça gerçek bir anlamda söylenmiştir. Ateş dumanı dönemi dünyadan çekildiğinde, bu ruhlar insanın içinde Güneş'le ilişkili kendi faaliyetlerine başlamak için bir fırsat buldular.

Şimdi, Lucifer isminin, yani ışık taşıyıcısının nereden kaynaklandığı ve bu varlıkların niçin Mister Bilimi'nde "Güneş Tanrıları" olarak belirlendiği netleşmektedir.

Bundan sonra yazılanlar, ancak, geriye doğru yeryüzünün gelişmesinden önceye dayanan dönemlere bakıldığında anlaşılabilir. Bu, Akaşa Kayıtları'nın sonraki bölümlerinde gerçekleştirilecektir. Dünya ile bağlantılı varlıkların, yeryüzünde ortaya çıkmadan önce başka gezegenlerde geçirdikleri gelişme o bölümlerde gösterilecektir. Ayrıca okur, "Ay Tanrıları" ile "Güneş Tanrıları"nın doğasıyla daha iyi tanışabilecektir. Aynı zamanda, hayvan, bitki ve mineral âlemlerinin gelişimi konusu da tamamen açıklığa kavuşacaktır.

9

Bazı Gerekli Bakış Açıları

Bundan sonra “Dünya Dönemi”nden önceki zamanda, insanın ve bununla bağlantılı varlıkların gelişmesini ele alacağız. Çünkü insan “dünya” olarak anılan gezegen ile kendi kaderini birleştirmeye başladığında, zaten kendini dünyevi varoluş için hazırladığı bir dizi gelişmeye yönelik safhalardan geçmişti. *Üç gezegensel gelişme aşaması* olarak belirtilen bu tür üç safha ayırt edilebilir. Bu aşamalar için Mister Bilimi’nde kullanılan isimler Satürn, Güneş ve Ay Dönemleri’dir. Bu tanımlamaların ilk başta, fiziksel astronomide bu isimleri taşıyan günümüz gökyüzü cisimleriyle hiçbir ilgisi olmadığı ortaya çıkacaktır. Buna karşın, daha geniş bir anlamda bunlarla bir ilişki mevcuttur, ama bunu ileri düzeydeki mistikler bilebilir.

İnsanın dünyada ortaya çıkmasından önce, diğer gezegenlerde yaşadığı söylenebilir. Fakat bu “diğer gezegenler”

ifadesi bağlamında sadece dünyanın kendisinin ve burada yaşayanların daha önceki gelişme koşulları anlaşılmalıdır. “Dünya”ya dönüşmeden önce yeryüzü kendisine ait tüm varlıklarla birlikte Satürn, Güneş ve Ay varoluşunun üç ayrı halinden geçmiştir. Satürn, Güneş ve Ay, denilebilir ki, ilksel zamanlarda dünyanın üç enkarnasyonu idi. Bu bağlamda Satürn, Güneş ve Ay olarak anılanlar, fiziksel bir gezegen olarak, tıpkı bir insanın önceki fiziksel enkarnasyonlarının kendisinin hâlihazırdaki enkarnasyonu ile beraber var olmayı sürdürmemesi gibi, bugün artık mevcut değildir.

İnsanın ve dünyaya ait diğer varlıkların “gezegensel gelişimi,” Akaşa Kayıtları’ndan alınan aşağıdaki tartışmaların konusunu oluşturacaktır. Bununla birlikte, söz konusu üç halden önce başka evrelerin bulunmadığını söylemek istemiyoruz. Fakat bu üçünden önce gelen her şey, şimdilik Mister Bilimleri araştırmalarının aydınlığa kavuşturmadığı bir karanlıkta kaybolmuştur. Çünkü bu araştırma spekülasyona ve sadece telakkiler bağlamında kurulan hayallere değil, gerçek *manevi deneyime* dayanır. Tıpkı fiziksel gözümüzün dış dünyada sadece belirli bir sınır çizgisine kadar görebilmesi ve ufkun ötesine bakamaması gibi, “manevi göz” de sadece zamandaki belirli bir noktaya kadar bakabilir. *Mister Bilimi deneyime dayalıdır ve bu deneyim çerçevesinde kalmaktan da memnundur.* Dünyanın “en başında” ne olduğunu ya da “niçin Tanrı’nın gerçekten dünyayı yarattığı”nı bulmayı istemek sadece telakkiye dayalı bir kılı kırk yarmak olurdu. Manevi bilimleri araştıranlar için bu daha çok, belirli bir kavrayış aşamasında artık insanın bu tür sorular sormadığını anlamaktan geçer. İnsanın gezege-

nimiz üzerinde kaderini gerçekleştirmek için gerek duyduğu her şey manevi deneyim içinde kendisine açıklanmıştır. Manevi bilim insanının deneyimlerini sabırla izleyen kişi, manevi deneyim içinde insanın kendisi için önemli olan tüm bu sorularla ilgili tam bir tatmin elde edebileceğini görecektir. Örneğin, aşağıdaki yazılarda, “kötünün başlangıcı” ile ilgili sorunun ve aynı zamanda insanın bilmeyi isteyeceği diğer birçok şeyin nasıl tamamıyla çözüldüğü görülecektir.

İnsanın, hiçbir şekilde “dünyanın başlangıcı” ve benzer konularda hiçbir zaman aydınlanmaya erişemeyeceğini ima etmek istemiyoruz. *İnsan bunu yapabilir.* Fakat aydınlanabilmek için, önce daha yakınlardaki manevi deneyim sayesinde açıklanan bilgiyi özümsemelidir. Bundan sonra, bu soruları artık farklı bir biçimde sorması gerektiğini anlar.

İnsan, hakiki Mister Bilimi’ndeki çalışmalarında derine indikçe, daha *alçakgönüllü* bir hale gelir. Kendini nasıl son derece kademeli bir biçimde belirli içgörüler için hazırlaması ve buna layık olması gerektiğini işte ancak o zaman anlar. Gurur ve küstahlık, nihayet belirli bir telakki düzeyinde artık anlam taşımayan bazı insan niteliklerine yönelik isimlerden ibaret kalır. İnsan biraz bile anladığında, kendi önünde uzanan yolun ne denli ölçülemez derecede uzun olduğunu görür. Bilgi aracılığıyla kişi, “insanın ne kadar az bildiği” konusunda içgörü kazanır. Aynı zamanda, duyuötesi kavrayıştan söz ettiğinde, üstlendiği muazzam sorumluluğa ilişkin bir hassasiyet edinir. Fakat insan, sorumluluk olmadan da yaşayamaz. Buna karşın, bu tür bilgiyi elinde tutan kişi, *alçakgönüllülüğe* ve hakiki özelleştiriye, *kendini bilmeye* ve büyük bir dikkate ihtiyaç duyar.

Burada bu tür uyarılar gereklidir, çünkü Akaşa Kayıtları'nın önceki bölümlerinde bulunana kıyasla daha da yüksek bilgilere doğru yol alınacaktır.

Aşağıdaki yazılarda insanın geçmişine doğru açılacak pencerelere ek olarak, geleceğe yönelik olan diğerleri açıklanacaktır. Çünkü gelecek hakiki manevi kavrayışa ancak, bunun insana kendi kaderini gerçekleştirmesi amacıyla kendisine gerekli olduğu ölçüde açıklanacaktır. Mister Bilimi ile hiçbir ilgisi olmayan ve kendi önyargılarının oluşturduğu eleştiri koltuğundan sadece bu alandan gelen her şeyi fantezi ve hayaller dünyasına yoran kişi, gelecekle olan bu ilişkiyi en az anlayacak olan kişidir. Buna karşın, basit, mantıksal bir düşünce burada söz konusu olanı açıklığa kavuşturabilirdi. Fakat bu tür mantıksal düşünceler ancak bunlar insanların önceden edindikleri telakkilerle uyduğunda kabul edilir. Önyargılar mantığın büyük düşmanlarıdır.

Kükürt, oksijen ve hidrojen bazı belirli koşullar altında bir araya getirildiği takdirde, kaçınılmaz bir yasaya göre sülfürik asit meydana gelmelidir. Kimya öğrencisi, bu üç elementin verilen koşullarda birbiriyle temas ettiğinde ne oluşacağını *öngörebilir*. Dolayısıyla böyle bir kimya öğrencisi, maddi dünyanın sınırlı alanındaki bir peygamberdir. Bunun kehaneti, sadece, doğa yasaları aniden değişecek olsa yanlış çıkabilir. İşte, manevi bilim insanı, bir fizikçinin ya da kimyagerin maddi yasaları sorguladığı yerde manevi yasaları sorgular. Bunu, manevi alanda zorunlu olan bir tarzda ve doğrulukta yapar. Oysa insanın gelişmesi bu büyük manevi yasalara dayanır. Tıpkı oksijen, hidrojen ve kükürdün gelecekteki bir zamanda doğa yasalarına aykırı

biçimde birleşmesi ne denli az bir olasılıksa, manevi yaşamda da manevi yasalara aykırı bir şeyin meydana gelmesi o denli küçük bir olasılıktır. Bu manevi yasaları bilen bir kişi, geleceğin düzenini görüp seyredebilir.

İnsanlığın gelecekteki kaderine ilişkin kehanetsel öngörüler için özellikle bu kıyaslama burada kasıtlı olarak kullanılmıştır, çünkü hakiki Mister Bilimi bu öngörüğü tam bu anlamda kavrar. Okültizmin bu inancına ilişkin açık bir fikir oluşturan kişi için, olayların belli bir yönde öngörülebilmesinin her türlü insan özgürlüğünü olanaksız kıldığına ilişkin itiraz, geçersiz kalır. Bir yasa ile uyum içinde olan şey öngörülebilir. Fakat irade bir yasa ile belirlenmemiştir. Tıpkı, oksijen, hidrojen ve kükürdün sadece belirli bir yasa uyarınca her seferinde sülfürik asit oluşturduğu kesin olduğu gibi, yasanın geçerli olma koşullarının tesisinin insan iradesine bağlı olabileceği de aynı şekilde kesindir. Geleceğin büyük dünya olayları ve insan kaderi ile de aynı durum söz konusu olacaktır. Manevi bir bilim insanı olarak insan bunları öngörse de, bunlar sadece insanın hür seçimi sayesinde gerçekleştirilecektir. Manevi bilim insanı, insanın özgürlüğü ile neyin gerçekleştiğini öngörür. Aşağıdaki yazılar bunun mümkün olduğunu gösterecektir.

Yine de, olayların fizik bilimi aracılığıyla öngörülmesi ile manevi telakki aracılığıyla öngörülmesinin arasındaki temel bir fark açıklığa kavuşturulmalıdır. Fizik bilimi, anlayışın içgörülerine dayanır ve dolayısıyla bunun kehaneti sadece anlığı [entelekt'i] temel alır ki, bu da yargılama, çıkarım, sentezleme gibi ilkelere dayanmalıdır. Buna karşılık, *manevi kavrayış aracılığıyla kehanet*, bilfiil *yüksek düzeyde*

bir görme ya da algılamadan [gönül gözüyle görme'den] kaynaklanır. Manevi bilim insanı, sırf düşünme, sentezleme, spekülasyon yapma vb. gibi unsurlara dayalı her şeyi temsil etmekten bile kaçınmalıdır. Burada en büyük feragati uygulamalı ve tüm spekülasyonun, entelektüel felsefenin vs. *gönül gözüyle görmeye* engel oluşturduğu konusunda oldukça açık olmalıdır. Bu faaliyetler hâlâ tümüyle insanın alt düzey doğasına aittir ve hakiki anlamda telakkiye ise ancak bu doğa, kendini insandaki Yüce Doğa'ya yücelttiğinde başlar. Burada sadece kendi alanlarında tamamen doğrulanmakla kalmayıp yegâne doğrulanmış örnekler olan bu faaliyetlere karşı gerçekte dil uzatılmamaktadır. Kendi başına, bir şey ne yüksektir ne düşüktür; ancak başka bir şeyle ilişkisinde daha yüksek ya da daha düşük olur. Bir açıdan yüksek olan, bir diğer açıdan çok düşük olabilir.

Oysa *gönül gözüyle görme* aracılığıyla anlaşılması gereken şey, sadece düşünmeyle, hatta anlığın [entelekt'in] en mükemmel bileşimleri aracılığıyla bile anlaşılamaz. Bir insan, sözcüğün yaygın anlamıyla çok “zeki” olabilir, fakat bu “zekâ”, duyuötesi gerçeklerin anlaşılmasında hiçbir şekilde işine yaramayacaktır. Hatta bundan vazgeçmelidir ve kendini sadece *gönül gözüyle görme*'ye bırakmalıdır. Böylece olayları, kendi “zeki” düşüncesi olmadan, tıpkı tarlalarındaki çiçekleri fazla düşünmeden algılaması gibi algılayacaktır. Bir çayırın görüntüsü hakkında düşünmek kimseye yarar sağlamaz; anlık burada tümüyle güçsüz kalır. Aynı durum, daha yüksek dünyaları *gönül gözüyle görmek* için de geçerlidir.

Bu şekilde insanın geleceği hakkında kehanet bağlamında söylenebilecek olanlar, gerçek ve uygulanabilir bir anlam taşıyan bütün ideallerin temelini oluşturur. Eğer

bunlar bir değere sahip olacaksa, en az doğal yasaların doğal dünyada kök saldığı kadar, idealler de manevi dünyada derinde kök salmalıdır. Gelişmenin yasaları bu tür hakiki idealler olmalıdır. Aksi takdirde, bunlar değersiz olan bir heyecan taşmasından ve fanteziden kaynaklanır ve hiçbir zaman gerçekleştirilemez. En geniş anlamıyla, dünya tarihinin bütün büyük idealleri, açık bir kavrayıştan hareket etmiştir. Çünkü son analizde, tüm bu büyük idealler, büyük manevi bilim insanları ya da inisiyeller ile birlikte ortaya çıkar ve daha alt seviyede olup da insanlığın gelişmesine katkıda bulunanlar da bilinçli olarak ya da çoğunlukla bilinçsiz olarak, kendilerini manevi bilim insanlarının talimatları çerçevesinde yönlendirirler. Bilinçsiz olan her şey nihayet kendi kökenini bilinçli bir şeyde bulmalıdır. “Bilinçsiz olarak” bir ev üstünde çalışan tuğla işleyen kişi, evin nerede kurulacağını, bunun stilini vs. belirlemiş olan diğer kişilerin bilinçli olduğu konular uyarınca kendini yönlendirir. Fakat bu yer ve stil belirleme, bunu belirleyenlerin bilinçsiz kaldığı bir şeye dayanır ki, başkaları da bu konuda bilinçlidir. Örneğin bir sanatçı, neden belirli bir stilin burada dik bir çizgiyi, şurada eğimli bir çizgiyi vs. gerektirdiğini bilir. Bu stili kendi evi için kullanan kişi, belki de bu “neden” hakkında bilinçli değildir.

Dünyanın ve insanlığın gelişimindeki büyük olaylarla da bu durum söz konusudur. Belirli bir alanda çalışanların gerisinde, daha yüksek seviyede daha bilinçli çalışanlar yer alır ve bu şekilde bilinç ölçeği bir yukarıya bir aşağıya doğru gidip gelir.

Genel insan kitlelerinin arkasında mucitler, sanatçılar, bilim insanları vs. yer alır. Bunların arkasında Mister Bilimî'nin inisiyelleri ve bunların arkasında da İnsanüstü

Varlıklar yer alır. Dünyanın ve insanlığın gelişimi, sıradan insan bilincinin sadece bilincin bir düzeyi olduğu ve daha yüksek ve daha düşük düzeylerin de bulunduğu kavrandığında, anlaşılabilir kılınır. Fakat burada yine “daha yüksek” ve “daha düşük” ifadeleri yanlış kullanılmamalıdır. Bunlar sadece insanın durduğu yer itibarıyla bir anlam taşır. Bu “sağ” ve “sol” ile olduğundan daha farklı değildir. Kişi belirli bir yerde durduğunda, bazı nesneler kendisi için “sağda” ya da “solda”dır. Kişi biraz “sağa” hareket ettiğinde, bundan önce sağda bulunan nesneler şimdi solda bulunurlar. Aynı şey, sıradan insan bilincine kıyasla “daha yüksek” ya da “daha altta” yer alan bilinç düzeyleri için de geçerlidir. İnsan daha da gelişip yüceltiğinde, diğer bilinç düzeyleriyle olan ilişkileri değişir. Fakat bu değişiklikler kendi gelişimi ile bağlantılıdır. Dolayısıyla bu tür diğer bilinç düzeylerini burada örnekler aracılığıyla belirtmek önemlidir.

Bir arı kovanı ya da bir karınca tepesinde yaşanan o harika gönenç düzeyi bu tür bir örnek oluşturabilir. Çeşitli böcek türlerinin işbirliği yapması (dişil, eril, işçiler) tamamen sistemli bir biçimde işler. Çeşitli kategoriler arasındaki görev dağılımı, ancak gerçek bir bilgeliğin ifadesi olarak betimlenebilir. Burada meydana gelen, en azından insanın fiziksel dünyadaki kurumlarının (teknoloji, sanat, devlet, vs.) kendi bilincinin bir sonucu olması kadar, bir bilincin sonucunda ortaya çıkar. Buna karşın, arı kovanın ya da karınca topluluğunun temelindeki bilinç, sıradan insan bilincinin var olduğu fiziksel dünyada yer almaz. Bu durumu betimlemek amacıyla insan kendisine şu şekilde ifade edebilir. İnsan fiziksel dünyada bulunur. Kendi fizik-

sel organları, kendi bütün yapısı, ilk başta, kendi bilincini de aynı şekilde fiziksel dünyada aramasına yol açacak biçimdedir. Bu, arı kovanı ya da karınca tepesi için farklıdır. Burada, söz konusu bilinç bakımından kişinin kendisini fiziksel dünyayla sınırlaması, tıpkı insan konusunda olduğu gibi yanlış olacaktır. Hayır, burada arı kovanını ya da karınca tepesini düzenleyen ilkenin bulunması amacıyla, kişiye, arıların ve karıncaların fiziksel bedenlerinde yaşadığı dünyayla kendisini sınırlayamayacağı söylenmelidir. Bu durumda, “bilinçli zihin” doğrudan bir başka dünyada aranmalıdır. İnsanda fiziksel dünyada yaşayan aynı bilinçli zihin, bu hayvan kolonileri söz konusu olduğunda, *duyuötesi* bir dünyada aranmalıdır. İnsan, bilinciyle birlikte kendini bu duyuötesi dünyaya taşıyabildiği takdirde, “karınca ya da an ruhunu” kendi kardeş varlığı bağlamında tam bir bilinçlilikle selamlayabilecekti. *Gönül gözüyle gören şahıs bunu gerçekte yapar.* Dolayısıyla, yukarıda verilen örneklerde, başka dünyalarda bilinçli olan ve fiziksel dünyaya sadece kendi fiziksel organları sayesinde ulaşan varlıklarla, yani bireysel arılarla ve karıncalarla karşılaşırız. Arı kovanında da karınca tepesinde olduğu gibi bir bilinçliliğin fiziksel dünyanın daha erken dönemlerinde var olması oldukça mümkündür, tıpkı insanda şimdi olduğu gibi. Fakat sonra kendini yüceltmış ve geride fiziksel dünyada sadece kendi hareket organlarını, diğer bir deyişle, karıncaları ve arıları bırakmıştır. Bu tür bir gelişim süreci gelecekte aslında, insan açısından da meydana gelecektir. Bir şekilde, günümüzde gönül gözüyle gören kişiler arasında zaten meydana gelmiştir. Çağdaş insanın bilincinin fiziksel dünyada işlemesi, bunun fiziksel parçacıkların, yani beyin

ile sinir moleküllerinin birbiriyle oldukça belirlenmiş bir ilişki içinde var olmasına dayanır. *Wie erlangt man Erkenntnis der höheren Welten?* (İnsan Yüce Dünyaların Bilgisine Nasıl Ulaşır?) adlı kitabımda bir başka bağlamda büyük ayrıntılarıyla tartışılmış olan şeyler burada da kısaca belirtilecektir. İnsan daha yüksek gelişim sürecindeyken beyin moleküllerinin olağan bağlantısı çözülür. Bunlar böylece daha “gevşek” olarak bağlantılı olur öyle ki, gönül gözüyle gören bir kişinin beyni, bu bölünme her ne kadar *anatomik açıdan* gösterilebilir olmasa da, gerçekten de bir bakıma bir karınca tepesi ile karşılaştırılabilir. Dünyadaki çeşitli faaliyetlerde bu süreçler oldukça farklı biçimlerde meydana gelir. Oldukça uzun bir geçmişte kalan bir dönemde, karınca tepesinin bireysel molekülleri, yani karıncaların kendileri, tıpkı günümüzde insan beyninin moleküllerinde olduğu gibi, sıkı biçimde birbirine bağlıydı. O dönemde, bunlara denk gelen bilinç, tıpkı günümüz insanında olduğu gibi, fiziksel dünyada bulunuyordu, Gelecekte insan bilinci, “daha yüksek” dünyalara gittiğinde, fiziksel dünyada maddi kısımlar arasındaki bağlantı, en az günümüzdeki karıncalarda olduğu kadar gevşek bir hale gelecektir. Zamanla bütün insanlarda fiziksel açıdan meydana gelecek olan, bugün durugörürün beyninde zaten meydana gelmektedir. Fakat duyular dünyasındaki hiçbir araç, geleceğe yönelik bu gelişmenin aracılığıyla ortaya çıkan gevşemeyi gösterebilecek kadar hassas değildir. Tıpkı arılar arasında üç kategori, yani kraliçe, erkek arı ve işçi arıda olduğu gibi, “gönül gözüyle gören kişinin beyninde” de üç molekül kategorisi oluşur; bunlar gerçekte bireysel, canlı varlıklardır ve gönül gözüyle gören şahsın daha yüksek bir dünyada

olan bilinci ile bilinçli bir işbirliğine sokulmuştur. Bir diğer bilinç seviyesi ise, bununla çok kesin olan hiçbir şey temsil edilmeksizin, genelde halk ruhu ya da ırk ruhu olarak adlandırılan unsurla temsil edilir. Manevi bilim insanı için, bir halkın ya da bir soyun üyelerinin topluluk yaşamında ortaya çıkan ortak ve bilgece etkilerinin temelinde de bir bilinç mevcuttur, Okült araştırmalar aracılığıyla insan bu bilincin, tıpkı bir arı kovanının ya da bir karınca tepesinin bilincinde olduğu gibi, bir başka dünyada olduğunu görür. Fakat bu “halk ya da ırk bilinci” için fiziksel dünyada hiçbir organ mevcut değildir; daha çok, bu organlar sadece, anıldığı üzere astral denilen âlemde bulunur. Tıpkı arı kovanının bilincinin fiziksel arılar aracılığıyla işlemesi gibi, halk bilinci de bir halka ait insanların astral bedenleri aracılığıyla işler. Bu “halk ve ırk ruhu” açısından kişi, dolayısıyla, insanda ya da arı kovanıkinde olandan oldukça farklı varlık türleriyle karşılaşır. İnsanla ilişkili olarak daha aşağı ve daha üstün düzeydeki varlıkların var olduğunu açıkça göstermek için daha fazla örneğin verilmesi gerekir. Fakat şimdiye dek verilenlerin, insan gelişiminin ilerideki bölümlerde betimlenen yollarını sunmak için yeterli olacağını umuyoruz. Çünkü insanın gelişimi ancak, bilincinin kendi dünyasından çok, başka dünyalarda var olan varlıklarla birlikte geliştiği göz önüne alınırsa anlaşılabilir. İnsanın dünyasında meydana gelen, aynı zamanda, başka bilinç seviyeleriyle bağlantılı olan bu varlıklara da bağlıdır ve dolayısıyla sadece bu olguyla ilişkisi çerçevesinde anlaşılabilir.

10

Dünyanın Kökenine Dair

Tıpkı insanın bir birey olarak doğumundan sonra birçok aşamadan geçmesi gerektiği gibi, bebeklikten çocukluğa ve bu şekilde olgun yetişkinliğe ulaşması gerektiği gibi, insanlık da bütünüyle benzer bir süreçten geçmek zorundadır. İnsanlık, farklı aşamalardan geçerek bugünkü gelişim düzeyine ulaştı. Durugörürün yöntemleri sayesinde, insanlığın bu gelişiminin başlıca üç aşaması ayırt edilebilir ki, bunlar, dünyanın oluşumunun meydana gelmesinden önce ve yerkürenin söz konusu gelişmenin yaşandığı yer olmasından önce aşılmıştı. Dolayısıyla şimdi, insanın büyük evrensel yaşamındaki dördüncü aşama ile ilgileniyoruz. Şimdilik, konuyla ilgili olguları burada aktaracağız. Daha derin bir açıklama, günlük dilin sözcüklerinde mümkün olduğu ölçüde, yani, Mister Bilim'inin ifade tarzına başvurmaksızın, betimleme sürecinde ortaya çıkacaktır.

İnsan dünya var olmadan önce de vardı. Fakat önceden belirtilenlerin aksine insanın dünyadan önce başka gezegenlerde yaşadığı ve sonra belirli bir zamanda dünyaya göç ettiği düşünülmemelidir. Aslında, dünya da insan ile birlikte gelişti. Tıpkı insanın başlıca üç gelişim aşamasından geçmesi gibi, şimdi “dünya” olarak anılan gezegene dönüşmesinden önce dünya da aynı aşamalardan geçti. Yukarıda belirtildiği gibi, güncel olarak kişi, manevi bilim insanının kendi özel ışığında bu alana getirdiği açıklamaları görmek istediği takdirde, çağdaş bilimin “Satürn”, “Güneş” ve “Ay” isimleriyle bağdaştırdığı anlamdan kendini tamamen arındırmalıdır. Çünkü kişi şimdi, bu isimlerle, aşağıdaki açıklamalarda kendilerine doğrudan verilen anlamdan başka hiçbir şeyi bağdaştırmamalıdır.

Üzerinde insan yaşamının sürdüğü gezegen, “dünya” olmadan önce, Satürn, Güneş ve Ay olarak belirtilen üç başka forma da sahip olmuştu. Böylece, insanlığın gelişiminin başlıca dört aşamasının yaşandığı dört gezegenden söz edilebilir. Ay, bundan önce Güneş ve bundan da önce Satürn. Aşağıda verilen açıklamalarda da ortaya çıkacağı gibi, dünyanın ya da günümüz dünyası halinde gelişen gezegenin deneyimleyeceği başlıca üç aşamanın daha bulunduğunu söyleyebiliriz. Mister Bilimi’nde bunlar, Jüpiter, Venüs ve Vulkan olarak adlandırılır. Dolayısıyla, insanın kaderinin bağlı olduğu gezegen geçmişte üç aşamadan geçmiştir ve şimdi dördüncüsünde olup, gelecekte de, insanın kendi içinde sahip olduğu bütün yetenekler gelişip, kendi mükemmelliğinin zirvesine ulaşınca dek, üç aşamadan daha geçecektir.

İnsanın ve gezegeninin, bir koşuldan diğerine pek fark edilmez bir biçimde geçtiği, örneğin bir bireyin çocuklu-

ğu, yetişkinliği vs. geçmesinde olduğu gibi, kademeli olarak ilerlemediği anlaşılmalıdır. Bunun yerine, bazı kesinlikler bulunur. Satürn koşulundan hemen Güneş koşuluna geçilmez. Satürn gelişmesi ve Güneş gelişmesi arasında ve benzer biçimde insanın yaşadığı gezegenin birbirini izleyen formları arasında, iki gündüz arasındaki gece ya da olgun bir bitkinin gelişip serpilmesinden önce bir bitki tohumunun uyku benzeri hali ile karşılaştırılabilecek ara haller bulunur.

Bu konulara ilişkin olarak Doğu dünyasında geliştirilen terminolojinin taklidi bağlamında, çağdaş Teozofî, yaşamın dışsal açıdan ilerlediği bir gelişme aşamasını *Manvantara*, aradaki dinlenme dönemini de *Pralaya* olarak adlandırır. Avrupalı Mister Bilimi'ndeki kullanım uyarınca, önceki aşama için "açık döngü", ikincisi için de "kapalı ya da saklı döngü" ifadesi kullanılabilir. Fakat daha başka tanımlamalar da yaygın olarak kullanılmaktadır. Satürn, Güneş, Ay, dünya, vs. "açık döngülerdir ve bunlar arasındaki dinlenme dönemleri de "kapalı döngüler"dir.

'Dinlenme dönemleri'nde bütün yaşamın yok olduğunu düşünmek hatalıdır, buna karşın, bugün bu fikre Teozofî çevrelerinde rastlanabilir. İnsanın uyku sırasında yaşamı durdurması ne denli geçerliyse, bir "kapalı döngü" (*Pralaya*) sırasında yaşamın ve gezegenin yaşamının yok olması da o denli geçerlidir. Sadece, 'dinlenme dönemleri'nde yaşam koşulları, tıpkı insanın uyku sırasında kendi çevresinde olanları algılamaması gibi, "açık döngüler" sırasında gelişmiş olanlar duyular aracılığıyla algılanamaz. Gelişme aşamaları için niçin "döngü" ifadesinin kullanıldığı, aşağıda anlatılanlar sayesinde yeterince açığa kavuşacaktır. An-

cak daha sonra, bu “döngüler” için gerekli olan muazzam zaman dilimlerinden söz edebileceğiz.

İnsan bilincinin gelişimi döngüler boyunca izlendiği takdirde, bunları ardı ardına birbiriyle irtibatlandıran bir süreklilik bulunabilir. Diğer her şey de, uygun bir biçimde bilince ilişkin bu mütalaadan elde edilebilir.

İnsanın dünya üzerindeki yaşam süresi boyunca geliştirdiği bilinç, Avrupa kökenli Mister Bilimi uyarınca, “gündüzün açık bilinci” olarak adlandırılacaktır. Bu bilinç, insanın dünyadaki olayları ve varlıkları mevcut duyuları aracılığıyla algıladığı ve anlayışı ile mantığının yardımıyla da bu olaylar ve varlıklar hakkında telakkiler ve fikirler oluşturduğu olgusuna dayanır. Böylece, duyular dünyasındaki bu algılar, telakkiler ve fikirler uyarınca hareket eder. İnsan bu bilinci ancak kendi kozmik gelişmesinin dördüncü ana aşamasında oluşturmuştur. Bu; Satürn, Güneş ve Ay’da henüz mevcut değildi. Orada başka bilinç hallerini yaşadı. Sonuçta, önceki üç gelişme aşaması, bilincin alt düzeydeki hallerinin gelişimi olarak betimlenebilir.

Bilincin en alt hali Satürn gelişmesi sırasında yaşanmıştı; Güneş koşulu bundan daha yüksekti, bunu Ay bilinci izledi ve nihayet dünyanınkine ulaşıldı.

Bu önceki bilinçler, temelde dünyanınkinden iki özellikle ayrılır: Netlik derecesi ve insan algısının yayıldığı alan.

Satürn bilinci, en düşük netlik derecesine sahiptir. Bu tamamen atıldır. Bu atalet hakkında tam bir fikir vermek zordur, çünkü uykudaki atalet bile bir şekilde bu bilinçten daha nettir. Derin ya da anormal trans düzeylerinde, modern insan hâlâ bu bilinç düzeyine geri gidebilir. Mister

Bilimi bağlamında durugörür de, aynı şekilde bunun hakkında doğru bir fikir ortaya koyabilir. Fakat kendisi hiçbir surette bu bilinç düzeyinde yaşamaz. Tam tersine, bundan çok daha yüksek bir bilinç düzeyine çıkar. Buna karşın, bu yüksek bilinç düzeyi de bazı yönlerden başlangıçtakine benzer. Çağdaş dünyevi aşamadaki sıradan insanda, bir zamanlar yaşadığı bu hal, “gündüzün açık bilinci” sayesinde silinmiştir. Fakat derin bir transa giren “medyum”, geriye giderek bu düzeye taşınır, dolayısıyla “Satürn döneminde” tüm insanların algılama tarzıyla aynı olur. Ya trans sırasında ya da uyandıktan sonra, bu tür bir medyum Satürn aşamasındakine benzer deneyimlerden söz edebilir. Bunların “aynı” değil de “benzer” olduklarını söylerken insan dikkatli olmalıdır, çünkü Satürn’de meydana gelen olaylar tamamen ve kesinlikle geçmişte kalmıştır; sadece bunlarla belirli bir benzerliğe sahip olan olaylar ise insanın çevresinde hâlâ meydana gelebilir. Bunlar da ancak bir “Satürn bilinci” tarafından algılanabilir.

Tıpkı o medyum gibi durugörür de, bu tür bir Satürn bilinci edinir, fakat buna ek olarak “gündüzün açık bilincini” de korur. İnsan Satürn’de henüz buna sahip değildi ve medyum da bunu bir trans halinde kaybeder. Bu tür bir durugörür, Satürn bilincine gömülmüş halde değildir, ama kendisi buna ilişkin bir telakki oluşturabilir.

Bu Satürn bilinci, netlik bağlamında bugünküne kıyasla çok aşağı düzeyde olmasına karşın, algılayabilme kapsamı açısından ondan daha üstündür. Ataleti içinde, gezegeni üstünde meydana gelen her şeyi en son ayrıntısına kadar algılayabildiği gibi, aynı zamanda Satürn ile bağlantılı olan diğer gezegenlerdeki varlıkları ve nesneleri de gözlem-

leyebilir. Ayrıca bu nesneler ve varlıklar üzerinde belirli bir tesir de oluşturabilir. (Diğer gezegenlerin gözlemlenmesi olgusunun, çağdaş insanın kendi bilimsel astronomisi aracılığıyla gerçekleştirebildiğinden çok daha farklı olduğunu belirtmeye zaten gerek duyulmaz. Bu astronomik gözlem “günün açık bilinci”ne dayanır ve dolayısıyla diğer gezegenleri dıştan algılar. Öte yandan, Satürn bilinci, diğer gezegenlerde meydana gelenin doğrudan duyulanmasıdır, deneyimlenmesidir. Satürn’de yaşayan bir kişinin, hem diğer gezegenlerdeki hem de kendi gezegenindeki nesne ve olayları, tıpkı günümüzde bir insanın kendi kalbini ve kendi kalp atışını ya da kendi bedenindeki buna benzer bir şeyi deneyimlediği şekilde deneyimlediği söylendiği takdirde, bu tamamen doğru olmasa bile, oldukça buna yakındır.)

Bu Satürn bilinci, yavaş yavaş gelişti. İnsanlığın gelişmesindeki ilk ana aşama bağlamında bir dizi ikincil aşamalardan geçti ki, Batı’nın Mister Bilimi’nde bunlar “ufak döngüler” olarak anılır. Teozofî terminolojisinde bu “ufak döngüleri”, “çığırılar” ve bunların daha da alt bölünmelerini, yani daha ufak döngüleri “küreler” olarak adlandırmak gelenekselleşmiştir. Bu ikincil döngüler ilerideki tartışmalarda işlenecektir. Daha büyük netliğe ulaşmak için, burada ilk gelişmenin başlıca aşamalarını izleyeceğiz. Şimdilik sadece insandan söz edeceğiz, ancak ikincil ve üstün nitelikteki varlıkların ve nesnelerin gelişimi, insanınkiyle aynı anda ilerler. Diğer varlıkların gelişmesine ilişkin hususlar, böylece insanın gelişimine dair tartışmayı izleyecektir.

Satürn bilincinin gelişimi tamamlandığında, yukarıda belirtilen uzun ‘dinlenme dönemleri’nden biri (bir *Pralaya*)

meydana geldi. Bundan sonra insanın gezegeninden Mister Bilimi'nde anıldığı adıyla “Güneş” ortaya çıktı. Güneş'te insanlar bir kez daha uykularından uyandılar. Bundan önce gelişen Satürn bilinci bunlarda bir eğilim bağlamında mevcuttu. Bir kez daha bunu önce bu tohumdan geliştirdiler. Güneşteyken insanların, daha yüksek bir düzeye çıkmadan önce Satürn halini tekrarladıkları söylenebilir. Buna karşın, burada kastedilen basit bir tekrar olmayıp, bir başka biçimdeki bir haldir. Bu biçim dönüşümleri, ileride, daha ufak döngüleri tartıştığımız sırada ele alınacaktır. O sırada, bireysel “tekrarlar” arasındaki farklar da ortaya çıkacaktır. Şimdi sadece bilincin gelişimini betimleyeceğiz.

Satürn halinin tekrarından sonra, insanın “Güneş bilinci” ortaya çıkar. Bu, bir şekilde, bundan önceki bilinçten daha açıktır, ama öte yandan, vizyon genişliği açısından kendinden bir şeyler kaybetmiştir. Şimdiki yaşamının derin, rüyasız uykusunda insan, eskiden Güneşte sahip olduğuna benzer bir bilinç haline sahiptir. Fakat durugörür ya da medyum olmayan bir kişi, Güneş bilincine denk gelen nesneleri ve varlıkları algılayamaz. Bu hale indirgenmiş bir medyumun transıyla ve gerçek durugörürün daha yüksek bilinciyle burada anlatılanlar arasında, Satürn bilincine ilişkin olarak söylenenlere benzer bir durum vardır.

Güneş bilincinin kapsamı, güneş ve onunla yakın bağlantısı olan gezegenlerle sınırlıdır. Güneşte yaşayanlar sadece bunları ve bunlarda meydana gelen olayları (bir kez daha yukarıda kullanılan benzetime çerçevesinde olmak üzere), tıpkı günümüzde insanın kendi kalp atışını deneyimlemesinde olduğu şekilde deneyimler. Bu şekilde, Satürn'de yaşayanlar da, Satürn'ün yakın çevresine ait olmayan gezegenlerin yaşamına katılabiliyorlardı.

Güneş aşaması da, uygun ikincil döngülerden geçtikten sonra bir ‘dinlenme dönemi’ne girer. Bu noktadan itibaren, insanın gezegeni “Ay varoluşu”nda uyanır. Daha yükseğe çıkmadan önce, insan yine iki daha ufak döngü halinde Satürn ve Güneş aşamalarından geçer. Sonra, Ay bilincine girer. Bu sonuncusu hakkında daha kolaylıkla bir fikir oluşturulabilir, çünkü bu bilinç düzeyi ile rüyalarla dolu bir uyku arasında belirli bir benzerlik bulunur. Burada yine bir özdeşlikten değil, sadece bir benzerlikten söz edilebileceği açıkça belirtilmelidir. Ay bilincinin rüyalarda ortaya çıkan imgelerden oluştuğu doğrudur, ancak bu imgeler şimdiki “gündüzün açık bilinci”nin fikirlerine benzer bir biçimde, insanın çevresindeki nesnelere ve varlıklara denk gelir. Fakat bu denk geliş bağlamında her şey hâlâ atıldır, aslında imge benzeridir. Bu durum yaklaşık olarak aşağıdaki biçimde tanımlanabilir: Bir Ay varlığının bir nesnenin yakınına, örneğin tuzun yanma geldiğini varsayalım. (Kuşkusuz o dönemde günümüz formunda “tuz” yoktu, fakat sonuçta, anlaşılabilir olmak için, imgeler ve teşbihler alanında kalmak gerekir.) Bu Ay varlığı, yani günümüz insanının başlangıcı, bir nesneyi alansal yayılımı ve kendi dışındaki belirli bir renkle ve formla algılamaz: Bunun yerine, bu nesneye yaklaşması, sanki bu varlığın içindeymiş gibi, rüyadaki bir imgeye benzeyen belirli bir imgenin ortaya çıkmasına yol açar. Bu imge, söz konusu nesnenin niteliklerine bağlı olarak belirli bir renge sahiptir. Eğer nesne, varlığın hoşuna giderse ve kendi varoluşu için yararlıysa, bu renk sarının ya da yeşilin nüanslarıyla birlikte açık tonda olur; eğer nesne hoşla gitmezse ya da varlık için zararlıysa, kan renginde, kırmızı tonlar ortaya

çıkır. Durugörür de günümüzde yine bu şekilde görür; ancak o, bu görme sırasında bütünüyle bilinçlidir. Oysa Ay insanı, sadece rüya benzeri, bulanık bir bilince sahiptir. Bu insanların “içinde” ortaya çıkan imgeler, çevre ile tamamen belirlenmiş bir ilişkiye sahipti. Bunlarda keyfi hiçbir şey yoktu. Kişinin kendini bunlar sayesinde yönlendirmesi mümkündü. İnsan, tıpkı günümüzde duyuşsal algıların etkileri altında hareket edildiği gibi, bu imgelerin bıraktığı izlenimlere bağlı olarak hareket ediyordu.

Bu rüya benzeri bilincin gelişmesi (üçüncü ana aşama), “Ay döngüsü”nün göreviydi. “Ay” uygun olan daha ufak döngülerden geçtiğinde, yine bir ‘dinlenme dönemi’ (*Pralaya*) meydana geldi. Bundan sonra da, “Yeryüzü” karanlığın içinden ortaya çıktı.

11

Dünya ve Geleceği

İnsan gelişiminin dördüncü ana aşaması yeryüzünde yaşanmıştır. Bu, insanın şimdi kendisini içinde bulduğu bilinç halidir. Fakat buna ulaşmadan önce, kendisi ve kendisiyle birlikte bütün dünya, ilk olarak, Satürn, Güneş ve Ay aşamalarını üç daha ufak döngü (Teozofî terminolojisinde “çıgırlar” olarak anılır) halinde art arda tekrarlamalıydı. İnsan şimdi dördüncü dünya döngüsünde yaşamaktadır. Zaten ilerlemiş ve bu döngünün ortasını biraz geçmiştir. Bu bilinç düzeyinde insan artık sadece, kendi çevresinin etkisi aracılığıyla kendi ruhunda ortaya çıkan imgeleri rüya benzeri bir biçimde algılamayıp, bunun yerine, nesneler kendisine “uzayda, dışarıdaki bir yerde” görünür. Ay’da ve aynı zamanda dünyadaki tekrar aşamaları sırasında, örneğin belirli bir nesne kendisine yaklaştığında kendi

ruhunda renkli bir imge meydana gelir. Bilinç tümüyle bu tür imgelerden, tonlardan, vs. oluşmuştur ki, ruhun içinde gelgitlere sahne olur. Ancak dördüncü bilinç koşulunun ortaya çıkmasıyla birliktedir ki, renk artık sadece ruhta ortaya çıkmakla kalmayıp, dışsal olarak mekânda çerçevelenmiş bir nesne üstünde de görünür. Ses artık sadece ruhun içsel bir yankılanması olmayıp, uzaydaki bir nesnenin ses çıkarmasıdır. Dolayısıyla, Mister Bilimi'nde bu dördüncü, dünyevi bilinç koşulu, "nesnel bilinç" olarak da anılır. Bu bilinç, yavaş ve kademeli olan gelişme süreci içinde, fiziksel duyu organlarının yavaş yavaş ortaya çıkması ve böylece dış nesnelerdeki çok çeşitli duyuşsal nitelikleri algılanabilir kılması ölçüsünde oluşmuştur. Hâlihazırda gelişmiş duyuların dışında, diğerleri henüz tohum aşamasında mevcuttur ki, bunlar bundan sonraki dünya döneminde gelişecektir ve duyular dünyasını bugün olduğundan çok daha büyük bir çeşitlilik içinde gösterecektir. Bu dünya bilincinin kademeli olarak gelişmesi önceki sayfalarda betimlenmişti ve bundan sonraki açıklamalarda da bu betimleme genişletilecek ve gerekli noktalarda desteklenecektir.

Renkli dünya, sesli dünya vs. ki bundan önce insan bunu kendi içinde algılamıştı, dünyadaki yaşamı boyunca insanı uzamda, dışarıdaki bir yerde karşılar. Fakat öte yandan, insanın içinde yeni bir dünya ortaya çıkar: Fikirler ve düşünceler dünyası. Ay bilinci ile ilişkili olarak, fikirlerden ve düşüncelerden söz edilemez. Ay bilinci sadece, yukarıda betimlediğimiz imgelerden oluşuyordu. Dünyanın gelişiminin yaklaşık ortasında (bu durum kendisini her ne kadar daha erken bir dönemden o yana zaten hazırlasa da) insanda nesneler hakkında fikirler ve düşünceler

oluşturma yeteneği gelişti. Bu yetenek; hafıza ve özbilinç için temel oluşturur. Sadece tasavvur edebilen insan, algıladığı şeyin bir anısını geliştirebilir ve sadece düşünen insan, kendisini çevresinden, bağımsız, özbilinçli bir varlık olarak ayırdığı bir noktaya ulaşabilir, ki burada kendisini bir “Ben” bağlamında tanır. Tanımladığımız ilk üç aşama, bilinç aşamalarıydı; dördüncüsü sadece bilinç olmakla kalmayıp, özbilinçtir.

Fakat özbilinç, yani günümüzde düşüncelerden oluşan yaşam kapsamında, daha şimdiden daha da yüksek bilinç düzeylerine doğru bir eğilim gelişmektedir. İnsan bundan sonraki dünyanın şimdiki formundan sonra dönüşeceği gezegenlerde, bu bilinç aşamaları aracılığıyla yaşayacaktır. Gelecekteki bu bilinç koşulları hakkında ve bununla birlikte gelecek gezegenlerdeki yaşam hakkında bir şeyler söylemek anlamsız olmaz. Çünkü her şeyden önce, durugörür kişi (başka yerde açıklanacak bazı nedenlerden dolayı) kendi gelişiminde diğer insanlardan daha ileridedir. Dolayısıyla tüm insanlığın, gezegensel gelişmenin ilerlemesiyle birlikte ulaşması gerekli o bilinç düzeyleri, bu dönemde zaten durugörürde gelişmektedir. Durugörürün bilincinde, insanlığın gelecekteki aşamalarıyla ilgili bir imge bulabilirsiniz. Ayrıca, bilincin birbirini izleyen üç koşulu, şimdi bütün insanlarda tohum düzeyinde zaten mevcuttur ve durugörür araştırma da bu tohum düzeylerinden neyin ortaya çıkacağını belirtmeye yönelik olanaklara sahiptir.

Durugörürün zaten kendi içinde, gelecekte tüm insanlığın ilerleyip varacağı bilinç düzeylerini geliştirdiği söylendiğinde, bu, tek bir kısıtlama çerçevesinde anlaşılmalıdır. Örneğin, durugörür bugün manevi âlemde öyle bir

görme geliştirmektedir ki, bu, gelecekte insanda fiziksel bir biçimde ortaya çıkacaktır. Fakat insanın gelecekteki bu fiziksel hali, durugörürdeki buna denk gelen çağdaş manevi hal ile tam bir benzerlik gösterecektir. Dünyanın kendisi gelişecektir ve dolayısıyla dünyanın gelecekteki fiziksel halkında, bugün var olanlardan oldukça farklı formlar ortaya çıkacaktır: Nitekim bu fiziksel formlar, günümüzün manevi ve zihinsel formlarında hazırlanmaktadır. Örneğin, bugün durugörürün, insanın fiziksel bedeninin çevresinde bir ışık ve renk bulutu formunda gördüğü “aura”, daha sonra fiziksel bir forma dönüşecektir. Ayrıca günümüze kıyasla diğer duyu organları, geleceğin insanına başka formları algılama yeteneğini de kazandıracaktır. Oysa zaten günümüzde durugörür sonradan gelecek maddi varlıkların manevi örneklerini kendi manevi duyularıyla görür. (örneğin, aura.) Geleceğe bakış, kendisi için olanaklıdır, fakat günümüzün dili aracılığıyla ve bugünkü insanın telakkilerinden dolayı da bu bakışın niteliği hakkında bir fikir vermek son derece güçtür.

Bugünkü bilinç düzeyinin telakkileri, dış dünyanın renkli ve sesli nesneleriyle kıyaslandığında gölgeli ve soluktur. İnsan, telakkilerden sanki “gerçek olmayan” bir şey bağlamında söz eder. “Basit bir düşünce”, duyular aracılığıyla algılandığı için “gerçek” olan bir nesne ya da varlık ile kıyaslanır. Fakat telakkiler ve düşünceler kendi içlerinde yine gerçek ve imge-benzeri bir hale gelme potansiyeline barındırır. Eğer insan “kırmızı” telakkisinden bugün önünde kırmızı bir nesne olmaksızın söz ediyorsa, bu da ıpkı daha önce olduğu gibi, sadece gerçek “kırmızılığın” bir gölge imgesidir. Daha sonra, “kırmızı”nın net olmayan telak-

kisini kendi ruhunda ortaya çıkarmanın yanı sıra, “kırmızı”yı düşündüğüne “kırmızı”nm gerçekte kendi önünde olacağı bir noktaya ulaşacaktır. Sadece telakkiler değil, imgeler yaratmaya da yetkin olacaktır. Böylece zaten Ay bilinci için mevcut olana benzer bir şey, kendisi tarafından gerçekleştirilecektir. Fakat imgeler kendisinde, rüyalarda olduğunun aksine gelip gitmeyecektir; bunları tıpkı bugünkü telakkilerde yaptığı gibi, tam bir özbilinçle kendisi uyandıracaktır. Renk düşüncesi, rengin kendisi olacaktır; bir sesin telakkisi sesin kendisi olacaktır vs. Gelecekte, insanın ruhunda bir imgeler dünyası kendi gücü aracılığıyla gelip gidecektir. Oysa Ay varoluşu sırasında, bu tür bir imgeler dünyası, kendi eylemi olmasızın kendisini dolduruyordu. Bu arada nesnel dış dünyanın uzamsal niteliği de kaybolmayacaktır. Renk telakkisi ile birlikte ortaya çıkan renk, sadece ruhta bir imge olmakla kalmayıp, dış mekânda da ortaya çıkacaktır. Bunun sonucunda, insan bugünkü çevresindekilere kıyasla daha yüksek türdeki varlıkları ve nesneleri algılayabilecektir. Bunlar daha latif bir manevi ve ruhsal doğaya sahip olan nesneler ve varlıklar olup, dolayısıyla da günümüzün fiziksel organları tarafından algılanabilen nesnel renklere bürünmezler: Oysa bunlar kendilerini daha latif olan manevi ve zihinsel renkler ve sesler aracılığıyla açığa çıkaracak olan nesneler ve varlıklardır ki, geleceğin insanı bunları kendi ruhundan yaratabilecektir.

İnsan, bu tür algılamalara uygun özbilinçli *bir imge bilincine** sahip olacağı bir hale doğru yaklaşmaktadır. Bir yandan dünyanın gelecekteki gelişimi, günümüz telakkileri ile düşüncelerden oluşan yaşamı daha yüksek, daha hassas ve

* “Özbilinçli imge bilinci” şeklindeki bileşik ifade tuhaf görülebilir ama ilgili olguyu da en iyi şekilde dile getirir. İstendiği takdirde, “İmge özbilinci” de denilebilir.

daha mükemmel bir düzeye çıkaracaktır. Öte yandan, özbi-
linçli imge bilinci, insanda ancak dünyanın kendini dönüştür-
tüldüğünde ortaya çıkacak olan ve Mister Bilimi'nde "Jüpiter"
olarak anılan bir sonraki gezegende tam bir yaşama ulaşacaktır.
Böylece insan, hâlihazırdaki duyusal algılamasından tamamen saklı
olan varlıklarla iletişime girmeye yetkin bir hale gelecektir. Sadece algılama yaşamı bu şekilde tamamen farklılaşmakla
kalmayıp, eylemler, duygular ve çevreyle olan tüm ilişkilerde bütünüyle değişecektir. Bugün insan bilinçli olarak sadece
duyusal varlıkları etkileyebiliyorken, o zaman bilinçli olarak çok farklı kuvvetleri ve güçleri tesiri altına alabilecektir. Kendisi de günümüze kıyasla, çok daha farklı
âlemlerden, kendisi için tamamen aşına olacağı tesirleri alacaktır. İşte o aşamada, günümüzdeki anlamında doğum ve ölüm artık söz konusu olamaz. Çünkü "ölüm" sadece bilincin, fiziksel duyu organları aracılığıyla iletişime girdiği bir dış dünyaya bağlı olması gerektiği için meydana gelir. Bu fiziksel duyu organları başarısız kaldığında, çevre ile her türlü ilişki sona erer. Diğer bir deyişle, insan "ölür." Fakat ruhu, dış dünyanın etkilerini fiziksel organlar aracılığıyla değil de, ruhun kendinden hareketle yarattığı imgeler aracılığıyla alacağı kadar ilerlemiş olduğu takdirde, çevre ile kendi ilişkisini bağımsız bir biçimde düzenleyebileceği bir noktaya ulaşmış olacaktır, yani kendi yaşamı, kendi iradesi dışında kesintiye uğramayacaktır. Artık insan, doğum ve ölüm üstünde egemenlik elde etmiş olacaktır. Tüm bunlar, gelişmiş özbi-
linçli imge bilinci ile birlikte "Jüpiter'de meydana gelecektir. Ruhun bu düzeyi, aynı zamanda "psşik bilinç" olarak da anılır.

İnsanın daha sonraki bir gezegende, yani "Venüs'te geliştirdiği bundan sonraki bilinç aşaması, bir öncekinden ruhun

sadece imgeler yaratmakla kalmayıp, nesneleri ve varlıkları da yaratabilmesi olgusu ile ayırt edilebilir. Bu, özbilinçli nesne bilincinde ya da psişeotesi bilinçte meydana gelir. İmge bilinci aracılığıyla, insan duyuötesi varlıklardan ve nesnelerden bir şeyi algılayabilir ve bunları kendi imge telakkilerinin uyanması sayesinde tesiri altına alabilir. Fakat bu tür duyuötesi bir varlığa ilişkin, kendi kışkırtmasıyla istediği bu şeyin gerçekleşmesi için bu varlık kendi kuvvetlerini kullanmalıdır. Böylece insan, imgelerin üstünde egemenlik kurar ve bu imgeler aracılığıyla tesirler yaratabilir. Fakat henüz güçlerin kendileri üzerinde egemenliğe sahip değildir. Özbilinçli nesne bilinci geliştiğinde ise, başka dünyaların yaratıcı güçleri üzerinde de egemenlik kuracaktır. Varlıkları algılamamanın ve bunları tesiri altına almanın yanı sıra, kendisi de yaratacaktır.

Bu, bilincin gelişimine ilişkin süreçtir: Önce bulanık olarak başlar. Kişi diğer nesnelere ve varlıklara ilişkin olarak hiçbir şey algılamaz, fakat sadece kişinin kendi ruhunun içsel deneyimleri (imgeleri) söz konusudur; sonra algılama gelişir. En sonunda, algılayıcı bilinç yaratıcı bilince dönüşür. Dünya aşamasının Jüpiter yaşamına dönüşmesinden önce (dördüncü dünya döngüsünden sonra) aşılması gereken üç ufak döngü daha bulunur. Bunlar dünya bilincinin bundan da öteye mükemmelleşmesine yardımcı olurlar. Bunun nasıl olduğu ise, ufak döngülerin ve bunların alt bölünmelerinin gelişiminin tüm yedi gezegen kapsamında betimlenmesine ilişkin olarak, aşağıdaki yazılarda tanımlanacaktır. Bir 'dinlenme dönemi'nden (*Pralaya*'dan) sonra, dünya Jüpiter'e dönüştüğünde ve insan bu sonuncu gezegene ulaştığında, bundan önceki dört aşama -Satürn, Güneş, Ay ve dünya aşamaları- yine dört ufak döngü sıra-

sında tekrarlanmalıdır ve ancak Jüpiter'in beşinci döngüsü sırasında, insan, yukarıda gerçek Jüpiter bilinci olarak belirlenen aşamaya ulaşır. Yine buna denk düşen bir tarzda, “Venüs bilinci” de Venüs'ün altıncı döngüsü sırasında ortaya çıkar.

Aşağıdaki yazılarda belirli bir işlev üstlenecek olan bir olgu burada kısaca belirtilecektir. Bu, farklı gezegenlerde gelişmenin meydana geldiği hız ile ilgilidir. Çünkü bu, bütün gezegenlerde aynı değildir. Yaşam en büyük hızı Satürn'de gösterir, sonra bu hız Güneş'te azalır, Ay'da bu daha da azalır ve dünyada en yavaş sürecine ulaşır. Dünyada iyice yavaşlayıp, özbilincin geliştiği noktaya ulaşır. Sonra hız yeniden artar. Dolayısıyla bugün insan, gelişiminin en büyük yavaşlık aşamasını hâlihazırda geçmiş bulunmaktadır. Yaşam yeniden hızlanmaya başlamıştır. Jüpiter, Ay hızına, Venüs de Güneş hızına yeniden ulaşılacaktır. Dünyevi dönüşümler dizisi arasında sayılabilecek ve Venüs'ten sonra gelecek son gezegen de Mister Bilimi'nde “Vulkan” olarak anılır. Bu gezegende insanlığın gelişiminin geçici amacına ulaşılmış olacaktır. Orada insanın girdiği bilinç koşulu “dindarlık” ya da *manevi bilinç* olarak anılır. İnsan buna, önceki altı aşamanın bir tekrarından sonra, yedinci Vulkan döngüsünde ulaşacaktır. Bu gezegendeki yaşam hakkında insanlara pek fazla bir şey iletilemez. Mister Bilimi'nde bundan şu şekilde söz edilir: “Kendi düşüncesiyle hâlâ fiziksel bir bedene bağlı olan hiçbir ruh, Vulkan ve bunun yaşamı hakkında fikir yürütmemelidir.” Diğer bir deyişle, sadece yüce düzeydeki Mister öğrencileri, ki kendi bedenlerini terk edebilirler ve bunun dışında da duyuötesi bilgi edinebilirler, Vulkan hakkında bir şeyler öğrenebilirler.

Böylece, bilincin yedi aşaması, insanlığın yedi gezegensel gelişim halinde ortaya çıkan gelişim süreciyle açıklanmış oldu. Her bir aşamada, bilinç yedi ikincil safhadan geçmek zorundadır. Bunlar yukarıda belirtilen ufak döngülerde gerçekleşir (Teozofi terminolojisinde bu yedi döngü, “çıgırlar” olarak anılır.) Bu ikincil koşullar Batı’nın Mister Bilimi’nde üstün yönetimli “bilinç koşulları”na zıt düşecek şekilde, “yaşam koşulları” olarak adlandırılır. Yahut her bir bilinç koşulunun yedi “âlem”den geçtiği söylenir. Bu hesaplamaya göre, insanlığın bütün gelişmesinde yedi kere yedi ayırt edilmelidir. Diğer bir deyişle, kırk dokuz ufak döngü ya da “âlem” (yaygın Teozofi kullanımında, “çıgır”) söz konusudur. Ayrıca, her bir ufak döngü daha da ufak olanları kapsamalıdır ki, bunlar “form aşamaları” (Teozofli dilinde, “küreler”) olarak adlandırılır. İnsanlığın bütün döngüsü için bu, toplam yedi kere kırk dokuz ya da üç yüz kırk üç tane farklı “form aşaması” demektir.

Bu gelişmeyi ele alacak olan aşağıdaki tartışmalar, bütünün bir incelemesinin, bunun üç yüz kırk üç sayısından ilk kez bahsedildiğinde sanıldığı kadar karmaşık olmadığını gösterecektir.

12

Satürn Yaşamı

Önceki betimlemelerin birinde, insanlığın Satürn'den Vulkan'a yedi aşama boyunca süren büyük gelişimi, doğum ile ölüm arasında, bebeklikten, çocukluktan yaşlılığa kadar yaşamda kat edilen ilerlemeyle karşılaştırılmıştı. Bu karşılaştırma bundan da öteye genişletilebilir. Tıpkı çağdaş insanlıkta görüldüğü gibi, farklı yaştaki insanlar sadece birbirini art arda izlemekle kalmayıp, yan yana da var olurlar. İşte bilinç aşamalarının gelişmesinde de aynı durum gözlenir. Yaşlı insan, olgun kadın ya da erkek ya da genç insan, yaşamda yan yana yolculuk eder. Dolayısıyla insanın ataları, Satürn'de sadece atıl Satürn bilincine sahip olan varlıklar değil, aynı zamanda, bilincin daha yüksek aşamalarını atıl geliştirmiş varlıklar olarak da bulunuyordu. Satürn gelişmesi başladığında, orada zaten Güneş, imge bi-

lincine sahip olan (Ay bilinçli), insanın günümüzdeki bilincine benzer bir bilince sahip olanlar, dördüncü bir tür olarak özbilinçli (psişik) imge bilinci taşıyanlar, özbilinçli (supra-psişik) nesne bilinciyle donanmış beşinci bir grup ve yaratıcı (spiritüel) bilincin yer aldığı altıncı grup varlıkları zaten mevcuttu. Varlığın bu gelişme dizisi burada sona ermez. Vulkan aşamasından sonra, insan bundan da öteye gelinecek ve hatta daha yüksek bilinç seviyelerine yükselecektir. Tıpkı dış gözün sisli gri ufuklara bakması gibi, gönül gözüyle gören kişinin iç gözü de beş bilinç formu daha görür. Bu bilinç aşamaları uzaktaki ruhlar gibi erişilemez bir mesafede kaldıkları gibi, betimlenmeleri de olanak dışıdır. Tümünüyle *on iki* bilinç aşamasından söz edilebilir.

Satürn insanı daha başka on bir tür varlık tarafından çevrelenmişti. En yüksek dördü, Satürn yaşamından önce gelen gelişme seviyelerinde kendi görevlerini yürütmüşlerdi. Bu yaşam başladığında zaten öyle yüksek bir gelişme aşamasına ulaşmışlardı ki, bundan sonraki varoluşları insana özgü âlemlerin ötesinde yer alan dünyalarda meydana gelmişti. Dolayısıyla burada bunlardan söz edemeyiz ve buna gerek de yoktur.

Fakat diğer türdeki varlıkların (Satürn insanına ek olarak bunlardan yedisinin) hepsi de insanın gelişmesiyle ilgilidir. Bu bağlamda, yaratıcı güçler olarak hareket ederler ve kendi hizmetlerini aşağıdaki sayfalarda açıklanan bir yolla gerçekleştirirler.

Satürn gelişmesi başladığında, bu varlıkların en latif olanı zaten, insanın ancak kendi Vulkan yaşamından sonra ulaşabileceği bir bilinç seviyesine ulaşmıştı. Diğer bir deyişle, Yüksek Yaratıcı (Supra Spiritüel) bir Bilince erişmiş-

ti. Bu “Yaratıcılar” da, eskiden, insanın geçtiği aşamalardan geçmek zorunda kalmışlardı. Bu, Satürn’den önce gelen gezegenlerde meydana gelmişti. Buna karşın bu Varlıklar’ın, insanlığın gelişimiyle bağlantısı Satürn yaşamının ortasına kadar sürdü. Latif, narin ışın bedenleri nedeniyle, Mister Bilimi’nde “Işıyan Yaşamlar” ya da “Işıyan Alevler” olarak anılırlar. Bu bedeni oluşturan madde, insanın iradesiyle uzaktan bir benzerlik taşıdığı için, bunlar aynı zamanda, “İrade Ruhları” olarak da anılırlar.

Bu Varlıklar, Satürn insanının yaratıcılarıdır: Kendi bedenlerinden, beşeri Satürn bilincinin taşıyıcısı olan maddeyi salgırlar. Bunun meydana geldiği gelişme dönemi, ilk ufak Satürn döngüsü olarak anılır. (Teozofi dilinde bu, “ilk çığır”dır.) Bu şekilde insanın büründüğü maddi beden, insanın daha sonraki fiziksel bedeninin en ilkel halini oluşturur. Fiziksel insan bedeninin tohumunun ilk Satürn döngüsü sırasında İrade Ruhları tarafından ekildiği söylenebilir ve o sırada bu tohum, atıl Satürn bilincine sahiptir.

Bu ilk ufak Satürn döngüsünü diğer altısı izler. Bu döngüler sırasında insan daha yüksek bir bilinç derecesine ulaşmaz. Ancak, büründüğü maddi beden daha bir geliştirilir. Yukarıda belirtilen diğer tür varlıklar, çok çeşitli biçimlerde bu geliştirme işlemine katılırlar.

“İrade Ruhları”ndan sonra bunları, insanın Vulkan’da ulaşacağına benzer türden Yaratıcı (Manevi) bir bilince sahip varlıklar izler. Bunlar “Bilgelik Ruhları” olarak anılır. Satürn’ün ikinci döngüsü sırasında kendi gelişimlerini bir ölçüde ilerletirler ve aynı zamanda insan bedeni üzerinde çalışarak, “bilgece bir düzenleme”nin, mantıksal bir yapının buna aşılmasını sağlarlar. Daha doğrusu,

insan üzerindeki çalışmaları daha ilk döngünün ortasından kısa bir süre sonra başlar ve yaklaşık ikincinin ortasında tamamlanır.

Özbilinçli (supra psişik) nesne bilincine sahip olan üçüncü tür ruhlar da, “Devinim Ruhları” ya da “Etkinlik Ruhları” olarak adlandırılırlar. Teozofi terminolojisinde *Mahat* ifadesi bunlar için kullanılır. İkinci Satürn döngüsünün ortasından başlayarak bunlar, kendi gelişimlerinin ilerlemesiyle insanın maddi bedeninin daha da geliştirilmesini birleştirmek suretiyle, insan bedenine devinim ve güçlü etkinlik yeteneğini aşırlarlar. Bu görev, üçüncü Satürn döngüsünün yaklaşık ortasında sona erer.

Bu noktadan sonra, dördüncü tür varlıkların, yani “Form Ruhları”nın çalışması başlar. Bunlar, özbilinçli imge bilincine (psişik bilince) sahiptir. Bundan önce bir tür devingen bulut olan insan bedeni, bunların çalışmaları sayesinde sınırları olan, plastik bir form kazanır. Bu “Form Ruhları”nın faaliyeti dördüncü Satürn döngüsünün yaklaşık ortasında tamamlanır.

Bundan sonra, “Karanlığın Ruhları”nın faaliyeti gelir ki, bunlar aynı zamanda “Kişilik Ruhları” ya da “ Kendilik Ruhları” (Egoizm) olarak da anılır. Bu aşamada bunlar, günümüzün dünyevi insan bilincine benzer bir bilince sahiptir. İnsanın oluşmuş maddi bedeninde, insan ruhunun bugün kendi bedeninde yaşamasına benzer biçimde, “ruhlar” halinde yaşarlar. Bunlar bedene bir tür duyuşal organlar aşırlarlar ki, bunlar, dünyanın gelişmesi sürecinde daha sonra insan bedeninde gelişecek olan duyuşal organların tohumlarıdır.

Ne var ki, söz konusu “duyuşal tohumların” insanın günümüz duyuşal organlarından hâlâ son derece farklı ol-

duğu anlaşılmalıdır. Dünya insanı, bu tür “duyusal tohumlar” aracılığıyla algılayamazdı. İnsan için, duyusal organların imgeleri önce daha incelmış bir ether bedeninden (bu Güneş’te oluşur) ve bir astral bedenden (bu varlığını Ay gelişmesine borçludur) geçmelidir. (Tüm bunlar sonraki bölümlerde açıklığa kavuşacaktır.) Fakat “Kişilik Ruhları”, “duyusal tohumlar”ın imgelerini kendi ruhları aracılığıyla öylesine işleyebilirler öyle ki, bunların yardımıyla, tıpkı insanın kendi dünyevi gelişmesi sırasında yaptığı gibi, dış nesneleri algılayabilirler. “Kişilik Ruhları”, insan bedeni üzerindeki çalışmalarında, kendi “insanlık aşamalarından” geçerler. Dolayısıyla, dördüncü Satürn döngüsünün ortasından beşincinin ortasına kadar varlıklarını insan olarak sürdürürler.

Bu ruhlar, insan bedenine kendiliği, yani egoizmi aşırlarlar. Kendi insanlık aşamalarına ancak Satürn üzerinde ulaştıkları için, uzun bir süre insanın gelişmesiyle bağlantılarını sürdürürler. Dolayısıyla, bundan sonraki döngülerde de insan üzerinde önemli çalışmalar gerçekleştireceklerdir. Bu çalışma her zaman için, kendilik aşılama şeklinde işlev görür. Kendiliğin dejenere olarak bencillığe dönüşmesi de bunların faaliyetine yorulmalıdır. Öte yandan, insanın bağımsızlığını tümüyle başlatanlar da onlardır. Bunlar olmaksızın insan hiçbir zaman kendiliğinin sınırlarını belirlediği bir varlık, yani bir “kişilik” haline gelemeyecekti. Teozofi terminolojisinde bunlar *Asura*’lar olarak belirtilir.

Bu ruhların çalışması, beşinci Satürn döngüsünün yaklaşık ortasında yerini “Ateşin Oğulları”nın çalışmasına bırakır. “Ateşin Oğulları” bu aşamada, hâlâ, insanın Ay bilincine benzeyen, atıl bir imge bilincine sahiptir. Bunlar

insanlık aşamasına ancak bir sonraki gezegende, Güneş'te ulaşırlar. Dolayısıyla buradaki çalışmaları belirli bir derecede hâlâ bilinçdışına ait ve rüya benzeridir. Fakat bunların aracılığıyla, önceki döngüden gelen “duyusal tohumların” faaliyeti canlanır. “Ateş ruhları” tarafından oluşturulan ışık imgeleri, bu duyusal tohumlar aracılığıyla dışarıya doğru ışık saçar. İnsanın atası böylece bir tür parlayan varlık halinde yücelmiştir. Satürn yaşamı bunun dışında karanlık olduğu halde, insan şimdi geneldeki karanlığın içinde parıldar.

Öte yandan, “Kişilik Ruhları” da geneldeki bu karanlıkta kendi beşeri varoluşuna uyanmıştır.

İnsanın kendisi Satürn'de kendi parlaklığından yararlanamaz. Kendi duyusal tohumlarının parlaklığı kendi başına hiçbir şey ifade edemezdi, fakat bunun aracılığıyla diğer yüce varlıklar kendilerini Satürn yaşamına açıklamak olanağını edinmişlerdir. İnsanın ataları, ışık kaynakları aracılığıyla, kendi doğalarından bir şeyi, aşağıya, gezegene yansıtırlar. Bunlar, insanın varlığı ile her türlü bağlantının ötesinde geliştiklerini söylediğimiz o dört sınıfın arasında bulunan Yüce Varlıklar'dır. Herhangi bir biçimde zorunlu olmamalarına karşın, şimdi kendi doğalarından “özgür irade”yle bir şeyler yansıtırlar. Bunlardan, “Sevgi Ruhları” olarak söz edebiliriz. Bu aşama, altıncı Satürn döngüsünün ortasına kadar sürer.

Bundan sonra, bu aşamada, tıpkı günümüz insanında derin, rüyasız bir uykudayken görülen atıl bir bilince sahip olan varlıkların çalışmaları başlar. Bu varlıklar, “Alacakaranlığın Oğulları” ya da “Akşam Karanlığının Ruhları”ydı. (Teozofi terminolojisinde bunlar *Lunar Pitris*, yani Ay Ata-

ları olarak anılır). Bunlar, insanlık aşamasına ancak Ay'da ulaşırlar. Dünyada, tıpkı selefleri olan Ateş'in Oğulları gibi, daha o zamanlardan insanlık aşamasının ötesine erişmişlerdi. Alacakaranlığın Oğulları, insanın atasında bir tür anlayışı geliştirmesine karşın, kendisi, atıl bilinci içindeyken, henüz bunu kullanamazdı. Bu anlayış aracılığıyla Yüce Varlıklar şimdi, tıpkı bundan önce Sevgi Ruhları'nın duyusal tohumlar aracılığıyla yaptığı gibi, yine kendilerini açığa çıkarırlar. İnsan bedenleri aracılığıyla, anlayış şimdi, Hristiyanlığın ezoterik öğretisinde “Kerubim” denilen varlıklar sayesinde dışarıya doğru, gezegene yayılmıştır.

Yedinci Satürn döngüsünün yaklaşık ortasında yeni bir faaliyet başlar. İnsan şimdi, kendi maddi bedeni üzerinde bilinçdışı düzeyde çalışabileceği bir noktaya ulaşmıştır. Satürn varoluşunun kesin ataleti içinde, insan, kendi çabasıyla gerçek “insan ruhu”na yönelik ilk tohumsal eğilimi ortaya çıkarır. Bu, tam olgunluğuna ancak insanın gelişiminin sonunda ulaşacaktır. Teozofi terminolojisinde bu, *Atma* olarak anılır. Bu, insanın varoluşunun En Yüce Prensibi'dir. Bu aşamada insan oldukça atıl ve bilinçsiz olacaktır. Fakat tıpkı “Sevgi Ruhları” ile “Kerubim”in, bundan önceki iki beşeri aşamada özgür iradelerinden hareketle kendilerini açığa çıkarmaları gibi, şimdi de “İrade Ruhları” kendilerini açığa çıkarırlar. Bunlar Satürn varoluşunun en başında, insan bedenini kendi doğalarından hareketle dışarıya yansıtmışlardı. İnsanın Yüce Ruhu'nun, yani *Atma*'nın tohumsal eğilimine tamamen bu İrade Ruhları'nın gücü tarafından nüfuz edilmiştir ve bu gücü art arda gelen tüm gelişme aşamaları boyunca korur. Bu aşamada kendi atıl bilinci içindeki insan, bu tohumsal eğilim hakkında henüz

hiçbir şey anlayamaz; fakat daha sonra insan iyice gelişir ve ileride bu tohumsal eğilim kendi bilincinde açıklığa kavuşur. Bu çalışma, Satürn yaşamının sonunda henüz tamamlanmamış olup, ilk Güneş döngüsünde devam eder. Burada açıklanan Yüce Ruhlar'ın emeğinin, ufak bir döngünün (bir "çığır"ın) başlangıcına ve sonuna rastlamayıp, birinin ortasından diğerinin ortasına kadar sürdüğü düşünülmelidir. Bunun en büyük faaliyeti, *döngüler arasındaki dinlenme dönemlerinde* gelişir. Bir döngünün *Manvantara* nın ortasından itibaren artar, bir dinlenme döneminin (*Pralaya*) ortasında en kuvvetli haline kavuşur ve arkasından bir sonraki döngüde sönüp gider. (Bundan önceki bölümlerde dinlenme dönemlerinde yaşamın hiçbir şekilde sona ermediği zaten belirtilmişti.)

Böylece, Satürn süreci, yaşamının bir dinlenme dönemi aracılığıyla gelişip de Güneş yaşamına kadar geldiği zaman boyunca izlenmiştir. Bundan aşağıdaki yazılarda söz edeceğiz.

Daha büyük bir açıklığı sağlamak adına, burada ilk gezegenin gelişimine ilişkin olguların bir özetini sunacağız.

- I. Bu, üzerinde en atıl insan bilincinin (derin bir trans bilincinin) geliştiği gezegendir. Bununla birlikte, insan bedeninin en ilkel hali de gelişir.
- II. Bu gelişme, yedi ikincil aşamadan (ufak döngülerden ya da “çıgırlardan) geçer. Bu aşamaların her birinde Yüce Ruhlar insan bedeninin gelişimi üstündeki çalışmalarına başlarlar. Bunlar,
 1. döngü, İrade Ruhları;
 2. döngü, Bilgelik Ruhları;
 3. döngü, Devinim Ruhları;
 4. döngü Form Ruhları;
 5. döngü, Kişilik Ruhları;
 6. döngü, Ateş Oğullarının Ruhları;
 7. döngü, Alacakaranlık Oğullarının Ruhları’dır.
- III. Dördüncü döngüde, Kişilik Ruhları kendilerini insanlık aşamasına yükseltirler.
- IV. Beşinci döngüden başlayarak, Sevgi Ruhları kendilerini gösterirler.
- V. Altıncı döngüden başlayarak, *Kerubim* kendilerini gösterirler.
- VI. Yedinci döngüden başlayarak, gerçek anlamda “insanın yaratıcıları” olan “İrade Ruhları” ya da “Işıyan Yaşamlar” veya “Alevler” kendilerini gösterirler.
- VII. Bu açığa çıkış aracılığıyla da, ilk gezegenin yedinci döngüsünde, İnsanın Yüce Ruhu olan *Atma*’ya yönelik bir eğilim gelişir.

13

Güneş Yaşamı

Büyük kozmikte, önceki sayfalarda açıklanan Satürn çağından sonra, Güneş çağı başlar. Bunların arasında bir dinlenme dönemi (*Pralaya*) bulunur. Bu dönem sırasında, Satürn'de gelişmiş olan beşeri her şey, tıpkı tohumun kendisinden ortaya çıkan bitki ile ilişkisinde olduğu gibi, bundan sonra gelişecek. Güneş insanı ile aynı tür bir ilişkide yer alan bir yapıya bürünen Satürn insanı geride kendi tohumunu bırakmıştır ki, o, daldığı bir tür uykunun ardından gelişip Güneş insanına dönüşecektir.

İnsan şimdi Güneş'te, ikinci bilinç aşamasından geçer. Bu, insanın bugün sakin ve rüyasız bir uykuya daldığı hale benzer. Bugün insanın uyanıklık düzeyini kesintiye uğratan bu hal, bir kahlıttır; Güneş gelişimi zamanından kalan bir anıdır. Bu, aynı zamanda, bugün bitkiler âleminde var

olan o atıl bilinç düzeyiyle de karşılaştırılabilir. Aslında, bir bitkide uyuyan bir varlık görülmelidir.

İnsanlığın gelişiminin anlaşılması amacıyla, bu ikinci büyük döngüde, Güneş'in hâlâ bir gezegen olduğu ve ancak daha sonra aşama kaydederek sabit bir yıldız halindeki bir varoluş edindiği kavranılmalıdır. Mister Bilimi bağlamında, sabit bir yıldız, kendisinden belirli bir mesafede yer alan bir ya da birkaç gezegene yaşam güçleri gönderen bir gök cisimidir. İkinci döngü sırasında, bu durum, Güneş için henüz geçerli değildi. O sırada hâlâ, güç verdiği varlıklarla birleşik haldeydi. Bu varlıklar ve aynı zamanda o sıradaki kendi gelişme düzeyiyle insan, hâlâ Güneş'te yaşıyordu. Güneş'ten ve Ay'dan ayrı bir halde, gezegen bağlamında bir dünya mevcut değildi. Bugün dünyanın üzerinde ve içinde yer alan cevherler, güçler ve varlıklar bağlamındaki her şey ve şimdi Ay'a ait olan her şey, hâlâ Güneş'in içindeydi. Bu, Güneş'in cevherlerinin, güçlerinin ve varlıklarının bir kısmını oluşturuyordu. Ancak bir sonraki (üçüncü) büyük döngü sırasında, kendini Güneş'ten ayırdı ve Mister Bilimi'nde Ay olarak anıldı. Bu, şimdiki Ay olmayıp, bizim dünyamızın atası, yani bizim dünyamızın önceki yeniden bedenleşmesidir (reenkarnasyonu). Bu Ay, kendi cevherinden ayrılıp da bugün 'Ay' olarak anılan kütleyi kendinden çıkardıktan sonra dünyaya döndü. Böylece üçüncü döngüde önceki gezegen Güneş yerine iki cisim diğer bir deyişle, sabit yıldız Güneş ve ayrılan gezegen Ay var olmuştu. İnsan da, Güneş sürecinde insanın arkadaşları olarak gelişen diğer varlıklar da Ay ile birlikte Güneş'ten çıkarılıp oluşturulmuşlardı. Güneş şimdi Ay varlıklarını, bundan önce yaşadıkları yer

bağlamında, doğrudan kendisinden aldıkları o güçlerle dışarıdan donatıyordu.

Üçüncü (Ay) döngüden sonra, bir diğer dinlenme dönemi (*Pralaya*) daha meydana geldi. Bu dönem sırasında, iki ayrı cisim (Güneş ve Ay) birleştiler ve birlikte 'uyuyan tohum' koşulundan geçtiler. Dördüncü döngüsel dönemde, Güneş ve gezegen Ay, uykunun karanlığından önce *tek* bir cisim halinde çıktılar. Bu döngünün ilk yarısında bizim dünyamız, insan ve kendi arkadaşlarıyla birlikte, Güneş'ten kopup ayrıldı. Bundan biraz sonra, da bugünkü Ay kopup ayrıldı. Böylece, artık önceki Güneş gezegeninden gelen üç öge var oldu.

Güneş gezegeninde, insan da Satürn'le ilgili olarak belirtilen diğer varlıklar da ikinci büyük kozmik çağda gelişimlerinin bir diğer aşamasından geçtiler. İnsanın sonraki fiziksel bedeninin kademeli olarak Satürn'de gelişen ilkel hali, Güneş döngüsünün başında, tıpkı bir bitkinin tohumundan çıkması gibi ortaya çıkar.

Fakat burada, daha önce olduğu düzeyde kalmaz. İkinci, daha nazik, fakat kendi içinde daha güçlü bir beden, yani etherik beden tarafından nüfuz edilir. İnsanın Satürn bedeni, bir tür otomat (yaşamdan oldukça yoksun) iken, şimdi buna kademeli biçimde tamamen nüfuz eden ether bedeni aracılığıyla, hayat verilmiş bir varlığa dönüşmüştü. İnsan böylece bir tür bitki haline gelmişti. Fakat görünümü, bugünün bitkilerine hiç benzemiyordu. Formu itibarıyla bir şekilde bugünün insanına benziyordu. Fakat tıpkı günümüzün bitki kökünde olduğu gibi, başın ilkel formu aşağıya, Güneş'in merkezine doğru ve ayakların ilkel formu da tıpkı bir bitkinin çiçeğinde olduğu gibi, yukarıya

bakıyordu. Bu bitki-insan organizması henüz iradeli hareket yeteneğine sahip değildi.*

Fakat insan bu forma ancak, Güneş'in geçtiği yedi ufak döngünün (çıgırın) ikincisi sırasında erişti. Bu ufak döngülerin ilki sırasında insan organizmasında henüz ether bedeni yoktur. Satürn dönemi sırasında meydana gelen her şey, bu sırada kısaca tekrarlanmıştır. İnsanın fiziksel bedeni hâlâ otomatik niteliğini korur, fakat bundan önceki formunu da bir şekilde değiştirir. Eğer tıpkı Satürn'de olduğu gibi kalacak olsaydı, bir ether bedenine sahip olmaya yetkin olmayacaktı. Nitekim bu bedenin taşıyıcısı olabilecek bir biçimde değişikliğe uğramıştır. Bunu izleyen altı döngü sırasında, ether bedeni giderek gelişmiş ve fiziksel bedene etki eden güçleri aracılığıyla, fiziksel beden de giderek daha mükemmel bir forma kavuşmuştur.

İnsan üstünde gerçekleştirilen dönüştürme çalışması burada, Satürn gelişimine ilişkin açıklamamızda insan ile bağlantılı olarak zaten belirtilen ruhlar tarafından yürütülür.

"Işıyan Yaşamlar" ya da "Alevler" olarak anılan bu ruhlar şimdi artık söz konusu değildir. Bu çerçevedeki vazifelerini, ilk Satürn döngüsünün ilk yarısı sırasında gerçekleştirmişlerdir. İlk Güneş döngüsü (çıgır) sırasında gözlemlenebilen şey, "Bilgelik Ruhları"nın emeğidir. Bun-

* Günümüzün duyuşsal algılarına tutunan bir kişi için, insanın Güneş'in kendisinde bir bitki varlığı olarak yaşadığını hayalinde canlandırmak kuşkusuz zor olacaktır. Yaşayan bir varlığın, bu varoluş düzeyi için üstlenmesi gereken fiziksel koşullarda var olabileceği tasavvur edilemez görünüyor. Fakat güncel fiziksel dünyaya sadece günümüz bitkisi uyum sağlamıştır. Bu biçimde ancak, kendi çevresi buna denk geldiği için gelişmiştir. Güneş'teki bitki varlığı diğer yaşam koşulları altında da var olmuştur, ki söz konusu dönem, fiziksel güneş koşullarına karşılık gelir.

lar, ilk Satürn döngüsünün yaklaşık ortasında insanın gelişmesine müdahale etmişlerdir. (Bundan önceki bölüme bakınız.) Şimdi, ilk Güneş döngüsünün ilk yarısı boyunca çalışmalarına devam ederler ve fiziksel bedenin bilgece düzenlenmesini art arda gelen aşamalarda tekrarlarlar. Bundan biraz daha sonra bu emek, “Devinim Ruhları”nın (Teozofi terminolojisindeki *Mahat*’ın) emeği ile birleşir. Böylece, Satürn döngüsünün o dönemi tekrarlanmıştır ki, bu sırada insan bedeni de hareket yeteneği kazanmıştır. Böylece bir kez daha devingen hale gelir. Aynı yolla, “Form Ruhları” “Karanlık Ruhlar” (teozofide, *Asuralar*), sonra “Ateş Oğulları” ve nihayet “Alacakaranlık Ruhları” (*Lunar Pitris: Ay Ataları*) art arda kendi çalışmalarını tekrarlarlar. Böylece Güneş’in ilk sürecinin (ilk gündönümünün) altı ufak dönemini tanımlamış olduk.

Bu ufak dönemlerin yedincisinde, “Bilgelik Ruhları” yine sahneye çıkar. Bundan önceki çalışma dönemlerinde insan bedenine bilge bir yapı kazandırmışken, şimdi de devingen nitelik kazanmış olan bacaklara, hareketlerini bir bilgelik doğrultusunda gerçekleştirme yeteneğini verirler. Bundan önce, bunun sadece yapısı içsel bilgeliğin bir ifadesiydi; şimdi hareket de bu tür bir ifadeye dönüşür. Bununla birlikte ilk Güneş döngüsü de sona erer. Bu birbirini izleyen ufak yedi döngüden oluşur, ki bunlardan her biri bir Satürn döngüsünün (bir Satürn çığır’nm) kısa bir tekrarıdır. Teozofi’de geleneksel olarak bunlar, “çığır’ı oluşturan” yedi ufak döngü, “küre” olarak anılır. (bir ‘çığır’, böylece, yedi “küre”den oluşur.)

Şimdi, bir dinlenme döneminden (*Pralaya*) sonra, ilk Güneş döngüsünü ikincisi izler. Bireysel nitelikteki “en

ufak döngüler” ya da “küreler” daha sonra ayrıntılı olarak tartışılacaktır. Şimdi, Güneş döngüsünün bir sonraki sürecine geçeceğiz.

İlk sürecin sonunda zaten, insan bedeni ether bedenine bürünmeye hazır bir haldeydi.

Oysa bu arada, “Bilgelik Ruhları”nm kendileri daha da geliştiler. Gerçekleştirdikleri çalışma aracılığıyla, tıpkı “Alevler”in, Satürn döngüsünün başında kendi cevherlerini dışarıya salmaları ve böylece fiziksel bedene ilkel maddi yapısını vermelerinde olduğu gibi, kendi cevherlerini kendilerinin dışına salmaya yetkin duruma geldiler. “Bilgelik Ruhları”nın cevheri “ether”dir, yani devingen ve güç dolu bilgeliktir”; diğer bir deyişle, “yaşam”dır. Ether ya da insanın yaşam bedeni, dolayısıyla, “Bilgelik Ruhları”nın bir yayılımıdır.

Bu yayılım, “Devinim Ruhları”nın tekrar yeni bir faaliyete başlayabilecekleri, ikinci Güneş döngüsünün yaklaşık yarısına kadar devam eder. Bundan önceki çalışmaları sadece, insanın fiziksel bedenine yorabiliyordu. Şimdi ise bu, ether bedenine aktarılmış olup, ether bedenine güçlü bir faaliyet aşılar. Bu, üçüncü Güneş döngüsünün ortasına kadar devam eder. Sonra, “Form Ruhları”nın hareketi başlar. Bunların aracılığıyla, daha önce sadece bulut benzeri bir devingenliğe sahip olan ether bedeni de kesin bir biçim alır.

Güneşin dördüncü sürecinin ortasında, bu “Form Ruhları”, insanın, dünyevi varoluşundan sonra ortaya çıkacağı ikinci gezegen olan “Venüs” üzerinde sahip olacağına benzer bir bilince kavuşurlar. Bu, *supra- psişik* bir bilinçtir. Bu ruhlar buna, Güneş’in üçüncü ve dördüncü

sürecinde gösterdikleri faaliyetin meyvesi bağlamında erişirler. Böylece, Satürn dönemi sırasında ve bundan sonra gelişen ve bu zamana kadar sadece fiziksel araçlar halinde olan duyusal tohumları, ether aracılığıyla hareketli duyulara dönüştürme yeteneğini elde ederler.

Benzer bir süreç aracılığıyla “Karanlık Ruhları” (Teozofi’deki *Asuraslar*) bu kez *psşik bilinç* düzeyine ulaşmışlardır ki, insan bunu ancak Jüpiter’de *bilinçli imge bilinci* bağlamında geliştirecektir. Böylece, astral dünyadan bilinçli bir biçimde hareket etme becerisini elde ederler. Bir varlığın ether bedeni artık astral dünyadan etkilenebilir. “Karanlık ruhları” bunu insanın ether bedeni açısından yapmışlardı. Şimdi ise, tıpkı daha önce fiziksel bedende yaptıkları gibi, bunun içine Kendilik (bağımsızlık ve bencillik) Ruhunu yerleştirdiler. Bu ruhların, egoizmi insanlığın tüm üyelerine nasıl yerleştirdikleri görülebilir.

Aynı zamanda, “Ateşin Oğulları” da, insanın bugün kendi uyanık bilinci bağlamında sahip olduğu bilinç düzeyine ulaştılar. Bunların artık insan oldukları söylenebilir. Artık fiziksel insan bedeninden dış dünya ile bir tür bağlantı amacıyla yararlanabilirlerdi. Benzer biçimde, “Kişilik Ruhları” da dördüncü Satürn döngüsünün ortasından itibaren fiziksel bedenden yararlandılar. Fakat bunlar duyusal tohumları bir tür algılama için kullanmışlardı. Oysa “Ateşin Oğulları”nın doğası, kendi ruhlarının sıcaklığını dışarıya, kendi çevrelerine saldıkları bir yapıdaydı. Artık fiziksel insan bedeni öyle gelişmişti ki, bunu, onun aracılığıyla yapabilirlerdi. Kendi sıcaklıkları yaklaşık olarak, tıpkı kuluçkaya yattığı yumurtanın üzerindeki tavuğun sıcaklığı gibi işlev görür; diğer bir deyişle, yaşamı

uyandıran bir güce sahiptir. İnsanda ve onun arkadaşlarında yer alan bu tür ‘yaşamı uyandıran’ güce ilişkin her şey, o dönemde ether bedenine Ateşin Oğulları tarafından yerleştirilmişti. Biz burada, tüm yaşayan canlıların üremesi için bir koşul olan o sıcaklığın kökenini ele alıyoruz. Daha sonra, Ay, Güneş’ten ayrıldığında, bu sıcaklık gücünün ne tür bir dönüşümden geçtiği ortaya çıkacaktır.

Beşinci döngünün yaklaşık olarak ortasında, “Ateşin Oğulları”, bundan önce fiziksel insan bedeni aracılığıyla uyguladıkları yetenekleri sayesinde, ether bedenini aşılayabildikleri bir gelişme düzeyine ulaştılar. Artık “Kişilik Ruhları”nı, bu ether bedeni üzerindeki çalışmalarından azat ederler ve böylece üreme faaliyetinin başlaması söz konusu olur.

Bu dönemde, fiziksel bedeni “Alacakaranlığın Oğulları”na (Teozofi’deki *Lunar Pitris*’e, yani Ay Ataları’na) bırakırlar. Bu arada Ay Ataları’na, tıpkı insanın Ay’da sahip olacağı gibi atıl bir *imge bilinci* elde etmiştir. Satürn’de insanın atasına bir tür anlayış organı vermişlerdi. Şimdi ise insan ruhunun fiziksel araçlarını daha bir geliştirirler, ki bunu bilinçli olarak kendi gelişimlerinin sonraki aşamalarında kullanabilsinler. Böylece insan bedeni aracılığıyla, “Sevgi Ruhları” da kendilerini Güneş’te beşinci döngünün ortasından önce, Satürn’de mümkün olduğundan daha tamamlanmış biçimde gösterebilirler.

Güneşin altıncı sürecinin ortasından başlayarak, insan, bilinçaltı aracılığıyla, kendi fiziksel bedeni üstünde çalışabilecek denli büyük bir gelişme kaydetmiştir. Bu açıdan, artık “Alacakaranlığın Oğullarını” rahatlatmış olur. Atalet haliindeki bu faaliyet aracılığıyla, yaşayan manevi varlığa,

yani Yaşamsal Maneviyat'a (Buddhi'ye) yönelik ilk tohumsal eğilimi yaratır. Bu yaşamsal maneviyatın bilincine ancak kendi gelişiminin sonraki aşamalarında varacaktır. Yedinci Satürn döngüsünden başlayarak, İrade Ruhları da gönüllü olarak kendi güçlerini o dönemde oluşan, İnsan Ruhu'na (Atma'ya) yönelik eğilime nasıl aktardılarsa, Kerubim de artık, o zamana kadar, önceki tüm gelişim safhaları boyunca insanın yaşamsal maneviyatı için koruna gelen bilgeliklerini öyle aktardılar. Güneşin yedinci sürecinin ortasından başlayarak, zaten Satürn'de oluşan İnsan Ruhu'nun tohumu (Atma) yine ortaya çıkar. Bu, yaşamsal maneviyat'la (Buddhi) birleşir ve böylece Atma-Buddhi oluşur.

Bu dönemde insan, bilinçdışı aracılığıyla kendi fiziksel bedeni üzerinde çalışırken, Alacakaranlığın Oğulları da şimdi bunu daha öteye geliştirmek amacıyla, ether bedeni üzerinde yapılması gerekeni üstlenirler. Bu açıdan bunlar, Ateşin Oğulları'nın halefleridir. Bunlar, kendi bilinçlerinin imgelerini bu ether bedene yansıtırlar ve böylece bir tür rüya benzeri halde, Ateşin Oğulları tarafından uyarılan bu bedenin üreme gücünün keyfini sürerler. Böylece, bu güçte, zevkin daha sonra (Ay'da) hem insanda hem de insanın hemcinslerinde ortaya çıkacak olan gelişimini hazırlarlar.

Satürn'de, insanın fiziksel bedeni oluşmuştu. Bu beden o dönemde tamamen yaşamdan yoksundu. Bu tür yaşamdan yoksun bir beden Mister Bilimi tarafından mineral olarak adlandırılır. Dolayısıyla, Satürn'de insanın mineral olduğu ya da mineraller âleminde geçtiği de söylenebilir. Bu beşeri mineral bugünün mineral formuna sahip değildi. Şimdi oldukları gibi mineraller, o dönemde henüz mevcut değillerdi.

Yukarıda gösterildiği gibi, tıpkı bir tohumdan olduğu gibi uykunun karanlığından yeniden ortaya çıkan bu insan minerali, Güneş'te hayat bulmuştu. Bu, bir beşeri bitki haline geldi; insan, bitkiler âleminde de geçti.

Fakat tüm insan mineralleri bu şekilde hayat bulmamıştır. Bu meydana gelmeyebilirdi, çünkü bitki-insan, kendi yaşamı için temelde minerale ihtiyaç duyuyordu, tıpkı bugün kendi cevherlerinin içine aldıkları mineraller âlemi olmaksızın hiçbir bitkinin var olamayacağı gibi, bitki insan açısından Güneş'te de aynı durum söz konusuydu. Kendisinin daha da gelişmesi uğruna, bitki-insan, ilkel beşeri örneklerin bir kısmını geride, mineraller düzeyinde bırakmalıydı. Güneş'te koşullar Satürn'dekine kıyasla oldukça farklı olduğu için, geri bir düzeye itilen bu mineraller, Satürn'de sahip olduklarından oldukça farklı formlar almışlardı. Böylece, beşeri bitkiler âleminin yanı sıra, ikinci bir alan, özel bir mineraller âlemi ortaya çıktı. İnsanın, daha yüce bir dünyaya, arkadaşlarının bir kısmını aşağıya, daha alt bir düzeye itmesi sayesinde yükseldiği görülebilir. Bu sürecin sonraki gelişme aşamalarında da pek çok kez kendini tekrarladığını göreceğiz. Bu, gelişmenin temel bir yasasına denk gelir.

Burada bir kez daha, daha çok berrak olma adına, Güneş'teki gelişmeye ilişkin olguların bir özetini sunacağız.

I. Güneş, üzerinde ikinci beşeri bilinç aşamasının, yani rüyasız uyku bilincinin geliştiği gezegendir. Fiziksel insan bedeni, kendisine bir ether bedeninin dâhil edilmesi sayesinde bir tür bitkisel varoluşa yükselir.

II. Bu gelişme, yedi tane ikincil aşamadan (ufak döngülerden ya da “çığır”dan) geçer.

1. Bu döngülerin ilkinde, Satürn'ün gelişme aşamaları, fiziksel beden açısından, bir şekilde değişik bir biçimde tekrarlanır.
2. İlk döngünün sonunda, "Bilgelik Ruhları" tarafından ether bedeninin dışa salınması başlar.
3. İkinci döngünün ortasında, bu beden üstünde "Devim Ruhlarının çalışması başlar.
4. Üçüncü döngünün ortasında, "Form Ruhları"nın ether bedeni üzerindeki eylemi başlar.
5. Dördüncü döngünün ortasından başlayarak, bu beden, "Kişilik Ruhları" aracılığıyla kendilik edinir.
6. Bu arada, fiziksel beden, erken dönemlerden itibaren bunun üzerinde çalışan güçlerin eylemi aracılığıyla öyle çok ilerlemişti ki, dördüncü döngüden itibaren "Ateş Ruhları" bunun aracılığıyla kendilerini insanlık düzeyine çıkarabilirler.
7. Beşinci döngünün ortasında, daha önce insanlık aşamasından geçmiş olan "Ateş Ruhları", ether bedeni üzerindeki çalışmayı üstlenirler. "Alacakaranlığın Oğulları" ise bu dönemde fiziksel bedende aktiftir.
8. Altıncı döngünün yaklaşık ortasında, ether bedeni üzerindeki çalışma, "Alacakaranlığın Oğulları"na aktarılmıştır. Şimdi insanın kendisi fiziksel beden üstünde çalışır.
9. Yedinci döngü sırasında, *Atma-Buddhi* bileşimi ortaya çıkar.

Ay'da Yaşam

Ay'ın Güneş'inkinden sonra gelen, evrensel çağında, insan yedi bilinç düzeyinin üçüncüsünü geliştirir. İlki, yedi Satürn döngüsü sırasında, ikincisi, Güneş sürecinde gelişmişti; dördüncüsü insanın şimdi dünya sürecinde geliştirdiğidir; diğer üçü ise bunu izleyen gezegenlerde ortaya çıkacaktır. Satürn insanının bilinç koşulu, günümüz insanının hiçbir bilinç düzeyi ile kıyaslanamaz, çünkü bu rüyasız uykudakinden daha atıldı. Oysa Güneş bilinci, bu rüyasız uyku haliyle ya da uyuyan bitkiler âleminin günümüzdeki bilinciyle karşılaştırılabilir. Fakat tüm bu örneklerde, sadece benzerliklerden söz edilmektedir. Büyük evrensel çağlarda her şeyin kendini tamamen özdeş bir biçimde tekrarladığını düşünmek oldukça hatalı olacaktır.

Ay bilinci de şimdi bununla bazı benzerliklere sahip

olan bir diğeriyle, örneğin rüya dolu uyku ile kıyaslandığında, bu biçimde anlaşılacaktır. İnsan *imge-bilinci*'ne Ay'da ulaşmıştır. Söz konusu benzerlik, Ay bilincinde ve rüya bilincinde, dış dünyanın nesneleriyle ve varlıklarıyla belirli bir ilişkiye sahip imgelerin bir varlığın içinde uyanmasına dayanır. Fakat bu imgeler, tıpkı uyanık olduğunda günümüz insanında olduğu gibi, bu nesnelerin ve bu varlıkların benzerleri değildir. Rüya imgeleri, günün deneyimlerinin yankıları ya da rüya görenin çevresindeki olaylar için ya da rüya gören kişinin içinde ne olup bittiğine dair simgesel ifadelerdir. Bu üç tür rüya deneyimine ilişkin örneklerin verilmesi kolaydır. İlk türde, herkes günlük deneyimlerin karmaşık imgelerinden ibaret olan o rüyaları bilir. İkinci türden bir örnek, rüya gören kişi, bir trenin geçtiğini algıladığını düşündüğünde ve uyandığında da bu rüya imgesinde algılanabilir olanın, kendi yanında duran saatin takırtısı olduğunu anladığında ortaya çıkar. Üçüncü türden bir örnek ise, bir kişi, tavanında çirkin hayvanların oturduğu bir odada olduğunu gördüğünde ve rüyasından uyandığında ise, kendini bu yolla ifade edenin kendi baş ağrısı olduğunu anladığında meydana gelir.

Eğer şimdi, bu tür karmaşık rüya imgelerine dayanarak Ay bilinci hakkında bir düşünceye ulaşmayı istiyorsanız, imge benzeri yapı yine burada mevcut olmasına karşın, karmaşalık ve keyfilik yerine tam bir düzenin egemen olduğu anlaşılmalıdır. Ay bilinci imgelerinin, nesnelerle, rüya imgelerinin ilişkili olduğu nesnelere kıyasla daha az benzerlik taşıdığı doğrudur, fakat öte yandan, imgeye ve nesneye ilişkin tam bir *denklik* mevcuttur. Hâlihazırdaki dünya gelişiminde, kendi nesnesinin bir benzerliğidir; do-

layısıyla, örneğin “masa” telakkisi masanın kendisinin bir benzerliğidir. Ay bilincinde bu söz konusu değildir. Örneğin, bir Ay insanının kendi hoşuna giden ya da kendisi için yararlı olan bir nesneye yaklaştığını varsayın. Böylece, ruhunda, açık tonda olan renkli bir imge ortaya çıkar; zararlı ya da hoş olmayan bir şey yaklaştığında, kendisinde çirkin koyu bir imge uyanır. Burada telakki bir benzerlik olmayıp, nesnenin, ona oldukça belirli ve düzenli bir şekilde denk gelen bir simgesidir. Böylece bu tür simgesel telakkilere sahip olan varlık, kendi yaşamını bunlar uyarınca yönlendirebilir.

Böylece, Ay'daki insanın atasının içsel yaşamı, rotasını, uçucu, dalgalanan ve simgesel özelliği günümüz rüyalarıyla ortak olan, fakat bu rüyalardan tamamen kendi düzenli yapılarıyla ayrılan imgelerle çizmişti.

Ay'daki insanın atasında bu imge bilincinin gelişmesi, fiziksel bedenin ve ether bedeninin yanı sıra üçüncü bir unsurun oluşmasına dayanıyordu. Bu üçüncü unsur, *astral beden* olarak adlandırılır.

Ne var ki, bu oluşum sadece üçüncü ufak Ay döngüsünde, diğer bir deyişle, üçüncü Ay çığırında meydana geldi. Ay'ın ilk iki dönemi sadece Satürn ve Güneş'te meydana gelenlerin bir tekrarı olarak görülmelidir. Fakat bu tekrar, Satürn ve Güneş'te meydana gelen bütün olayların yeniden sahnelenmesi olarak düşünülmemelidir. Kendini tekrarlayan unsurlar, yani bir fiziksel bedenin ve bir ether bedeninin gelişimi aynı zamanda öyle bir dönüşüme tâbidir ki, üçüncü Ay döngüsünde insan doğasının bu iki unsuru astral bedenle birleşebilir. Bu birleşme Güneş'te meydana gelemezdi.

Üçüncü Ay döneminde, (aslında bu süreç ikinci dönemin ortasında başlamıştır bile), Devinim Ruhları, astral unsuru kendi doğalarından dışarıya doğru salıp, insan bedenine aktarırlar. Dördüncü döngü sırasında (üçüncünün ortasından başlayarak), Form Ruhları bu astral bedene öyle bir biçim kazandırır ki, bunun formu, bunun tüm örgütlenişi içsel süreçler geliştirebilir. Bu süreçler günümüzde hayvanlarda ve insanlarda içgüdü, tutku ya da hazlar doğası olarak anılan bir özelliğe sahiptir. Dördüncü Ay döngüsünün ortasından itibaren, Kişilik Ruhları beşinci Ay çağında başlıca görevlerine başlarlar: Tıpkı önceki kozmik çağlarda fiziksel beden ve ether bedeni açısından yaptıkları gibi, astral bedene kendiliği aşarlar. Fakat fiziksel ve ether bedenin bağımsız astral bir bedeni koruyabilecek denli gelişmiş olması için, belirtilen dönemde, yani dördüncü Ay döngüsünün ortasında, bunların ilk biçimlendirici ruhlar tarafından, art arda gelen gelişme aşamalarında bu noktaya getirilmeleri gerekiyordu. Bu, aşağıda açıklandığı gibi ortaya çıkmıştır: Fiziksel beden gerekli olgunluğa, Ay'ın ilk sürecinde (çığırında) Hareket Ruhları tarafından, ikincisinde Form Ruhları, üçüncüsünde Kişilik Ruhları, dördüncüsünde Ateş ve beşincisinde de Alacakaranlığın Ruhları tarafından ulaştırılmıştır. Alacakaranlığın Ruhları'nın *bu* çalışması, dördüncü Ay döngüsünün ortasından başlar, böylece Kişilik Ruhları astral beden üzerinde çalıştıkları sırada, Alacakaranlığın Ruhları da bunu fiziksel beden açısından gerçekleştirir. Aynı durum, fiziksel bedenle ilişkili olarak, Alacakaranlık Ruhları için de geçerlidir. Ether bedeni açısından şunlar gerçekleşir: Bunun zorunlu nitelikleri Ay'ın ilk sürecinde Bilgelik Ruhları tarafından,

ikincisinde Hareket Ruhları, üçüncüsünde Form Ruhları, dördüncüsünde Kişilik Ruhları ve beşincisinde de Ateş Ruhları tarafından bedene aşılır. Ateş Ruhları'nın bu faaliyeti, Kişilik Ruhları'nın astral beden üzerindeki faaliyeti ile aynı anda ve. Ay'ın dördüncü sürecinin ortasından beşincisine kadar gerçekleşir.

O dönemde Ay'da gelişen insanına atası bütünüyle ele alındığında, şunu söylemek gerekir: Dördüncü Ay döngüsünün ortasından başlayarak insan, içinde Alacakaranlığın Oğulları'nın kendi çalışmalarını yürüttüğü fiziksel bir bedenden, içinde Ateş Ruhları'nın kendininkilerini gerçekleştirdiği bir eter bedeni ve en nihayet, içinde Kişilik Ruhları'nın kendi faaliyetlerini yerine getirdiği bir astral bedenden oluşur.

Alacakaranlık Ruhları'nın, gelişmenin bu döneminde insanın fiziksel bedeninin üzerinde çalışması demek, artık bunların, tıpkı Kişilik Ruhları'nın aynı döngüde Satürn'de ve Ateş Ruhlarının da Güneş'te gerçekleştirdiği gibi, *insanlık* düzeyine yükseldikleri anlamına gelir. Fiziksel bedenin “duyusal tohumları”nın, ki o dönemde daha da gelişmişti, Alacakaranlık Ruhları tarafından, Ay'ın dördüncü sürecinin ortasından başlayarak, Ay üstündeki dış nesneleri ve olayları algılamak amacıyla kullanılabildiği düşünülmelidir. Sadece dünyada insan öyle çok gelişecektir ki, dördüncü döngünün ortasından başlayarak, bu duyulardan yararlanabilecektir. Öte yandan, Ay'ın beşinci döneminin yaklaşık ortasında, insan, *bilinçdışı aracılığıyla* fiziksel beden üzerinde çalışabileceği noktaya ulaşır. Kendi bilincinin ataleti içindeki bu faaliyet aracılığıyla, kendisi için “beşeri maneviyat”a (*Manas'a*) yönelik ilk tohumsal eğilimi yara-

tır. Bu “beşeri maneviyat”, tam açılışına ancak insanlığın bundan sonraki gelişme süreçlerinde ulaşır. *Manas*, yani beşeri maneviyat, hem [kendisinden bir üst düzeyde olan] *Buddhi*’yle, yani yaşamsal maneviyatla hem de [*Buddhi*’den de üst düzeyde olan] *Atma*’yla, yani İnsanın Yüce Ruhü’yla birleşmek suretiyle, daha sonra Manevi Nitelikli Yüce İnsan’ı oluşturacaktır. Tıpkı Satürn’de İrade Ruhları’nın “İnsanın Yüce Ruhü”na (*Atma*’ya) nüfuz etmesinde olduğu gibi ve tıpkı Güneş’te *Kerubim*’in “Yaşamsal Maneviyat”a (*Buddhi*’ye) bilgelik nüfuz etmesi gibi, şimdi de Sevgi Ruhları bunu “beşeri maneviyat” (*Manas*) için gerçekleştirir. Buna nüfuz ederler ve böylece, insanın gelişmenin sonraki aşamalarında dünyada düşünen bir varlık olarak, sayesinde kendisini çevreleyen dünya ile bir ilişkiye girebildiği o düşünce yetisine dönüşen bir yeteneği *Manas*’a aşırlar.

Ay’ın altıncı sürecinin ortasından başlayarak, “yaşamsal maneviyat” (*Buddhi*), yedincinin ortasından başlayarak da “İnsanın Yüce Ruhü” (*Atma*) yeniden ortaya çıkar ve bunlar “beşeri maneviyat”la birleşir, böylece Ay çağının tümünün sonunda “Yüce İnsan” hazırlanmış olur. Sonra, Ay’da gelişen diğer her şeyle birlikte, “Yüce İnsan” da bir dinlenme dönemi boyunca (*Pralaya*) uyur ve böylece kendi gelişim sürecini dünya gezegeninde sürdürebilir.

Beşinci Ay döngüsünün ortasından altıncıya kadar, insan atalet içinde kendi fiziksel bedeni üzerinde çalışırken, Alacakaranlık Ruhları da bunun ether bedeni üzerinde çalışırlar. Önceden de gösterildiği gibi, önceki dönemde

* Tasavvuf geleneğinde, İnsanın Yüce Ruhü = *Atma*’ya ‘Zât’, yaşamsal maneviyat = *Buddhi*’ye ‘Akl-ı Meâd’ ve beşeri maneviyat = *Manas*’a da ‘Gönül’ denilir. (ç.n.)

(çığırdı) fiziksel beden üzerindeki çalışmaları aracılığıyla, artık kendilerini, Ateş Ruhları'nı ether bedenden azat için hazırlamışlardır. Ateş Ruhları da Kişilik Ruhları'ndan astral beden üzerindeki çalışmayı devralırlar. Bu dönemde Kişilik Ruhları daha yüksek varlık düzeylerine çıkmışlardır.

Alacakaranlık Ruhları'nın ether bedeni üzerindeki çalışması, bunların kendi bilinç düzeylerini ether bedeninin bilinç imgeleriyle bağdaştırdıkları anlamına gelir. Bunlar böylece, bu imgelerde, olayların neden olduğu neşe ve acıyı yerleştirirler. Güneş'te bunların faaliyetine denk gelen alan, hâlâ sadece fiziksel bedendi. Böylece neşe ve acı burada sadece bu bedenin işlevleri ve bunun koşulları ile bağlantılıydı. Artık bu farklılaşır. Neşe ve acı, şimdi ether bedeninde ortaya çıkan simgelerle bağlantılı kılınır. Bulanık insan bilincinde, Alacakaranlık Ruhları böylece bir duygular dünyasını deneyimlerler. Bu, insanın, dünya bilincinde kendisi için deneyimleyeceği duygular dünyasının aynasıdır.

Bu sırada, Ateş Ruhları da astral bedende etkin halde-dir. Bunun çevreye ilişkin etkin bir algılamayı ve duyguyu sürdürmesini sağlarlar. Ether bedende Alacakaranlık Ruhları tarafından yukarıda belirtilen biçimde meydana getirilen neşe ve acı, etkin olmayan (edilgen) bir niteliğe sahiptir; bunlar kendilerini dış dünyanın edilgen yansımaları olarak ortaya koyarlar. Fakat Ateş Ruhları'nın astral bedende oluşturdukları, canlı *duygulardır*: Sevgi ve nefret, öfke, korku, dehşet, fırtınalı tutkular, içgüdüler, tepiler vs. Kişilik Ruhları (*Asuras*) ise daha önce bu astral bedene kendi doğalarını aşıladıkları için, bu duygular şimdi kendilik özelliğiyle, yani ayrı bir 'ben' olma özelliğiyle ortaya çıkar.

Şimdi o dönemde insanın atasının Ay'da nasıl oluştuğu ele alınacaktır. İnsanın atası fiziksel bir bedene sahiptir ve bunun aracılığıyla da atalet içindeki bir "beşeri maneviyat"ı (*Manas'ı*) geliştirir. Bir ether bedene sahiptir ki, bunun sayesinde, Alacakaranlık Ruhları neşe ve acıyı hisseder: Nihayet bir astral bedene sahiptir ki, bu, Ateş Ruhları aracılığıyla tepkiler, duygular ve tutkular tarafından harekete geçirilir. Fakat Ay insanının bu üç ögesi hâlâ tamamen nesne bilincinden yoksundur. Astral bedende imgeler gelir gider ve bu sayede de yukarıda belirtilen duygular ışıır. Düşünen nesne bilinci dünyada ortaya çıktığında, bu astral beden, ikincil taşıyıcı ya da telakkisel düşünmenin aracı haline gelecektir. Fakat şimdi bu, tüm bağımsızlığı içinde Ay'da olgunluğa erer. Kendi içinde burada, daha sonra dünyada olduğundan çok daha etkin, daha hareketlidir. Bu tanımlanmak istendiğinde, bir hayvan-insan olduğu söylenebilir. Bu açıdan, günümüz dünyasındaki hayvanlardan daha yüksek bir seviyededir. Bu hayvansal niteliklere daha bütünleyici bir biçimde sahiptir. Bir bakıma bunlar, günümüzün hayvansal niteliklerine kıyasla daha vahşi ve dizginlenemezdir. Dolayısıyla varoluşunun bu aşamasında insan, kendi gelişmesinde günümüzün hayvanı ve insanı arasında ortada duran bir varlık olarak adlandırılabilir. Eğer insan bu gelişim yolunda düz bir çizgide ilerlemiş olsaydı, vahşi, sınırlanamaz bir varlık haline gelecekti. Dünyanın gelişimi, insandaki hayvani niteliğin yatıştırılmasını, ehlileştirilmesini temsil eder.

Eğer Güneş'te gelişen insan, bitki-insan olarak adlandırılıyorsa, Ay insanı da hayvan-insan olarak adlandırılabilir. Bu sonuncusunun gelişebilmesi, çevrenin de aynı şekilde

değişmesini öngörür. Güneş'teki bitki insanın, ancak bağımsız bir mineraller âleminin bu bitki insanın dünyasının yanı sıra kurulması nedeniyle gelişebildiği gösterilmişti. İlk iki Ay dönemi (çıgırlar) sırasında, bu önceki bitki ve mineral âlemi yine karanlıktan ortaya çıkar. Bunlar sadece, her ikisi de daha kaba ve daha yoğun bir hale geldikleri ölçüde değişmişlerdir. Üçüncü Ay dönemi sırasında, bitkiler âleminin bir kısmı ayrılır. Bu, kabalaşma dönüşümünde işlev görmez. Böylece, insanın hayvan doğasını oluşturabilecek cevheri sağlar. İşte bu hayvan doğası, daha yüksek düzeyde oluşmuş ether bedeni ve yeni oluşmuş astral beden ile birleşmesinde, insanın yukarıda betimlediğimiz üç yönlü doğasını ortaya çıkarır. Güneş'te oluşmuş bitkiler âlemi bütünüyle hayvansallığa doğru bir gelişme gösteremezdi. Çünkü hayvanlar kendi varoluşları için bitkiye gereksinirler. Bir bitki âlemi bir hayvan âleminin temelidir. Tıpkı Güneş insanının, ancak kendi arkadaşlarının bir kısmını aşağıya, daha kaba bir mineral âlemine itmesi sayesinde bir bitki düzeyine yükselebilmesi gibi, Ay'daki hayvan-insan için de şimdi yine aynı durum söz konusudur. Güneş'te hâlâ kendisi gibi aynı bitki doğasına sahip olan varlıkların bir kısmını geride, daha kaba bir bitkisellik düzeyinde bırakır. Tıpkı Ay'daki hayvan insanın günümüz hayvanlarına benzemeyip de, günümüz hayvanı ve günümüz insanı arasında ortada durduğuna benzer şekilde, Ay'daki mineral de günümüz minerali ile günümüz bitkisi arasında yer alır. Ay minerali bir şekilde bitkiye benzer. Ay'daki kayalar, günümüz anlamında taşlar olmayıp, canlı, filizlenen, büyüyen bir yapıya sahiptir. Benzer biçimde, Ay bitkisi de bir tür hayvansal niteliğe sahiptir.

Ay'daki hayvan-insan henüz sağlam kemiklere sahip değildir, iskeleti hâlâ kıkırdaklı bir yapıdadır. Tüm doğası, bugün ile kıyaslandığında, yumuşaktır. Dolayısıyla, devingenliği de aynı şekilde farklıdır. Hareket etmesi yürümek şeklinde olmayıp, daha çok, sıçramayı hatta yüzmeyi andırır. Bu durum, Ay'ın o dönemde günümüzde dünyanınkine benzer türden ince, hava gibi bir atmosfere sahip olmak yerine, zırhının oldukça kalın, hatta günümüz suyundan daha yoğun olmasından kaynaklanıyordu. Bu yapışkan element içinde ileri, geri, yukarı, aşağı hareket ediyordu. Aynı zamanda bu element içinde, kendi besinini sağladığı mineraller ve hayvanlar da yaşıyordu. Hatta bu element içinde, daha sonra dünyada tamamen varlıkların kendilerine aktarılan döllenme gücü de barınıyordu. O dönemde insan henüz çift cinsiyet formu içinde gelişmemiş olup, sadece tek cinsiyetliydi. Kendi sulu havasından oluşmuştu. Fakat dünyada her şey dönüşüm aşamasında var olduğu için, son Ay dönemlerinde, dünyanın sonraki koşuluna hazırlık bağlamında çift cinsiyetlilik birkaç hayvan-insan varlığında gelişmeye başlamıştı bile.

Altıncı ve yedinci Ay döngüleri, tanımladığımız tüm süreçlerin bir tür aşamasını temsil eder. Fakat aynı zamanda, uykudan dünyanın varoluşuna geçmek amacıyla, бүтünüyle dinlenme dönemine (*Pralaya*) girene dek, bir tür 'aşırı olgun' halin gelişmesine de tanık oluruz.

İnsanın astral bedeninin gelişmesi belirli bir kozmik süreçle bağlantılıdır. Bu, burada betimlenecektir. Güneş, kozmik çağını izleyen dinlenme döneminden sonra, yine uyanır ve karanlıktan ortaya çıkar, böylece, bu şekilde gelişmekte olan gezegenin üzerinde yaşayan her şey hâlâ

bütünüyle burada yaşamını sürdürmektedir. Fakat bu yenden uyanan Güneş, her halükârda daha önce olduğundan farklıdır. Kendi cevheri artık, bundan önce olduğunun aksine, her yönüyle ışıyan bir durumda olmayıp, daha çok, karanlık kısımlara sahiptir. Bunlar sanki homojen kütlelerden ayrılmışlardır. İkinci döngüden (çığırdan) başlayarak, bu kısımlar giderek daha fazla bağımsız bir öge bağlamında ortaya çıkarlar; böylece, Güneş bedeni de bisküvi benzeri bir biçime bürünür. Güneş bedeni, bir bağlantı sayesinde birbiriyle hâlâ bağlantılandırılmış, hatırı sayılır derecede iri ve daha küçük olan iki parçadan oluşur. Üçüncü bir döngüde, bu iki beden tamamen birbirinden ayrılır. Güneş ve Ay şimdi iki cisimdir ve Ay Güneş'in çevresinde dairesi bir yörünge içinde hareket eder. Ay ile birlikte, burada gelişmesi tanımlanan varlıkların tümü, Güneş'i terk eder. Astral bedenin gelişmesi sadece ayrılan Ay'da meydana gelir. Betimlediğimiz bu kozmik süreç, yukarıda açıklanan ileri düzeydeki gelişmenin önkoşuludur. İnsana ait varlıklar, kendi güçlerini, kendi güneş yerleşim alanından özümledikleri süre boyunca, gelişimleri betimlediğimiz aşamaya ulaşamazdı. Dördüncü döngüde (çığırda) Ay bağımsız bir gezegen haline gelmiştir ve o döneme ilişkin olarak açıklanan her şey de, bu Ay gezegeninde meydana gelir.

Burada yine, Ay'ın ve varlıklarının gelişimini net bir şekilde özetlenmiş bir biçimde sunacağız.

1. Ay, insanın, imge bilincini simgesel niteliğiyle birlikte geliştirdiği gezegendir.

- II. İlk iki döngü (çığır) sırasında insanın Ay gelişimi, Saturn ve Güneş süreçlerinin bir tür tekrarı aracılığıyla hazırlanmıştır.
- III. Üçüncü döngüde insanın astral bedeni, Hareket Ruhları'nın dışarıya salma faaliyetleri sayesinde ortaya çıkar.
- IV. Bu süreçle aynı anda Ay, yeniden uyanan, birleşen Güneş bedeninden ayrılır ve Güneş'in geri kalanının çevresinde döner. İnsanla bağlantılı varlıkların gelişmesi artık Ay'da gerçekleşir.
- V. Dördüncü döngüde Alacakaranlık Ruhları, insanın fiziksel bedenine yerleşir ve böylece kendilerini insanlık seviyesine yükseltirler.
- VI. Gelişen astral beden, Kişilik Ruhları [*Asura*'lar) sayesinde bağımsızlıkla aşılanır.
- VII. Beşinci döngüde insan, atalet içinde, kendi fiziksel bedeninin üzerinde çalışmaya başlar. Böylece, "beşeri maneviyat" (*Manas*), zaten var olan *Atma-Buddhi* ile birleşir.
- VIII. İnsanın ether bedeninde, Ay varoluşu sırasında bir tür neşe ve acı gelişir ve bunlar edilgen bir yapıya sahiptir. Öte yandan, astral bedende öfke, nefret, içgüdüler, tutkular vb. duygular gelişir.
- IX. Önceki iki âlem, yani bitkiler ve mineraller âlemi, aşağıya, daha düşük bir düzeye itilmiş olup, artık, bu dönemde insanın tezahür alanı olan hayvanlar âlemiyle birleşirler.

Tüm evrensel çağın sonuna doğru, Ay giderek daha fazla Güneş'e yaklaşır ve dinlenme dönemi (*Pralaya*) başladığında, bu ikisi yine bütünüyle birleşirler ve böylece uyku aşamasından geçerek, dünyaya ait olan yeni bir evrensel çağda uyanırlar.

15

Dünya Yaşamı

Bundan önceki bölümlerde, “insanın alt doğası”nı meydana getiren bileşenlerin, fiziksel beden, ether bedeni ve astral bedenın nasıl art arda oluştuğu gösterilmişti. Aynı zamanda, yeni bir bedenin ortaya çıkmasıyla birlikte eski olanların nasıl, daha sonra oluşmuş olanın taşıyıcıları ve vasıtaları olacak biçimde her zaman dönüşmek zorunda olduğu açıklandı. İnsan bilincinin ilerlemesi de aynı şekilde bu gelişmeyle bağdaştırılmıştır. Alt insan sadece fiziksel bir bedene sahip olduğu sürece, ancak kesinlikle atıl olan bir bilince sahip olur ki, bu da günümüzün rüyasız uykusuna bile karşılık gelmez. Oysa günümüz insanı için bu son bilinç düzeyi aslında “bilinçdışına” ait bir düzeydir. Ether bedenin ortaya çıktığı dönemde insan, bugün rüyasız uykusunda girdiği bilince ulaşır. Astral bedenin oluşması

ile birlikte, bulanık bir imge bilinci ortaya çıkar. Bu, günümüzde rüya gördüğünde atıfta bulunduğu bilince benzeyip, bununla aynı şey değildir. Dördüncüsü olan, dünya insanının güncel bilinç koşulu ise şimdi açıklanacaktır.

Şimdiki bu bilinç koşulu, dördüncü büyük evrensel çağda, yani önceki Satürn, Güneş ve Ay çağlarını izleyen dünya çağında gelişir.

Satürn'de insanın fiziksel bedeni birkaç aşamada gelişmişti. O dönemde bu beden, bir ether bedeninin taşıyıcısı olamazdı. Ve ether bedeni de ancak Güneş sürecinde eklenmişti. Aynı anda, fiziksel beden de art arda Güneş döngülerinde öyle dönüşmüştü ki, bir ether bedeni taşıyıcısı haline gelebilir ya da diğer bir deyişle, ether bedeni fiziksel bedenin içinde işlerlik kazanabilirdi. Ay gelişimi sırasında astral beden eklenmişti ve yine fiziksel beden ve ether bedeni öyle değişmişti ki, o sırada ortaya çıkan astral beden için uygun bir taşıyıcı ve araç oluşturabilirlerdi. Böylece, Ay'daki insan, fiziksel beden, ether bedeni ve astral bedenden oluşan bir varlıktır, ether bedeni aracılığıyla, neşe ve acı hissetmeye yetkindir; astral bedeni aracılığıyla da öfke, nefret, sevgi vb. duyguları olan bir varlıktır.

Yukarıda gösterildiği gibi, Yüksek Ruhlar kendi varlığının çeşitli öğeleri üzerinde etkin bir biçimde çalışırlar. Ay'da da ether bedeni, Alacakaranlık Ruhları sayesinde neşe ve acı yeteneğini edinmiştir. Duygular ise astral bedene Ateş Ruhları tarafından yerleştirilmiştir.

Bu sırada, Satürn, Güneş ve Ay'daki üç büyük döngü sırasında bir şey daha meydana geliyordu. Son Satürn döngüsü sırasında, "İnsanın Yüce Ruhu" (*Atma*), İrade Ruhları'nın yardımı sayesinde oluşmuştu. Sondan bir ön-

ceki Güneş döngüsü sırasında ise, yaşam-ruhu (*Buddhi*) *Kerubim*'in desteğiyle *Atma*'yla birleşmişti. Ay döngüsünün sonndan üçüncüsünde de, “beşeri maneviyat” (*Manas*), Sevgi Ruhları'nın desteğiyle *Atma-Buddhi* ile birleşti. Böylece, aslında bu üç büyük döngü sırasında, insanın iki kökeni meydana gelmişti: Fiziksel beden, ether bedeni ve astral bedenden oluşmuş, alt düzeyden bir insan ve [yukarıdan aşağıya doğru] “İnsanın Yüce Ruhu”ndan (*Atma*'dan), “yaşamsal maneviyat”tan (*Buddhi*'den) ve “beşeri maneviyat”tan (*Manas*'tan) oluşmuş, yüksek düzeyden bir insan. İnsanın bu aşağı ve yüksek düzeyden doğaları önceleri ayrı yollar izledi.

Dünya gelişimi, insanın bu iki ayrı kökeninin bir araya getirilmesine hizmet eder.

Fakat önce, yedinci ufak döngüden sonra, Ay varoluşu tümüyle bir tür uyku haline (*Pralaya*) girer. Böylece her şey, deyim yerindeyse, homojen bir kütle halinde birbiriyle karışır. Son büyük döngüde birbirinden ayrı olan Güneş ve Ay da, yine son Ay döngüleri sırasında yeniden birleşir.

Her şey uyku düzeyinden yine ortaya çıktığında, ilk çıkış sırasında Satürn aşaması, ikinci ufak döngü sırasında Güneş aşaması ve üçüncüsü sırasında da Ay aşaması, kendi özünde tekrarlanmalıdır. Bu üçüncü döngü sırasında, Ay'daki varlıklar -ki yine Güneş'ten ayrılmıştı- zaten Ay'da sahip oldukları yaklaşık aynı varoluş formlarını başlatırlar. Oradaki aşağı düzeyden insan bugünün insanı ile bir hayvan arasında yer alan bir varlıktır. Bitkiler ise günümüzün hayvan ve bitki doğaları arasında, ortada yer alırlar. Minerallerde bugünün cansız yapılarını ancak yarı yarıya taşırlar ve diğer kısımları açısından hâlâ yan bitkidirler.

Bu üçüncü döngünün ikinci yarısında diğer bir şey de zaten hazırlanmaktadır. Mineraller sertleşir, bitkiler gide-rek hassasiyetlerinin hayvansal özelliğini kaybederler ve hayvan-insanın tekbiçimli türlerinden de iki sınıf gelişir. Bunlardan biri hayvan seviyesinde kalır, diğeri ise astral bedeninin iki kısma bölünmesine maruz kalır: Astral beden, duyguların taşıyıcısı olmayı sürdüren bir alt kısma ve be-lirli bir bağımsızlığa ulaşan bir üstün kısma ayrılır. Alt öge-lerin üzerinde, fiziksel beden üzerinde, ether beden ile alt astral beden üzerinde bir tür egemenlik uygulayabilir. Artık Kişilik Ruhları, bu üstün astral bedeni kavrayıp, buna yukarıda sözünü ettiğimiz o bağımsızlığı ve bununla bir-likte de bencilliği yerleştirirler. Sadece insanın alt astral be-deninde Ateş Ruhları, şimdi kendi çalışmalarını gerçekleşt-irirken, ether bedende de Alacakaranlık Ruhları etkindir. Fiziksel bedende ise bir ‘enerji varlığı’ kendi çalışmasına başlar ki, bu, insanın gerçek atası olarak tanımlanabilir. Satürn’deyken İrade Ruhları’nın yardımıyla “İnsanın Yüce Ruhunu”nu (*Atina’yı*) oluşturan, Güneş’teyken *Kerubim*’in desteğiyle “yaşamsal maneviyat”ı (*Buddhi’yi*) oluşturan ve Ay’dayken de Sevgi Ruhları’yla birlikte “beşeri maneviyat”ı (*Manas’ı*) oluşturan yine aynı ‘enerji varlığı’yı.

Fakat şimdi bu değişmektedir. İrade Ruhları, Kerubim ve Sevgi Ruhları, daha yüce varoluş düzeylerine çıkarlar ve Yüce İnsan şimdi, Bilgelik, Devinim ve Form Ruhları’nın desteğini alır. Bunlar, artık “insanın yüce ruhu”, “yaşam-sal maneviyat” ve “beşeri maneviyat”tan oluşan bütüncü (*Manas-Buddhi-Atma’yla*) birleşirler. Yukarıda özellikleri belirtilen ‘enerji insanı’, bu varlıkların yardımıyla da üçün-cü dünya döngüsünün ikinci yarısında fiziksel bedenini

geliştirir. Bu süreçte en önemli işlevi, Form Ruhları görmüştür. Bunlar, hâlihazırda, dördüncü döngünün (şimdiki ya da dördüncü çığırın) daha sonra ortaya çıkacak olan insan bedeninin bir tür öncüsü haline gelecek şekilde, insanın fiziksel bedenine biçim verirler.

Geride bırakılan hayvan varlıkların astral bedeninde özellikle Ateş Ruhları etkin olur. Oysa bitkilerin ether bedeninde etkin olanlar, Alacakaranlık Ruhları'dır. Öte yandan, Form Ruhları mineraller âleminin dönüşümüne de katılırlar. Mineralleri katı hale getirerek, içlerine sert ve sabit formlar yerleştirirler.

Ne var ki, belirttiğimiz varlıkların faaliyet alanlarının sadece betimlenenlerle sınırlı olduğu düşünülmemelidir. Hep bu varlıkların asıl vazifelerinden söz edilmiş olsa da, tümü de her alanda, daha yüce varlıklara tâbi olarak katkıda bulunurlar. Örneğin, belirtilen dönemde, Form Ruhları'nın da fiziksel bitki ve hayvan bedenlerinde gerçekleştirecekleri belirli işlevleri vardır.

Tüm bunlar meydana geldikten sonra, üçüncü dünya döngüsünün sonu civarında, -Güneş ve Ay dâhil- olmak üzere, bütün varlıklar yine birleşirler ve daha kısa bir uyku aşamasından geçerler (ufak *Pralaya*). O sırada her şey yine tekbiçimli bir kütle (kaos) halindedir ve bu aşamanın sonunda da dördüncü dünya döngüsü başlar. İşte, günümüzde bunu yaşıyoruz.

Önce, zaten daha önce mineral, bitki, hayvan ve insan dünyalarında bir varlığa sahip olan her şey, tekbiçimli kütleden tohumsal form şeklinde ayrılmaya başlar. İlk bağımsız tohumlar olarak, sadece, insanın, önceki ufak döngülerde Kişilik Ruhları'nın üst düzeydeki astral bedenlerinin üze-

rinde çalışmış olduğu ataları yeniden ortaya çıkabilirler. Mineral, bitki ve hayvanlar âleminin diğer tüm varlıkları, burada henüz bağımsız bir varoluş sürdürmezler. Bu aşamada her şey hâlâ, “formdan yoksun” ya da *Arupa* hali olarak adlandırılan o yüce manevi hali yaşar. Şimdiki gelişme aşamasında, sadece en yüce insan düşünceleri, örneğin matematikle ve ahlâkla ilgili idealler, betimlediğimiz safhada tüm varlıklar için uygun olan o cevherin kumaşından oluşur. İnsanın bu atalarından daha alt seviyede olanlar, sadece daha üstün bir varlıktaki bir faaliyet bağlamında ortaya çıkabilirler. Hayvanlar sadece Ateş Ruhlarının bilinç düzeyleri, bitkiler ise Alacakaranlık Ruhları’nın bilinç düzeyleri olarak var olurlar. Mineraller ise düşüncede ikili bir varoluş gösterirler. Bunlar önce düşünce tohumu halinde, insanın yukarıda belirtilen atalarında var olurlar, sonra da Form Ruhları’nın bilincinde düşünceler şeklinde var olurlar. “Yüksek düzeydeki insan”, yani *Atma-Buddhi-Manas*’ın oluşturduğu Yüce Üçlü’de, Form Ruhları’nın bilincinde var olur.

Artık kademeli olarak her şeyde bir yoğunlaşma meydana gelir. Fakat bir sonraki aşamada, yoğunluk henüz düşüncelerin yoğunluğunu aşmaz. Bu aşamada, buna karşın, kökeni bir önceki döngüye dayanan hayvan varlıkları ortaya çıkar. Bunlar Ateş Ruhları’nın bilincinden ayrılır ve bağımsız düşünce varlıkları haline gelirler. Bu aşama, “oluşmuş form” ya da *Rupa* hali olarak anılır, insan, önceki formdan yoksun, bağımsız düşünce bedeni, Form Ruhları tarafından daha kaba, biçimlenmiş düşünce cevheri ile örtüldüğü ölçüde, bu safhada ilerleme kaydeder. Bağımsız varlıklar olarak hayvanlar, bu noktada özellikle bu cevherden oluşurlar.

Şimdi daha da fazla bir yoğunlaşma meydana gelir. Artık ulaşılan aşama, rüya benzeri imge bilincinin telakkilerinin örüldüğü hal ile karşılaştırabilir. Buna “astral” safha denilir.

İnsanın atası yine ilerler. Diğer iki bileşene ek olarak, insanın varlığı biraz önce tanımlanan cevherden oluşan bir bedene sahip olur. Artık formdan yoksun olan içsel varlık çekirdeğine, bir düşünce bedenine ve bir de astral bedene sahiptir. Hayvanlar da benzer bir astral bedene sahip olurlar ve bitkiler bağımsız astral oluşumlar olarak Alacakaranlık Ruhları’nın bilincinden ortaya çıkarlar.

Gelişmenin ileri aşamasında, yoğunlaşma artık, fiziksel olarak anılan hale ulaşır. Önce, en incelmış fiziksel koşulu, yani en incelmış ether koşulunu ele alalım. İnsanın atası, Form Ruhları’nın sayesinde, önceki bileşenlerine ek olarak, en incelmış ether bedenine sahip olur. İnsanın atası, formdan yoksun bir düşünce çekirdeğine, oluşmuş bir düşünce bedenine, bir astral bedene ve bir ether bedene sahiptir. Hayvanlar ise oluşmuş bir düşünce bedenine, bir astral bedene ve bir ether bedenine sahiptir. Bitkiler de bir astral beden ile bir ether bedenine sahiptir. Mineraller ilk kez burada bağımsız ether formları olarak ortaya çıkar. Gelişmenin bu aşamasında dört âlem ile ilgileniyoruz: Mineral, bitki, hayvan ve insanlar âlemi. Fakat bunların yanı sıra, bu noktaya kadar olan gelişim sürecinde diğer üç dünya ortaya çıkmıştır. Hayvanların, Ateş Ruhları’ndan düşünce aşamasında (*Rupa* aşamasında) ayrıldığı dönemde, Kişilik Ruhları da kendilerinden bazı oluşumları dışarıya çıkarıp ayırmışlardır. Bunlar, bir araya toplanan belirsiz düşünce cevherinden oluşur, bulut benzeri bir biçimde çö-

zülür ve böylece akıp gider. Bunlardan bağımsız oluşumlar olarak söz edilemez, ama bunlar sadece düzensiz, genel bir kütledir. Bu, ilk basit âlemdir. Astral aşamada, benzer bir şey, Ateş Ruhları'ndan ayrılıp çıkar. Bu, rüya benzeri imge bilincinin telakkilerine benzer ve gölgeli imgeler ya da hayallerden oluşur. Bunlar ikinci basit âlemi meydana getirirler. Fiziksel aşamanın başlangıcında, imge benzeri belirsiz oluşumlar nihayet Alacakaranlık Ruhları'ndan ayrılıp çıkarlar. Bunlar da bağımsızlığa sahip değildirler, ama insanların ve hayvanların tutku ve duygularına benzer güçleri ortaya çıkarabilirler. Bağımsız olmayan, vızıldayan duygular üçüncü basit âlemi oluştururlar. Rüya benzeri bir imge bilinci ile ya da bilinçli imge bilinci ile donatılmış varlıklar için, üçüncü basit âlemin bu yaratıları, yayılan bir ışık, renk tabakaları, koku, tat, çeşitli tonlar ve sesler bağlamında algılanabilir, fakat tüm bu tür algıların bir hayali andırdığı düşünülmelidir.

Böylece dünyanın, astral ilk örneğinden çıkıp da latif bir ether bedeni halinde yoğunlaştığında, etherden oluşmuş temel bir mineral kütlesinden ve yine etherden oluşmuş bitki, hayvan ve insandan meydana gelen bir yığın halinde olduğunu hayal edebiliriz. Basit âlemin yaratıkları da bu yığındaki aralıkları doldurur ve öteki varlıklara nüfuz ederler.

Dünya, sözünü ettiğimiz âlemlerde çok çeşitli şekillerde etkin halde olan Yüce Manevi Varlıklar 'ca iskân edilmiştir. Bunlar manevi bir topluluk, diğer bir deyişle manevi bir devlet oluştururlar. Yaşadıkları yer ile atölyeleri dünyadır ve tıpkı bir salyangozun kendi kabuğunu taşıması gibi beraberlerinde taşırlar. Bu dönemde, bugün dünya-

dan Güneş ve Ay olarak ayrılan cisimlerin hâlâ dünyayla birleşik olduğu unutulmamalıdır. Ancak daha sonra her iki göksel cisim de dünyadan ayrılırlar.

“Yüksek düzeydeki insan”, yani “İnsanın Yüce Ruhu” -”yaşamsal maneviyat”- “beşeri maneviyat”- *Atma-Buddhi-Manas* bu aşamada henüz bağımsızlığa sahip değildir. Hâlâ manevi devletin bir üyesidir ve o dönemde, tıpkı bir insan elinin, bağımlı bir uzuv olarak bir insan organizmasına bağlı olması gibi, Form Ruhları’na bağlıdır.

Böylece dünyanın oluşumunu, kendi fiziksel aşamasının başlangıcına kadar izledik. Bundan sonra, bu safhada her şeyin nasıl daha ileriye doğru geliştiğini göstereceğiz. Bundan önceki gelişme, böylece, Akaşa Kayıtları’nın önceki bölümlerinde dünyanın gelişmesiyle, ilgili olarak söylenenlerle devam edecektir.

Burada formdan yoksun, formu olan, astral ve fiziksel hal olarak sözü edilen türden gelişme hallerine, ufak bir döngüdeki (bir çığırdaki) farklılıkları oluşturmaları bağlamında, Teozofi metinlerinde “Küreler” denir. Bu vesileyle, bir *Arupa* [formdan yoksun], bir *Rupa* [formu olan], bir astral ve bir de fiziksel küreden bahsedilebilir. Bazıları bu tür bir tanımlamayı doğru bulmazlar. Fakat burada, bilimsel adlandırma konularından daha fazla söz etmeyeceğiz. Gerçekten de önemli olan isimler değil, olguların kendileridir. Elden geldiğince betimlemeye çalışmak, isimler hakkında kaygılanmaktan çok daha iyidir. Bunlar sonuçta her zaman, bir anlamda yanlış olacaktır. Çünkü manevi dünyadaki olgulara, duyular dünyasından gelen isimler verilmelidir ve dolayısıyla da insan sadece teşbihler aracılığıyla konuşabilir.

İnsanın dünyasına ilişkin gelişmenin betimlenmesi, dünyanın fiziksel yoğunlaşmasının başlangıcına kadar getirildi. Şimdi, bu aşamada, insanın bu dünyasının gelişme aşaması temsil edilmelidir. Daha sonra Güneş, Ay ve Dünya olarak ortaya çıkan şey, hâlâ tek bir cisimde birleşmiştir. Bu cisim, sadece incelmış ether cevherine sahiptir. Sadece bu madde içinde, daha sonra insanlar, hayvanlar, bitkiler ve mineraller olarak ortaya çıkacak olan varlıklar kendi varoluşlarına sahiptirler. Bundan öteye bir gelişme için, bir gök cismi önce ikiye ayrılmalıdır, ki bunlardan biri sonraki Güneş olur ve diğeri ise sonraki Dünya'yı ve sonraki Ay'ı hâlâ bileşik bir formda barındırır. Ancak daha sonra, bir bölünme süreci yine bu bileşik gök cisminde meydana gelir; bugünkü Ay'a dönüşeni çekilip çıkarılır ve Dünya tek başına insanın ve diğer yaratıkların yaşadığı yer olur.

Geleneksel Teozofi öğrencisi, bir gök cisminin ikiye ayrılmasının, ikinci ana insan soyunun gelişmesinin yerleştirildiği dönemde meydana geldiğini açıkça anlamalıdır. Bu soyun insan ataları, rafine etherik bedenlere sahip formlar olarak betimlenmişti. Fakat bunların bizim günümüzdeki dünyada, bunun kendini zaten Güneş'ten ayırmasından ve Ay'ı çekip çıkarmasından sonra gelişmiş olabileceği düşünülmemelidir. Bu ayrılmadan sonra, bu tür ether bedenler artık olası değildi.

İnsanlığın gelişimi, açıklamamızın şimdi ulaştığı ve bizi günümüze getiren döngüye kadar izlendiği takdirde, güncel olanın beşincisi olduğu bir dizi ana aşamanın farkına varırsınız.

Akaşa Kayıtları'nda bundan önce yapılan açıklamalar, zaten bu aşamaları işlemiştir. Burada biz sadece, bu tartış-

manın daha derinleştirilmesi için gerekli olanları tekrarlayacağız.

İlk ana aşamada, insanın atalarını oldukça incelmış etherik oluşumlar olarak görürüz. Geleneksel Teozofi, bir şekilde hatalı olarak bu oluşumları ilk kök-soy olarak adlandırır. Bu aşama, esas olarak ikinci dönem boyunca devam eder ki, Teozofi'de ikinci kök-soy bunun içine yerleştirilir. Bu gelişme aşamasına kadar, Güneş, Ay ve Dünya hâlâ tek bir gök cisimidir. Sonra Güneş bağımsız bir cisim halinde ayrılıp kopar. Böylece sayesinde insanın atalarının kendi etherik koşullarında korunabileceği güçleri edinir. Güneş'in ayrılmasıyla birlikte, insan formlarının ve aynı zamanda insanın kardeş yaratıklarına ait formların yoğunlaşması da meydana gelir. Bu yaratıklar şimdi kendilerini, yaşayacakları bu yeni yaşam ortamlarına uydurmak zorundadırlar.

Fakat bu yaşam ortamından ayrılanlar sadece maddi güçler değildir. Aynı zamanda belirli, bir gök cisminde manevi bir topluluk oluşturdukları açıklanan Manevi Varlıklar da burayı terk eder. Bunların varlığı, Güneş'in kendinden dışladığı gök cismine kıyasla, Güneş'le daha yakın bir bağlantı sergiler. Eğer bu oluşumlar daha sonra dünyada ve Ay'da gelişen güçlerle birleşmiş bir halde kalsaydı, kendileri daha da gelişip uygun seviyelerine ulaşamazlardı. Bu ekstra gelişme için yaşayacakları yeni bir yere gereksinim duydular. Bu, kendileri için, Güneş tarafından, Güneş'in kendini, deyim yerindeyse, Dünya ve Ay güçlerinden temizlemesinden sonra sağlanmıştı.

Şimdi bu varlıkların bulundukları aşamada, bunlar, Dünya ve Ay kuvvetlerine ancak dışarıdan, Güneş'ten etki edebilirler.

Açıkladığımız bu ayrılmanın nedeni anlaşılabilir. Bu zamana dek, insandan üstün olan bazı oluşumlar, yukarıda betimlenen gök cisminde kendi gelişmelerini sürdürdüler; artık bunun bir bölümünün üzerinde de kendileri için hak iddia etmekte ve gerisini insana ve insanın kardeş yaratıklarına bırakmaktadırlar.

Güneş'in ayrılması sonucunda, insanın ve onun kardeş yaratıklarının gelişiminde radikal bir devrim meydana geldi. Sanki daha yüksek bir varoluş düzeyinden daha aşağıya düşmüş gibi oldular. Bunu yapmak zorundaydılar, çünkü o yüce varlıklarla yakın bağlantıyı kaybetmişlerdi. Daha başka evrensel olaylar meydana gelmediği takdirde, kendi gelişimlerinde bir çıkmaza gireceklerdi. Diğer evrensel olaylar sayesinde bu konuda ilerleme yeniden teşvik edilmiş ve gelişme oldukça farklı kanallara yönlendirilmiştir.

Bütünden ayrılan Ay'da, şimdi birleşmiş olan ve o dönemde hâlâ dünyanın içinde bulunan güçlerle ileriye yönelik bir gelişme mümkün olmayacaktı. Günümüz insanlığı bu güçlerle meydana getirilemezdi. Fakat bunun yerine, üçüncü büyük döngü sırasında gelişmiş, öfke, nefret vb. gibi duyguların kendisinde ölçüsüzlük ve hayvansallık noktasına kadar arttığı bir tür varlık üretebilirdi.

Belirli bir dönem boyunca bu gerçekten de böyle oldu. Güneş'in kopup ayrılmasının yakın sonucu, insanın atalarının üçüncü başlıca aşamasının ortaya çıkmasıydı. Bu, Teozofi dilinde üçüncü kök-soy, yani Lemuryalılar olarak anılır. Yine, bu gelişme koşuluna yönelik olarak "soy" teriminin kullanılması özellikle yerinde olmayabilir. Çünkü gerçek anlamda, o dönemdeki insanın ataları, bugün "soy" olarak tanımlananla kıyaslanamaz. Uzak geçmişin ve gele-

ceğin evrimsel formlarının bugünkünden tamamen farklı olmasından ötürü, günümüzün adlandırmaları sadece geçici olarak işe yarayabilir ve gerçekte o uzak dönemlere ilişkin tüm anlamlarını yitirirler.

Aslında “soylar”dan ancak, yukarıda tanımlanan üçüncü ana aşamanın (*Lemurya*) yaklaşık üçte ikilik kısmında ulaşılan gelişmeyle bağlantılı olarak söz edilebilir. Bugün “soy” olarak adlandırılan şey oluşmuştur. Bu nitelik Atlantis gelişimi döneminde korunmuş ve daha da öteye, zamanımızın beşinci ana aşamasına ulaşmıştır. Fakat zaten bizim beşinci çağımızın sonunda, “soy” sözcüğü yine tüm anlamını yitirecektir. Gelecekte insanlık, “soy” olarak tanımlanması olanaksız kısımlara ayrılacaktır. Bu açıdan, geleneksel Teozofi terminolojisi, birçok karışıklığa neden olmuştur. “Soy” ifadesi sadece insanlığın gelişmesinde belirli bir aralık için kullanılmalıdır. Bundan önce ve sonra, soylardan tamamen farklı olan evrimsel formlar yer alır.

Sadece Akaşa Kayıtları'nın doğru çözülmesi kişiyi, bizim burada yaptığımız türden bir açıklama getirmeye yetkili kılar. Bunu çözen kişi de kendisinin hakiki okült spiritüel soruşturma ile tamamen uyum içerisinde olduğunu bilir. Aksi takdirde”, Teozofi literatürünün değerli yapıtlarına karşı bu tür itirazlarda bulunmayı kesinlikle düşünmezdik.

İnsanlığın gelişmesinin üçüncü ana aşaması, önce “soylar”ın meydana geldiği bir safha olarak ortaya çıkar. Bu olay, Ay'ın dünyadan ayrılması sonucunda ortaya çıkmıştı. Bu ayrılığa, iki cinsiyetin ortaya çıkması eşlik etmişti. İnsanlığın gelişiminin bu aşamasına, Akaşa Kayıtları'ndan alınan açıklamalarda defalarca atıfta bulunulmuştur. Hâlâ

Ay ile birleşmiş olan Dünya, Güneş'ten ayrıldığında, insan-
da erkek ve dişi cinsiyet henüz mevcut değildi. Her insan,
iki cinsiyeti de hâlâ oldukça rafine olan kendi bedeninde
birleştirmişti.

Buna karşın, insanın bu çift cinsiyetli atalarının, günü-
müz insanıyla kıyaslandığında düşük bir gelişme düzeyin-
de oldukları unutulmamalıdır. Alt düzeydeki güdüler, öl-
çülemeyecek derecedeki bir enerjiyle hareket ediyordu ve
manevi gelişmeye ilişkin henüz hiçbir şey mevcut değildi.
Manevi gelişmenin uyarılması ve aşağı düzeydeki güdüler-
in belirli sınırlamalarla kısıtlanması, Dünya'nın ve Ay'ın
ayrılmasıyla birlikte Dünya'nın, diğer gök cisimlerinin etki
alanına girdiği olgusuna dayanır. Dünya'nın diğer gökci-
simleriyle bu son derece anlamlı işbirliği, yabancı gezegen-
lerle karşılaşması, Teozofi'de Lemurya olarak adlandırılan
dönemde meydana gelmiş olup, Akaşa Kayıtları'nın ileriki
bir bölümünde aktarılacaktır.

Aynı gelişme süreci bir kez daha, fakat farklı bir bakış
açısından açıklanacaktır. Bu oldukça belirli bir nedenden
ötürü yapılmıştır. İnsan yüce âlemlerle ilgili hakikatlere
hiçbir zaman çok fazla açıdan bakamaz. Herhangi bir açı-
dan, sadece en zayıf yorumun verilmesinin olası olduğu
anlaşılmalıdır. İnsan en farklı yönlerden aynı şeye baktı-
ğında, bu yolla elde edilen izlenimler, çok daha canlı bir
resmi oluşturmak için ancak kademeli olarak birbirini ta-
mamlar. Sadece bu tür, kuru ve şematik olmayan telakkiler,
yüce âlemlere nüfuz etmek isteyen kişiye yardımcı olabilir.
Resimlerin canlı ve renkli olması ölçüsünde, insan daha
yüksek gerçekliğe yakınlaşmayı umut edebilir.

Bugün kuşkusuz birçok kişide güvensizlik yaratan

şey, sadece, yüce âlemlerden kaynaklanan resimlerdir. Kişi, kendisine gezegenlerin gelişmesi vs. hakkında birçok ismi içeren telakkiye dayalı şemalar ve sınıflandırmalar verilmesinden oldukça memnundur; fakat duyuyötesi dünyaları tıpkı bir gezginin Güney Amerika manzaralarını betimlemesi gibi tanımlamaya kalkıştığında işler çıkmaza girer. Dolayısıyla, insan, cansız şemalar ve isimler aracılığıyla değil de, canlı, hayat dolu resimler aracılığıyla kişiye yararlı bir şeyler verilebileceğini anlamalıdır.

Dünya'nın Dört Yönlü İnsanı

Bu betimlemede, insanı bizim hareket noktamız olarak ele alacağız. Bugünkü dünyada yaşayan insan, fiziksel beden, ether ya da yaşam bedeni, astral beden ve “Ben”den oluşur. Dört yönlü insan doğası, kendi içinde daha yüce gelişmelere yönelik eğilimleri barındırır. “Ben”, kendine özgü inisiyatifi ile “alt” bedenleri dönüştürür ve böylece bunları insan doğasının yüce kısımlarına dahil eder. Astral beden “Ben” tarafından soylulaştırılması ve saflaştırılması “beşeri maneviyat”ın (*Manas*’ın) gelişmesine neden olur. Ether ya da yaşam bedeninin dönüşümü ise “yaşamsal maneviyat”ı (*Buddhi*’yi) yaratır. Fiziksel beden dönüşümü de “İnsanın Yüce Ruhu”nu (*Atma*’yı) yaratır. Astral bedenin dönüşümü, dünyanın gelişiminin şimdiki döneminde tam bir gelişme halindedir. Ether bedeninin ve fiziksel be-

denin bilinçli dönüşümü ise daha sonraki dönemlere ait olup, şimdilik bu sadece inisiyeler, yani manevi bilimlerde eğitilmiş olanlar ve bunların öğrencileri arasında başlamıştır.

İnsanın *bu* üç yönlü dönüşümü, bilinçli bir dönüşümdür. Dünyanın bundan önceki gelişimi sırasında söz konusu bedenlerde az çok bilinçsiz bir dönüşüm yaşanmıştı zaten. İşte, duyulara ait ruhun, anlığa [entelekt'e] ait ruhun ve bilince ait ruhun kökeni, astral beden, ether beden, fiziksel beden bu bilinçsiz dönüşümünde aranmalıdır.

Okur şimdi, insanın üç bedeninden (fiziksel, ether ve astral beden) hangisinin kendi işlevi açısından en mükemmel olduğunu açıklığa kavuşturmalıdır. Fiziksel beden en alt seviyede ve dolayısıyla en az mükemmel olduğu kolaylıkla düşünülebilir. Fakat bu hatalı bir düşüncedir. Astral beden ile ether bedeninin gelecekte daha yüksek bir mükemmellik derecesine ulaşacakları doğrudur, ama şimdi olduğu biçimiyle fiziksel beden, diğerlerinden daha mükemmeldir. İnsan, sırf bu fiziksel bedeni dünyadaki en alt seviyedeki doğa âlemiyle, yani mineraller âlemiyle paylaştığı içindir ki, belirttiğimiz bu hatanın yapılması mümkün olur. Çünkü insan, daha yüksek düzeydeki bitki dünyasıyla ortak ether bedenine ve hayvan dünyasıyla da ortak astral bedene sahiptir.

Şimdi insanın fiziksel bedeninin, geniş mineraller âleminde mevcut olan aynı cevherler ile güçlerden oluştuğu doğrudur. Fakat bu cevherler ile güçlerin insan bedenindeki etkileşim tarzı, yapısal bir bilgeliğin ve mükemmelliğin ifadesidir. İnsan bu yapıyı sadece kuru bir entelektüellikle değil de tüm hissiyatıyla incelemeye girişirse, bu önerme-

nin doğruluğu hakkında çok geçmeden ikna olacaktır. İnsanın fiziksel bedeninin herhangi bir kısmı, örneğin, üst uyluk kemiğinin en yüksek kısmı, bu gözlemin konusu olarak seçilebilir. Bu, şekilsiz bir madde yığını olmayıp, en ustaca bir tarzda, farklı yönlerde uzanan ufak kirişler halinde bir araya getirilmiştir. Hiçbir modern mühendislik becerisi, bir köprüyü ya da benzer bir şeyi bu tür bir bilgelikle yapılandıramazdı. Bugün bu tür şeyler hâlâ en mükemmel insan bilgeliğinin ulaşabileceğinden çok ötedir. Söz konusu kemik, bilgece bir biçimde öyle yapılmıştır ki, ufak kirişlerin düzenlenmesi aracılığıyla insan gövdesinin desteklenmesi için gerekli taşıma kapasitesine en az miktardaki madde ile ulaşılabilir. En az madde miktarı, güç bağlamında en büyük olası etkinin elde edilmesi için kullanılmıştır. Böyle bir “doğal mimarının başyapıtı” karşısında insan ancak hayranlığa gark olabilir. İnsanın beyni ya da kalbinin mucizevi yapısı ya da insanın fiziksel bedeni bütünüyle bundan daha az hayranlık uyandırmaz. Bu ancak, örneğin astral bedeninin insanlığın gelişiminin günümüz aşamasında ulaştığı mükemmellik derecesi ile kıyaslanmalıdır. Astral beden, hoşnutluk ve hoşlanmama, tutkular, güdüler ve isteklerin vs. bir taşıyıcısıdır. Fakat bu astral bedene saldıran her şey, fiziksel bedeninin bilgece düzenine karşı suç işler! İnsanın tükettiği uyarıcıların büyük bir kısmı kalp için zehir oluşturur. Bundan da, kalbin fiziksel yapısının meydana getirdiği faaliyetin, astral bedenin faaliyetinden daha bilgece bir tarzda işlediği görülür. Hatta astral bedeninin bilgeliğe karşı çıktığı bile söylenebilir. Gelecekte astral bedeninin daha yüksek bir bilgeliğe ulaşacağı doğrudur. Fakat şimdi bu beden, fiziksel beden kadar

mükemmel değildir. Ether bedeni içinde, aynı zamanda, an be an hata ve yanılmadan geçerek, el yordamıyla bilgeliğe doğru mücadele etmesi gereken “Ben” için de, buna benzer bir şeyin doğru olduğu gösterilebilir.

İnsanın kısımlarının mükemmellik seviyeleri karşılaştırıldığında, insan kolaylıkla şimdiki haliyle fiziksel bedenin en mükemmel, ether bedeninin daha az mükemmel, astral bedenin bundan daha az mükemmel olduğunu ve şimdiki haliyle de “Ben”in insanın en az mükemmel kısmı olduğunu kolaylıkla keşfedecektir. Bu, insanın yaşadığı gezegensel gelişim süreci içinde en çok insanın fiziksel bedeni üstünde çalışılmış olduğu olgusuna dayanır. İnsanın bugün fiziksel beden olarak taşıdığı şey, Satürn, Güneş, Ay ve Dünya’nın tüm gelişimsel aşamalarından geçerek, bugünkü Dünya safhasına ulaşmıştır. Gezegensel cisimlerin bütün kuvvetleri art arda bu beden üstünde çalışmıştır, öyle ki kademeli olarak günümüzün mükemmellik derecesine ulaşılabilmiştir. Dolayısıyla, fiziksel beden günümüz insanının en eski kısmıdır.

Bugün insanda ortaya çıktığı haliyle ether bedeni, Satürn dönemi sırasında kesinlikle mevcut değildi. Bu ancak, Güneş gelişimi sırasında eklenmişti. Dolayısıyla dört gezegensel cismin güçleri, tıpkı fiziksel bedende olduğu gibi, bunun üzerinde sadece üçünün güçleri, yani Güneş’in, Ay’ın ve Dünya’nın güçleri bunu gerçekleştirmişlerdi. Dolayısıyla bu, halen fiziksel bedenin kendi işlevleri açısından mükemmel olduğu derecedeki bir mükemmelliğe ancak gelişimin gelecekteki bir döneminde erişebilir. Astral beden, fiziksel beden ile ether bedenine ancak Ay döneminde katıldı. “Ben” ise bunu ancak Dünya döneminde gerçekleştirdi.

İnsanın fiziksel bedeninin gelişiminin belirli bir aşamasına Satürn'de ulaştığı ve bu gelişmenin Güneş'te ileriye taşındığı ve o dönemden başlayarak da fiziksel beden bir ether bedeninin taşıyıcısı haline gelebildiği unutulmamalıdır. Satürn'de bu fiziksel beden, son derece karmaşık bir mekanizma olduğu bir noktaya ulaşmıştı. Fakat bu, kendi içinde yaşama dair hiçbir şeyi içermiyordu. Bunun yapısının karmaşıklığı nihayet bunun çözünmesine neden oldu. Çünkü bu karmaşıklık öyle bir dereceye ulaşmıştı ki, fiziksel beden artık kendini sadece kendine etki eden mineral güçler sayesinde besleyemez hale gelmişti. İşte insan bedenlerinin bu çöküşü, Satürn'ün yok olmasına yol açtı.

Satürn, günümüzün doğal âlemlerinden mineraller âlemine, bitkiler âlemine ve hayvanlar âlemine sahip olmayıp, sadece insanlar âlemine sahipti. Günümüzde hayvan, bitki ve mineral olarak bilinenler, Satürn'de henüz mevcut değildi. Bu gökcisminde günümüzün dört doğal âleminden, sadece, kendi fiziksel bedeni içindeki insan mevcuttu ve aslında bu fiziksel beden de bir tür karmaşık mineralden ibaretti. Diğer âlemlerin ortaya çıkması ise, bütün varlıkların art arda gelen gökcisimleri üzerinde tam bir gelişmeye ulaşamamalarına dayanıyordu. Dolayısıyla, Satürn'de gelişmiş insan bedenlerinin sadece bir kısmı Satürn hedefine tam olarak ulaşmıştı. Bu hedefe ulaşan insan bedenleri, Güneş döneminde kendi eski formlarında sanki yeni bir varoluşa uyanmışlardı ve bu forma ether bedeni nüfuz etmişti. Bunlar böylece gelişip daha yüksek bir mükemmellik seviyesine eriştiler. Bunlar bir tür bitki-insan oldular. Satürn'deki gelişmenin tam hedefine ulaşamayan insan bedenleri ise, Güneş döneminde, bundan önce ta-

mamlamadıklarına devam etmek zorundaydılar. Fakat bunu, Satürn'de bu gelişme için mevcut olana kıyasla daha güç koşullarda yapmalıydılar. Bunlar böylece, Satürn'de tam hedefe ulaşanların gerisinde kalmışlardı. Sonuçta, Güneş'te, insanlar âlemine ek olarak yeni bir doğal âlem daha ortaya çıktı.

Günümüzün insan bedeninde yer alan tüm organların zaten Satürn'de gelişmeye başladığını düşünmek hatalı olurdu. Bu, doğru değildir. Daha çok insan bedenindeki duyusal organların kökeni, bu eski zamana dayanır. Gözün, kulağın vs. ilk ilkel örnekleri, bu denli erken bir dönemde var olmuştu. Bu ilkel örnekler Satürn'de, şimdi "cansız kristallerin" dünyada oluştuğuna benzer bir biçimde oluşmuştu. Bugünkü organlara denk düşen o zamanki organlar, şimdiki formların, birbirini izleyen gezegensel dönemlerin her birinde daha ileri düzeydeki bir mükemmelliğe erişecek şekilde defalarca kendilerini dönüştürmek suretiyle edinmişlerdi. Satürn'de bunlar fiziksel araçlardan başka bir şey değildi. Güneş'te ise bunlar dönüşmüştü. Çünkü bir ether ya da yaşam bedeni bunlara nüfuz etmişti. Böylece, bunlar yaşam sürecine dâhil edilmişti. Bunlar canlı fiziksel araçlar haline geldiler. Bunlara, insanın fiziksel bedeninin, ancak bir ether bedeninin etkisi altında gelişebilen kısımları, yani büyüme, beslenme ve üreme organları eklenmişti. Kuşkusuz, bu organların Güneş'te gelişen ilk ilkel örnekleri, yine, mükemmellik açısından, bugün sahip oldukları formları andırmazlardı.

İnsan bedeninin o dönemde fiziksel beden ve ether bedeninin etkileşimi aracılığıyla elde ettiği en üst seviyedeki organlar, bugün salgıbezi olarak gelişenlerdir. İnsanın

Güneş'teki fiziksel bedeni böyle bir salgıbezi sistemidir ki, buna denk gelen gelişme düzeyinin duyu organları, bu sisteme nakşedilmiştir.

Bu gelişme Ay'da devam etti. Fiziksel beden ile ether bedenine astral beden de eklendi. Böylece sinir sisteminin ilk ilkel örneği salgıbezlerinden oluşmuş duyular, bedenine dâhil edildi. İnsanın fiziksel bedeninin birbirini izleyen gezegensel gelişme dönmelerinde giderek daha karmaşık hale geldiği görülebilir. Ay'da bu, sinirler, salgıbezleri ve duyulardan oluşur. Duyuların arka planında iki yönlü bir dönüşüm ve mükemmelleşme süreci yer alır. Oysa sinirler, gelişmelerinin ilk evresindedirler. Ay insanına bir bütün olarak bakıldığında, üç kısımdan oluşur: Fiziksel beden, ether bedeni ve astral beden. Fiziksel beden de üç bölümlüdür: Bu bölünme ise Satürn, Güneş ve Ay güçlerinin çalışmasının bir sonucudur. Ether bedeni sadece iki bölümlüdür; kendi içinde sadece Güneş'in ve Ay'ın çalışmasının etkisine sahiptir. Astral beden ise sadece tek bölümlüdür. Bunun üzerinde sadece Ay güçleri çalışmışlardır.

Ay'da astral bedenin özümsemesi aracılığıyla, insan bir duygular yaşamına, belirli bir içselliğe yatkın hale geldi. Kendi astral bedeni içinde, kendi çevresinde meydana gelen şeylere ilişkin imgeler oluşturabiliyordu. Bu imgeler bir bakıma günümüz insan bilincinin rüya imgeleriyle karşılaştırılacaktır. Fakat bunlar daha canlı ve renklidir ve en önemlisi, dış dünyadaki olaylara ilişkindir, oysa günümüzün rüya imgeleri, günlük yaşamın sadece yankıları ya da içsel veya dışsal olayların berrak olmayan yansımalarıdır. Ay bilincinin imgeleri ise, tamamen, dışsal olarak ilişkili oldukları şeye karşılık geliyordu. Örneğin, bu şekilde ta-

nımlanmış, fiziksel beden, ether beden ve astral bedenden oluşan bir Ay insanının, bir diğer Ay varlığına yaklaştığını varsayın. Bu varlığı uzamsal bir nesne bağlamında algılayamayacağı doğrudur, çünkü bu ancak insanın dünya bilincinde mümkün olmuştur. Fakat Ay insanının astral bedeninde ortaya çıkacak bir imge, kendi rengi ve biçimiyle, diğer varlığın bu Ay insanına karşı iyi ya da kötü niyetli olduğunu, kendisi için yararlı mı yoksa zararlı mı olacağını oldukça doğru olarak ifade edecekti. Sonuçta, Ay insanı kendi davranışını tamamen, kendi imge bilincinde ortaya çıkan imgeler uyarınca düzenleyebilirdi. Bu imgeler kendisi için tam bir yön bulma aracıydı. Astral bedeninin alt düzeydeki doğa âlemleriyle ilişkiye girmek için gereksindiği fiziksel araç ise, fiziksel bedene entegre edilen sinir sistemiydi.

Burada açıklanan insanın dönüşümünün, Ay döneminde meydana gelebilmesi için, büyük bir evrensel olayın desteğine gerek duyuluyordu. Astral bedeninin ve bir sinir sisteminin ilgili gelişmesinin fiziksel bedene entegre edilmesi, ancak, bundan önce tek bir cisim olan Güneş'in, Güneş ve Ay halinde ikiye bölünmesi sayesinde mümkün olmuştu. İlk sabit bir yıldız düzeyine ilerlemişti, öteki de bir gezegen olarak kalmıştı. Güneş de bu süreçten vaktiyle geçmişti. Ay, kendisinden koptuğu Güneş'in çevresinde dönmeye başlamıştı. Bu olay aracılığıyla, Güneş'te ve Ay'da yaşayan her şey içinde önemli bir dönüşüm ortaya çıktı. Burada bu dönüşüm sürecini sadece Ay yaşamını ilgilendirdiği ölçüde izleyeceğiz. Fiziksel beden ile astral bedenden oluşan insan, Güneş'ten koptuğunda Ay ile birleşmiş bir halde kalmıştı. İnsan böylece tamamen yeni varoluş

koşullarına girdi. Çünkü Ay, Güneş'in içerdığı güçlerin sadece bir kısmını kendisiyle birlikte götürdü ve bu kısım da insanı, üzerinde yer aldığı göksel cismin tesiri altına kaldı. Güneş, güçlerin diğer kısmını kendi içinde tutmuştu. Bu sonuncu kısım şimdi dışarıdan Ay'a ve dolayısıyla burada yaşayan insana gönderiliyordu. Bundan önceki ilişki varlığını sürdürdüğü takdirde, Güneş'in tüm güçleri insana kendi faaliyet sahnesinden ulaşmaya devam etmiş olsaydı, astral bedenin imgelerinin uyanmasında kendini gösteren o içsel yaşam gelişemeyecekti. Güneş gücü, dışarıdan olmak üzere, fiziksel beden ve ether bedeni üzerindeki faaliyetine devam etti; zaten her ikisini bundan önce de etkilemişti. Fakat bu iki beden bir kısmını, bir ayrılma ile yeni yaratılan gök cismi Ay'dan kaynaklanan tesirler için özgür bıraktı. Dolayısıyla Ay'da insan iki yönlü bir tesir altındaydı; bunlar, Güneş'in ve Ay'ın tesiriydi. Fiziksel beden ile ether bedeninden hareketle, astral beden aşılmasına olanak tanıyan iki kısmın gelişmesi, Ay'ın tesirine dayanır. Bir astral beden, ancak, Güneş'in güçleri ona kendi gezegeninde değil de dışarıdan ulaştığında imgeler yaratabilir. Ay tesirleri duyuşsal algılaşmanın ilkel örneklerini ve salgı bezlerinin oluşturduğu organları öylesine dönüştürmüştü ki, bunlara bir sinir sistemi entegre edilebilirdi. Güneş'in tesirlerinin sayesinde de, sinir sisteminin araç olduğu imgeler, yukarıda betimlenen tarzda dışta gerçekleşen Ay olaylarına denk geldi.

Gelişme bu şekilde ancak belirli bir noktaya kadar ilerleyebilirdi. Bu nokta aşıldığı takdirde, Ay insanı, imgelerden oluşan kendi içsel yaşamında katılaşacaktı ve böylece Güneş'le olan tüm bağlantıyı kaybedecekti. Zamanı geldi-

ğinde, Güneş yine Ay'ı özüksedi ve böylece yine belirli bir süre için her ikisi de tek bir cisim oluşturdular. Bu birleşme, insanın oldukça ileri bir aşamada olduğu döneme dek sürdü, öyle ki, insanın Ay'da meydana gelmesi söz konusu olabilecek katılaşması, yeni bir gelişme aşamasıyla önlenbilirdi. Bu meydana geldiğinde, yeni bir ayrılma ortaya çıktı; fakat bu kez Ay, Güneş'in güçlerini yanına aldı, ki daha önce bunları birlikte götürmemiştir. Bu sayede, bir süre sonra bir ayrılma daha meydana geldi. Güneş'ten son ayrılan, artık Dünya'da ve Ay'da yaşayan tüm güçleri ve varlıkları içeren bir gökcismi idi. Böylece Dünya, hâlâ kendi içinde, artık çevresinde dönen Ay'ı barındırıyordu. Ay, Dünya'nın içinde kaldığı takdirde, hiçbir zaman, günümüzünki dâhil, hiçbir insan gelişimine sahne olamazdı. Bugünkü Ay'ın güçleri, önce dışarıya atılmalı ve insan böylece arınmış dünya sahnesinde kalmalı ve kendi gelişmesine burada devam etmeliydi. Bu şekilde, eski Güneş'ten üç gök cismi çıkıp gelişmiş oldu. Bu cisimlerden ikisinin, yeni Güneş ile yeni Ay'ın güçleri dışarıdan Dünya'ya ve dolayısıyla burada yaşayanlara gönderildi.

Gökcisimlerinin gelişmesindeki bu ilerleme sayesinde, üç bölümlü insan doğasına, tıpkı hâlâ Ay'da olduğu gibi, dördüncü bölümün, yani "Ben" in kendini entegre etmesi mümkün oldu. Bu entegre oluş; fiziksel beden, ether bedeninin ve astral beden mükemmelleştirilmesi ile bağlantılıydı. Fiziksel bedenin mükemmelleştirilmesi, kalp sisteminin, kanın sıcaklığının hazırlayıcısı bağlamında buna dâhil edilmesinden oluşuyordu. Kuşkusuz, şimdi duyuşsal sistem, salgı bezleri sistemi ve sinir sisteminin, insan organizmasında bunlara yeni eklenmiş sıcak kan sistemiy-

le uyumlu olacak biçimde dönüşmesi gerekiyordu. Duyu organları, dıştaki nesnelerin algılanmasını olanaklı kılan 'nesne bilinci'nin eski Ay'ın imge bilicinden ortaya çıkmasını sağlayacak şekilde dönüşmüştü. Aslında, günümüz insanı bu 'nesne bilinci'ni sabah kalkıp da akşam uyuyana dek korumaktadır. Eski Ay'da duyular henüz dışa açılmış değildi; bilincin imgeleri içten hareketle ortaya çıkıyordu. İşte, duyuların bu dışa açılımı Dünya gelişiminde elde edilmiştir.

Yukarıda, Satürn'de oluşmuş tüm insan bedenlerinin kendileri için orada saptanmış hedefe ulaşamadıkları ve Güneş'te de, insanın o döneme özgü formunun yanı sıra, ikinci bir doğa âleminin geliştiği belirtilmişti. Birbirini izleyen gelişme aşamalarının her birinde, Güneş'te, Ay'da ve Dünya'da, her zaman hedeflerine ulaşamamış varlıkların bulunduğu ve bundan dolayı da alt seviyedeki doğa âlemlerinin ortaya çıktığı bilinmelidir. İnsana en yakın olan hayvanlar âlemi zaten daha Satürn'de geride kalmıştı. Ne var ki, kısmen, Güneş'teki ve Ay'daki elverişsiz koşullar altında bu gelişmeyi sağladı ve böylece, dünyada insan kadar gelişmiş olmamasına karşın, ıpkı insanın yaptığı gibi, kısmen sıcak kan sistemini edinme kapasitesine sahip oldu. Çünkü sıcak kan sistemi, dünya döneminden önce doğal dünyaların hiçbirinde mevcut değildi. Günümüzde soğuk kanlı (ya da değişken bir şekilde sıcak kanlı olan) hayvanlar ve bazı bitkiler, Güneş'te alt âleme ait bazı varlıklar bu âlemin diğer varlıklarının ulaştığı aşamaya bir kez daha ulaşamadıkları için var olmuşlardır. Günümüzün mineraller âlemi ise, aslında sadece son dönemde, yani Dünya döneminde var oldu.

Dünya'nın dört yönlü insanı, Güneş'ten ve Ay'dan, bu gök cisimleriyle bağlantılı kalan güçlerin tesirlerini alır. Güneş'ten bu güçler kendisine, ilerleme, büyüme ve oluşturma süreçlerini ulaştırır. Ay'dan ise katılaştırıcı, biçim verici güçler ulaşır. İnsan sadece Güneş'in tesiri altında kaldığı takdirde, ölçüsüzce hızlı bir büyüme süreci içinde çözüldü. Bu nedenle, uygun bir zamandan sonra Güneş'i terk etmek ve ayrılıp kopmuş olan eski Ay'da, aşırı hızlı gelişimini geciktirmek zorundaydı. Fakat eğer bundan sonra sürekli Ay'la bağlantılı kalsaydı, büyümesinin bu şekilde geciktirilmesi kendisini katı bir form halinde sertleştirecekti. Dolayısıyla, insan, bu iki tesirin birbirini uygun bir şekilde dengelediği Dünya gelişimine geçti. Bu sırada, daha yüce bir şeyin, [kitap boyunca, sayfa 21'teki dipnotta açıklandığı üzere 'ruh' diye çevirdiğimiz] 'can'ın içsel bir varlık halinde dört katmanlı beşer varlığına entegre edildiği noktaya da gelinmişti.

Fiziksel beden, formu, etkinlikleri ve hareketleri açısından, ether bedeninden, astral bedenden ve "Ben"den oluşan diğer kısımlarda olup bitenlerin bir ifadesi ve sonucudur. Bu noktada sonlandırdığımız "Akaşa Kayıtları" betimlemelerinde, gelişme sürecindeki insan varlığının bu diğer kısımlarının, kademeli olarak fiziksel beden oluşumuna nasıl müdahale ettiği ortaya çıkmıştır: Satürn gelişmesi sırasında bu diğer kısımlardan hiçbiri henüz insanın fiziksel bedeni ile bağlantılı değildi. Fakat insan bedeninin gelişiminin başlangıcı, bu dönemde gerçekleşmişti. Buna karşın, daha sonra ether bedeni, astral beden ve "Ben"den kaynaklanıp da fiziksel bedeni tesiri altına alan güçlerin, Satürn döneminde onu tesiri altına almamış olduğu

düşünülmemelidir. Daha o dönemde fiziksel bedeni tesir altına alıyorlardı, fakat bu, içeriden değil de bir bakıma dışarıdan gerçekleşiyordu. Diğer kısımlar henüz oluşmamış, insanın fiziksel bedeni ile bireysel varlıklar bağlamında henüz birleşmemişti; fakat daha sonra bunlarda birleşen güçler, sanki bu Satürn'ün çevresinden (atmosferinden) kaynaklanıyor gibi hareket ettiler ve bu bedenin ilk başlangıcını oluşturdular. Bu başlangıç daha sonra Güneş'te dönüştürülmüştü, çünkü bu güçlerin bir kısmı şimdi insanın aynı ether bedenini oluşturuyordu ve fiziksel bedeni artık sadece dışarıdan değil, içeriden de etki ediyordu. Aynı şey Ay'da da astral beden açısından gerçekleşti. Dünya'da fiziksel beden dördüncü kez dönüştürülmüş ve "Ben"e kucak açmıştı. İşte, şimdi "Ben", o bedenin içinde etkin haldedir.

Manevi bilim insanı için, fiziksel bedenin, kendi formunda ve kendi hareket tarzında sabit bir şey, sürekli bir şey olmadığı görülebilir. Fiziksel beden, sürekli bir dönüşüm sürecinden geçmektedir. Bu tür bir dönüşüm, bedenin gelişmesinde günümüz dünya döneminde de meydana gelmektedir. Okur, insan yaşamını ancak, bu dönüşüme ilişkin bir telakki oluşturabileceği konumda olduğu takdirde anlayabilir.

Manevi bilimlerin bakış açısından insan organlarının ele alınması, bunların son derece farklı gelişme aşamalarında olduğunu gösterir. İnsan bedeninde bu organlardan bazıları şimdiki formlarında aşağıya doğru, diğerleri ise yukarıya doğru bir gelişme aşamasındadır. Gelecekte bunların ilki giderek insan için önemini yitirecektir. Kendi işlevlerinin yeşerdiği dönemi geride bırakmışlardır. Bunlar körelecek ve nihayet insan bedeninden çekilip yok olacaktır.

Diğer organlar ise yukarıya doğru bir gelişme aşamasındadırlar; şimdi sadece bir tohum düzeyinde bulunan pek çok şeyi barındırırlar. Gelecekte, daha üstün bir işlev ile birlikte daha mükemmel formlar halinde gelişeceklerdir. Söz konusu ilk organlar arasında örneğin, benzer varlıkların meydana getirilmesine yönelik üreme organları sayılabilir. Gelecekte bunların işlevi diğer organlara geçecek ve kendileri önemini yitirecektir. İnsan bedeninde körelmiş bir halde mevcut olacakları bir dönem gelecek ve böylece bunlar sadece insanın önceki gelişiminin kanıtları bağlamında görüleceklerdi.

Diğer organlar, örneğin kalp ve bunun civarındaki oluşumlar, bir bakıma kendi gelişimlerinin başındadır. Şimdi bunlarda tohumsal düzeyde yer alan şeyler ancak gelecekte tam olgunluğa ulaşacaktır. Çünkü manevi bilimlerin telakkilerine göre, kalp ve bunun kan dolaşımıyla olan ilişkisi, bu bağlamda tamamen mekanik-maddeci telakkilere bağlı olan çağdaş fizyolojiye kıyasla oldukça farklı görülür. Bu sayede, manevi bilimler, çağdaş bilim tarafından iyi bilinen, fakat sahip olduğu olanaklarla tatmin edici bir açıklama getiremediği olguları aydınlatmayı başarır. Anatomi, yapısal açıdan, insan bedeninin kaslarının iki tür olduğunu gösterir. Bunlar, en ufak kısımları yumuşak şeritlerden ve düzenli çapraz çizgilerden oluşan kaslardır. Artık yumuşak kaslar genelde, kendi hareketlerinde insan iradesinden bağımsızdır. Örneğin, bağırsak yumuşak kası, düzenli hareketle besin posasını boylu boyunca iter, ki insan iradesi bunun üzerinde hiçbir etkiye sahip değildir. Göz irisinde bulunan kaslar da yine yumuşaktır. Bu kaslar, az ışığa maruz kaldığında gözbebeğinin büyümesine ve göze gelen

ışığın çok olması durumunda gözbebeğinin büzülmesine yol açan hareketleri meydana getirir. Bu hareketler de yine insan iradesinden bağımsızdır. Öte yandan, hareketlerin insan iradesinin etkisi altında yapılmasını sağlayan kaslar çizgilidir, örneğin kol ve bacakları hareket ettiren kaslar. Sonuçta bir kas olan kalp, bu genel durumda bir istisna oluşturur. İnsan gelişiminin şimdiki döneminde, kalp kendi hareketlerinde bir iradeye tâbi değildir, fakat bu “çapraz çizgili” bir kastır. Manevi Bilimler, bunun nedenini açıklar. Kalp sonsuza kadar şimdi olduğu gibi kalmayacaktır. Gelecekte oldukça farklı bir biçime ve değişik bir işleve sahip olacaktır. Kalp, istemli bir kas olma yolundadır. Gelecekte, insanın içsel ruh tepkilerinin sonucu olacak hareketleri gerçekleştirecektir. Gelecekte kalbin hareketleri, günümüzde elin kaldırılmasında ya da ayağın ilerletilmesinde olduğu kadar, insan iradesinin bir ifadesi haline geleceğinden, kalbin ne gibi bir öneme sahip olacağı ortadadır.

Kalbe ilişkin bu telakki, Manevi Bilimlerin, kalbin kan dolaşımıyla olan ilişkisine nasıl kapsamlı bir içgörüyle vâkıf olduğunu gösterir. Yaşama dair mekanik-maddeci doktrin, kalpte, kanı bedende düzenli bir biçimde taşıyan bir tür pompalama mekanizması görür. Burada kalp, kanın hareketinin nedenidir. Manevi Bilimlerin içgörüsü ise oldukça farklı bir şeyi gösterir. Bu içgörüye göre, kanın nabız gibi atması, tüm içsel devingenliği, ruh süreçlerinin bir ifadesi ve sonucudur. Ruh, kanın hareketinin nedenidir. Korkudan dolayı yüzün solması, utanç duygularının etkisi altında kızarmak, ruh süreçlerinin kandaki kaba etkisidir. Fakat kanda meydana gelen her şey, sadece ruhun yaşamında neler olduğunun bir göstergesidir. Oysa kanın nabız

gibi atması ile ruhun tepkileri arasındaki bağlantı, derin ve gizemlidir. Kalbin hareketleri, kanın nabız gibi atmasının nedeni değil de, bir sonucudur.

Gelecekte, istemli hareketler aracılığıyla kalp, insan ruhunda meydana geleni, dış dünyaya taşıyacaktır.

Benzer biçimde, yukarıya doğru bir gelişme aşamasında olan diğer organlar ise, konuşma aracı bağlamındaki işlevleriyle soluma organlarıdır. Halen bunların aracılığıyla insan kendi düşüncelerini hava dalgalarına dönüştürebilir. Böylece, kendi içinde deneyimlediklerini dış dünyaya aktarabilir.

İnsan, içsel deneyimlerini hava dalgalarına dönüştürür. Havanın bu dalga hareketi, kendi içinde olanı dışa vermektir. Gelecekte bu yolla, insan giderek içsel varlığına daha geniş bir çapta dış form kazandıracaktır. Bu doğrultudaki nihai sonuç, mükemmelliklerinin zirvesine ulaşmış konuşma organlarının aracılığıyla, kendi türünü üretmesi olacaktır. Dolayısıyla, bugün konuşma organları kendi içlerinde gelecekteki üreme organlarını tohum düzeyinde barındırır. Buluş çağında erkekte ses değişimi şeklinde bir mutasyonun meydana gelmesi, konuşma araçlarıyla üreme arasındaki gizemli bağlantının bir sonucudur.

İnsanın bütün fiziksel bedeni, bu şekilde, Manevi Bilimlerin bakış açısından ele alınabilir. Burada sadece birkaç örnek vermeyi istedik. Manevi bilimlerde, hem anatomi hem fizyoloji mevcuttur. Günümüz anatomisi ve fizyolojisi çok da uzak olmayan bir gelecekte, manevi bilimlerin anatomisi ve fizyolojisi tarafından döllenmeye ister istemez razı olacak, hatta kendilerini tamamen ona dönüştüreceklerdir.

Bu alanda, yukarıda verilen türden sonuçların sırf çıkarımlara, örneğin benzeşim sayesinde varılan sonuçlar gibi spekülasyonlara dayandırılmaması gerektiği, fakat sadece Manevi Bilimlerin gerçek araştırmasından kaynaklanması gerektiği özellikle ortaya çıkmaktadır. Bu zorunlu olarak vurgulanmalıdır, çünkü bir kez bazı içgörüler kazandıklarında, Manevi Bilimlerin ateşli üyeleri çok kolay bir şekilde fikirlerini boşlukta örmeye devam edebilirler. Bu yolla sadece hayallerin üretilmesine şaşmamak gerekir ve aslında bunlara bu tür araştırma alanlarında oldukça sık rastlanır.

Örneğin, kişi, yukarıda verilen betimlemeden şu sonucu çıkarabilir: İnsanın günümüzdeki üreme organları, gelecekte önemini yitiren ilk organlar olacağı için, geçmişte bu önemi elde edenler, ilk olarak bunlar olmuştu, demek ki bunlar, bir anlamda insan bedeninin en eski organlarıdır. Aslında bunun tam tersi doğrudur. Bugünkü formunu en son bunlar almışlardı ve bunu ilk kaybedecek de yine bunlar olacaktır.

Aşağıda sunulan, manevi bilimsel çalışmada ortaya çıkar. Güneş'te, insanın fiziksel bedeni bir bakıma bitki varoluşu seviyesine yükselmişti. O sırada sadece bir ether bedeni buna nüfuz etmişti. Ay'da bu, hayvan bedeni niteliğini aldı, çünkü astral beden buna nüfuz etti. Fakat tüm organlar, hayvan yapısına doğru olan bu dönüşüme katılmadı. Bazı kısımlar bitki düzeyinde kaldı. Dünyada, "Ben" in entegrasyonundan sonra, insan bedeni kendini şimdiki formuna yükselttiğinde, bazı kısımlar hâlâ belirli bitki niteliğini taşıyordu. Fakat bu organların tamamen günümüz bitkilerine benzediği düşünülmemelidir. İşte, üreme organları da bu organlar arasındadır. Bunlar dün-

ya gelişmesinin başında hâlâ bir bitki niteliğini sergiliyorlardı. Bu, Kadim Misterler'in, Misterler geleneğine çok şey borçlu olan kadim betimleme sanatı, hermafroditleri [çift cinsiyetlileri] bitki yaprağı benzeri üreme organları ile temsil ediyordu. Bunlar insanın öncüleriydi ki, hâlâ eski tür üreme organlarına sahiptiler (çift cinsiyetliydi). Örneğin, bu, Roma'daki Capitoline Koleksiyonu'nda bir hermafrodit figüründe açıkça görülebilir. Kişi bu konuları incelediğinde, aynı zamanda, örneğin Havva'daki incir yaprağının mevcudiyetinin gerçek nedenini de anlayacaktır. İnsan, birçok gerçek açıklamaları kabul edecektir. Öte yandan, çağdaş yorumlar sonuçta, sadece sonucuna varılmamış bir düşünceden kaynaklanır. Burada sadece, yukarıda belirtilen hermafrodit figürünün ayrıca başka bitki eklentilerini de gösterdiğini söylemekle yetineceğiz. Çok uzak bir geçmişte bu yapıldığında, bazı insan organlarının bitkiden hayvan niteliğine dönüştüğüne dair gelenek hâlâ mevcuttu.

İnsan bedenindeki tüm bu değişiklikler sadece, ether bedeninde, astral bedende ve "Ben"de yer alan dönüştürücü kuvvetlerin ifadesidir, İnsanın fiziksel bedeninin dönüşümleri, insanın yüce kısımlarının eylemlerine eşlik eder. Dolayısıyla, bu insan bedeninin yapısı ve faaliyeti ancak, insanın daha manevi ve zihinsel kısımlarının yüksek seviyedeki değişimlerinin nasıl meydana geldiğini gösteren "Akaşa Kayıtları" iyice incelendiğinde kavranabilir. Fiziksel ve maddi olan her şey kendi açıklamasını manevi olanın aracılığıyla bulur. Manevi olan incelendiğinde, fiziksel olanın geleceğine bile ışık tutulur.

Sorulara Yanıtlar

Birbirini izleyen soylarda tekrarlanan yeniden doğumlar aracılığıyla eğer yeni yetenekler elde edeceksek ve eğer buna ek olarak, ruhun deneyim aracılığıyla elde ettiği hiçbir şey ile onun deposundan kaybolup gitmesi söz konusu değilse, günümüz insanında, o dönemlerde son derece gelişmiş olan irade, hayal gücü, doğal kuvvetlere hükmedilmesi gibi yeteneklerden kesinlikle hiçbir şey kalmaması nasıl açıklanır?

Ruhun bir gelişme aşamasından geçişinde elde ettiği yeteneklerden hiçbir şeyin kaybolmadığı bir olgudur. Fakat yeni bir yetenek elde edildiğinde, daha önce kazanılmış olan farklı bir forma bürünür. Bu böylece kendini artık kendi niteliğinde ortaya koymaz, yeni yetenek için bir temel oluşturur. Örneğin, Atlantisliler arasında, hafıza yeteneği kazanılmıştı. Çağdaş insan, gerçekten de, bir

Atlantislinin hafızasının neler gerçekleştirebileceğine dair sadece son derece sınırlı bir düşünce geliştirebilir. Fakat bizim beşinci kök-soyda doğuştan elde edilen telakkiler olarak ortaya çıkan her şey, Atlantis'te sadece hafıza aracılığıyla elde ediliyordu. Uzam, zaman, sayı vb. telakkiler, eğer çağdaş insan bunları ilk elde eden soy olmak zorunda kalsaydı, oldukça farklı bir düzeydeki güçlülere neden olacaktı. Çünkü çağdaş insanın elde etmesi gereken yeti, 'sentezleyici anlayış'tır. Mantık, Atlantis'liler arasında mevcut değildi. Fakat eğer bir yenisi elde edilecekse, ruhun önceden elde edilen güçlerinin her biri kendine özgü forma çekilmeli, bilinç eşiğinin altına inmeli. Örneğin, eğer kunduz aniden düşünen bir varlık olacaksa, kendi yapı sanatını içgüdüsel olarak gerçekleştirme yeteneğini bir diğer şeye dönüştürmek zorunda kalacaktı.

Atlantis'liler ayrıca, örneğin yaşam kuvvetini belirli bir biçimde kontrol etme yetisine sahiptiler. Kendi harikade makinelerini bu güç aracılığıyla kurmuşlardı. Fakat öte yandan, beşinci kök-soyun insanların sahip olduğu hikâye anlatma yeteneğine ilişkin hiçbir şeye sahip değildiler. Onların arasında henüz efsaneler ve peri masalları yoktu. Atlantis'lilerin yaşam hâkimiyeti gücü bizim soyumuzun insanları arasında ilk kez mitoloji maskesi altında ortaya çıktı. Bu biçime bürünerek, bizim soyumuzun entelektüel faaliyeti için temel oluşturabilirdi. Aramızdaki büyük mucitler, Atlantis'lilerin "gönül gözüyle gören" bilgelerinin enkarnasyonlarıdır. Bu mucitlerin dâhice eserlerinde, Atlantis enkarnasyonları sırasında sahip oldukları 'yaşam üretme gücü'nden kaynaklanan bir şey tezahür eder. Bizim mantığımız, doğaya ait bilgilerimiz, teknoloji-

miz vs, Atlantis'te atılmış olan bir temelin üzerinde yükselir. Eğer, örneğin bir mühendis kendi sentezleme yeteneğini geriye doğru dönüştürebilseydi, Atlantislinin gücünün kapsadığı bir şey ortaya çıkacaktı. Tüm Roma hukuku, daha önceki bir zamanın dönüştürülmüş irade gücüdür. Roma hukukunda irade, olduğu gibi geri planda kalmıştır; irade gücü, kendine özgü *formlara* bürünmek yerine, kendini, yasal telakkilerde ortaya çıkan düşünce formlarına dönüştürmüştür. Greklerin estetik duygusu, Atlantisliiler arasında bitki ve hayvan formlarının olağanüstü yetiştirilmesinde ortaya çıkan 'doğrudan etkin eden güçler'den kaynaklanıyordu. Phidias'ın hayal gücünde, Atlantislinin gerçek canlıların dönüştürülmesinde doğrudan kullandığı bir şey yaşıyordu.

Manevi Bilimlerin, Teozofi'nin, gizli bilimler denilen şeyle ilişkisi nedir?

Gizli bilimler her zaman var olmuştur. Bunlar Mister Okulları'nda öğretiliyordu. Sadece bazı sınavlardan geçebilen, bunlardan bir şeyler öğrenebilirdi. Kendisine sadece, entelektüel, manevi ve ahlaki yetenekleri açısından uygun olduğu ölçüde açıklama getirilirdi. Bu böyle olmalıydı, çünkü gerektiği gibi kullanıldığında, yüksek içgörüler, (hazırlıksız olanın elinde suiistimal edilecek) bir gücün anahtarını oluşturur. Mister Bilimi'nin bazı temel öğretilerine, Manevi Bilimler tarafından popülerlik kazandırılmıştır. Bunun nedeni, zamanımızın egemen olan koşullarında yatar. Anlayışın gelişmesi açısından, günümüz insanlığı, daha gelişmiş üyelerinde, eninde sonunda, bundan önce Gizli Bilgi'nin bir kısmını oluşturan bazı telakkilere kendiliğinden ulaşacağı bir noktaya erişti. Fakat bu telakkileri,

körelmiş, karikatürize edilmiş ve zararlı bir biçime bürünmüş bir şekilde elde edecekti. Dolayısıyla, Gizli Bilgi'ye inisiye olan bazı kişiler, bunun bir kısmını halka iletmeye karar verdiler. Böylece, insanın kültürel gelişim sürecinde meydana gelen ilerleyişini, hakiki bilgelik cetveliyle ölçme olanağı elde edilir. Örneğin, bizim doğaya ilişkin bilgimiz, olayların nedenlerine ilişkin fikirlere yol açar. Fakat Mister Bilimi aracılığıyla bir derinleşme olmadan, bu fikirler ancak çarpıtılabilir. Bizim teknolojimiz, insanların ruhları ancak manevi bilimlerin yaşama ilişkin telakkileri bağlamında derinleştikleri takdirde, sadece insanlığın iyiliği için kullanılabilecek gelişme aşamalarına yaklaşmaktadır. İnsanlar doğaya ilişkin modern bilgi ve modern teknolojiye dair hiçbir şeye sahip olmadıkları sürece, en yüksek öğretilerin dinsel imgelerle ve sadece duygusal olana hitap eden bir şekilde iletilme biçimleri güvenliydi. Bugün insanlık aynı hakikatlere, mantıksal bir formda gereksinim duymaktadır. Manevi Bilimlerin dünya görüşü, keyfi bir gelişme olmayıp, az önce belirtilen tarihsel olgulara dayanan bir içgörüden kaynaklanır.

Oysa bugün bile, Gizli Bilgi'nin bazı kısımları sadece inisiyasyon sınamalarından geçenlere aktarılabilir. Yayımlanan kısımdan, ancak, bunun bir dışsal gözlemi ile kendilerini sınırlamayan fakat bu hususları gerçekten de içsel bağlamda özümseyen ve bunları kendi yaşamlarının içeriği ve yönlendirici ilkesi yapanlar yararlanabilecektir. Burada manevi bilimlerin öğretilerini anlayış sayesinde telakki söz konusu olmayıp, bunları duygulara, heyecanlara, bütün yaşama nüfuz ettirmek gerekir. Ancak bu tür bir nüfuz ettirme sayesinde, insan bunların hakikati hakkında bir şey-

ler öğrenebilir. Aksi takdirde bunlar, “kişinin manabileceği ya da inanmayacağı” bir şey olarak kalır. Doğru biçimde anlaşıldığında, manevi bilimlerin hakikatleri insana kendi yaşamı için hakiki bir temel kazandıracak, kendi değerini, onurunu ve kendi özünü tanımasına izin verecek ve kendisine en büyük yaşam coşkusu kazandıracaktır. Çünkü bu hakikatler kendisini, çevresindeki dünya ile bağlantısı hakkında aydınlatır; bunlar kendisine en yüce hedeflerini, kendi gerçek yolunu gösterir. Bunu, günümüz taleplerine karşılık gelecek biçimde yaparlar, dolayısıyla inanç ve bilgi arasındaki çelişki içinde hapsolması gerekmez. İnsan aynı anda, modern bir bilim insanı ve manevi bir bilim insanı olabilir. Fakat ne var ki, insan ikisini de hakiki anlamıyla özümsemelidir.

Sözde Bilim'den Kaynaklanan Önyargılar (1904)

Günümüz entelektüel yaşamının çoğunlukla, hakikati arayan bir kişinin Manevi Bilime (Teozofi'ye) ait içgörülerini kabul etmesini zorlaştırdığı, kuşkusuz doğrudur.

Lebensfragen der theosophischen Bewegung (Teozofi Hareketinin Önemli Konuları) hakkındaki yazılarda açıklananlar, bu açıdan hakikatin bilinçli arayıcısı için özellikle var olan nedenlerin bir göstergesi olarak ele alınabilir. Manevi Bilimlerle uğraşan bilim insanının birçok önermesi, bunları, doğa bilimleri kapsamında yürütülen araştırmalarda ortaya konulmuş olgular olarak karşılaştığı şeylerden çıkarmak zorunda olduğunu hissettiği belirli sonuçları denek taşına vuran kimse için tamamıyla hayali şeyler olarak görülse gerek. Buna, bu araştırmanın, doğa biliminin

insanın gelişmesine ihsan ettiği ve ihsan etmeyi sürdürdüğü muazzam lütuflara işaret edebileceği olgusu da eklenir. Özellikle, bu araştırmanın sonuçlarına dayanan dünya görüşünü görmek isteyen kişi, şu gururlu sözleri ifade ettiğinde ne muazzam bir etki oluşacaktır: “Yaşamın bu iki uç telakkisi arasında bir uçurum yatar: Biri sadece bu dünya için, diğeri cennet için. Fakat günümüze kadar, bir cennetin, bir ölünün yaşamının, kişisel bir Tanrı'nın izleri, insan bilimi tarafından hiçbir yerde bulunmamıştır, o yılmaz bilim ki, her şeyi irdeler ve kesip inceler, herhangi bir sır karşısında geri adım atmaz, cenneti nebula yıldızlarının ötesinde araştırır, yaşayan hücreler ve aynı zamanda kimyasal cisimlerin sonsuz ufak atomlarını analiz eder, Güneş'in maddesini bileşenlerine ayırır, havayı sıvılaştırır, ki çok geçmeden telsiz iletişim sayesinde dünyanın bir ucundan diğerine telgraf yollanabilecektir ve zaten bugün saydamsız cisimler arasından görür, suyun altında ve havada dolaşımı sağlar ve bizlere radyum ve diğer keşifler sayesinde yeni ufuklar açar; bu bilim, tüm yaşayan varlıkların kendi aralarında gerçek ilişkisini ve bunların form bağlamında kademeli değişimini gösterdikten sonra, bugün insan ruhunun diğer organını, yani beyni, kendi nüfuz ettiği araştırma alanına dâhil ediyor.” (Prof. August Forel, *Leben und Tod - Yaşam ve Ölüm*, Münih 1908, sayfa 3.) Kesinliğin bu tür bir temel üstünde inşa edilebileceğini düşünen kişi, kendini, yukarıda verilen açıklamalara Forel'in eklediği şu sözlerle inkâr eder: “Yaşamın monistik bir telakkisinden yola çıkarak, ki tüm bilimsel olguları hesaba katar, doğaüstü olanı bir kenara bırakırız ve doğa kitabına geri döneriz.” Dolayısıyla hakikatin peşindeki ciddi araştırmacı, kendisi-

nin Manevi Bilimlerin aktardıklarına yönelik sahip olabileceği herhangi bir eğilimin önüne önemli engeller koyan iki unsurla karşılaşır. Eğer kendisi bu tür aktarımlara yönelik bir his taşıyorsa, daha hassas bir mantık sayesinde aynı zamanda bunların içsel sağlam kuruluşunu hissediyor olsa bile, kendi kendine iki unsuru hatırlatmak zorunda kaldığında, bu tür güdülerin bastırılmasına doğru yönelebilir. İlk önce, pozitif olguların telkin gücünü bilen yetkililer, “duyuötesi” olan her şeyin sadece hayallerden ve bilimsel olmayan hurafelerden çıktığını düşünürler. İkincisi, kendimi bu aşkın konulara adanmak suretiyle, yaşamda pratik olmayan ve bir şeye yaramayan bir insan olma riskine girerim. Çünkü pratik yaşamda gerçekleştirilen her şey, sıkı sıkıya “gerçeklik temeli”ne dayanmalıdır.

Kendilerini bu tür bir çelişkide bulanların hepsi, olayların belirttiğimiz bu iki noktaya göre gerçekte nasıl durduklarını anlamaya yönelik olarak kendi yollarını açmanın her zaman kolay olduğunu düşünmeyeceklerdir. Bunu yapabildikleri takdirde, söz konusu ilk noktaya göre, örneğin şunu göreceklerdir: Manevi Bilimlerin sonuçları, doğal bilimin gerçeklere dayanan araştırmasıyla hiçbir yerde çatışmaz. Bu ikisinin ilişkisine önyargısız biçimde bakıldığı her yerde, bizim zamanımız söz konusu olduğunda, oldukça farklı bir şey ortaya çıkar. Bu gerçeklere dayalı araştırmanın yöneldiği hedefin, fazla uzak olmayan bir gelecekte, bunu manevi araştırmanın kendi duyuötesi kaynaklarından hareketle bazı alanlarda öne sürdükleriyle tam bir uyuma kavuşturacağı ortaya çıkar. Bu iddiaya kanıt bağlamında gösterilebilecek yüzlerce örnekten, burada özgün olan birini belirteceğiz.

Dünyanın ve insanlığın gelişmesine ilişkin verdiğim konferanslarda, günümüz uygar insanlarının atalarının bir dönem dünyanın, bugün büyük kısmında Atlas Okyanusu'nun bulunduğu bir kara hölgesinde yaşadıklarına dikkat çekilmişti. Akaşa Kayıtlarından adlı denemelerde, bu Atlantisli ataların daha çok ruhi-manevi nitelikleri gösterilmişti. Sözlü sunumlarda da aynı zamanda, eski Atlantis topraklarında dünyanın yüzeyinin nasıl görüldüğü betimlenmişti. O dönemde havanın, suyun oluşturduğu pusun buharına doymuş olduğundan söz edilmişti. İnsan suyun oluşturduğu pusun içinde yaşıyordu ki, bazı bölgelerde bu, hiçbir zaman yükselerek açık havayı ortaya çıkarmıyordu. Güneş ve Ay, tıpkı bugün olduğu gibi görülebilirdi, fakat renkli taşlarla çevrelenmişti. Bugün meydana geldiği gibi, yağmur ve güneş ışığının dağılımı, o dönemde mevcut değildi. Bu eski topraklar durugörür biçimde araştırılabilir; gökkuşağı fenomeni o dönemde mevcut değildi. Bu sadece Atlantis sonrası dönemde ortaya çıktı. Bizim atalarımız bir sisler ülkesinde yaşıyordu. Bu olgular tamamen, duyuötesi gözlem tarafından öne sürülür ve hatta manevi araştırmacının, kendi doğal bilime ilişkin bilgisine dayalı tüm çıkarımlardan vazgeçmesinin en iyisi olacağı söylenmelidir. Çünkü bu tür çıkarımlar aracılığıyla manevi araştırmaya ilişkin kendi önyargısız, içsel duygusu kolaylıkla yanlış tarafa yönelir. Bu tür gözlemlerle birlikte, kişi şimdi bazı fikirleri bazı doğa bilimcilerinin taşımak için günümüzde kendilerini zorunlu hissettikleri fikirlerle kıyaslamalıdır. Bugün, dünyanın kendi gelişiminin belirli bir döneminde dünyanın bir bulut kütesine sarıldığını kabul etmeye, olguların zorlanması yüzünden kendilerini zorun-

lu hisseden bilim insanları vardır. Bunlar şimdi de bulutlara, bulutsuz gökyüzüne kıyasla daha fazla rastlandığına işaret ediyorlar. Demek ki, yaşam hâlâ büyük ölçüde bulutların oluşmasıyla zayıflamış olan güneş ışığının etkisi altındadır ve dolayısıyla insan yaşamının Atlantis döneminin bulut tabakası altında gelişemeyeceği söylenemez. Bunlar ayrıca, bitkiler âleminin en yaşlıları arasında sayılabilecek organizmaların, doğrudan güneş ışığı olmaksızın da gelişebilecek bir türde olduğuna dikkat çekiyorlar. Böylece, daha eski olan bu bitki dünyasının formları arasında, doğrudan güneş ışığına ve kuru havaya gereksinim duyan çöl türü bitkiler mevcut değildir. Aynı zamanda, hayvanlar dünyası açısından, Hilgard adlı bir bilim insanı, yok olmuş hayvanların, örneğin *lchtyosaurus*'un, dev gözlerinin, kendi zamanlarında dünyada sönük bir aydınlatmanın hüküm sürdüğüne işaret etmesi gerektiğini belirtmişti. Bu tür görüşlerde düzeltmeye gerek duyulmadığını söylemek istemiyorum. Bunlar Manevi Bilimler insanını, ifade ettikleri açısından, gerçeklere dayalı araştırmanın kendini zorunlu hissettiği doğrultuya kıyasla, daha az ilgilendirir. *Kozmos* dergisi bile, ki az çok bir Ernst Haeckel'inkine benzer bakış açısına sahiptir, bir süre önce saygıdeğer bir deneme yayımladı ve bitkiler .ve hayvanlar âleminin bazı olgularından dolayı önceki bir Atlantis kıtasını işaret etti.

Okur, bu tür konuları daha fazla sayıda bir araya getirdiği takdirde, doğa biliminin nasıl doğru bir yönde ilerlediğini görebilir. Gelecekte bu yön, doğa biliminin, zaten günümüzde manevi araştırmanın kaynak sularını taşıyan akıntıya katılmasına neden olacaktır. Manevi araştırmanın, doğa biliminin olgularıyla kesinlikle çelişkili olmadığı,

bundan daha kuvvetle vurgulanamazdı. Bunun muhaliflerinin bu tür çelişkileri gördükleri yerler olgulara değil de, bu muhaliflerin oluşturduğu ve zorunlu olarak olgulardan kaynaklandığına inandıkları fikirlere dayanır. Fakat gerçekte, örneğin Forel'in yukarıda belirtilen görüşü ile nebula yıldızlarının, hücrelerin doğası, havanın sıvılaşması vb. olgular arasında en ufak bir bağlantı yoktur. Bu fikir, pek çoğunun inanma gereksiniminden dolayı oluşturduğu, duyusal-gerçek olana tutunan ve olguların yanma yerleştirdiği bir inançtan fazlası değildir. Bu inanç bugünün insanı için son derece kör edicidir. Bu, kendisini çok özel olan içsel bir hoşgörüsüzlüğe iter. Bunun üyelerinin, kendi fikirlerini tek "bilimsel" fikirler olarak öne sürecek ve diğerlerinin görüşlerini sadece önyargı ve hurafelere yoracak denli gözleri bağlanmıştır. Dolayısıyla, ruh yaşamı fenomenine dair yeni yayınlanmış bir kitapta (*Hermann Ebbinghaus, Abriss der Psychologie - Psikolojinin Ana hatları*), aşağıdaki cümleleri okuyabilmek gerçekten tuhaf görünüyor: "Geleceğin nüfuz edilemez karanlığına ve düşmanca güçlerin başa çıkılamaz büyüklüğüne karşı, ruh kendisi için dini yaratır. Cehalet ya da yeteneksizliği kapsayan diğer deneyimlerde olduğu gibi, belirsizliğin ve büyük tehlikelerin dehşetinin baskısı altında nasıl yardım alınacağına ilişkin fikirler burada bulunabilir. Bunlar insana, tıpkı yangın tehlikesi olduğunda suyu, bir savaşın tehlikeli anında ise yardım edecek bir dostu düşünmesinde olduğu gibi, oldukça doğal bir biçimde dayatılmıştır."

"Uygarlığın alt aşamalarında, insanın kendini hâlâ oldukça güçsüz ve her adımda tehlikelerle çevrili hissettiği yerde, korku duygusu ve bununla ilgili olarak kötü ruhla-

ra ve şeytanlara inanmak doğal olarak bütünüyle egemen olur. Öte yandan, daha yüksek aşamalarda, olayların ve bunların üzerindeki daha büyük bir gücün karşılıklı etkileşimine yönelik daha olgun bir içgörü, belirli bir özgüven ve kuvvetli umutlar meydana getirdiğinde, görünmeyen güçlere bir güven duygusu öne çıkar ve bununla birlikte iyiliğe ve iyiliksever ruhlara inanç oluşur. Fakat bütünüyle ele alındığında, hem korku hem de sevgi, yan yana, sürekli insanın tanrılarına yönelik duygularına özgü kalır, fakat bunun dışında bunların birbirine olan ilişkisi koşullar uyarınca değişir.”

“Bunlar dininin kökenleridir... Bunun anneleri korku ve gereksinimdir ve bu, özellikle otorite tarafından sürdürülmesine karşın, bir kez var olduğunda bu ikisinden sürekli yeniden doğmuş olmasaydı, uzun süre önce ölmüş olurdu.”

Bu önermelerde her şey yer değiştirmiş ve düzensizliğe uğramıştır ve bu düzensizlik yanlış bakış açılarından gelen ışıqla aydınlatılmıştır. Ayrıca, bu fikri koruyan herkes, kendi fikrinin genel anlamda bağlayıcı bir hakikat olması gerektiğine dair kendi fikrinde sabittir. İlk önce, dini telakkilerin içeriği dinsel duyguların doğası ile karıştırılır. Dini telakkilerin içeriği, duyuötesi dünyaların alanından alınmıştır. Dinsel duygu, örneğin, duyuötesi oluşumlara yönelik korku ve sevgi, fazla araştırılmadan bu içeriğin yaratıcısı yapılmıştır ve hiç tereddütsüz, dinsel telakkilere gerçek olan hiçbir şeyin denk gelmediği kabul edilmiştir. Duyuötesi dünyaların hakiki bir deneyimi olabileceği ve korku ve sevgi duygularının bu deneyim tarafından verilen gerçekliğe tutunduğu, tıpkı daha önce suyu ve dostu

tanımadığı takdirde, yangın tehlikesi olduğunda suyu ya da savaşın tehlikeli anında dostu kimsenin düşünmeyeceği gibi, uzak bir olasılık olarak bile düşünülmez. Bu bakış açısına göre, Manevi Bilimler, gün ortasında rüya görmektedir. Çünkü dinsel duygu, kişinin sadece var olmadığını düşündüğü oluşumların yaratıcısı kılınmaktadır. Bu düşünce biçimi, tıpkı dışsal duyular için olağan duyular dünyasını deneyimlemenin olası olması gibi, duyuötesi dünyanın içeriğini deneyimlemenin de olası olduğuna dair bilinçten tamamen yoksundur.

Bu tür görüşlerde çoğunlukla meydana gelen şey, bunların kendi inançlarını desteklemek için bir tür çıkarsamaya sığınmalarıdır ki, kendi muhaliflerinde bunu uygun görmezler! Örneğin, Forel'in yukarıda belirtilen eserinde şu cümle yer alır; "Eşit derecede varsayımsal şarkıları ve sözde meleklerin ve baş meleklerin trompet sesleri arasında kendimizi soğuk ve belirsiz olan varsayımsal bir cennete dayandırmaktansa, ki biz bunu hayal edemeyiz ve dolayısıyla bizim için hiçbir şey ifade etmez, kendimizi egoya dayandırdığımızda ve kendimizi yine torunlarımızın ruhlarında bulduğumuzda, yüzlerce kez daha doğru, daha şefkatli ve daha ilginç bir biçimde yaşamaz mıyız?" Fakat "kişinin", "daha şefkatli", "daha ilginç" bulunduğu şeyin hakikat ile bağlantısı nedir? İnsanın korku ve umuttan hareketle manevi bir yaşam sonucunu çıkarmaması gerektiği eğer doğruysa, bu manevi yaşamın "soğuk" ve "ilginç olmaması" nedeniyle inkâr edilmesi de doğru mudur? "Bilimsel olguların sağlam temeli" üzerinde durduklarını iddia eden o kişilere kıyasla, manevi araştırmacı şu konumdadır: Onlara der ki: "Jeoloji, paleontoloji, biyoloji, fizyolojiden vs.

hareketle meydana getirdiğiniz olgulardan hiçbirini, benim tarafımdan yadsınmaz. Öne sürdüklerinizin birçoğunun, diğer olgular aracılığıyla düzeltilmesinin gerekliliği doğrudur. Fakat bu tür bir düzeltme, doğa biliminin kendisi tarafından gerçekleştirilecektir. Bunun dışında, öne sürdüğünüze “Evet”, diyorum. Siz olgular öne sürdüğünüzde, sizinle çatışmak benim zihnime ters düşer. Fakat sizin olgularınız gerçekliğin sadece bir kısmıdır. Diğer kısmı manevi olgulardır, ki önce bunların aracılığıyla meydana gelen duyuşsal olgular anlaşılabilir kılınır. Bu olgular varsayımlar ya da “kişinin” hayal edemeyeceği bir şey olmayıp, manevi araştırma tarafından yaşanmış ve deneyimlenmiş bir şeydir. Gözlemlediğiniz olguların ötesinde öne sürdüğünüz, sizin bunu anlamamanıza karşın, söz konusu manevi olguların var olamayacağına dair fikirden başkası değildir. Bu iddianızın kanıtı olarak, bu tür manevi olguları tanımadığımızın dışında hiçbir şey öne sürmezsiniz. Bundan hareketle, bunların var olmadığı ve bunlar hakkında bir şey bildiğini iddia edenlerin hayalci ve hayalperest oldukları sonucuna varırsınız. Manevi araştırmacı ise, dünyanın en ufak bir kısmını bile sizden almaz; sadece kendininkini buna ekler. Fakat siz onun bu şekilde hareket etmesinden tatmin olmazsınız ve (her ne kadar, her zaman açıkça olmazsa bile) şöyle dersiniz: ‘İnsan, bizim konuştuğumuz şeyin dışında hiçbir şeyden söz etmemeli; biz, hakkında bir şey bildiğimizin bize bağışlanmasının yanı sıra, hakkında hiçbir şey bilmediklerimizin de boş fanteziler olarak bildirilmesini istiyoruz.’ Bu tür bir ‘mantık’la bağlantılı olmayı isteyen kişiye de, bu durumda yardım edilemez. Bu mantıkla şu cümleyi anlayabilir: “Bizim Benimiz bundan

önce doğrudan bizim insan atalarımızda yaşadı ve bizim doğrudan ya da dolaylı olarak soyumuzdan gelenlerde yaşamaya devam edecektir.” (Forel, *Leben und Tod* - Yaşam ve Ölüm, sayfa 21.) Sadece, bu eserde yapıldığı gibi, şunu eklememelidir: “Bilim bunu kanıtlar.” Çünkü bu durumda, bilim hiçbir şeyi “kanıtlamaz.” Fakat duyular dünyasından kaynaklanan bir inanç şu dogmayı öne sürer: Hakkında hiçbir şey hayal edemediğimiz unsur bir yanılsama olarak görülmelidir; benim bu önermeye karşı günah işleyen kişi de, hakiki bilim karşısında suç işler.”

İnsan ruhunun gelişimini bilen kişi, insanların zihinlerinin şu an için doğa biliminin elde ettiği muazzam ilerleme karşısında karıştığını ve bugün büyük hakikatlerin geleneksel olarak aktarıldığı alanlar arasında kendi yolunu bulamamasını oldukça anlayışla karşılar. Manevi bilimler bu tür alanları insanlığa geri verir. Örneğin, İncil’de geçen Yaratılış Günleri’nin nasıl, durugörüre malum olan olayları temsil ettiğini gösterir.* Duyular dünyasına demirleyen bir zihin sadece, Yaratılış Günleri’nin jeolojinin vs. sonuçlarıyla çeliştiğini görür. Bu Yaratılış Günleri’nin derin hakikatlerini anlamakta, Manevi Bilimler de aynı şekilde, bunları sırf bir “şiirsel efsaneler” bağlamında yok etmek ve herhangi bir tür alegorik ya da simgesel açıklama yöntemi kullanmaktan oldukça uzaktır. Bunun nasıl işlediği, hâlâ bu Yaratılış Günleri ile bilim arasındaki çelişki üzerinde oyalananlar tarafından gerçekten de bilinmez. Ayrıca, Manevi Bilimlerin kendi bilgisini İncil’de bulduğu da düşünülmemelidir. Manevi Bilimler kendine özgü yöntem-

* Karşılaştırm: Rudolf Steiner, *Die Geheimnisse der biblischen Schöpfungsgeschichte* (Tevrat’taki Yaratılış Hikayesinin Gizleri), Freiburg i. Br., 1954.

lere sahiptir, hakikatleri tüm belgelerden bağımsız olarak bulur ve sonra bunları belgelerle kanıtlar. Bu yol günümüz birçok hakikati arayan kişi için gereklidir. Çünkü bunlar, kendi içinde tıpkı doğa bilimi ile aynı yapıya sahip olan türden bir manevi araştırmayı talep ederler. Ve sadece, bu Manevi Bilimlerin doğasının tanınmadığı yerde duyuötesi dünyanın olgularını, doğa bilimine dayandığı görülen fikirlerden korumak söz konusu olduğunda, kişi şaşırır. Böyle bir zihin halini, yine de Manevi Bilimlerin duyuötesi içeriğiyle aşına olamayan samimi bir şahıs tarafından öngörölmüştü. Yaklaşık seksen yıl önce bu kişi, yani Schleiermacher, daha genç olan Lücke'e şöyle yazıyordu: "Şu anki doğa biliminin durumunu düşündüğünde, bunun ne denli giderek evrenin her unsurunu kapsayan bir açıklama haline geleceğı belli olur. Öyleyse geleceğın, bizim ilahiyatımız için bile demeyeceğım, fakat bizim İncil'deki Hristiyanlık için neler getireceğini hissediyorsun?... Pek çoğunun hâlâ Hristiyanlığın doğası ile ayrılmaz biçimde bağlantılı olduğunu düşünmeye alışkın oldukları hususların çoğı olmaksızın, hayatımızı sürdürmeyi öğrenmemiz gerektiğini hissediyorum. Altı Gün Alan İşiten söz etmeyeceğım bile, fakat genelde yorumlandığı haliyle, yaratılış telakkisi [ne olacak?]. Bu, kimsenin göz ardı edemeyeceğı bir dünya görüşünün gücüne karşı ne kadar uzun dayanabilecektir?... Sevgili dostum, ne olacak? Bu kez nelerin olacağını görmeyeceğım. Uyumak için rahatça uzanabilirim; fakat sen, sevgili dostum ve senin çağdaşların, ne yapmaya niyetlisiniz? (*Theologische Studien und Kritiken von Ullmann und Umbreit* - Ullmann ve Umbreit tarafından İlahiyat incelemeleri ve Eleştirisi, 1829, sayfa 489.) Bu ifadenin temelin-

de, “bilimsel uslamlamaların”, olguların zorunlu bir sonucu olduğu fikri yatar. Eğer bu böyle olsaydı, o zaman “hiç kimse” bunları göz ardı edemezdi. Duyguları ile duyuyötesi dünyayı cazip bulan kişi, duyuyötesi dünyaya karşı bilimin saldırısından dolayı “uyumak için rahatça uzanmasına” izin verilmesini dileyebiliyor. Schleiermacher’ın kehaneti, “bilimsel uslamlamalar” kendilerini geniş çevrelerde yerleştirdikleri ölçüde gerçekleşmiştir. Fakat aynı zamanda bugün duyuyötesi dünyanın, en az duyusal olguların karşılıklı ilişkileri kadar “bilimsel” bir tarzda bilinmesi olasılığı da mevcuttur. Bugün manevi bilimleri tanıyan kişi, bunun sayesinde birçok hurafeye karşı korunacaktır ve duyuyötesi olguları kendi telakkiler deposuna aktarabilecek ve böylece bu duyuyötesi dünyayı korku ve gereksinimin yarattığına dair hurafeden kendini arındırabilecektir.

Bu görüşte ayak direyerek, sonuna kadar mücadele edebilen kişi, Manevi Bilimler ile uğraştığında, gerçeklikten ve pratik yaşamdan uzaklaşabileceği fikrine artık takılıp kalmayacaktır. Böylece, hakiki Manevi Bilimlerin yaşamı daha yoksullaştırmayıp, daha da zenginleştirdiğini anlayacaktır. Bu kuşkusuz kendisini, telefon, demiryolu teknolojisi ve hava trafiğini göz ardı etmeye doğru saptırmayacaktır; ama buna ek olarak, insanların sadece duyular dünyasına inandığı ve bu yüzden de hakikatin bütününe değil de sadece bir kısmını tanıdığı günümüzde ihmal edilen diğer pek çok uygulanabilir olayı gönül gözüyle görecektir.

Sözlük

Akaşa: (Sans. *akasa*): Hint Teozofisine göre, evrendeki tüm uzayı kapsayan temel etherik cevher. Sanskrit dilinde öz ve uzayı ima etmek üzere “ışıklı” anlamına gelir. Sözcük, Batı’ya ilk kez H.P. Blavatsky tarafından aktarılmıştır.

Akaşa Kayıtları: Batı Teozofisine göre, her eylemin, her düşüncenin, her ışığın, her sesin vibrasyonlarının kaydolduğu, fiziksel âlemden yansıyan bütün tesirlerin seri ve dakik bir şekilde yoğunluklarına göre sınıflanarak kaydolduğu ebedi arşiv.

Âlem: Arapçada, “alâmet ve nişan koymak” ya da “bilmek” anlamına gelen sözcüklerden türetilmiştir. Neospritüalist görüşe göre, maddi kâinat, her biri sonsuz görünen ve sayıları bizim için sonsuz olan maddi âlemlerden oluşmuştur. Âlem, madde kâinatının kade-

meli bir diziliş gösteren, farklı vibrasyonel düzeylere sahip boyutlarından her birini ilade eder. Her âlemin maddeleri alt ve üst sınırları belirli bir frekans aracılığıyla titreşir. Her âlemde o âleme özgü vibrasyonel düzeye uyum sağlayabilecek tekâmül düzeyine ulaşmış varlıklar bulunur.

Astral Beden: (Fr. *corps astral*, İng. *astral body*): Okültist ve teozoflara göre, varlığın fizik bedenden daha seyyal maddelerden kurulu bedenlerinden biridir. “Arzu bedeni” de denilir.

Astral Plân: (İng. *astral plane*): Seyyal bir maddeden oluştuğu, fizik dünyadaki yaşamı beslediği ve etkilediği kabul edilen görünmez âleme okültistlerin ve teozofların verdi ad.

Çift cinsiyetli: (Hünsa, androjen, hermafrodit): Çeşitli öğretilerde sözü edilen, hem erkek hem dişi üreme organına sahip insan. Klasik Yunan mitolojisinde Hermes ile Afrodit’in oğlu olduğundan “hermafrodit” de denilen çift cinsiyetli varlık, bütün inanç sistemlerinden ya da düalitenin tek olduğu ilk hali Âdem ve Havva olarak ikiye ayrılmadan önceki saflık halini; ya da düalitenin tek olacağı gelecekteki ikilik ve zıtlık âleminin aşıldığı mükemmellik ve bütünlük halini belirtmek üzere ifade edilmiştir.

Durugörü: (Fr. ve İng. *clairvoyance*): Canlı ve cansız nesnelerin ve olayların beş duyunun yardımı olmaksızın, paranormal biçimde algılanması.

Durugörür: Durugörü yetisine sahip kişi.

Enkarnasyon: (Lat. *incarnatio*): Ete-kemiğe bürünmek, beden edinmek, doğmak, dünyaya gelmek.

Etherik Beden: (İng. *etheric body*): Esiri beden. Varlıkların fiziksel bedenlerinin bir kopyası olduğu kabul edilen seyyal (akışkan) bedenlerine teozofların verdiği ad. Klasik spiritüalizmde bu seyyal bedene kimi araştırmacılar seyyal ikiz, etherik kopya gibi adlar vermişlerdir.

Ezoterizm: (Fr. *esoterisme*): Gerek medyumnik yollarla gerekse aktarılagelen tradisyonlar ile alınmış derin ve hakiki bilgilerin ehil olmayanlardan gizlenerek, yalnızca ehillere öğretilmesi ve bu yolla edinilen bilgiler bütünü.

Gnosis (Gr.): Sezgi veya tefekkür yoluyla elde edinilebilen bilgi.

Gnostisizm: Eski Yunan ezoterizmi (Plâtonculuk, Pisagorculuk), eski Mısır ezoterizmi, İbrani tradisyonları, Zerdüşçülük ve Hıristiyanlığı seçmeci (eklektik) bir tutumla sentezleyen mistik felsefe.

Haberci Rüya: Bilgilendirici, uyarıcı, geleceği bildirici rüyalar. Bunlar insanın olağan halde bilemeyeceği, imge ve bilgileri içerirler.

İnisiyasyon: (Fr. ve İng. *initiation*): Kimi disiplinlerde ya da öğretilerde, bireyin ruhsal gelişimi için 'ruhsal tesir'i alıp aktarabilen bir öğretmenin/üstadın (inisiyatör'ün) sert ve sürekli denetimi altında, bir düzen ve disiplin içerisinde, fiziksel ve ruhsal anlamda zorlu sınavlardan geçirilme, yöntemli olarak eğitilme.

İnisiye: (Fr. *Initie*): Bir inisiyasyon sürecini tamamlamış, ‘ruhsal tesir’i kendi başına çekip çevresine dağıtabilecek ve böylece üstat (inisiyatör) olabilecek düzeye gelmiş kimse.

Manu: Hinduizm’in tarihöncesine ait, Yüce Yasa Koyucusu. Manu Yasalarının belirli bir kısmı gönümüze kadar yazılı metinler halinde korunabilmiştir.

Misterler: (Fr. *Mysteres*, İng. *mystreies*): Eski Mısır’da ve Grekler’de inisiyasyonlarda kullanılan “mister” sözcüğü, “sır” anlamına gelmekte olup, yalnızca inisiyelerin bilebileceği ilahi hakikatler anlamında kullanılmaktaydı. Sözcük, kimi araştırmacılara göre, Grekçe’deki “kapamak” anlamına gelen “myein” sözcüğünden türetilmiştir. Çünkü inisiyelerin (mystes) dudaklarını kapaması, yani sırları inisiye olmayanlara açıklamaması gerekiyordu.

Nefsani: Nefsaniyet sözcüğünün sıfatı.

Nefsaniyet: Ruhun maddeye bağlanmasıyla ruhta maddeye karşı oluşan bir çekimin tatmini hırsı; maddenin, maddi faaliyetinin bir araç olduğunun unutulması amaç edinilmesi ve bu yüzden insanı, ruhsal faaliyetlerinin felce uğratılması yönünde sevk eden sapkın hırs-lar bütünlüğü; bencilce duyguları tatmin etme hırsı.

Tekâmül: Ruhsal gelişme, olgunlaşma. Neo-spiritüalizme göre, yaratılan asli cevherlerle birer birer irtibata geçerek görgüsünü arttıran ruhun, sonsuz serüveninde, daha çok madde kâinatındaki yaşamıyla, yani madde kâinatındaki görgüsünü arttırması.

Teozofi: Tanrı-Kozmos-İnsan ilişkisinin ezoterik geleneklere dayalı bilgilerini araştıran ve inceleyen okült öğreti. Sözcük, Grekçe’de “tanrı” anlamındaki “theos” sözcüğü ile “ilahi bilgi” anlamındaki “sophia” (*sophos*) sözcüğü birleştirilerek türetilmiştir. H.P. Blavatsky, bu öğretinin kuramsallaşması amacıyla 1875’te New York kentinde Teozofi Cemiyeti’ni kurmuştur.